ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

ŠKOLA PRO VŠECHNY

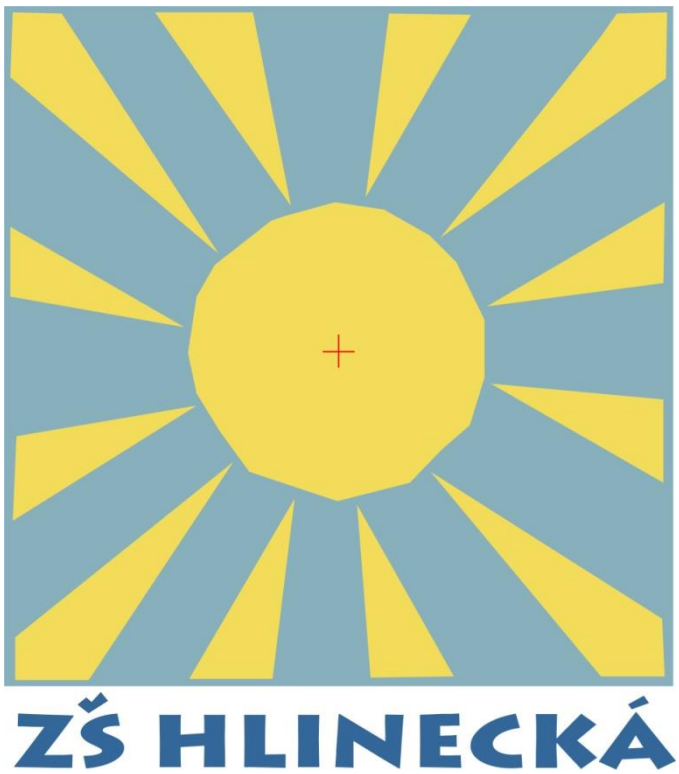

zpracovaný podle RVP ZV

ZÁKLADNÍ ŠKOLA TÝN NAD VLTAVOU, HLINECKÁ,

Komenského 748, Týn nad Vltavou

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE *4*
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY *5*
2.1. Úplnost a velikost školy **5**
2.2. Charakteristika pedagogického sboru: **5**
2.3. Akce školy, projekty, soutěže: **5**
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP *8*
3.1. Zaměření školy **8**
3.2. Cíl ŠVP **8**
3.3. Výchovně vzdělávací strategie **8**
3.4. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami **10**
3.5. Vzdělávání žáků nadaných a žáků mimořádně nadaných **11**
4. PRŮŘEZOVÁ TÉMATA *12*
5. UČEBNÍ PLÁN ŠKOLY *15*
6. UČEBNÍ OSNOVY 1. STUPNĚ *17*
6.1. Vyučovací předmět: Český jazyk **17**
6.2. Vyučovací předmět: Anglický jazyk **45**
6.3 Vyučovací předmět: Matematika **57**
6.4 Vyučovací předmět: Informatika **75**
6.5 Vyučovací předmět: Prvouka **81**
6.6 Vyučovací předmět: Vlastivěda **104**
6.7 vyučovací předmět: Přírodověda **116**
6.8 Vyučovací předmět: Hudební výchova **129**
6.9 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova **146**
6.10 Vyučovací předmět: Tělesná výchova **159**
6.11 Vyučovací předmět: Pracovní činnosti **179**
7. UČEBNÍ OSNOVY 2. STUPNĚ *192*
7.1 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura **192**
7.2 Vyučovací předmět: Anglický jazyk **210**
7.3 Vyučovací předmět: Německý jazyk – jako další cizí jazyk **220**
7.4 Vyučovací předmět : Matematika **230**
7. 5 Vyučovací předmět: Informatika **248**
7.6 Vyučovací předmět: Dějepis. **271**
7.7 Vyučovací předmět: Občanská výchova **285**

7.8 Vyučovací předmět: Fyzika ... **301**
7.9 Vyučovací předmět: Chemie ... **314**
7.10 Vyučovací předmět: Přírodopis ... **329**
7.11 Vyučovací předmět: Zeměpis ... **343**
7.12 Vyučovací předmět: Hudební výchova ... **358**
7.13 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova ... **372**
7.14 Vyučovací předmět: Tělesná výchova ... **386**
7.15 Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví ... **399**
7.16 Vyučovací předmět: Člověk a svět práce ... **411**
8. VOLITELNÉ PŘEDMĚTY ... ***427***
8.1 Vyučovací předmět: Technické činnosti ... **427**
8.2 Vyučovací předmět: Domácnost ... **435**
8.3 Vyučovací předmět: Sportovní výchova ... **447**
8.4 Vyučovací předmět: Keramika – umělecká dílna ... **462**
8.5 Vyučovací předmět: Seminář z matematiky ... **474**
8.6 Vyučovací předmět: Práce v redakci školního časopisu ... **478**
8.7 Vyučovací předmět : Anglický jazyk hrou ... **485**
8.8 Vyučovací předmět : Robotika ... **488**
8.9 Vyučovací předmět : Španělština ... **492**
9. NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY ... ***495***
9.1 Náboženská výchova ... **496**
9.2 Vyučovací předmět: Sportovní hry ... **500**
9.3 Vyučovací předmět: Pohybové hry ... **506**
11. HODNOCENÍ ŽÁKŮ ... ***513***

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název programu:	„ŠKOLA PRO VŠECHNY“
Název školy:	ZÁKLADNÍ ŠKOLA TÝN NAD VLTAVOU, HLINECKÁ
Adresa školy:	KOMENSKÉHO 748 375 01 TÝN NAD VLTAVOU
webové stránky:	www.zshlinecka.cz
IČ:	60077034
IZO:	060077034
REDIZO:	600057607
Ředitelka školy:	Mgr. ZDEŇKA HÁJKOVÁ
kontakt:	tel.: 725 032 581 e-mail: hajkova@zshlinecka.cz
Zástupkyně ředitelky:	Mgr. JANA ČTVRTNÍKOVÁ
kontakt:	tel.: 385 731 440 e-mail: ctvrtnikova@zshlinecka.cz
Koordinátor ŠVP:	Mgr. RADOMÍRA RUTOVÁ
Zřizovatel:	MĚSTO TÝN NAD VLTAVOU NÁMĚSTÍ MÍRU 2 3775 01 TÝN NAD VLTAVOU Starosta: Bc. KAREL HLADEČEK tel.: 385 772 201
Platnost dokumentu:	od 1. 9. 2019, č. j. ZŠHl/0303/2019

ŠVP byl schválen ředitelkou školy dne 28. 8. 2019.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola je úplnou základní školou (1. – 9. ročník). Škola sdružuje tyto součásti:

1. Základní škola	kapacita: 800 žáků	IZO: 060077034
2. Školní družina	kapacita: 200 žáků	IZO: 114200521
3. Školní jídelna		IZO: 102475661
4. Školní jídelna – výdejna		IZO: 150076606

2.2. Charakteristika pedagogického sboru:

Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy, zástupkyně ředitelky školy, pedagogové – učitelé, pedagogové – vychovatelé a pedagogičtí asistenti. Na škole pracuje výchovný poradce školy, metodik prevence rizikového chování žáků a koordinátor ICT.

2.3. Akce školy, projekty, soutěže:

2.3.1. Testování

Využíváme společností SCIO, portál PRO ŠKOLY, KALIBRO, CERMAT

2.3.2. Projekty

Zapojujeme se do projektů republikových, mezinárodních, uskutečňujeme celoškolní projektové dny, vytváříme projekty ročníkové a třídní.

Škola využívá dotační tituly krajské, státní i evropské (OP VK, OP VVV, ROP…).

Škola patřila mezi 25 cílových základních škol, které se pod patronací Univerzity J.A. Komenského v Praze zapojily do projektu „Podpora tvorby a zavedení školních vzdělávacích programů s komponentou tvořivého myšlení“ a účastnila se ověřování projektu „Podpora tvorby a zavedení ŠVP s komponentou ekonomické gramotnosti“.

Zapojujeme se také do environmentálních aktivit – projektu Recyklohraní, projektu Věnuj mobil, jsme součástí sítě škol M.R.K.E.V.

Propagujeme zdravý životní styl prostřednictvím projektů „Ovoce a zelenina do škol“, „Mléko do škol“, „Obědy pro děti“ a „Zdravé zuby“.

2.3.3. Oranžová učebna a modernizovaná žákovská školní dílna

V budově ZŠ Hlinecká se podařilo v rámci dotace Nadace ČEZ vybudovat oranžovou učebnu přírodních věd. V rámci grantu výzvy ROP byla zcela rekonstruována a moderně vybavena žákovská školní dílna. Modernizované prostory slouží k podpoře výuky žáků v technických a přírodovědných oborech.

2.3.4. Dopravní výchova

V rámci dopravní výchovy škola pravidelně ve spolupráci s Městskou policií v Týně nad Vltavou organizuje teoretické a praktické vzdělávání žáků. Škola využívá škola k dopravní výchově hřiště v našem městě. Žáci skládají teoretické a praktické zkoušky a získávají průkaz mladého cyklisty.

2.3.5. Komunikační technologie

Ve škole žáci využívají dvě počítačové učebny. Většina tříd je vybavena interaktivními tabulemi s internetovým připojením.

2.3.6. Povinně volitelné a nepovinné předměty

Od 6. ročníku si žáci každoročně volí z nabídky povinně volitelný předmět. Žáci všech ročníků se mohou účastnit výuky v nepovinných předmětech.

2.3.7. Školní časopis

Ve škole pracuje redakční rada sestavená ze zástupců tříd. Žáci pod vedením vyučujícího vydávají školní časopis „Kotel“.

2.3.8. Pohybové aktivity

K relaxaci slouží školní víceúčelové hřiště, školní terasa, lezecká stěna, hala a prostory chodeb školy. Pozornost je věnována tělesné výchově a pohybu dětí. Ve 3. a 4.třídách probíhá plavecký výcvik, v 7.třídách lyžařský výcvikový kurz (možnost doplnění žáky 6., 8. a 9. ročníku). Lyžařský výcvikový kurz se může konat v ČR nebo v zahraničí. Na hale školy jsou umístěny stoly na stolní tenis, ve škole byla svépomocí vybudována lezecká stěna. Pravidelně pořádáme zájezdy na bruslení.

2.3.9. Žákovská knihovna

V obou budovách školy je žákovská knihovna, která obsahuje více než 4000 výtisků. Půjčuje se pravidelně 5 x týdně.

2.3.10. Spolupráce s městem

Pravidelně spolupracujeme se zřizovatelem, školskými zařízeními, ostatními městskými příspěvkovými organizacemi, občanskými sdruženími, obecně prospěšnou společností Domov sv. Anežky, podnikatelskými subjekty a složkami záchranného systému.

2.3.11. Školní akce

Pořádáme řadu akcí – sportovních, vzdělávacích, kulturních. Pravidelně se konají Dny otevřených dveří, krátkodobé exkurze, pobytové výukové exkurze, zahraniční zájezdy, besídky, soutěže.

2.3.12. Nebojte se školy

Velmi úzce spolupracujeme s MŠ Týn nad Vltavou. Před zápisem dětí k povinné školní docházce probíhají besedy vyučujících s s rodiči budoucích prvňáků, předškoláci navštíví své starší kamarády v 1.třídách, prohlédnou si prostory školy. V červnu se koná setkání budoucích školáků a jejich rodičů ve třídách, kam dítě po prázdninách nastoupí. Zákonní zástupci žáků a jejich děti poznají své paní učitelky a seznámí se s prostředím, v němž budou pracovat.

2.3.13. Školská rada

Z rozhodnutí Rady města má 12 členů, pracuje na škole od září 2005.

2.3.14. Spolek rodičů a přátel ZŠ Týn nad Vltavou, Hlinecká

Výbor spolku je složen se zástupců rodičů žáků jednotlivých tříd.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1. Zaměření školy

Škola není zaměřena na rozšířenou výuku žádného předmětu. Jejími prioritami jsou :

- výuka cizích jazyků
- sportovní výchova
- počítačová gramotnost
-

3.2. Cíl ŠVP

Dětem s různorodými vzdělávacími potřebami zajistit kvalitní vzdělání v prostředí, v němž se cítí bezpečně a spokojeně.

3.3. Výchovně vzdělávací strategie

Strategie školy jsou rozděleny podle rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům přístup k různým druhům informačních a komunikačních technologií
- vedeme žáky k souvislému projevu, umožňujeme jim prezentovat výsledky své práce, projevit svůj názor, klást otázky
- klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úkoly, či úlohy rozvíjející tvořivost
- individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch
- žákům dáváme příležitost ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost
- poskytujeme žákům přístup k mnoha zdrojům informací (internet, video, PC programy, výstavy, exkurze …)
- při řešení problémových situací klademe důraz na individuální schopnosti dovednosti žáka
- žáci dodržují dané pracovní postupy, učí se je formulovat a plánovat své činnosti

Kompetence komunikativní

- ve všech předmětech klademe důraz na stručnou, spisovnou a kultivovanou mluvu žáků i na oslovování žáků mezi sebou
- vyučující využívají prvky osobnostní výchovy a vhodné hry a aktivity, které umožňují žákům porozumět i neverbální komunikaci, rozvíjet ji a používat ji
- zadáváme úkoly umožňující spolupráci žáků, vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků
- podporujeme individuální rozvoj žákovy osobnosti (sebepoznávání, seberealizace) pomocí technik a her
- umožňujeme žákům sdělovat si vzájemně své pocity a názory, naučit se vyjadřovat, ale i přijímat kritiku a pochvalu
- učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi nimi

Kompetence pracovní

- žákům dáváme příležitost ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost
- při praktických činnostech vedeme žáky k aktivní ochraně vlastního zdraví a zdraví spolužáků
- žáci dodržují dané pracovní postupy, učí se je formulovat a plánovat své činnosti

- žáci jsou vedeni k tomu, aby dbali pravidel bezpečnosti při práci v odborných učebnách, tělocvičně, na školní zahradě i pozemku, v terénu
- žáci jsou schopni osvojit si základní pracovní návyky

Kompetence občanské
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných
- snažíme se předcházet šikaně, odstraňovat prvky agresivity žáků
- vedeme žáky k toleranci individuálních odlišností mezi lidmi
- vedeme žáky k dodržování pravidel, společenských norem a zákonů

Kompetence sociální a personální
- vyučující využívají prvky osobnostní výchovy a vhodné hry a aktivity, které umožňují žákům porozumět i neverbální komunikaci, rozvíjet ji a používat ji
- zadáváme úkoly umožňující spolupráci žáků, vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných
- individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch
- žákům dáváme příležitost ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost
- vedeme žáky k dodržování pravidel, společenských norem a zákonů

Kompetence k řešení problémů
- v příslušných vzdělávacích oborech umožňujeme žákům řešit „úlohy ze života“ – ověřování nabytých vědomostí v praktických situacích
- při řešení problémových situací klademe důraz na individuální schopnosti a dovednosti žáka

Kompetence digitální
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.4. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření od třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením. Výstupy, upravené v IVP žáků s lehkým mentálním postižením na základě minimální doporučené úrovně v rámci podpůrných opatření, jsou na vyšší úrovni než očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

Ve škole je zřízena třída pro žáky prvního stupně s poruchami učení podle §16 odst.9 školského zákona.

3.4.1 **Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se ŠPZ.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů), bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Náhrada části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacích obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků

- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi

- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu

- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky- u mladších žáků využívání skupinové výuky

- postupný přechod k systému kooperativní výuky

- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče.

Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona je možné ve školním vzdělávacím programu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení.

3.5. Vzdělávání žáků nadaných a žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

3.5.1. Zabezpečení výuky žáků nadaných a žáků mimořádně nadaných

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Naší vizí je „Škola pro všechny“.

4. PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

prostupují celým vzděláváním

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Osobnostní a sociální výchova									
Rozvoj schopností poznávání	Vv,M,Prv	Vv,M,Prv	Vv,M,Prv			Fy,TV	Fy,Nj,TV,	Fy,Nj	Fy,Nj
Sebepoznání	Prv	Prv	Prv	Vl,Př,M	Vl,Př	Vv,Tv	Vv,Tv	Pč,Ch,Ov, Vv Čj	Vv,Čj
Seberegulace	Vv,Tč	Vv,Tč	Vv,Tč					Vv,Ch,Ov, Tv	Ch,Tv,Čj
Psychohygiena						Vv,Tv,Inf	Vv,Tv	Vv,Tv	Vv,Tv
Kreativita	M,Prv	M,Prv	M,Prv		Vv	Vv,Čj			Čj,Vv
Poznávání lidí	Prv	Prv	Prv	Vl,Př	Vl,Př,Vv		Vv		
Mezilidské vztahy	Čj,Tč,Prv	Tč,Prv	Tč,Prv		Tv	Ov		Čj,	Ch
Komunikace	Prv	Prv	Prv,Aj		Čj	Tv	Vv,Tv,Nj, Ch,	Pč,Nj ,Ch	Pč,Nj,Ov Čj
Kooperace	Prv	Prv	Aj,Prv			Vv,Tv	Vv,Tv	Vv,Tv,Čj	Vv,Tv
Řešení problé. rozhodovací dovednosti	Prv,M	Prv,M	Tč,M,Prv			Vv,Tv	Fy,Vv,Tv	Ch,Tv	Ch,Tv
Hodnoty, postoje, praktic. Etika	Tv	Tv	Tv		Tv	Čj		,Ch	
Výchova demokratického občana									
Občanská spol. a škola				Hv					
Občan, občan. Spol a stát		Prv	Prv						Ch, Fy
Formy participace občanů					M			Čj	
Principy demokracie	Prv	Prv	Prv	Vl	Vl				Ov
Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech									
Evropa svět nás zajímá			Vv,Hv,Prv		Hv	Fy	Aj,Nj,Čj	Aj,Nj,Čj, Fy	Aj,Nj,Př, Fy
Objevujeme Evropu a svět			Čj,M,Prv	Př	,Př,Vl,	Vv	Aj,Nj,Vv	Vv,Ch, Aj,Nj,	Aj,Nj, Aj,Nj,v
Jsme Evropané					Vl		Nj, Inf	Nj,	Nj,Ov

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Multikulturní výchova									
Kulturní diference	Hv	Hv	Hv			Vv,Čj	Vv,Čj	Vv	Vv,Ov
Lidské vztahy	Prv,Tv	Prv,Tv	Prv,Tv			Vv	Nj,	Pč,Nj,	Nj,Čj
Etnický původ			Čj					Př	Čj-l
Multikulturalita					Aj			M,	
Princip sociálního smíru a solidarity		Prv	Prv						Ch
Environmentální výchova									
Ekosystémy		Prv	Prv	Př	Př		Čj	Ch	Vv,Ch,Př
Základní podmínky života	Prv	Prv	Prv	Př	Př	Pč,Př		Ch,	Pč,Ch
Lidské aktivity problémy živ. prostředí	Prv	Prv	Prv			Fy,Vv,	Fy,Př,Vv	M,Ch,Vv,Čj	Pč,Fy,Ch, Vv,Čj
Vztah člověka k prostředí	Vv	Vv	Vv			Vv,Ov,Čj	Vv,Ov	Fy,Ch,Vv	Fy,Ch,Vv
Mediální výchova									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		Čj,Prv	Čj,Prv				Nj,	Vv,Nj,M, Ch	Ch,Nj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		Prv	Prv	Vv		Vv,	Vv,	Vv,M,Ch,	Čj,Ch,Vv. Ov
Stavba mediálních sdělení						Čj	Čj		
Vnímání autora mediálních sdělení			Čj,Aj		Hv				
Fungování a vliv médií ve společnosti			Prv		Čj			Pč	Pč,Ch,Čj
Tvorba mediálního sdělení								Vv	Čj
Práce v realizačním týmu			Tč,Prv						

5. UČEBNÍ PLÁN ŠKOLY

5.1. Učební plán školy-1.-5.ročník

Oblast	Obor	RVP hod.	předmět	ŠVP hodiny	Mezi-Součet	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Dhd	kontrol
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	Český jazyk	43		9	9	9	7	7	10	43
	Cizí jazyk	9	Anglický jazyk	9				3	3	3		9
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	20	Matematika	24		4	5	5	5	5	4	24
Informatika	Informatika	2	Informatika	2					1	1	1	2
Člověk a jeho svět		12	Prvouka	6	13	2	2	2			1	6
			Vlastivěda	3,5					1,5	2		3,5
			Přírodověda	3,5					1,5	2		3,5
Umění a kultura	Hudební výchova	12		5	12	1	1	1	1	1		5
	Výtvarná výchova			7		1	1	1	2	2		7
Člověk a zdraví	Člověk a zdraví	0										0
	Tělesná výchova	10		10		2	2	2	2	2		10
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	5	Pracovní činnosti	5		1	1	1	1	1		5
Disponibilní hodinová dotace	Dhd	16									16	
Celkem hodin v 1.- 5. ročníku		118		118		20	22	25	25	26		**118**
ročníková maxima						22	22	26	26	26		

Poznámky k učebnímu plánu: Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se zařazují v naší škole podle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory předměty speciálně pedagogické péče. Vzdělávací obsah těchto předmětů se přizpůsobuje vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP. Vyhláška č.27/2016 Sb.

5.2 Učební plán školy-6.-9. ročník

Oblast	Obor	RVP hodiny	předmět	ŠVP hodiny	mezi-součet	6. roč	7. roč.	8. roč	9. roč	Dhd	kontrol
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15		18		5	4	5	4	3	18
	Cizí jazyk	12	Anglický jazyk	12	18	3	3	3	3		12
	Další cizí jazyk		Německý jazyk	6			2	2	2	6	6
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	15	Matematika	18		4	5	4	5	3	18
Informatika	Informatika	4	Informatika	4		1	1	1	1	3	4
Člověk a společnost	Dějepis	11		7	11	1	2	2	2	1	7
	Občanská výchova			4		1	1	1	1		4
Člověk a příroda	Fyzika	21		7	24	1	2	2	2	1	8
	Chemie			4				2	2	1	4
	Přírodopis			7		2	2	2	2		7
	Zeměpis			6		2	1	1	2	1	6
				0							0
Umění a kultura	Hudební výchova	10		4	10	1	1	1	1		4
	Výtvarná výchova			6		1	2	1	1		5
Člověk a zdraví	Člověk a zdraví	10	Výchova ke zdraví	2	11	1		1			2
	Tělesná výchova		Tělesná výchova	9		3	2	2	2	1	9
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	3		4	4	1	1	1	1	1	4
			volitelný	4	4	1	1	1	1	3	4
Disponibilní hodinová dotace	Dhd	24		0						24	
Celkem hodin v 6. - 9. ročníku		122		122		28	30	32	32		122
ročníková maxima						30	30	32	32		

Poznámky k učebnímu plánu:.

Pozn. 1 Vyučované povinně volitelné předměty - Seminář z matematiky, Technické činnosti, Domácnost, Sportovní výchova, Anglický jazyk hrou, Keramika - umělecká dílna, Robotika.

Pozn. 2 Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se zařazují v naší škole podle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory předměty speciálně pedagogické péče. Vzdělávací obsah těchto předmětů se přizpůsobuje vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP. Vyhláška č.27/2016 Sb.

6. UČEBNÍ OSNOVY 1. STUPNĚ

6.1. Vyučovací předmět: Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk je zařazen do vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace. Je rozdělen do tří částí: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Psaní se vyučuje zpravidla v menších časových celcích než je celá vyučovací hodina. Všechny složky se vzájemně prolínají. Kvalita užívání a osvojení mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě je předpokladem úspěšného vzdělání v dalších oblastech.

Důraz klademe na vytváření předpokladů ke správné lidské komunikaci, učíme žáky souvisle, správně a kultivovaně používat mateřský jazyk v běžných situacích.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a pochopit jazyková sdělení, poznávat bohatost českého jazyka, vystupovat před lidmi, kultivovaně se vyjadřovat ústně a písemně. Pomáhá mu najít vlastní místo mezi vrstevníky, vede k vnímání okolního světa a sebe sama. V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. V literární výchově žáci poznávají, prostřednictvím vhodné četby ,základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat vlastní názor na dílo. Učí se rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Získávají a rozvíjí základní čtenářské dovednosti.

Průřezová témata v českém jazyce:

Osobnostní a sociální výchova - jazyk je chápán jako nástroj jednání v životních situacích
Výchova demokratického občana - jazyk pomáhá v orientaci při tvorbě otevřené demokratické společnosti
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - jazyk pomáhá při osvojování a zvládání dalších jazyků, které jsou klíčem k pochopení života a kultury jiných národů.
Environmentální výchova - především literatura umožňuje pochopit křehkou rovnováhu mezi člověkem a životním prostředím a nebezpečí, které z porušení této rovnováhy plyne
Multikulturní výchova - jazyk pomáhá porozumět jiným kulturám, učí se respektovat druhé a být hrdý na svůj národ
Mediální výchova - jazyk je prostředkem komunikace, dialogu, argumentace

Časová dotace předmětu český jazyk a literatura je v 1. ročníku 9 hodin týdně, v 2. ročníku 9 (+1 Dhd) hodin týdně, v 3. ročníku 9 (+ 1 Dhd) hodin týdně.
Celková časová dotace předmětu činí pro žáka 1.-3.ročníku 27 (+ 2Dhd) hodin týdně.

Výstupem z vyučovacího předmětu český jazyk a literatura za 1. období je žák, který podle svých schopností zvládá používat český jazyk písemně i ústně, kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo ni, osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu... Rozlišuje zvukovou i grafickou podobu slova, který rozumí přiměřeně složitému sdělení a umí reprodukovat podstatná fakta. Podle svých schopností plynule čte s porozuměním nahlas i potichu přiměřeně náročné texty. Žák, který rozlišuje vyjadřování v próze i verších,přednáší zpaměti texty přiměřené věku,podle svých schopností volně reprodukuje text,popřípadě tvoří vlastní.
Formy a metody práce odpovídají výstupu učiva českého jazyka a literatury. Žáci dokáží pracovat s učebnicí, sešitem, knihou. Žáky vhodně motivujeme, do aktivní práce zapojujeme všechny, využíváme skupinovou práci a činností učení.

Strategie výchovy a klíčové kompetence

- .k učení

- žák je seznámen s cílem hodiny
- naučené uplatňuje v praxi
- i chyba slouží jako prostředek k lepšímu nabytí vědomostí
- pracovat s učebnicí a texty
- žáka vnitřně motivovat, podporovat samostatnost

- k řešení problémů

- podporujeme logické a tvořivé myšlení
- podporujeme samostatné rozhodování

- komunikativní

- žáky učíme naslouchat druhým
- rozvíjíme přátelskou komunikaci mezi vrstevníky i jiných věkových skupin
- učíme žáky projevovat, vhodnou formou, kritiku i sebekritiku
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat myšlenky souvisle v písemném i ústním projevu

- k sociální a personální

- využíváme různé formy skupinové práce
- rozvíjíme schopnost žáka zastávat v týmu různé role

- občanské

- učíme žáky posuzovat druhé podle jejich jednání a schopností, respektovat odlišnosti, být tolerantní
- vedeme žáky k sebeúctě, úctě k ostatním spolužákům, dospělým, autoritám
- učíme žáky řešit problémy rozumně, bez emocí, spravedlivě

- pracovní

- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- vedeme žáky k dodržování pravidel, plnění povinností

- digitální

- dát žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- podporovat žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a žáků mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vyučovací předmět: Český jazyk – 2. období

Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk je zařazen do vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace, která zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznání.

Realizuje se ve vzájemně se prolínajících složkách : Komunikační a slohové výchově, Jazykové výchově a Literární výchově.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit, posoudit obsah textu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovného českého jazyka a k osvojení pravidel českého pravopisu. Poznávají bohatost našeho mateřského jazyka.

V Literární výchově se žáci, přiměřeně svému věku, učí s porozuměním číst a interpretovat přístupné texty z literatury a postupně si vytvářejí základní čtenářské dovednosti a návyky. Získávají soubor poznatků důležitých pro pochopení čteného textu, pro jeho rozbor a hodnocení. Žáci se dále seznamují s literárními žánry a formami. Na základě četby a dalších činností se utváří jejich čtenářský vkus a trvalý zájem o četbu. Učí se chápat funkci divadla, filmu, televize a ostatních médií a učí se orientovat v jejich mnohostranné nabídce z hlediska kvality a významu pro vlastní život.

Průřezová témata v českém jazyce:

Osobnostní a sociální výchova - jazyk je chápán jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích

Výchova demokratického občana - jazyk slouží jako prostředek pro vyjádření vztahu k sobě samému i ostatním, k okolnímu prostředí , k normám i hodnotám.

Výchova myšlení v evropských a globálních souvislostech - český jazyk má významnou funkci při osvojování dalších jazyků,které jsou klíčem k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných národů.

Environmentální výchova - složky jazyka slouží k vyjádření vztahu člověka a prostředí,k uvědomování si přírodního a sociálního prostředí jako zdroje inspirace

Multikulturní výchova - jazyk napomáhá ke komunikaci s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie

Mediální výchova - jazyk je zde vnímán v mluveném i psaném projevu, své stavbě, obsahu a v používání a uplatňování bohaté škály výrazových prostředků, osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace.

Časová dotace předmětu český jazyk je ve druhém období-ve 4. a 5. ročníku 7 hodin týdně. Celková časová dotace předmětu činí pro žáka 4.-5. třídy 14 hodin týdně.

Výstupem z výuky předmětu český jazyk je žák, který čte s porozuměním náročné texty potichu i nahlas, reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení ,vede správně dialog, píše správně po stránce obsahové i formální, sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří mluvený i písemný projev.Porovnává významy slov,rozlišuje ve slově kořen,část příponovou a předponovou,určuje slovní druhy,rozlišuje spisovná a nespisovná slova,určí základní skladební dvojici,odliší větu jednoduchou a souvětí,užívá vhodné spojovací výrazy,píše správné i/y po obojetných souhláskách,zvládá základy syntaktického pravopisu. Žák vyjadřuje své dojmy z četby ,volně reprodukuje text,rozlišuje různé typy uměleckých textů,při rozboru používá základní literární pojmy.

Formy a metody práce odpovídají výstupům učiva českého jazyka.Žáci se podílejí na výstavbě hodiny,učí se pracovat s vlastními chybami.Význam má individuální přístup učitele k žákům.Žáci si v hodinách uvědomují propojenost jazyka,stylistických prvků i literárních prvků.Žáci pracují

s učebnicemi,doplňkovými publikacemi a cvičeními, učí se užívat jazykové příručky.Formou besed poznávají prostředí knihovny,využívají poznatky získané z internetu a počítačových výukových programů.Při hodinách se využívají různé formy práce. Žáci se učí pracovat ve skupinách,je zařazováno problémové a činnostní vyučování.Často se používají při hodinách také nahrávky,krásná literatura,doplňková četba.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení - žák získává určité postupy a návyky důležité k osvojení českého jazyka, rozvíjí pozitivní vztah k mateřskému jazyku

Kompetence k řešení problémů - žák je schopen pod vedením najít a opravit své chyby,často pracuje ve skupinách ,učí se přijímat a tolerovat názory ostatních

Kompetence komunikativní - rozvíjíme komunikační dovednosti žáků,žák je schopen zvládnout písemnou i ústní komunikaci

Kompetence sociální a personální - žák pracuje ve skupinách,zastává různé role,učí se druhým naslouchat, žák nepřipustí projevy jakékoliv diskriminace a netolerance

Kompetence občanské - žák se chová zodpovědně, podílí se na vytváření a dodržování pravidel chování a hodnocení při vyučování

Kompetence pracovní - žák pracuje v tvořivém a přívětivém prostředí,uvědomuje si své dovednosti a znalosti získané výukou českého jazyka.

Kompetence digitální - klást důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů, vést žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - mluvnice **Ročník: 1.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, členění slov na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - rozlišuje- větu, slovo, hlásku - rozlišuje písmeno malé – velké, tištěné – psané	Rozlišuje větu, slovo, hlásku z hlediska potřeb psaní a čtení Poznávání písmen abecedy ve vztahu jim odpovídajícím hláskám	**M** praktické čtení (slovní úlohy) zápis příkladů, odpovědí **VV** vizuální obrazná vyjádření (ilustrace k textu) **HV** praktické čtení (text písně) **PČ** jednoduché pracovní operace (modelování) **PRV** praktické čtení písemné doplňování v pr. sešitu **OSV** mezilidské vztahy	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
- rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – literární výchova **Ročník: 1.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- čte a přednáší zpaměti literární texty přiměřené věku - vyjadřuje pocity z přečteného textu	Poslech literární text Přednes říkadel a krátkých básní Vyprávění, pohádka Poznáváme pohádkové postavy Hodnotíme vlastnosti postav Vyjadřujeme pocity z četby Základní literární pojmy(hádanka, říkanka, báseň, pohádka...)	**M** praktické čtení (slovní úlohy) zápis příkladů, odpovědí **VV** vizuální obrazná vyjádření (ilustrace k textu) **HV** praktické čtení (text písně) **PČ** jednoduché pracovní operace (modelování) **PRV** praktické čtení písemné doplňování v pr. sešitu **OSV** mezilidské vztahy	EVVO – práce s textem na téma příroda

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – komunikace a slohová výchova **Ročník: 1.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti potichu i nahlas - pečlivě vyslovuje, opravuje svou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - píše slova a jednoduché věty - řadí ilustrace správně podle dějové posloupnosti - před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví své pracovní místo s pomocí učitele - správně drží tělo při práci s digitálními technologiemi - po dokončení práce s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky pod vedením učitele	Technika čtení Základní hygienické návyky (sezení, držení pera, hygiena zraku) Technika psaní (úhelný, čitelný, písemný projev) Opis, předpis, diktát, autodiktát písemný projev – základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	**M** praktické čtení (slovní úlohy) zápis příkladů, odpovědí **VV** vizuální obrazná vyjádření (ilustrace k textu) **HV** praktické čtení (text písně) **PČ** jednoduché pracovní operace (modelování) **PRV** praktické čtení písemné doplňování v pr. sešitu **OSV** mezilidské vztahy	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- spojuje písmena a slabiky
- zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - mluvnice **Ročník: 2.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova - rozlišuje slovní význam-slova opačného významu, slova nadřazená, podřazená, souřadná - rozlišuje pořádek slov ve větě - rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího - spojuje věty do jednoduchých souvětí vhodnými spojkami a spojovacími výrazy	Rozlišuje větu, slovo, slabiku, hlásku z hlediska potřeb psaní a čtení Dělení slov na konci řádky Třídění slov - rozlišení nadřazenosti a podřazenosti Pořádek slov ve větě, tvoření vět ze slov Odlišování a odůvodňování druhů vět Spojování a oddělování vět Procvičování v užití nejfrekventovanější spojek Správný sled vět v mluveném i psaném projevu	**M** praktické čtení (slovní úlohy) zápis příkladů zápis slovních úloh psaní odpovědí **VV** vizuální obrazná vyjádření (ilustrace k textu) **HV** praktické čtení (text písně) **PČ** praktické čtení zápis poznámek do sešitu	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozděluje hlásky na samohlásky, souhlásky, dvojhlásky - odůvodňuje a správně píše *i / y* po měkkých, tvrdých souhláskách - odůvodňuje a správně píše *ů / ú* - správně vyslovuje, čte, píše slabiky *dě-tě-ně, bě-pě-vě-mě* - slovní druhy:podstatná jména obecná-vlastní-odůvodňuje a správně píše velká písmena na začátku věty a ve jménech vlastních - osob, zvířat, věcí – určí rod, číslo Pozná slovesa – určí osobu, číslo spojky, předložky - odůvodňuje a správně píše párové souhlásky na konci i uvnitř slov - pozná slabikotvorné *r / l*	Rozlišování hlásek - psaní *i / y* po měkkých, tvrdých souhláskách Psaní *ů / ú* na začátku, uprostřed, na konci slova Výslovnost a psaní slov ve slabikách *dě-tě-ně, bě-pě-vě-mě* Seznámení se se slovními druhy – podstatná jména, slovesa, předložky, Popis obecných a vlastních podstatných jmen Pravopis párových souhlásek na konci i uvnitř slov		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- tvoří slabiky

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – literární výchova **Ročník: 2.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- čte a přednáší literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - domýšlí jednoduché příběhy - převypráví přečtené - orientuje se v textu čítanky - všímá si spojitosti textu a ilustrace	Plynulé čtení tiché i hlasité s porozuměním Uplatnění přirozené intonace Poslech literárních textů Přednes básní Řešení hádanek a hříček Dramatizace Seznámení s knihami Pojmy: báseň, verš, rým, vyprávění, vypravěč, jeviště, hlediště, herec, loutka, maňásek...	**M** praktické čtení (slovní úlohy) zápis příkladů zápis slovních úloh psaní odpovědí **VV** vizuální obrazná vyjádření (ilustrace k textu) **HV** praktické čtení (text písně) **PČ** praktické čtení zápis poznámek do sešitu	EVVO – práce s textem na téma příroda

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – komunikace a slohová výchova **Ročník: 2.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným i mluveným pokynům přiměřené náročnosti - respektuje základní komunikační pravidla - pečlivě vyslovuje - volí vhodné tempo řeči - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - píše velká tiskací písmena - správně spojuje písmena, slabiky, zachovává rozestup písmen - píše jednoduchý text - správně používá diakritická znaménka - dodržuje požadavky na čitelnost, úhlednost, hygienické a pracovní návyky před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví své pracovní místo podle nastavených pravidel	Čtení praktické - technika čten í- plynulé, pozorné Čtení věcné - jako zdroj informací Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) Vyjadřování závislé na komunikační situaci: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva... Základní komunikační pravidla: oslovení zahájení a ukončení dialogu Nácvik velkých tiskacích písmen Psaní písmen podle tvarových skupin s důrazem na štíhlost a výšku písmen Napojování písmen s vratným tahem Umisťování diakritických znamének Úprava písemností (odstavec, nadpis) písemný projev – základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	**M** praktické čtení (slovní úlohy) zápis příkladů zápis slovních úloh psaní odpovědí **VV** vizuální obrazná vyjádření (ilustrace k textu) **HV** praktické čtení (text písně) **PČ** praktické čtení zápis poznámek do sešitu	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
po dokončení práce s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky s pomocí učitele			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - mluvnice **Ročník: 3.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Žánry písemného projevu:adresa, blahopřání, pozdrav, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, dopis, popis Vypravování	**MKV** etnický původ **MV** kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé, krátké samohlásky, dvojhlásky	Zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek, modulace souvislé řeči (intonace, tempo, přízvuk)	vnímání autora mediálních sdělení **EGS** objevujeme Evropu a svět	
- porovnává význam slov, slova opačného významu, slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná - porovnává a třídí slova podle zobecnělého významu -děj, věc, okolnost, vlastnost	Slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma a homonyma - stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)		
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen, sloves	Tvarosloví - slovní druhy, tvary slov		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - rozlišuje věty podle postoje mluvčího - odůvodňuje a správně píše: y / i po měkkých, tvrdých souhláskách y / i po obojetných souhláskách ů / ú dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě	Skladba - věta jednoduchá a souvětí, Pravopis - y / i po tvrdých měkkých souhláskách - y / i po obojetných souhláskách - ů / ú - slabiky dě-tě-ně / bě-pě-vě-mě - párové souhlásky uvnitř, konci slova - velká písmena v typických případech jmen vlastních		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – literární výchova **Ročník: 3.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené náročnosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Praktické čtení - technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu Věcné čtení - čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova Praktické naslouchání - zdvořilé Vyjádření kontaktu s partnerem Věcné naslouchání - pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami	**M** praktické čtení (slovní úlohy) zápis příkladů zápis slovních úloh psaní odpovědí **VV** vizuální obrazná vyjádření (ilustrace k textu) **HV** praktické čtení (text písně) **PČ** jednoduché pracovní operace **PRV** praktické čtení zápis poznámek do sešitu	EVVO – práce s textem na téma příroda

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – komunikace a slohová výchova **Ročník: 3.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou či nedbalou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí správné tempo řeči - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimo školních situacích - na základe vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) Vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry: pozdrav, oslovení, mluva, prosba, zpráva, oznámení, vypravování, dialog Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) Mimojazykové prostředky řeči (gesta, mimika)	**M** praktické čtení (slovní úlohy) zápis příkladků zápis slovních úloh psaní odpovědí **VV** vizuální obrazná vyjádření (ilustrace k textu, výtvarné vyjádření přečteného) **HV** praktické čtení (text písně) **PČ** jednoduché pracovní operace (modelování...) **PRV** praktické čtení	
- zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena, slabiky, kontroluje vlastní písemný projev - líše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku)	zápis poznámek do sešitu	
dodrží vymezený čas určený pro práci s digitálními technologiemi	písemný projev – technika psaní na klávesnici a na dotykovém		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
po dokončení práce s digitálními technologiemi samostatně provede relaxační protahovací cviky uplatňuje návyky při psaní na školních digitálních zařízeních pracuje s textem v textovém editoru	zařízení, úprava textu v textovém editoru		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- čte s porozuměním jednoduché texty
- opisuje a přepisuje krátké věty

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - mluvnice **Ročník: 4.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného a podobného významu a slova vícevýznamová - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - vyhledává základní skladební dvojici, v neúplné ZSD označuje základ věty - odlišuje větu jednoduchou i souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje - píše správně i/y po obojetných souhláskách - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Slova a pojmy Význam slov Slova jednovýznamová, mnohovýznamová, slova opačného a stejného významu Stavba slova Slovní druhy a jejich třídění Tvary slov Práce s větou Věta jednoduchá a souvětí Rozmanité spojovací výrazy Vyjmenovaná slova Shoda přísudku s podmětem		Pravopis - v průběhu celého roku

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – literární výchova **Ročník: 4.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Zážitkové čtení a naslouchání		
- volně reprodukuje text podle svých možností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Volná reprodukce textu Dramatizace textu Výtvarný doprovod Přednes vhodných textů		
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů, používá elementární literární pojmy	Druhy a žánry dětské literatury Přirovnání Verš Rým		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- dramatizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – komunikace a slohová výchova **Ročník: 4.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, zaznamenává je - posuzuje úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - vede správně dialog, telefonický rozhovor zanechá vzkaz na záznamníku - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Uvědomělé plynulé čtení Tiché čtení s porozuměním Vyhledávání klíčových slov Orientace v textu Vystižení jádra sdělení Orientace v naučných textech Pravidla dialogu Porovnání názorů Tolerance Členění vět Frázování Síla a barva hlasu Spisovná, nespisovná a hovorová Mluva	**MV** fungování a vliv médií ve společnosti	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost, vhodně ji využívá podle komunikační situace - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký písemný nebo mluvený projev s dodržením časové posloupnosti přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu porozumí významu piktogramu využívá klíčová slova při vyhledávání informací na příkladu uvede způsoby komunikace, které je možné využít v každodenním životě dodržuje pravidla bezpečnosti při elektronické komunikaci	Orientace ve stavbě textu Členění na odstavce Pravidla sestavování osnovy Členění příběhu čtení – vyhledávací čtení a využívání klíčových slov, čtení elektronických textů, význam piktogramů mluvený projev – pravidla bezpečnosti elektronické komunikace		EVVO

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura- mluvnice **Ročník: 5.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - vyhledává základní skladební dvojici,v neúplné ZSD označuje základ věty - odlišuje větu jednoduchou i souvětí,vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů,podle potřeby je obměňuje - píše správně i/y po obojetných souhláskách - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Stavba slova Slovní druhy a jejich třídění, - přídavná jména - druhy, mluvnické kategorie - zájmena – druhy, užívání zájmen Ty, Váš, Tvůj - číslovky - druhy tvary slov Mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen Výstavba věty Věta jednoduchá a souvětí Základní větné členy Rozmanité spojovací výrazy Vyjmenovaná slova Práce se skupinami slov s i/y uvnitř slov Hledání a dotváření slov příbuzných Shoda přísudku s podmětem		Pravopis - v průběhu celého roku

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pozná podstatná jména a slovesa
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – literární výchova **Ročník: 5.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Zážitkové čtení a naslouchání, Nalézání příčin věcí a porozumění jim		
- volně reprodukuje text podle svých možností,tvoří vlastní literární text na dané téma	Volná reprodukce textu Dramatizace textu Výtvarný doprovod Přednes vhodných textů Vlastní tvorba		
- rozlišuje různé typy uměleckých textů při jednoduchém rozboru literárních textů,používá elementární literární pojmy	Literatura umělecká a věcná Literatura v proměnách času Lidová slovesnost		EVVO

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova **Ročník: 5.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- žák čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Uvědomělé plynulé čtení Tiché čtení s porozuměním		
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, zaznamenává je	Vyhledávání klíčových slov Pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku		
- posuzuje úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení	Orientace v textu		
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Vystižení jádra sdělení Orientace v naučných textech		
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Pravidla dialogu		
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Porovnání názorů Tolerance	Mediální výchova - fungování a vliv médií ve společnosti	
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Členění vět Frázování Síla a barva hlasu		
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký písemný projev s dodržením časové posloupnosti přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu vyhledá informace ve slovnících, dětských encyklopediích a v doporučených online zdrojích porovná informace ze dvou zdrojů rozhodne, které informace v textu jsou pro smysl textu podstatné a nepodstatné zaznamená si vhodnou formou informace a data, s nimiž chce v budoucnu pracovat využije pro záznam a porovnání informací digitální technologie (např. myšlenková mapa, textové zpracování, tabulka) vhodně se zapojí do elektronické komunikace, udržuje ji a ukončí ji	Orientace ve stavbě textu Členění na odstavce Pravidla sestavování osnovy Členění příběhu čtení – věcné čtení (porovnávání informací z více zdrojů), čtení elektronických textů mluvený projev – pravidla bezpečnosti elektronické komunikace žánry písemného projevu – e-mail, elektronický formulář		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- ovládá hůlkové písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně

6.2. Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je zařazen do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.
Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání. Vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáka do vzájemné komunikace mezi národy celého světa, protože se jedná o světový jazyk. Připravuje žáky k praktickému užívání jazyka, přispívá k objevování skutečností, které se nacházejí mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Osvojování anglického jazyka snižuje jazykovou bariéru a usnadňuje flexibilitužáka jak v jeho osobním životě, tak v budoucím možném pracovním uplatnění.Znalost anglického jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubujev nich toleranci a respekt k nim, formuje postoje a seznamuje se s nimi. Výuka anglického jazyka je založena na modelu britské angličtiny, v průběhu studia jsou žáciseznamováni také s výrazy americké angličtiny. Žáci si zvyšují celkovou úroveň vyjadřování i vzájemného chování a současně rozvíjí intelektuální, etickou, emocionální a estetickou složku osobnosti.Výklad prvků gramatického systému na prvním stupni je omezen, slovní zásoba je volena na základě frekvence užít a zájmu dětí tohoto věku.

Důraz klademe na komunikační schopnost žáků, žák je schopen dorozumět se v běžných situacích a hovořit s cizincem o jednoduchých tématech každodenního života, žák je schopen přiměřeně reagovat a správně interpretovat slyšené i čtené cizojazyčné texty. Soustřeďujeme se na osvojení zvukové podoby jazyka.
Na prvním stupni jde zejména o probuzení zájmu o studium anglického jazyka a vytváření pozitivního vztahu k němu.
Nadřazujeme dovednost porozumět čtenému a slyšenému sdělení nad dovednost číst a psát, žák však umí rozeznat rozdíly mezi grafickou a zvukovou stránkou jazyka.
Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Průřezová témata v anglickém jazyce:
Osobnostní a sociální výchova – jazyk se zaměřuje na modelaci chování v každodenních životních situacích, prohlubuje vztah mezi verbální a nonverbální částí komunikace(vysvětlení významu pomocí gest, mimiky)
Výchova demokratického občana - cizí jazyk vede k respektování kulturních i etnických odlišností, při skupinové práci umožňuje účastnit se na rozhodnutí skupiny při současném vědomí vlastní zodpovědnosti
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – anglický jazyk má praktický význam pro mobilitu osobní, vzdělávací i pracovní, slouží k poznávání evropské i světové kultury, žáci se učí reálie anglicky mluvících zemí
Multikulturní výchova – výuka cizího jazyka s sebou přináší nutnost naslouchat jiným, žáci si uvědomují význam anglického jazyka jako nástroje celoživotního vzdělávání
Environmentální výchova – problém životního prostředí je problém celosvětový, žáci si rozvíjí slovní zásobu i z tohoto okruhu
Mediální výchova – znalost anglického jazyka znamená možnost samostatného zapojení do mediální komunikace jakožto zdroje informací, zábavy a naplnění volného času

Časová dotace předmětu anglický jazyk je v prvním období – v 3. ročníku 3 hodiny týdně, ve druhém období – ve 4. ročníku i v 5. ročníku také 3 hodiny týdně.
Celková časová dotace tohoto předmětu činí pro žáka 3.-5. ročníku 9 hodin týdně.

Výstupem z výuky anglického jazyka je žák, který komunikuje v anglickém jazyce přiměřeně svému věku, v písemné i mluvené podobě. Tento žák pochopí smysl jednoduché konverzace dvou osob, rozumí jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům, čte foneticky správně a sestaví gramaticky i formálně správně jednoduché písemné sdělení. Žák umí pracovat s abecedním slovníkem učebnice a později umí používat i dvojjazyčný slovník.
Vzdělávání v dané oblasti vede žáka k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání a k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

Formy a metody práce na prvním stupni jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je silně propojena nejen s mateřským jazykem, ale také s veškerými výchovami. Ve výuce používáme různé nahrávky v interpretaci rodilých mluvčích, říkanky, básničky a písničky, využíváme též počítačových výukových programů. Ve vyučování rozvíjíme představivost dětí, podporujeme jejich aktivitu,využíváme skupinové ale i samostatné práce.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení – žák získává určité postupy a návyky důležité k osvojení anglického jazyka
- poznává smysl učení se cizímu jazyku
- žák je schopen vyhledat neznámé informace (slovníky,učebnice)

Kompetence k řešení problémů – žáky motivujeme úlohami z praktického života
- žák je schopen najít pod vedením své chyby a opravit je
- žák pracuje ve skupinkách, učí se komunikovat a tolerovat názory druhých

Kompetence komunikativní – rozvíjíme komunikační dovednosti žáků v modelových situacích
- žák je schopen zvládnout jednoduchou komunikaci(dopisování)s cizincem

Kompetence sociální a personální – žák pracuje ve skupině, kde je možno podporovat vzájemnou pomoc a toleranci mezi žáky, žák zastává různé role
- žák netoleruje ani nevyznává projevy rasismu a intolerance

Kompetence občanské – žák se chová zodpovědně, podílí se na vytváření pravidel chování a hodnocení při výuce

Kompetence pracovní – žák pracuje v tvořivém pracovním prostředí
- žák si uvědomuje své dovednosti a znalosti získané výukou angl. Jazyka

Kompetence digitální :
- motivovat žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vést žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk **Ročník: 3.**

Výstup	Učivo (tématické okruhy)	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- umí vyslovovat a číst foneticky správně a v přiměřeném rozsahu slovní zásoby - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojeným tématům - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem rodina domov (moje místnost) škola (školní potřeby) důležité zeměpisné údaje počasí (kalendář) příroda (zvířata) čísla (0 – 10) barvy lidské tělo hračky oblékání volný čas, zájmová činnost nákupy (jídlo, pití) svátky, tradice, zvyky	**OSV** komunikace **M** **Př** **Vl** **VV** **HV**	samohodnocení portfolia žáků skupinová práce mezilidské vztahy, citové prožitky

Výstup	Učivo (tématické okruhy)	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy - umí pochopit obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění, která se vztahují ke známým tématům	význam slov v kontextu synonyma,antonyma anglická abeceda člen v AJ pravidelné množ. č. podst.jm. přivlastňovací pád zájmena (osobní,přivlastňovací) zájmena ukazovací (this,that) zájmena tázací(who,what,whose) sloveso to be, to have způsob.sloveso can, can´t plné a stažné tvary předložky (in,on,under,at) spojky (and, or,but)	**ČJ** **HV** **VV**	soustředěnost kladný postoj vůle k učení
	omluva blahopřání dopis a adresa blahopřání písní věta jednoduchá, otázka,zápor pořádek slov ve větě	**ČJ** **VV** **HV**	naslouchat druhým, praktický význam AJ
- umí využít výukový program nebo aplikaci pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti	vlastní obrázkový slovník dětský obrázkový slovník ukázky jazyk.slovníků interaktivní výukové materiály	**MV** vnímání autora mediálních sdělení	význam učení se jazyka „kolik jazyků …

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk **Ročník: 4.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata,	Poznámky
- rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k daným tématům, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem Rodina Škola a školní potřeby Lidské tělo (hlava + tělo –základní části) Zvířata Hračky Barvy Čísla 0 – 20, rozumí jednoduchým číselným údajům Oblečení Svátky (Vánoce, Velikonoce), tradice, zvyky Volnočasové aktivity – dětské vyžití Jídlo a pití (základní potraviny) Mé město Vyjádření času – celé hodiny, půl, čtvrt, třičtvrtě, měsíce, roční období	**M** **Vl** **Př**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata,	Poznámky
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - vyhledá info k jednoduchému tématu v časopise nebo na webové stránce a tyto info využije - aktivně se zapojí do jednoduchých rozhovorů, pozdraví, rozloučí se, poskytne požadovanou informaci - vyplní své osobní údaje do formulářů	Učebnicové texty a nahrávky Písně, říkanky, básničky, rozpočitadla Okopírované materiály z dětských časopisů Texty a nahrávky vztahující se k probíraným okruhům a tématům Pevný slovosled anglické věty Nutnost vyjádřit v anglické větě podmět Vazba there is/are Vyjadřování záporu ve větě- u sloves have got, to be a can Práce s dětskými (obrázkovými)slovníky Vytváření vlastního obrázkového slovníku Pravidelné množné číslo Nepravidelné množ.číslo (nejběžnější podst. jména) Přivlastňovací pád Zájmena osobní, přivlastňovací Zájmena this, that, tázací who,what,whose Sloveso be, have got, otázka i zápor Modální sloveso can, cannot, can´t Plné i stažné tvary have got, to be, can Předložky (in, on, udner, next to, at) Spojky (and, but, or)		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata,	Poznámky
- umí využít výukový program nebo aplikaci pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti - umí použít elektronický slovník	Písničky, básničky, říkadla, rozpočitadla Jednoduché rozhovory týkající se tématických okruhů Jednoduchá věta (oznamovací,otázka,rozkaz) Význam slov v kontextu Synonyma, antonyma Adresa Blahopřání Pozdrav Omluva Zdvořilá konverzace interaktivní výukové materiály práce s elektronickým slovníkem		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk **Ročník: 5.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata,	Poznámky
žák rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k daným tématům, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem Rodina(rozšíření slovní zásoby) Povolání Škola a školní potřeby (rozšíření slovní zásoby) Lidské tělo (podrobnější popis lidského těla) Zvířata Hračky Dopravní prostředky Barvy Čísla 0-100, základní početní výkony s nimi(+ -) Oblečení – i méně frekventovaná slova Počasí(kalendář) Svátky (Vánoce, Velikonoce), tradice a zvyky	**M** **Vl,Př** **MUV**	Skupinová práce Práce jednotlivce Frontální výuka při výkladu nové slovní zásoby a látky Individuální přístup k žákovi EVVO

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata,	Poznámky
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu -	Volnočasové aktivity, sport, hudba Jídlo a pití – rozšíření slovní zásoby Bydliště, můj dům, mé město, příroda Základní reálie VB Vyjádření času na minuty + části dne Rozumí pokynům v učebnici Učebnicové texty a nahrávky Písně, říkanky, básničky, rozpočitadla Okopírované materiály z dětských časopisů		Portfolio Projekty
- žák dokáže vyhledat základní a důležité info	Vytvoří otázky z textu Učebnicové texty a nahrávky vztahující se k právě probíraným okruhům a tématům	**ČJ** **Vv**	
- v jednoduchých textech porozumí hlavní myšlence	Pevný slovosled anglické věty Nutnost vyjádřit v angl. větě podmět Vazba there is/are – opakování, její využití v běžně mluvě Vyjadřování záporu v anglické větě		
- písemně převypráví obsah jednoduché konverzace s pomocí obrázků a osnovy	Práce s dětskými i obrázkovými slovníky Vytváření vlastního obrázkového slovníku Ukázka běžného anglicko českého slovníku		
- vyplní své osobní údaje do formulářů -	Pravidelné množné číslo Nepravidelní mn.č. podst. Jmen Přivlastňovací pád – opakování Zájmena osobní, přivlastňovací		
- žák se aktivně zapojí do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se, poskytne požadovanou informaci	a předmětná Zájmena ukazovací (this, that)a tázací Sloveso be, have got, jejich otázka i zápor	**Hv**	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata,	Poznámky
	Modální sloveso can, cannot, can´t Přítomný čas průběhový (otázka i zápor) Přítomný čas prostý (otázka i zápor) Plné i stažené slovesné tvary Předložky (in, on, under, next to, at, between) Spojky(and, but, or) Záporný rozkaz (don´t) Písničky, básničky, říkadla, rozpočítadla Jednoduché rozhovory týkající se tematických okruhů s použitím probírané gramatiky Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Věta jednoduchá oznamovací, rozkazovací, tázací Význam slov v kontextu Synonyma, antonyma Adresa Blahopřání Pozdravy Omluvy Zdvořilá žádost Interaktivní výukové materiály Bezpečnost při práci a online aplikacemi Digitální technologie a vyplnění elektronického formuláře		
Terminologie daného jazyka pro práci s digitálními technologiemi Umí vyplnit jednoduchý elektronický formulář			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

6.3 Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro praktický život. Rozvíjí paměť, představivost a schopnost logických úsudků, je předpokladem vzdělávání v dalších oblastech.

Důraz klademe na postupné osvojení matematických pojmů, algoritmů, terminologie, symboliky a způsobu jejich užití při řešení úloh z běžného života.

Vzdělávací oblast Matematika je rozdělena na čtyři tématické okruhy. V tématickém okruhu Čísla a početní operace si žáci osvojují matematické pojmy a operace , učí se je propojit s reálnou situací. Číselné údaje získávají výpočtem, odhadem, zaokrouhlováním. V dalším tématickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty si žáci osvojují dovednost rozpoznat a znázornit určité typy změn a závislostí, které vycházejí z běžného života. V tématickém okruhu Geometrie v rovině a prostoru se žáci seznamují z rovinnými útvary a prostorovými tělesy, hledají je v okolí.

Průřezová témata v matematice :

- Osobností a sociální výchova – matematické vědomosti a dovednosti pomáhají zvládat nejrozmanitější životní situace
- Výchova demokratického občana – je naplňována v průběhu vzdělávacího procesu využitím různých forem a metod práce zaměřených na získání demokratických vědomostí a dovedností
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – je zaměřena na hledání společných znaků a odlišností mezi národy
- Environmentální výchova – je naplňována při řešení úloh, které vedou k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě
- Mediální výchova – matematická gramotnost přispívá ke schopnosti vnímat a kriticky hodnotit mediální sdělení
- Multikulturní výchova -uplatňuje se při skupinovém řešení úloh z běžného života

Časová dotace předmětu matematika je v 1. ročníku čtyři hodiny týdně, ve 2. a 3. ročníku pět hodin týdně (vyučovací předmět je posílen o jednu hodinu s disponibilní časové dotace).

Očekávané výstupy za 1. období :

Žák čte, zapisuje, zobrazuje, porovnává a zaokrouhluje přirozená čísla v oboru do 1000. Provádí zpaměti i písemně jednoduché početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení). Těchto vědomostí využívá při řešení úloh z běžného života. Umí pracovat se základními rovinnými útvary a prostorovými tělesy. Orientuje se v čase.

Vyučování má převážně činnostní charakter. Žáci pracují s tématickými pracovními sešity, s učebnicí a didaktickými pomůckami. Žáka vždy vhodně motivujeme, využíváme názoru a manipulativní činnosti, uplatňujeme metody dramatizace, her a soutěží. Žák se učí pracovat samostatně i v týmu.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v předmětu matematika směřují k utváření klíčových kompetencí :

Kompetence k učení

- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl matematických vědomostí s dovedností
- vytváříme u žáků zásoby matematických nástrojů (početní pojmy a operace, algoritmu, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života
- matematickým vědomostem a dovednostem učíme pomocí názoru a manipul. činnosti
- od konkrétního vnímání počtu přecházíme k abstraktnímu počítání s čísly

- dáváme dostatečný prostor pro individuální projev žáka, učíme sebekontrole a sebehodnocení
- učíme práci s chybou
- podporujeme samostatnost a schopnost vymýšlet další způsoby řešení úloh
- učíme žáky práci s učebnicí, pracovním sešitem a didaktickými pomůckami
- necháváme žáka se aktivně účastnit vyučování
- učíme žáky vytvářet si pracovní návyky a soustředěnost na práci
- prostřednictvím numerických výpočtů rozvíjíme paměť žáka.prostřednictvím řešení matematických problémů rozvíjíme logické myšlení,prostřednictvím osvojováním si matematických pojmů a vztahů rozvíjíme abstraktní myšlení

Kompetence k řešení problémů
- učíme žáky řešit úkoly tak, aby získané postupy řešení mohli využít v praxi
- vedeme žáky k poznání, že k výsledku jde dospět různými způsoby
- vedeme žáky o odhadům výsledku úloh a posuzování jejich reálnosti
- podporujeme samostatné řešení problému
- pří skupinovém vyučování využíváme práci ve skupinách

Kompetence komunikativní
- učíme žáky kultivovanému, řečovému a písemnému projevu z důrazem na logičnost
- vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování, užívání matematického jazyka
- vedeme žáky ke způsobilosti odpovídat, ptát se, formulovat osobní stanovisko a diskutovat
- učíme žáky naslouchat druhým

Kompetence sociální a personální
- využíváme různé formy skupinové práce začleněním žákům různé mentální úrovně, podporujeme pomoc a toleranci mezi žáky
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky

Kompetence občanské
- při vyučování dbáme na dodržování pravidel slušného chování
- vedeme k respektování odlišností a handicapu druhých, učíme toleranci

Kompetence pracovní
- učíme žáky vytvářet si správné pracovní návyky
- pochvalou za kvalitně odvedenou práci vedeme k pozitivnímu vztahu k práci
- seznamujeme s možnostmi využití matematiky pro pracovní činnosti v běžném životě

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení zapracovávají se výstupy – doporučené minimální úpravy výstupu do IVP žáka.

Vyučovací předmět: Matematika – 4. – 5. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast matematika je v základním vzdělání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro s matematickými objekty a pro užití matematiky
V reálných situacích. poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.
Předmět matematika navazuje na 1. období pro 1. stupeň ZŠ, Ve 4. a 5. ročníku je vyučováno po 5 hodinách týdně.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a

pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

V tematickém okruhu **Přirozená čísla** a početní operace navazují žáci na 1. období a dále ho prohlubují. V tematickém okruhu **Geometrie v rovině a prostoru** žáci určují a modelují jednoduché geometrické útvary, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah, zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou **Nestandardní aplikační úkoly a problémy**, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků,posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení – žák vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu k dalšímu celoživotnímu vzdělávání
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení a systematizace je využívá v tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje je do celků
- samostatně pozoruje a experimentuje

Kompetence k řešení problémů – žák vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické a matematické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení podobných nebo nových problémových situací
-

Kompetence komunikativní - žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle v písemném i ústním projevu

Kompetence sociální a personální – žák účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné pracovní atmosféry v kolektivu třídy

Kompetence pracovní –žák využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucí povolání a profesi

Kompetence digitální
- motivovat žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost
- klást důraz na používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů
- vytvářet situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
-

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika **Ročník: 1.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- spočítá prvky daného konkrétního souboru s daným počtem prvků do 20 - vytvoří konkrétní soubor s daným počtem prvků do 20 - porovná soubory prvků s počtem prvků do 20 (užívá mat. pojmy : méně, více, první, poslední, větší, menší) - používá čísla 0 – 20 k řešení reálných situací - zná mince v hodnotě do 20 korun - přečte a zapíše čísla 0 – 20 - orientuje se na číselné ose, umí čísla do číselné řady zařadit a čísla seřadit podle velikosti - porovnává čísla 0 – 20 (užívá a zapisuje symboly rovnosti a nerovnosti) - řeší a vytváří slovní úlohy na porovnání čísel	**Čísla a početní operace** Přirozená čísla 0 – 20 (numerace) Zápis čísel 0 – 20 Číselná osa	**ČJ** praktické čtení písemný a mluvený projev tvořivé činnosti s textem říkanky a básničky s počet. tématikou **VV** vizuální obrazná vyjádření (vybarvování a kreslení určitého počtu věcí, znázor. slov. úloh) **HV** pěvecký projev (písničky s počet. témat.) **PČ** jednoduché pracov. operace (modelování,vystřihování, práce se stavebnicí)	**Metody, formy** - samostatná, společná, skupinová práce - práce s prac. sešitem - práce s didaktic. pomůckami (počítadla, kolečka, makety peněz), karty s čísly a tečkami, číselná osa, karty se znaménky rovnosti a nerovnosti, modely těles, stavebnice) - užití názorů a manipulačních činností - tvořivé hry soutěže

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- provádí zpaměti sčítání a odčítání v oboru 0-20 (bez přechodu přes desítku) - zná a používá matem. symboly +,-, =, - řeší a vytváří slov. úlohy vedoucí ke vztahům o n - více (méně) - používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh - provádí rozklad čísla na desítky a jednotky - umí řešit příklady na dočítání (doplnění chybějícího sčítance) - počítá s mincemi v hodnotě do 20 korun - uvědomuje si při pamětném sčítání komutativnost a asociativnost - uvědomuje si vztahy mezi sčítáním a odčítáním - orientuje se v prostoru (nahoře, dole, před, za apod.) - rozeznává, pojmenuje a modeluje základní rovinné útvary a tělesa (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, kvádr, krychle, válec, koule)	Pamětné sčítání a odčítání čísel v oboru 0-20 bez přechodu Grafický zápis sčítání a odčítání Vlastnosti početních operací (sčítání a odčítání) **Geometrie v rovině a v prostoru** Základní útvary v rovině a prostoru.	**TV** zdravotně zaměřené činnosti (správné sezení při psaní) pohybové hry (početní činnosti spojené s pohybem) **PRV** škola – rodina – příroda a roční období člověk (ekonom.myšlení) dopravní výchova **OSV** vede ke schopnosti řešit situace z běžného života žáci vyjadřují slovně svá pozorování, postupně přechází k odborné formulaci rozvíjí osobnost (samostatnost, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku, sebekontrola) **VDO** vede k uplatňování názorů v diskuzích učí zásadám slušné komunikace	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
		EV vede k citlivému přístupu k přírodě a její ochraně při řešení slov. úloh s přírodní tématikou **MKV** uplatňuje se při řešení slovních úloh (uznávání jiných etnik)	EVVO – řešení slovních úloh – téma: rostliny, živočichové

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika **Ročník: 2.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
	Čísla a početní operace	**ČJ**	**Metody, formy**
- spočítá prvky daného konkrétního souboru do 100 - vytvoří konkrétní soubor s daným počtem prvků do 100 - počítá po jednotkách a desítkách v oboru do 100 - používá čísel 0 – 100 k model. reál. situací - zná mince a bankovky hodnotě do 100 korun - přečte a zapíše čísla 0 – 100 - orientuje se na číselné ose, umí čísla do číselné řady zařadit a čísla seřadit podle velikosti - porovnává čísla 0-100 (užívá a zapisuje symboly rovnosti a nerovnosti) - řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru 100 - zaokrouhlí dané číslo na desítky	Přirozená čísla 0 – 100 (numerace)	praktické čtení písemný a mluvený projev tvořivé činnosti s textem zápis slovních úloh **VV** vizuální obrazná vyjádření (vybarvování a kreslení určitého počtu věcí, znázor. slov. úloh) zápis slovních úloh **HV** pěvecký projev (písničky s počet, témat) **PČ** jednoduché pracovní operace (modelování, vystřihávání, práce s didakt. pom.)	- samostatná, společná, skupinová práce - práce s prac. sešitem - práce s didaktickými pomůckami (počítadla, kolečka, makety peněz, karty s čísly a tečkami, číselná osa, karty se znaménky rovnosti a nerovnosti, čtvercová síť, pomůcky k měření délek, modely těles, špejle, provázky) - užití názorů a manipulačních činností - tvořivé hry - soutěže
- provádí zpaměti sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 20 (s přechodem) - provádí zpaměti sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 100 - řeší a vytváří slovní úlohy s užitím vztahů o n-více (méně)	Pamětné sčítání a odčítání čísel v oboru 0 - 20 (s přechodem) Pamětné sčítání a odčítání čísel v oboru 0 -100 (typ příkladů : 50+20, 60 - 30, 20 + 23, 73 - 20, 62 + 2, 58 - 2 , 69 + 7, 61 - 8)	**TV** zdravotně zaměřené činnosti (správné sezení při psaní) pohybové hry (početní činnosti	EVVO – řešení slovních úloh – téma: rostliny, živočichové

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh - zná význam závorek - umí spočítat příklady se závorkou - umí řešit příklady na dočítání - počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do 100 korun		spojené s pohybem) **PRV** Škola-Rodina-Dopravní výchova-Příroda-Lidé a čas-Člověk (ekonomické myšlení)	
- umí spoje násobilek 2,3,4,5, - umí dělit v oboru násobilek 2,3,4,5, - řeší a vytváří slovní úlohy na násobení a dělení - řeší a tvoří slovní úlohy s užitím vztahů n-krát více, n-krát méně - užívá násobení a dělení při řešení praktických úloh - využívá při paměťovém sčítání do 100 komunikativnost a asociativnost	Násobilka v oboru čísel 0-5	**OSV** rozvoj schopnosti poznávání kreativita řešení problém. rozhodovací dovednosti	
- uvědomuje si vztahy mezi sčítáním a odčítáním v oboru do 100 - využívá při násobení komunikativnost a asociativnost	Vlastnosti početních operací(sčítání, odčítání., násobení) Početní operace online		
- umí se orientovat v čase, čte údaje na hodinkách (provádí jednoduché převody jednotek času) - popisuje jednoduché závislosti různých čin. na průběh času během dne - doplňuje tabulky (při násobení a dělení)	**Závislosti, vztahy a práce s daty** Závislost a jejich vlastnosti Tabulky		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozeznává, pojmenuje a modeluje geometrická tělesa (jehlan, kužel) - zná pojem křivá a lomená čára, bod, úsečka - měří a odhaduje délku úsečky - porovná velikost úseček - užívá jednotky délky (m, cm, mm)	**Geometrie v rovině a v prostoru** Geometrické útvary v rovině v prostoru. Délka úsečky, jednotky délky		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umí rozklad čísel v oboru do 20
- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- používá pravítko

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika **Ročník: 3.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- spočítá prvky daného konkrétního souboru do 1000 - vytváří konkrétní soubor s daným počtem prvků do 1000 - počítá po jednotlivých desítkách, stovkách do 1000 - používá čísla 0 – 1000 k model. reál. situace - zná mince a bankovky do 1000 Kč	**Čísla a početní operace** Přirozená čísla 0 – 1000	**ČJ** praktické čtení písemný a mluvený projev tvořivé činnosti s textem zápis do slovních úloh **VV** vizuální obrazná vyjádření (znáz. slov. úloh, kreslení určit. počtu věcí)	**Metody, formy** - samostat., společná skupinová práce - práce s prac. sešitem a učebnicí - práce s didaktic. pomůckami (čtvercová síť, makety peněz, číselná osa, rýsovací potřeby, potřeby k měření délek,provázky,špejle) - užití názoru a manipulační činností - tvořivé hry - soutěže
- přečte a zapíše čísla 0 – 1000 - rozkládá čísla v desítkové soustavě - orientuje se na čísel. ose, umí čísla do číselné řady zařadit, seřadí je podle velikosti - porovnává čísla 0 – 1000 (užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti) - řeší a vytváří slov. úlohy vedoucí k porovnání dvou trojciferných čísel - zaokrouhlí dané číslo na stovky, desítky	Zápis čísel 0 – 1000 Číselná osa Zaokrouhlování čísel na stovky, desítky	**PČ** jednoduché pracovní operace (modelování, měření) **TV** zdravotně zaměřená činnost (správné sezení při práci) pohybové hry (početní činnosti spojené s pohybem)	
- umí zpaměti sčítat a odčítat dvojcifer. čísla v oboru do 100 - provádí zpaměti sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 1000	Pamětní sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 100 (typ příkladů 34+25, 28+36, 69-24, 61-24) Pamětné sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 1000	**PRV** Člověk (ekonomie myšlení) Rostliny – Živočichové – Lidé kolem nás	EVVO – řešení slovních úloh – téma: rostliny, živočichové

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- řeší a vytváří slov. úlohy na sčítání a odčítání dvou trojciferných čísel - řeší slovní úlohy s užitím vztahů o n – více (méně) - provádí písemné sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 1000 - počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do 1000 korun	Písemné algoritmy početních Operací	**OSV** rozvoj schopností poznávání kreativita řešení problém. rozhodovací dovednosti	
- umí spoje násobilek 6,7,8,910 - umí dělit v oboru násobilek 6,7,8,9,10 - násobí a dělí dvojciferní číslo jednocif. - dělí se zbytkem - řeší a vytváří slov. úlohy na nás. a děl. - užívá nás. a děl. při řešení praktic. úloh - řeší složené výrazy se závorkou - uvědomuje si přednost násobení (dělení) před sčítáním a odčítáním	Násobení a dělení v oboru násobilek a mimo obor násobilek v číselném oboru do 100 násobení a dělení online		
- uvědomuje si vztahy mezi sčítáním a odčítáním čísel v oboru do 1000 - využívá při pamětním i písemném počítání komunikativnost a asociativ. sčítání a násobení	Vlastnosti počet. Operací		
- uvědomuje si závislosti z praktic. života (při násobení, dělení) - doplňuje tabulky	**Závislosti, vztahy a práce s daty** Závislost a jejich vlastnosti. Tabulky		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- narýsuje bod, úsečku, přímku, polopřímku - zná pojem průsečík přímek, opačná polopřímka, rovnoběžky, různoběžky, čtyřúhelník - měří a odhaduje délku úseček - porovnává velikost úseček - užívá jednotky délky (m, cm, dm, mm, km) - převádí jednotky délky - určí obvod jednoduchého obrazce s použitím čtvercové sítě nebo měřením - popis rovinných útvarů (vrcholy, strany) - dodržuje zásady rýsování	**Geometrie v rovině a v prostoru dané délky** Geometrické útvary v rovině (přímka, polopřímka, čtyřúhelník) Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody Obvod trojúhelníka, čtverce, obdélníka interaktivní geometrický program		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
- rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika **Ročník: 4.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- počítá do milionu po statisících, desetitisících, tisících - čte a zobrazí čísla na číselné ose - porovná čísla - využívá rozvinutý zápis čísla - zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, stovky, desítky - pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly - písemně sčítá a odčítá - pamětně násobí a dělí jednociferným číslem - písemně násobí jednociferným a dvojciferným číslem - písemně dělí jednociferným číslem - provádí odhad a kontrolu výpočtů zkouškou - řeší slovní úlohy, vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o n-více(méně), n-krát více(méně) - slovní úlohy – porozumění, matematické vyjádření, odpověď	Číselná osa Obor přirozených čísel Zápis čísla v desítkové soustavě Násobilka Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Písemné algoritmy Početní operace online		- samostatná práce - skupinová práce - didaktické pomůcky - číselná osa - nástěnné tabule - modely těles - hry, soutěže EVVO

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- řeší slovní úlohy na dva až tři početní výkony - tvorba slovních úloh - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku - řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny daného počtu - porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	Zlomky		
- využije pro uspořádání daných dat tabulku	Práce s daty v elektronické podobě		
- určí vzájemnou polohu přímek - sestrojí rovnoběžku s danou přímkou - sestrojí kolmici s danou přímkou - narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem	Základní geometrické útvary v rovině a prostoru		
- pozná souměrný útvar - určí souměrnost modelováním, překládáním apod.			
- určí délku lomené čáry, graficky i měřením - řeší jednoduché úlohy na výpočty obvodu a obsahu čtverce a obdélníka			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- sestrojí rovnoběžky a kolmice

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika **Ročník: 5.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose + vztah „hned před, hned za“ - porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose - zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností - sčítá a odčítá přirozená čísla zpaměti (dvě číslice různé od nuly) - zapíše přirozené číslo v požadovaném tvaru v desítkové soustavě - písemně sčítá 3 – 4 přirozená čísla - pamětně násobí a dělí jednoduchá přirozená čísla - písemně násobí až čtyřciferná přirozená čísla - písemně dělí jedno a dvojciferná přirozená čísla - řeší jednoduché slovní úlohy s jedním nebo dvěma výpočty přirozený čísel - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - zapíše desetinné číslo řádu desetin a setin -	Číselná Přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky Zápis čísla desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) Násobilka Vlastnosti početních operací s čísly Písemné algoritmy početních operací Obor desetinných čísel) Číselná osa		- samostatná práce - skupinová práce - didaktické pomůcky - číselná osa - nástěnné tabule - modely těles - hry, soutěže

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zaokrouhlí desetinné číslo na desetiny a celky - sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin - násobí a dělí desetinná čísla čísly přirozenými - užívá desetinných čísel v praktických situacích - řeší jednoduché slovní úlohy s desetinnými čísly - porozumí významu „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose - narýsuje obdélník, čtverec, trojúhelník (určité typy) - vypočítá obsah obdélníku a čtverce - zná a převádí jednotky obsahu cm^2, mm^2, m^2 - řeší slovní úlohy na výpočty obsahu čtverců a obdélníků - graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky - vypočítá povrch krychle a kvádru - řeší úlohy z praxe na výpočet obsahu čtverce, obdélníka, povrchu kvádru a krychle - obsah rovinného útvaru (složený ze čtverce, obdélníku, trojúhelníku) - čte jízdní řády	Základní geometrické útvary v rovině a prostoru Tabulky a grafy		EVVO

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- využije pro uspořádání dat tabulku, diagram schéma - navrhne způsob grafického záznamu informací za pomoci digitálních technologií - doplňuje jednoduché řady čísel a tabulky, provádí pozorování, posuzuje reálnost vyhledaných údajů - čte sloupkový a kruhový diagram - sestrojí a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic	Základy práce s daty v tabulkovém procesoru		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulátor
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

6.4 Vyučovací předmět: Informatika

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast v 1. – 3. ročníku nemá vlastní samostatný předmět, žáci potřebné kompetence získávají v rámci ostatních vyučovacích předmětů. Ve 4.- 9. ročníku je vzdělávací oblast realizována prostřednictvím předmětu informatika.

Cíle vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.
Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Obsahové, časové a organizační vymezení

- realizován ve 4. až 9. ročníku po jedné hodině týdně (všichni žáci v 5. ročníku získají základy práce na počítači pro vstup na 2. stupeň nebo pro výstup na víceleté gymnázium, v 9. ročníku pro výstup na střední školy)
- žáci mohou být v hodině děleni do dvou skupin

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů
- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní
- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální
- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské
- žáci jsou seznamování s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, **autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)**
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní
- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:
Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika **Ročník: 4.**

Výstupy	Učivo
Ovládání digitálního zařízení: Digitální technologie ● pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ● vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem ● edituje digitální text, vytvoří obrázek ● dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením Práce ve sdíleném prostředí ● najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ● pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj Základy robotiky se stavebnicí: Algoritmizace a programování ● sestaví robota podle návodu ● sestaví program pro robota používá opakování, události ke spouštění programu Úvod do kódování a šifrování dat a informací: Data, informace a modelování ● zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Ovládání aplikací Psaní slov na klávesnici Editace textu Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Sestavení programu a spuštění robota Opakování příkazů Kód Přenos na dálku, šifra

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ovládá základní obsluhu počítače
- pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu

Vyučovací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika **Ročník: 5.**

Výstupy	Učivo
Úvod do práce s daty: Informační systémy	
● pracuje s texty, obrázky a tabulkami	Data, druhy dat
● doplní posloupnost prvků	Doplňování tabulky a datových řad
● umístí data správně do tabulky	Řazení dat v tabulce
Základy programování: Algoritmizace a programování	
● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů
● v programu najde a opraví chyby	Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy
● rozpozná opakující se vzory, používá opakování	Vlastní bloky a jejich vytváření
● vytvoří a použije nový blok	
Úvod do informačních systémů: v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Systém, struktura, prvky, vztahy
Základy programování: Algoritmizace a programování	
● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy	Kreslení čar Ladění, hledání chyb
● vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky	Vlastní bloky a jejich vytváření
● přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky	Čtení programů
● používá události ke spuštění činnosti postav	Spouštění pomocí událostí
● upraví program pro obdobný problém	Vysílání zpráv mezi postavami
● ovládá více postav pomocí zpráv	Programovací projekt
Úvod do modelování pomocí grafů a schémat: Data, informace a modelování	Graf, hledání cesty
● pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Schémata, obrázkové modely

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

6.5 Vyučovací předmět: Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání.
. Jedná se o komplexní oblast týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat.

Žáci si utváří prvotní ucelený obraz světa tím, že se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty od jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se jim stává velkou pomocí ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání svého postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních a režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje žáky pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a Výchova ke zdraví.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do *pěti tematických okruhů*. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu ~~tolerance,~~ pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:
Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve větě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílu mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických medií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá a co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsahové vymezení předmětu
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu „Prvouka“ je členěn do několika tematických okruhů, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy. Prvouka je vyučována v 1. -3. ročníku.

Učivo 1. – 3. ročníku je přizpůsobeno žákům tak, aby si dítě plně uvědomilo své nové postavení školáka, pochopilo svou práci a zodpovědnost za ni, naučilo se pracovním návykům a přivyklo rytmu školního života, který se následně projeví na rytmu celého života.

Prvouka v 1.ročníku je rozdělena do čtyř tematických okruhů: *„Místo, kde žijeme“, „Lidé a čas“, „Člověk a jeho zdraví“* a *„Rozmanitosti přírody“,* děti připravují na další vzdělávání.

Ve 2. a 3. ročníku má Prvouka pět tematických okruhů tak, jak jsou formulovány v RVP ZV – „*Místo, kde žijeme“, „Lidé kolem nás“, „Lidé a čas“, „Rozmanitost přírody“* a „*Člověk a jeho zdraví“*. Třetí ročník zároveň uzavírá první období a otevírá období druhé, ve kterém by již žáci měli být připraveni na kvantitativně i kvalitativně hodnotnější práci. Pomyslnému přechodu žáka z prvního do druhého období je věnován celý třetí ročník a je na učiteli, aby s přihlédnutím na věkové zvláštnosti žáků a složení třídy a zohledněním individuálních osobností ve třídě, postupně zvyšoval požadavky na vzdělávání žáků.

Časové a organizační vymezení předmětu, výchovně vzdělávací metody
Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje v 1. až 3. ročníku ve dvouhodinové týdenní dotaci.
V předmětu se realizují obsahově blízká průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.
Výuka probíhá ve kmenových třídách, nezanedbatelná část výuky se realizuje mimo budovu školy přímo v terénu – blízké okolí školy, různé části obce, tematické vycházky, exkurze, návštěva památek, muzeí, veřejné knihovny apod. Potřebné vědomosti žáci získávají především pozorováním názorných pomůcek, sledováním konkrétních situací, hraním určených rolí, řešením modelových situací, vyhledáváním, získáváním a zkoumáním informací z různých informačních zdrojů (literatura, rozhlas, televize, tisk, členové rodiny, lidé v nejbližším okolí apod.) a v rámci škol v přírodě.
Jsou využívány různé vyučovací metody: skupinová i samostatná práce, výklad, vysvětlování, pozorování, projektové vyučování, beseda, exkurze,, problémové vyučování, vycházky.

Realizace průřezových témat

1. Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Jedná se o praktické téma, které má využití v každodenním běžném a školním životě. Smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti, hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založenou na dobrých vztazích k sobě samému, k dalším lidem a ke světu.
Toto průřezové téma budeme naplňovat prostřednictvím témat, směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí, seberegulaci a k udržení psychického zdraví (psychohygiena, komunikace, mezilidské vztahy), dále pak prostřednictvím každodenních školních aktivit, činností, forem a metod práce, školním životem, který žáka formuje neustále. K naplnění tématu napomáhají i vhodně zvolené výchovně vzdělávací strategie vzdělávací oblasti člověk a svět.

tematické okruhy :

Osobnostní rozvoj (OSV-O):

- Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- Sebepoznání a sebepojetí – já a zdroj informací o mě; druzí jako zdroj informací o mě; moje tělo; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.
- Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly a sebeovládání; organizace vlastního času, plánování učení a studia.
- Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času; hledání pomoci při potížích.
- Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

Sociální rozvoj (OSV-S):

- Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině/ve třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem; chyby při poznávání lidí.
- Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého, respektování podpora pomoc.
- Komunikace - řeč lidských skutků; cvičení pozorování, empatického a aktivního naslouchání; komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, vysvětlování, žádost, vyjednávání, řešení konfliktů…); pravda, lež a předstírání v komunikaci.
- Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu; dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky; pozitivní myšlení..); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.

Morální rozvoj (OSV-M):

- Řešení problému a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.
- Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu)

2. Výchova demokratického občana (VDO)

Průřezové téma by mělo přispět k elementární výbavě žáků, která bude přispívat k jejich občanské gramotnosti. Žák se bude učit konstruktivně řešit problémy; respektu k druhým; ohledu na zájem celku s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností; uplatňování zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Téma budeme uplatňovat v tématech zaměřených na vztah k domovu a vlasti, budeme se jimi řídit v každodenním školním životě.

Tematické okruhy:

- **Občanská společnost a škola** – škola jako model otevřeného partnerství; demokratická atmosféra a vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy)
- **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti (práva dítěte, povinnosti, schopnost aktivně uplatňovat svá práva a povinnosti a přijímat odpovědnost za své postoje a činy); základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost…); principy soužití s minoritami (vztah

k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
- **Formy participace občanů v politickém životě –** volební systémy; obec jako základní jednotka samosprávy státu.
- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování –** základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti**.**

3**. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)**
Podstatou průřezového tématu je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností. Rozvíjí vědomí evropské identity, podporuje tradiční evropské hodnoty jako je humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnosti spolu s racionálním, kritickým uvažováním a tvořivostí. V oblasti Prvouka budeme využívat zkušenosti a poznatků žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí.

4. Multikulturní výchova (MV)
Průřezové téma umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, aby si žáci lépe uvědomovali svoji vlastní kulturu, tradice a hodnoty. Ve vzdělávací oblasti Prvouka bude toto téma směřovat zejména k rozvíjení smyslu pro spravedlnost, solidaritu a toleranci u žáků a k chápání a respektování zvyšující se sociokulturní rozmanitosti. Multikulturní výchova se dotýká mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školo a rodinou, školou a místní komunitou. Ve škole a v jednotlivých třídách se pokusíme zajistit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně.

Tematické okruhy:
- **Kulturní diference** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika
- **Lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; uplatňování principu slušného chování; význam kvality lidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umění vžít se do role druhého, solidarita
- **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost
- **Multikulturalita** – jako prostředek vzájemného obohacování; vstřícný postoj k odlišnostem; význam využívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- **Princip sociálního míru a solidarity** – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám

5. Environmentální výchova (EV)
Ve vzdělávací oblasti Prvouka poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu a prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. Využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a podporuje myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky jedince.

Tematické okruhy:
- **Ekosystémy** – les (les v našem prostředí); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím); lidské sídlo – město, vesnice

- **Základní podmínky života** – voda (význam vody, ochrana její čistoty); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy)
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí; doprava a životní prostředí (význam, druhy dopravy a ekologická zátěž); vlivy průmyslu na životní prostředí; odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda); význam ochrany přírody a kulturních památek; změny v přírodě (vliv lidských aktivit)
- **Vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, příroda a kultura obce a její ochrana); náš životní styl (spotřeba věcí, odpady, způsoby jednání a vliv na prostředí); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví)

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Prvouka

Jedná se o společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity či pravidla ve vzdělávací oblast „Člověk a svět“, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Jsou formulovány ke každé klíčové kompetenci a v rámci vzdělávacího procesu budou uplatňovány všemi pedagogy, kteří v dané oblasti vyučují.

Klíčová kompetence
Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence učení
- vést žáky k odpovědnosti za své vzdělání, umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání důraz na čtení s porozuměním
- pracovat s různými informačními zdroji

- vybírat z textu klíčové myšlenky a podstatné údaje
- čtením a psaním ke kritickému myšlení
- zápisy učiva
- využívání encyklopedií, brožur, map, internetu
- aktuality, referáty, apod.

Kompetence k řešení problémů
podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- nabízet metody problémového vyučování (strategie řešení problému)
- využívat názornosti při řešení problému
- experimentování

- zařazovat netradiční úlohy
- sbírání, třídění a vyhodnocování informací; tvorba hypotéz a jejich potvrzení či vyvrácení
- práce s časovou osou, mapou, pomůckami, modely
- křížovky, rébusy, hádanky, testy, apod.

Kompetence komunikativní
- vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci umožnit vystoupení před třídou
- zařazování metod kooperační výuky

- příprava úkolů, soutěží, her žáky pro spolužáky
- prezentace skupinových prací
- skupinové práce
- hry a soutěže rozvíjející komunikaci (Ano – ne, Milionář, Kdo jsem, Cestovatel…) apod.

Kompetence sociální a personální
rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

- učit se přijímat různé role ve skupině, ve třídě a ve společnosti
- zařazování metod kooperačního vyučování
- pomáhat slabším spolužákům

- společné práce ve skupině či na projektech- skupinové práce
- práce ve dvojicích, trojicích…celotřídní
- diferencované úkoly
- projekty k některým tématům apod.

Kompetence občanské

vychovávat žáky
- jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a své životní prostředí
- jako ohleduplné a tolerantní bytosti, schopné a ochotné účinné pomoci v různých situacích

- společná tvorba a dodržování pravidel chování
- společná tvorba a používání různých metod hodnocení

práce na úkolech k pochopení péče o zdraví - hodnocení, vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků
- třídění odpadů, sběr papíru, péče o okolí školy a zeleň
- nácvik 1. pomoci a civilní obrany apod.

Kompetence pracovní

vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit při práci zdraví své i ostatních, pomoci žákům při volbě budoucího povolání

- rozvoj pracovních dovedností
- zařazení praktických exkurzí

praktické úkoly
- pozorování, experimenty, pokusy (příprava a realizace)
- práce s mapou, výroba modelů
- sbírání přírodnin, herbář, zookarty apod.

Kompetence digitální

- učitel klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- učitel vede žáky k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- učitel vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- učitel vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka **Ročník: 1.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- orientuje se ve škole a nejbližším okolí, zná cestu do školy, rozlišuje, které úseky cesty do školy mohou být pro něj nebezpečné a proč - používá základní pravidla silničního provozu z hlediska chodce na cestě do školy - rozeznává nebezpečná místa ve svém okolí a v souvislosti s nimi uplatňuje způsoby bezpečného chování - rozpozná základní pravidla slušného chování, která se snaží dodržovat - respektuje v kolektivu třídy soukromé a osobní vlastnictví spolužáků; usiluje o dobré vztahy ve třídě (vzájemná pomoc, důvěra…)	**Místo, kde žijeme** **Škola a její okolí** osoby ve škole, úcta k nim orientace ve škole, ve třídě, školní řád příprava do školy, práce ve škole, denní rozvrh cesta do školy a ze školy, bezpečnost, opatrnost před neznámými lidmi, riziková místa a situace bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty **Lidé kolem nás** pozdrav, poděkování, slušné požádání a další pravidla slušného chování v mezilidských vztazích,komunikace, principy demokracie nové vztahy ke spolužákům, učitelům, pracovníkům školy, soužití ve škole, principy demokracie co je právo a co povinnost	**OSV-O** cvičení smyslového vnímání - pozornost, soustředění, paměť - já a druzí jako zdroj informací o mě - moje učení - moje vztahy k druhým lidem - dobrý vztah k sobě samému - hledání pomoci při potížích **OSV-S** vzájemné poznávání ve skupině - rozvoj pozitivního myšlení - dobré vztahy ve třídě a chování, které je podporuje - komunikace v různých situacích (respekt, podpora, pomoc, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, žádost) - podřízení se **VDO** - škola jako model otevřeného partnerství - práva a povinnosti žáků školy	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
	práva a povinnosti ve škole, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktů, protiprávní jednání, korupce, právní ochrana majetku včetně nároku na reklamaci	**MV** - uplatňování principu slušného chování - rovnocennost všech etnických skupin a kultur - vstřícný postoj k odlišnostem **EV** - naše obec, příroda a kultura - ochrana přírody - odpad a příroda	
- orientuje se v základních způsobech vzájemného vyjadřování lásky v rodině a mezi kamarády projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatků - časově zařadí Vánoce a Velikonoce, popíše některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice	**Rodina a domov** moje rodina – členové rodiny, vztahy mezi nimi, projevy citu a úcty v rodině moje adresa prostředí domova, práce doma, odpočinek a hry rodinné oslavy slavení Vánoc a Velikonoc	**VV, PČ** - ztvárnění znaků jednotlivých ročních období - dramatizace výjevů z každodenního života, pohádek	
- popíše Týn nad Vltavou jako městské prostředí; dokáže vyjádřit různými způsoby, co pro něho znamená domov a vztah ke známým lidem a věcem - rozlišuje základní příbuzenské vztahy v rodině; pojmenuje předměty ve své domácnosti	Týn nad Vltavou je město KD, kino, MÚ, nemocnice, poliklinika, obchody, DDM, bazén, dětská hřiště … v Týně nad Vltavou jaro, léto, podzim, zima ve městě – počasí a vhodné oblékání		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě - rozlišuje děj v minulosti, budoucnosti a přítomnosti	**Lidé a čas** vstávání, včasný příchod do školy, odchod ze školy /~~režim dne~~//denní režim/, roční období změna způsobu života, bydlení průběh lidského života pověsti rodného kraje regionální památky		
- uplatňuje základní návyky osobní hygieny, návyky režimové a jiné preventivní návyky - dodržuje zásady bezpečného chování - rozpozná některé obvyklé příznaky běžných nemocí a nebojí se kontaktu s lékařem - popíše elementární odlišnosti člověka od ostatních živočichů - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	**Člověk a jeho zdraví** - péče o sebe a bližní, ochrana před nemocí a úrazem, životospráva, (denní, pitný, pohybový režim, zdravá strava) zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsob uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, osobní a intimní hygiena, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV, AIDS, prevence nemoci a úrazu) lékař, nemocnice, lékárna základní stavba a funkce lidského těla ,stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka odlišnosti lidského těla od těla		EVVO

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	ostatních živočichů partnerství, manželství, rodičovství a základy sexuální výchovy, rodina, vztahy v rodině		
- pozoruje změny v přírodním prostředí v místě bydliště ve vztahu ke čtyřem ročním obdobím - rozlišuje čtyři roční období, používá názvy měsíců a dnů v týdnu - posoudí slunce jako zdroj tepla, světla, života, zdraví - rozpozná plody vybraných běžných druhů ovoce a zeleniny;pojmenuje některá volně žijící i domácí zvířata a rozlišuje základní rozdíly jejich existence - chová se ohleduplně k přírodě při různých činnostech	**Rozmanitost přírody** časové jednotky – hodina, den, týden, měsíc, rok měsíce v roce, dny v týdnu sváteční dny – Vánoce, Velikonoce změny v přírodě – roční období, počasí, reakce rostlin, živočichů a člověka péče o živočichy během celého roku – o chované i o volně žijící, zejména v zimě péče o rostliny – ve třídě, v bytě, na zahrádce, v přírodě jablko, hruška, švestka, jahoda, mrkev, celer, petržel… ptáci a savci žijící v lese, v domácím prostředí a v zoo vycházky do okolí školy, chování na		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
	školním hřišti, školní výlety, exkurze apod. rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi.		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- zná rozvržení svých denních činností
- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pojmenuje hlavní části lidského těla

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka **Ročník: 2.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- uvědomuje si blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatků - dodržuje základní pravidla slušného chování - poznává význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - učí se znát svá práva, ale zároveň i povinnosti - - respektuje v kolektivu třídy soukromé a osobní vlastnictví spolužáků	**Lidé kolem nás** - příbuzenské vztahy, rodokmen, vztahy ve třídě - vztahy k lidem – tolerance, riziková místa a situace ohleduplnost, respekt, obdiv, empatie, úcta, závist, nenávist - pravidla slušného chování - pomoc nemocným, sociálně slabým - obchod, firmy, zájmové spolky, sportoviště, dům dětí, kultura a kulturní instituce - práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy - vlastnictví – soukromé, osobní, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktů,	**OSV-O** pozornost, soustředění, paměť já a druzí jako zdroj informací o mě moje učení moje vztahy k druhým lidem, rozvíjení schopnosti pomoci druhému, nebát se požádat o pomoc pro sebe organizace vlastního času dramatizace- povolání, práce v domácnosti… výlety, besedy, exkurse, školní časopis **OSV-S** rozvoj pozornosti vůči odlišnostem dobré vztahy ve třídě a chování, které je podporuje empatie a pohled na svět očima druhého komunikace v různých situacích (respekt, podpora,pomoc, vysvětlování, informování, přesvědčování, řešení	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- orientuje se ve svém městě, poznává jednotlivé části města, významná místa - učí se používat základní pravidla silničního provozu z hlediska chodce na cestě do školy - poznává symboly našeho státu / státní vlajka, hymna…/ - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, - rozpozná děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a o činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí;	**Místo, kde žijeme** - orientace v místě bydliště a okolí školy - cesta z domova do školy - Týn nad Vltavou, části města – práce s plánem města - významné budovy města, kultura-dopravní síť - dopravní značení ve městě - naše vlast, domov, krajina **Lidé a čas** - minulost a současnost města a okolí (využití pověstí) - kalendář, orient.v čase /den, týden, měsíc, rok, hodina/ denní režim - státní svátky a významné dny – proč je máme - zvyky a tradice Vánoc a Velikonoc dříve a dnes - pověsti	konfliktů…) pozorování, empatické a aktivní naslouchání pravda, lež a předstírání v komunikaci rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci pomáhající a prosociální chování (neočekávám protislužbu) **PČ, VV** Plánky **M** slovní úlohy **VDO** škola jako model otevřeného partnerství práva a povinnosti žáků školy práva dítěte učit se přijímat odpovědnost za své postoje a činy vzájemná komunikace a spolupráce integrace jiných národností	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
na příkladech porovnává minulost a současnost - - pojmenuje kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, kde žije - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	**Člověk a jeho zdraví** - péče o sebe a bližní, ochrana před nemocí a úrazem, životospráva, (denní, pitný, pohybový režim, zdravá strava) zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsob uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, osobní a intimní hygiena,prevence zdraví, denní režim, zdravá výživa, krizové situace – šikana, týrání, sexuální obtěžování, agresívní chování, situace hromadného ohrožení nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV, AIDS, prevence nemoci a úrazu) lékař, nemocnice, lékárna základní stavba a funkce lidského těla ,stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka odlišnosti lidského těla od těla ostatních živočichů	**MV** jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci uplatňování principu slušného chování odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost doprava a životní prostředí odpady a hospodaření s odpady voda, ovzduší, půda – význam a ochrana vliv prostředí na zdraví- úklid Hlineckého lesa přírodovědné soutěže ochrana památek **VV** výtvarné vyjádření skutečnosti / rostlina, živočich/ **M** ekonomická gramotnost – používání platidel, hospodaření s penězi, rozpočet…	EVVO –význam přírody pro život člověka

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - - - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - rozliší nejznámější rostliny ze svého okolí a určí je podle některých částí (list, květ, plod, kořen, stonek, kmen…) - pozná a pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny - pojmenuje některá volně žijící i domácí zvířata a rozlišuje rozdíly mezi ptáky a savci - chová se ohleduplně k přírodě při různých činnostech.	**Rozmanitost přírody** - přírodniny a lidské výtvory - význam slunce, vody a vzduchu pro život - znaky ročních období - rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi. - rostliny, houby, živočichové – výskyt v regionu, význam v přírodě a pro člověka - rostliny a živočichové žijící v různém prostředí - základní stavba těla rostlin (dřeviny, byliny) - základní stavba těla obratlovců (savci, ptáci) - ochrana životního prostředí, likvidace odpadu		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- popíše a zvládne cestu do školy
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka **Ročník: 3.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - na příkladech umí ukázat základní práva dětí, která jim nikdo nesmí upírat - respektuje v kolektivu třídy soukromé a osobní vlastnictví spolužáků	**Lidé kolem nás** - soužití lidí - příbuzenské vztahy, rodokmen, vztahy ve třídě - vztahy k lidem – tolerance, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktů, principy demokracie - korupce – nárok na reklamaci, soukromé vlastnictví ohleduplnost, respekt, obdiv, soucit, úcta, závist, nenávist - pravidla slušného chování, základní principy demokracie - sportoviště, dům dětí, - zaměstnání, práce fyzická a duševní - práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy - vlastnictví – veřejné, soukromé, společné, osobní **Místo, kde žijeme** - orientace v místě bydl. a okolí školy - krajina kolem nás, vliv krajiny na život lidí, typy krajiny	**OSV-O** cvičení smyslového vnímání pozornost, soustředění, paměť já a druzí jako zdroj informací o mě moje učení moje vztahy k druhým lidem zdravé a vyrovnané sebepojetí hledání pomoci při potížích organizace vlastního času dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému dramatizace- povolání, práce v domácnosti… výlety, besedy, exkurse, školní časopis **OSV-S** rozvoj pozornosti vůči odlišnostem dobré vztahy ve třídě a chování, které je podporuje empatie a pohled na svět očima druhého komunikace v různých situacích	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- začlení svou obec / město/ do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - zvládá základní pravidla silničního provozu z hlediska chodce na cestě do školy	- působení lidí na krajinu a životní prostředí - orientace v krajině podle mapy - naše vlast, domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, - cesta z domova do školy - Týn nad Vltavou, části města, poloha města v okolní krajině - práce s plánem města, mapou Vltavotýnska a ČR - světové strany - významné budovy města, kultura, volný čas - dopravní síť - dopravní značení ve městě **Lidé a čas** - minulost a současnost města a okolí - proměny způsobu života, předměty denní potřeby, zvyky a tradice - čas jako fyzikální veličina, měření času - časový plán, kalendář,denní režim, orient.v čase	(respekt, podpora,pomoc, vysvětlování, informování, přesvědčování, řešení konfliktů…) řeč lidských skutků pozorování, empatické a aktivní naslouchání pravda, lež a předstírání v komunikaci rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže a konkurence **OSV-M** zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů problémy v seberegulaci pomáhající a prosociální chování (neočekávám protislužbu) **PČ, VV** plánky, mapy **M** slovní úlohy	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a o činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu - - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná;	- státní svátky a významné dny – - zvyky a tradice Vánoc a Velikonoc - generace **Člověk a jeho zdraví** - péče o sebe a bližní, ochrana před nemocí a úrazem, životospráva, (denní, pitný, pohybový režim, zdravá strava) zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsob uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, osobní a intimní hygiena, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV, AIDS, prevence nemoci a úrazu) lékař, nemocnice, lékárna základní stavba a funkce lidského těla ,stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka odlišnosti lidského těla od těla ostatních živočichů První pomoc	**VDO** škola jako model otevřeného partnerství práva a povinnosti žáků školy práva dítěte schopnost aktivně uplatňovat svá práva a povinnosti schopnost přijímat odpovědnost za své postoje a činy vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů integrace jiných národností **MV** jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci uplatňování principu slušného chování rovnocennost všech etnických skupin a kultur odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost vstřícný postoj k odlišnostem	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, označování nebezpečných látek, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky, přivolání pomoci v případě ohrožení, fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání. Osobní bezpečí, rizikové chování nebezpečném prostředí požáry (příčiny a prevenci vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru) integrovaný záchranný systém **Rozmanitost přírody** - příroda živá a neživá - přírodniny a lidské výtvory - látky a jejich vlastnosti – změny skupenství látek, vlastnosti látek - měření délky, hmotnosti, objemu, času a teploty - životní podmínky – slunce, voda, vzduch a jejich vlastnosti - voda – skupenství vody, oběh vody - význam půdy - některé hospodářsky významné horniny a nerosty (uhlí, sůl, písek,	oslavy a tradice jiných zemí **EV** naše obec, příroda a kultura doprava a životní prostředí odpady a hospodaření s odpady voda, ovzduší, půda – význam a ochrana význam změny okolní krajiny vlivem člověka / pole, les…/ vliv prostředí na zdraví- úklid Hlineckého lesa přírodovědné soutěže ochrana památek **VV** výtvarné vyjádření skutečnosti / rostlina, živočich/ **M** základní převody jednotek Ekonomická gramotnost – používání platidel, hospodaření s penězi, rozpočet…	EVVO

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a s využitím digitálních technologií - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - rozliší nejznámější rostliny ze svého okolí a určí je podle některých částí (list, květ, plod, kořen, stonek, kmen…) - pozná a pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny - pojmenuje některá volně žijící i domácí zvířata a rozlišuje rozdíly mezi ptáky a savci - chová se ohleduplně k přírodě při různých činnostech.	žula) - látky a jejich vlastnosti – měření veličin s využitím digitálních technologií - rostliny, houby, živočichové – výskyt v regionu, význam v přírodě a pro člověka - znaky života rostlin a živočichů (dýchání, výživa, rozmnožování, vylučování, růst a vývoj) - rozdíly mezi rostlinami a živočichy (pohyb) - základní stavba těla rostlin (dřeviny, byliny) - základní stavba těla obratlovců (savci, ptáci) - ochrana životního prostředí, likvidace odpadu		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

- poznává různé lidské činnosti
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

6.6 Vyučovací předmět: Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět vlastivěda je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Tato oblast je jedinou oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1.stupeň základního vzdělávání. Je to komplexní oblast, která vymezuje vzdělávací oblast týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, **bezpečí**. Zahrnuje pohled do historie i do současnosti, směřuje k rozvíjení dovedností pro praktický život. Žáci si utváří prvotní ucelený obraz světa, poznávají sebe, své nejbližší okolí, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímají si věcných stránek života i krásy lidských výtvorů, přírodních jevů, pozorují je a přemýšlí o nich **a chrání je**. To vše umožňuje žákům porozumět soudobému způsobu života jeho přednostem i problémům~~,~~ **(včetně situací ohrožení)**, **učí se** chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.
Podporujeme žáky, aby uměli vyjadřovat své myšlenky, poznatky, dojmy, aby uměli reagovat na respektovat názory a podněty jiných.
Základní podmínkou vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející ze skutečných nebo modelových situací, které podporují osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování.
Vlastivědné učivo je koncipováno do 3 základních okruhů:

1. Místo, kde žijeme – nejbližší okolí, rodina,škola,obec,společnost,dopravní výchova,místní a regionální skutečnosti
2. Lidé kolem nás – základy vhodného chování a jednání mezi lidmi,význam tolerance,solidarity,vzájemné úcty,základní práva a povinnosti, **se světem financí**
3. Lidé a čas – orientace v dějích a čase,vývoj života a věcí od nebližšího období až po historii naší země

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření:

Při vlastivědném vyučování vedeme žáky zejména k tomu,aby

- poznali různé druhy lidské práce a chápali jejich souvislosti s přírodními podmínkami
- poznávali místní krajinu,oblast,vytvářeli si počáteční představu o ČR a jejích jednotlivých oblastech
- utvářeli si počáteční představu o přírodě,kultuře a historii naší vlasti
- utvářeli si představu o životě našich předků
- naučili se pracovat s mapami,orientovat se v terénu
- rozvíjeli si schopnosti pozorovat,analyzovat a srovnávat jevy a děje,uměli se vyjadřovat
- **orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu**
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě **respektu a** společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní~~,~~ **a** bezkonfliktní komunikaci ~~i~~ v méně běžných situacích, **k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií**, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)

Průřezová témata ve vlastivědě

1. Osobnostní výchova
   - samostatné a sebevědomé vystupování a jednání žáků
   - vzájemná efektivní a bezkonfliktní komunikace
   - tolerance na základě obecně uplatňovaných pravidel soužití
   - plnění povinností a společných úkolů

2. Výchova demokratického občana
   - přirozené vyjádření pozitivních citů ve vztahu k sobě i k okolnímu prostředí
   - poznávání všeho,co by žákovi mohlo v budoucnosti prospět a v čem by mohl uspět
   - obhájení svých názorů,přiznání omylu,schopnost kompromisu
   - vlastnosti lidí,pravidla slušného chování,principy demokracie
   - základní lidská práva a práva dítěte
   - protiprávní jednání

3. Myšlení v evropských a globálních souvislostech
   - upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
   - pomoc a solidarita,vzájemná úcta mezi národy,rovnoprávnost žen a mužů
   - globální problémy v soužití lidí naší společnosti i na celém světě
   - problémy konzumní společnosti

4. Environmentální výchova
   - vliv krajiny na život lidí
   - působení lidí na krajinu a životní prostředí
   - průběh lidského života,jeho proměny
   - národní bohatství – zdroj života lidí
   - současný stav životního prostředí v ČR,jeho aktuální problémy
   - přírodní a společenské atraktivity ČR
   - globální problémy životního prostředí

5. Multikulturní výchova
   - Evropa a svět – kontinenty,evropské státy,EU,cestování
   - podoby a projevy mezinárodní kultury
   - masová kultura a subkultura
   - jazyková,kulturní a historická odlišnost národů a národností

6. Mediální výchova
   - projektové dny – prezentace v tisku
   - propojení vzdělávací oblasti s reálným životem a praktickou zkušeností žáka
   - dialog,beseda,exkurze,…

Klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení**

- vést žáky k výběru a využívání vhodných způsobů, metod a strategií, které podporují efektivní učení
- vést žáky k samostatnému vyhledávání a třídění informací na základě jejich pochopení, získané informace využívat v tvůrčích činnostech a praktickém životě
- vést žáky k užívání obecně známých termínů, znaků a symbolů

- vést žáky k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí do širších celků a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- vést žáky k samostatnému pozorování a experimentování, k porovnávání získaných výsledků, ke kritickému posuzování a vyvozování závěrů
- tvůrčí činností vést žáky k poznávání smyslu a cíle učení, vytvářet a rozvíjet pozitivní vztah k učení

- **Kompetence k řešení problémů**

- žák vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, snaží se rozpoznat a pochopit problém, přemýšlí o příčinách problému, plánuje způsob řešení problému, využívá vlastního úsudku a zkušeností
- vést žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení problémů
- vést žáky k samostatné volbě vhodných způsobů řešení problémů, podporovat u žáků logické a empirické postupy
- vést žáky k praktickému ověření si správnosti řešení problému, osvědčené postupy aplikovat při řešení obdobných problémových situací
- rozvíjet u žáků kritické myšlení, uvážlivá rozhodnutí i schopnost argumentace o svém řešení

- **Kompetence komunikativní**

- vést žáky k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, k vyjadřování se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- vést žáky k naslouchání druhých lidí
- vést žáky k zapojování se do diskuse a k obhajování svých názorů, k vhodné argumentaci
- tvůrčí činností vést žáky k porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů i jiných informačních a komunikačních prostředků
- vést žáky k využívání získaných komunikativních dovedností
- vést žáky k vytváření a rozvíjení vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

- **Kompetence sociální a personální**

- vést žáky k účinné spolupráci ve skupině, k vytváření pravidel práce v týmu
- vést žáky k utváření příjemné atmosféry v týmu na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s ostatními lidmi a přispívat tím k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- podporovat u žáků zájem o diskusi v malé skupině i o debatu v kolektivu třídy a tím rozvíjet potřebu efektivní spolupráce s ostatními žáky při řešení daného úkolu
- vést žáky k vytváření si pozitivní představy o sobě samém, rozvíjet jeho sebedůvěru, sebeúctu

- **Kompetence občanské**

- vést žáky k respektování přesvědčení druhých lidí
- rozvíjet u žáků schopnost vcítit se do situací ostatních lidí
- vést žáky k odmítání útlaku a hrubého zacházení
- vést žáky k uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- vést žáky k zodpovědnosti při rozhodování v dané situaci, zvláště v situacích krizových
- vést žáky k respektování a oceňování našich tradic a historického dědictví, rozvíjet pozitivní postoj k uměleckým dílům, rozvíjet smysl pro kulturu a tvořivost

- **Kompetence pracovní**

- vést žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vést žáky k využívání výsledků pracovní činnosti z hlediska ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- vést žáky k využívání znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí v zájmu rozvoje své přípravy na budoucnost

- **Kompetence digitální**

- učitel klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- učitel vede žáky k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat
- učitel vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- učitel vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení

Časová dotace předmětu je na naší škole rozdělena takto:
Ve 4.roč. se vlastivěda vyučuje v 1.pol. dvě hodin týdně a v 2.pol. jednu hodinu týdně.
V 5. roč. se vlastivěda vyučuje dvě hodiny týdně.
Vlastivědu lze vyučovat v integrovaných blocích spolu s přírodovědou,estetickou výchovou,… při splnění dané časové dotace.Tento předmět se přímo nabízí k integraci s ostatními předměty,jelikož zahrnuje široké spektrum oblastí,informací a podnětů z různých vědních disciplin (např.Z,D,Fy,OV,LV,…).Takto podávané vlastivědné učivo má pro žáky efektivnější význam, získávají komplexní přehled o daném problému či jevu.V takto pojatém způsobu výuky se mohou dostatečně zapojit jak žáci s pomalejším pracovním tempem,tak žáci mimořádně zdatní.Každé dítě si plní úkoly svým tempem a dle svých možností,ale všichni žáci získají potřebné znalosti a dovednosti.
Při výstupu z vyučování umí žák vyjádřit na základě vlastní zkušenosti základní vztahy mezi lidmi,dodržuje pravidla pro soužití ve třídě, v kolektivu,dovede rozlišit chování a jednání ,která již nelze tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.Žák se umí orientovat v časových obdobích – minulost, současnost, budoucnost, hodnotí a srovnává způsob života dnešních lidí a našich předků,specifikuje se na regionální prostředí,umí určit polohu svého bydliště, vyhledává informace o přírodních podmínkách, kultuře,hospodářství,historii svého regionu.
Veškeré doplňující informace žák získává svou vlastní iniciativou z mimoškolních zdrojů jako jsou knihovny, archivy, galerie, muzea, encyklopedie, naučná literatura,…
Získané informace žáci využívají ve svých projektových pracích,při řešení úkolů ve skupinovém vyučování,v projektových dnech.Tyto alternativní postupy výuky podporují u žáků zájem o učivo,motivují žáky k většímu zájmu o předmět jako takový,ale zvláště se dítě naučí najít cestu k potřebné informaci, zpracovat ji a využít ji v praxi. To je také hlavním cílem tohoto předmětu – vychovat vzdělaného člověka,který se bude umět orientovat v životě a bude umět využít své vědomosti a dovednosti v běžné praxi.
Doporučené metody a formy:
Výklad, vysvětlení, pozorování, demonstrace, beseda, exkurze, projektové vyučování, skupinové vyučování, problémové vyučování, samostatná práce, projektové dny, odborná literatura, muzea, galerie, knihovny, využití informatiky, individuální přístup k žákům, praktické činnosti v terénu.

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda **Ročník: 4.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- umí vyznačit v jednoduchém plánu místo svého bydliště, školy - začlení svou obec do příslušného kraje ČR	**Náš domov a škola** orientace v místě bydliště **Obec** její poloha vzhledem ke krajině a státu **Okolní krajina (obec)** přírodní prostředí obce, orientační body, linie	**EV** **integrovaná výuka – M, Př, VV, …** **OSV –O** rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání a sebepojetí – moje vztahy k druhým lidem, psychohygiena **OSV –O** sebepoznání a sebepojetí - druzí jako zdroj informací o mě, moje vztahy k druhým, seberegulace a sebeorg.- cvičení sebekontroly a sebeovl. **M** **Integrovaná výuka -Čj, Př, VV, …** **OSV-M** zvládání učebních problémů vázaných na látku předmět	beseda, exkurze, projektové vyučování, skupinové vyučování, problémové vyučování, samostatná práce, projektové dny, využití odborné literatury, muzea, galerie, knihovny, využití informatiky, individuální přístup k žákům, praktické činnosti v terénu

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- má přehled o místním regionu z hlediska přírodního, hospodář., kulturního, historického, správního.Umí charakterizovat životní prostředí svého regionu, podílí se na zlepšení ŽP - umí určit světové strany v přírod.terénu i na mapě, orientuje se podle nich - umí rozlišit náčrt, plán a mapu, základní typy map, umí pracovat s mapou - má základní přehled o regionech ČR – vybrané oblasti, hospod., kultura, zemědělství, výroba, služby, obchod - dodržuje pravidla pro soužití ve škole, vztahy mezi lidmi, v rodině, obci, umí si obhájit svůj názor a odůvodní své názory, přizná svůj omyl, respektuje základní lidská práva rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi ➢ orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	**Okolní krajina(region)** povrch, vodstvo, rostl., živočich., půdy, hosp., kultura, správa, ŽP **Světové strany na mapě** orientace v přírodě **Mapy obecně zeměpisné a tématické** grafika, vysvětlivky, měřítko mapy **Regiony ČR** oblasti ČR • naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly	**VDO** schopnost přijímat odpovědnost za své postoje a činy, vztah jinému, respekt k identitám,	EVVO

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- pracuje s časovými údaji - umí odmítnout rizikovou komunikaci v digitálním světě - umí porovnat způsob života a práce našich předků	**Demokracie v naší zemi** soužití a chování lidí, komunikace v digitálním světě; právo a spravedlnost, základní lidská práva **Nejstarší osídlení naší vlasti před n. l.** **Počátky našeho letopočtu až do doby vlády Habsburků** **Země,ve které žijeme** významné historické události		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- pozná státní symboly České republiky
- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda **Ročník: 5.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- lokalizuje na mapách sousední státy ČR, popíše jejich polohu, charakterizuje jejich přírodní tvářnost, hospodář. a společenskou vyspělost, popíše polohu ČR v Evropě - vyjmenuje a vyhledá na mapách významné evropské státy, města a střediska cestovního ruchu, orientuje se na mapách střední Evropy a Evropy	**Státy sousedící s ČR –** Slovenská rep., PLR, SNR, Rakousko **Evropa a svět -** významné evropské státy, EU, cestování	**OSV-S** poznávání lidi - rozvoj vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí, mezilidské vztahy, empatie a pohled na svět očima druhých lidí **VDO** vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie **MV** Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování, jazyková, kultura a historická odlišnost národů a národností **OSV-M,S** **M** **Integrovaná výuka** – Př,VV,Čj,M, ..	Návrh základních metod a forem: Výklad, vysvětlení, pozorování, demonstrace,beseda, exkurze, projektové vyučování, skupinové vyučování, problémové vyučování, samostatná práce, projektové dny, odborná literatura, muzea, knihovna, galerie, informatika, praktické činnosti v terénu, individuální přístup k žákům EVVO

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vyjmenuje a vyhledá na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány na Zemi - popíše život lidí, nejvýznamnější události, nejvýznamnější osobnosti období habsburské monarchie (Rudolf II., Valdštejn, Komenský, Marie Terezie, Josef II.) - posoudí změny ve způsobu života v novověku, vyložit význam vědy a techniky pro rozvoj výroby - charakterizuje svými slovy společenský, politický a kulturní život	**Světadíly a oceány-** glóbus, ČR na mapě světa **Český národ se probouzí** – Marie Terezie, vznik českého národa, Fidlovačka **Století rozvoje –** věda a technika, umění, začátky boje o svobodu národa **Od 1. světové války k Československé republice**	**OSV-S** poznávání lidí - rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, mezilidské vztahy, komunikace **VDO** principy demokracie, základní lidská práva, rovnoprávnost žen a mužů **EGS** objevujeme Evropu	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
českých zemí koncem 19. a počátkem 20.stol., demokratické principy budování státu, významné osobnosti(Masaryk, Beneš) - posoudí život v českých zemích v době nacistické okupace a význam obnovení Československé republiky - charakterizuje způsob života v poválečném období, v období totality a po obnovení demokracie - pojmenuje rozdíly v komunikaci ve fyzickém a digitálním světě	– 1. sv. válka, domácí odboj, zahraniční odboj, ČSR 1918-1939 **Od Mnichova k obnovení Československé republiky –** Mnichov, 2.sv. válka, Protektorát, osvobození Evropy, Československá republika **Současný život v ČR** – listopad 1989, ČR na konci století, třetí tisíciletí Soužití lidí – komunikace v digitálním světě, digitální identita		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů
- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

6.7 vyučovací předmět: Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět přírodověda je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.Tato oblast je jedinou oblastí RVP ZV ,která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání.Je to komplexní oblast,která vymezuje vzdělávací oblast týkající se člověka,rodiny,společnosti,vlasti,přírody,kultury,techniky,zdraví a bezpečí. Žáci si utváří prvotní ucelený obraz světa,poznávají sebe,své nejbližší okolí,učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi,poznávají věcné stránky života,krásu lidských výtvorů,přírodních jevů,pozorují je,přemýšlí o nich,učí se je chránit.To vše umožňuje žákům porozumět soudobému způsobu života,jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.Učivo tohoto předmětu podporuje vyjadřovat své myšlenky,poznatky a dojmy,respektovat názory druhých,umět na ně reagovat.
Základní podmínkou vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející ze skutečných nebo modelových situací,které podporují osvojování potřebných dovedností,způsobů jednání a rozhodování.
Přírodovědné učivo je koncipováno ve 4. ročníku do třech základních okruhů a v 5. ročníku do čtyřech základních okruhů.

<u>4.ročník</u>:

1. Rozmanitost přírody – základní projevy života,porovnávání na základě vlastního pozorování,třídění organismů do známých skupin,jednoduché pokusy,…
2. Neživá příroda,rostliny a živočichové v zimě – propojenost prvků živé a neživé přírody,princip rovnováhy přírody,souvislost mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka,elementární poznatky o Zemi jako součástí vesmíru,souvislost s rozdělením času a střídáním ročního období
3. Přírodní společenstva na jaře – základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu,podstatné vzájemné vztahy mezi organismy

<u>5. ročník</u>:

1. Třídění organismů – třídění přírodnin,význam poznávání přírody,třídění živočichů podle příbuznosti
2. Země ve vesmíru – Slunce a jeho planety,model Země,Slunce jako zdroj světla a tepla
3. Rozmanitost podmínek na Zemi – oblasti Země,podnebí počasí,rozmanitost přírody v Evropě a ve světě
4. Člověk,jeho životní podmínky a vztahy k prostředí – charakteristické znaky Člověka,lidský organismus,člověk a technika,potřeba energie pro život,vliv člověka na prostředí

Cílové zaměření:

Spojování vlastních zkušeností žáků s osvojovanými poznatky a dovednostmi umožňuje vytvářet ve vyučování dostatek příležitostí k tomu,aby žáci zejména

- získávali základní vědomosti o Zemi,člověku a technice
- poznávali základní jevy a vztahy v přírodě
- poznávali souvislosti mezi organismy navzájem ,mezi prostředím a ostatní biosférou
- samostatně poznávali ,pozorovali a zkoumali přírodu,řešili přiměřeně náročné úkoly a problémy¨
- utvářeli si kladný vztah k přírodě

Průřezová témata v přírodovědě

1. Osobnostní výchova
   - osobní bezpečí
   - bezpečné chování v rizikovém prostředí
   - bezpečné chování v silničním provozu
   - péče o své zdraví
   - prevence nemocí a úrazů, nemoci přenosné a nepřenosné
   - první pomoc
   - návykové látky,hrací automaty, počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
   - zdravá výživa

2. Výchova demokratického občana
   - pomoc druhému člověku – šikana,týrání,zneužívání
   - brutalita a jiné formy násilí
   - služby odborné pomoci
   - základní lidská práva a práva dítěte
   - orientace ve světě financí- rodinný rozpočet, spoření, půjčky
   - právní ochrana občanů a majetku

3. Myšlení v evropských globálních souvislostech
   - ohleduplné chování k přírodě a ochrana životního prostředí v globálním pohledu
   - odpovědnost lidí za kvalitu životního prostředí na celém světě

4. Environmentální výchova
   - likvidace odpadů
   - živelné pohromy
   - ekologické katastrofy
   - výchova k odpovědnosti
   - současný stav životního prostředí v ČR,jeho aktuální problémy
   - vliv krajiny na život lidí
   - mimořádné události – postup v případě ohrožení

5. Multikulturní výchova
   - zásahy člověka do ekosystémů v jiných zemích,ohrožené druhy
   - organismy žijící v různých oblastech Evropy a světa
   - negativní důsledky přenášení organismů člověkem do jiných oblastí
   - masová kultura a subkultura
   - odlišnost přírodních ekosystémů různých oblastí světa,typické charakteristiky

6. Mediální výchova
   - projektové dny s přírodovědnou tématikou – regionální zaměření
   - besedy,exkurze
   - propojení vzdělávací oblasti s reálným životem a praktickou zkušeností žáka
   - využívání moderních postupů a pomůcek ve vyučování (počítače,odborná literatura,botanické vycházky,…)

Klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení**

  - žák si vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
  - žák si vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, efektivně jich využívá v tvůrčích činnostech a praktickém životě
  - používá obecně známé termíny, znaky a symboly, propojuje je do širších celků s poznatky z ostatních vzdělávacích oblastí
  - samostatně pozorovali, experimentovali, získané poznatky porovnávali, kriticky posuzovali a vyvozovali z nich závěry
  - seznamovali se se základními právy a povinnostmi, se světem financí
  - poznávali zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života
  - poznávali podstatu zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemoci a úrazů a jejich předcházení
  - osvojili si bezpečné chování a vzájemnou pomoc, učí se poskytovat první pomoc
  - uvědomovali si zdraví jako důležitou hodnotu v životě člověka
  - poznávali a upevňovali preventivní chování, účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech
  - orientovali se v problematice peněz a cen a učili se odpovědnému spravování osobního rozpočtu
  - poznávali a chápali rozdíl mezi lidmi, respektovali odlišnosti
  - učili se bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií
  - tvůrčí činností poznávali smysl a cíl učení, rozvíjeli si pozitivní vztah k učení, kriticky zhodnotili výsledky svého učení a diskutovali o nich
  - pozorovali názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hráli určené role, řešili modelové situace

- **Kompetence k řešení problémů**

  - žák vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, promyslí a naplánuje způsob řešení problému, využívá k tomu vlastní úsudek a zkušenost
  - žák vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problému
  - žák samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické a empirické postupy
  - žák si ověřuje správnost řešení problému a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
  - žák kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, která je schopen obhájit

- **Kompetence komunikativní**

  - žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
  - žák naslouchá promluvám druhých lidí , účinně se zapojuje do diskuse, ohajuje svůj názor, vhodně argumentuje
  - tvůrčí činností se učí rozumět různým typům textů a záznamů i jiných informačních a komunikačních prostředků
  - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

- **Kompetence sociální a personální**

  - žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
  - žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
  - žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě v prostředí třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektuje názory druhých
  - žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém, řídí své chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

- **Kompetence občanské**

  - žák respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
  - žák odmítá útlak a hrubé zacházení
  - žák si je vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
  - žák se zodpovědně rozhoduje podle dané situace, zvláště v situaci krizové
  - žák chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

- **Kompetence pracovní**

  - žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla
  - žák využívá výsledky pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
  - žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

- **Kompetence digitální**
- učitel vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů
- učitel vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací

Časová dotace předmětu je na naší škole rozdělena takto:
ve 4.ročníku se v 1.pololetí vyučuje přírodověda 1 hodinu týdně,v 2.pololetí 2 hodiny týdně.
V 5. ročníku se vyučuje přírodověda 2 hodiny týdně.
Přírodověda jako syntetický předmět opírající se o vybrané poznatky z různých přírodovědných oborů je svým pojetím zaměřena na to,aby v procesu výuky žáci získávali takové vědomosti a dovednosti a rozvíjeli se ty jejich schopnosti,které jim umožní aktivně poznávat přírodu,člověka jím vytvořený svět i prostředí,ve kterém člověk pracuje a žije.Z tohoto důvodu je velice vhodné vyučovat přírodovědu v integrovaných blocích spolu s vlastivědou,estetickou výchovou,s tělesnou výchovou,…jelikož žáci si přírodovědné poznatky vhodně propojí s poznatky z jiných vědních oborů a získají tím komplexní pohled na svět,ve kterém žijí.V takto pojaté výuce sečkají možnost zapojit jak žáci mimořádně zdatní,tak žáci pomalejší,kteří potřebují ke zvládnutí učiva více času. Také dochází při integrované výuce a používání alternativních přístupů ve výuce k vzájemné spolupráci mezi žáky ,čímž se zkvalitňuje atmosféra v třídním kolektivu.
Při výstupu z vyučování žák zvládá pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti,orientuje se ve světě informací,dovede se vyjadřovat o pozorované skutečnosti.Utváří

si ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům,hledá možnosti aktivního uplatnění při ochraně životního prostředí.Objevuje a poznává vše,co jej zajímá,co se mu líbí a v čem by mohl v budoucnosti uspět.Žák si upevnil představu o podstatě zdraví,seznámil se příčinami nemocí,upevnil si preventivní chování,účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví druhých.

Doporučené metody a formy:
Výklad,vysvětlení,pozorování,demonstrace,besedy,exkurze,projektové,skupinové a problémové vyučování, samostatná práce,projektové dny,odborná literatura,využití informatiky,individuální přístup k žákům,praktické činnosti,…

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda **Ročník: 4.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozlišuje kulturní a plané byliny, jednoleté, dvouleté, vytrvalé, léčivky a běžné plevele v regionálních podmínkách, pracuje s atlasy a botanickými klíči - rozlišuje vybrané jedovaté a jedlé druhy hub, pracuje s atlasy hub, poznává dané druhy v přírodě - pozná některé keře, listnaté a jehličnaté stromy, umí určit základní diakritické znaky dřevin, pozoruje dřeviny v přírodě ve svém okolí - změří veličiny s využitím digitálních technologií - vysvětlí výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, popíše vlastnosti, složení a proudění vzduchu, jeho význam pro život člověka, charakterizuje stavbu těla člověka, základní funkce organizmu	**Rozmanitost přírody – byliny** – stavba těla bylin, výživa, životní podmínky, diakritické znaky (podzim) **Rozmanitost přírody – houby** – základní stavba, výživa, životní podmínky **Rozmanitost přírody – dřeviny** – základní orgány dřevin, rozdíl mezi dřevinou a bylinou, funkce dřevin v přírodě, životní prostředí **Vlastnosti věcí a látek** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti látek, měření veličin s využitím digitálních technologií a s praktickým užíváním základních jednotek (kg,g,l,ml,°C,) **Význam vody a vzduchu v přírodě** – vlastnosti vzduchu a vody – význam pro život člověka zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim	**EV,M** projektové dny s přírodovědnou tématikou botanické vycházky exkurze **EV, EGS** vliv krajiny na život člověka ekologie ochrana ŽP v globálním pohledu **OSV** péče o své zdraví návykové látky zdravá výživa zdravý styl života	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- pozná vybrané nerosty (např. sůl kamenná, křemen) a horniny (žulu, pískovec), objasní vznik půdy v přírodě - zacházet s kompasem a magnety, kompas využít v praxi (při pochodu terénem) - popisuje některé změny neživé přírody - roční období, délka dna, popíše změny v přírodě, k nimž dochází v průběhu dne i roku - pozoruje život živočichů v zimě, umí vyvozovat závěry z pozorování, charakterizuje vztahy mezi organizmy v přírodě - rozlišuje základní ekosystémy (les, potok, rybník, louka, zahrada, pole), charakterizuje je (žijící organizmy, vztahy mezi nimi), vysvětlí základní vztahy organizmů a neživé přírody, vysvětlí význam přírodních celků a společenstev pro člověka (lesnictví, zemědělství, vodní hospodářství), vliv člověka na přírodní společenstva	**Jak se mění neživé přírodniny** – nerosty, horniny, půda **Magnet, magnetická síla, kompas** **Země a Slunce –**den a noc, roční období **Živočichové v přírodě v zimě –** stavba těla, způsob života, význam v přírodě a pro člověka, vybrané druhy z regionu, vybrané druhy domácích zvířat a lesních zvířat **Přírodní společenstva na jaře** – jarní rostliny, živočichové, houby ve sledovaných společenstvech, jejich poznávání, rozmanitost života ve vybraných přírodních celcích, regionální práce v přírodních celcích, ochrana životního prostředí (od jara do léta)	praktické činnosti na základě získaných vědomostí **EV** životni prostředí a člověk jednotlivé ekosystémy	EVVO

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- popíše střídání ročních období
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda **Ročník: 5.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- třídí organismy na skupiny podle diakritických znaků, rozlišuje rostliny na výtrusné a semenné, živočichy na bezobratlé a obratlovce, svá určení odůvodní - využije digitální technologie k vyhledání informací o vybraném organismu	**Třídění organismů** – rostliny, živočichové, houby a bakterie – principy třídění přírodnin a jeho význam pro poznávání přírody, třídění živočichů podle jejich příbuznosti a podobnosti - vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích	**OSV-O** **OSV-S** **M** vliv krajiny na život lidí, výchova k odpovědnosti, současný stav ŽP v ČR **OSV-O** **OSV-S** propojení vzdělávací oblasti s praktickou zkušeností žáka, projektové dny, exkurze	EVVO
- vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi, popíše postavení Země ve vesmíru	**Země ve vesmíru** – sluneční soustava, zkoumání vesmíru, velikost Země, model Země – glóbus	**OSV-O** **OSV-S**	
- uvede důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce na život a jeho rytmus, ukáže pohyb Země a jeho důsledky na glóbu	**Země ve vesmíru** – otáčení Země, roční období, den a noc	**OSV-O** **OSV-S** **EV** **Integrovaná výuka -** M,VL,VV,PČ	
- vysvětlí rozdíl mezi magnetickou a gravitační silou, objasní projevy gravitační síly vzhledem k člověku	**Země ve vesmíru** – Země jako magnet, zemská přitažlivost, magnetické a gravitační	**OSV-O** **OSV-S**	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- uvede příklady organismů žijících v různých oblastech Evropy a světa, uvede některé z příčin přizpůsobování organismů vnějším podmínkám - popíše stavbu lidského těla, trávicí a řídící soustavu, uvede pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, chápe základy lidské reprodukce, vývoj jedince - rozpozná život ohrožující zranění zajistí lékařskou pomoc	pole **Rozmanitost podmínek života na Zemi** – základní oblasti Země (studené, mírné, teplé), podnebí, počasí, rozmanitost přírody v Evropě i ve světě **Člověk –**lidský organismus, jeho základní funkce a projevy,životní potřeby člověka naše tělo a zdraví nemoci přenosné a nepřenosné – ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) prevence nemocí a úrazů, první pomoc, ošetření při drobných poraněních návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií krizové situace- vhodná a nevhodná místa pro hru, označování nebezpečných látek	**EV** zásahy člověka do ekosystémů v různých oblastech Evropy a světa, ohrožené druhy, odlišnost přírod.ek. **OSV-O** **OSV-S** **M** **Integrovaná výuka -** ČJ,DV,VV,M	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi a odůvodní své názory - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů - vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat	dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku muž a žena, lidský život mezilidské vztahy, principy demokracie chování lidí- ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům právo a spravedlnost- rozpočet- příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení banka jako správce peněz, úspory, půjčky		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
a jak vracet dluhy - pracuje se siloměrem, vysvětlí co je síla, vysvětlí použití a význam jednoduchých strojů (páka, kladka, nakl. rovina, kolo), objasní pojem elektřina, rozliší látky vodivé a nevodivé, zná zásady bezpečné práce s elektrickými zařízeními (TV,PC,…) - popíše na příkladech význam energie pro život (přírodní zdroje surovin, potrava), chápe nutnost šetření energií (ekologický princip) - uvede příklady zásad ochrany přírody a ŽP jako celku, tyto zásady uplatňuje v praktickém životě	**Člověk a technika** **Člověk a přírodní zdroje** – živé a neživé zdroje, jejich využívání **Člověk a výroba, člověk a prostředí** příklady různých druhů výrob, jejich význam, vliv člověka na prostředí, ochrana prostředí a přírody rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi -mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená- postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) integrovaný záchranný systém	**OSV-S** **OSV-O** bezpečné chování v rizikovém prostředí, osobní bezpečí, pomoc druhému člověku **OSV-O** **OSV-S** výchova k odpovědnosti **EV, MV, EGS** současný stav ŽP, jeho aktuální problémy, ekologické katastrofy, živelné pohromy	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

6.8 Vyučovací předmět: Hudební výchova
1. období

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Hudební výchova seznamuje žáka s hudebním uměním prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností.

Obsahem :

vokálních činností je hlasová výchova, rozvoj intonačních dovedností, jednohlasový zpěv v souvislosti s uplatňováním správných pěveckých návyků

- instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití k instrumentálním doprovodům písní
- hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby pomocí pohybu a tance
- poslechových činností je aktivní vnímání hudby a poznávání různých hudebních nástrojů

Důraz klademe na rozvoj hudebních schopností a dovedností žáka.

Průřezová témata v hudební výchově

- osobnostní a sociální výchova (vede žáka k pochopení hudeb. umění jako prostředku k vyjádření osobních prožitků a postojů, hudební výchova u žáka rozvíjí smyslové vnímání a tvořivost)
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (vede k seznámení s kulturou českou i kulturou jiných národů v současnosti i minulosti)
- výchova environmentální (vede k citlivému přístupu k přírodě, k uvědomování si přírodního prostředí jako zdroje umělecké inspirace)
- multikulturní výchova (zprostředkovává poznání vlastní kultury i jiných národností)
- mediální výchova (přispívá ke schopnosti vnímat a hodnotit hudební produkci)

Časová dotace předmětu hudební výchova je v 1. – 3. ročníku 1 hodina týdně.

Výstupem je žák, který zpívá na základě svých dispozic čistě a rytmicky přesně (jednohlas, kánon), využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, reaguje pohybem na znějící hudbu, odliší hudbu instrumentální, vokální a vokálně instrumentální a rozpozná v hudbě některé hudební nástroje.

Ve vyučování se střídají různé činnosti, žák je vždy vhodně motivován k aktivní spolupráci. Využíváme práci s učebnicí, hudebními texty, notovým sešitem, audiovizuální techniku, hudební nástroje, rytmické kostky a tabulky s notovou osnovou. Zařazujeme rytmické, intonační a dechová cvičení, hudebné a pohybové hry. Žáci pracují samostatně nebo ve skupinách.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v předmětu Hudební výchova směřují k utváření klíčových kompetencí :

Kompetence k učení

- předkládáme žákům dostatek hudebních ukázek pro vytvoření pěveckých dovedností a orientování se v hudebních žánrech a stylech
- vedeme žáky k využívání jednoduchých hudebních nástrojů jako doprovod k písním

- učíme žáky využít správné pěvecké návyky
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- žáky vždy vhodně motivujeme / různé metody a formy práce)
- vedeme k poznání, že se učení opírá i o zkušenosti získané vnímáním a prožíváním

Kompetence k řešení problému

- na modelových příkladech učíme žáky algoritmu řešení problému a jeho zautomatizování (pěvecké návyky a dovednosti)
- využíváme audiovizuální techniku při řešení problému
- podporujeme samostatné rozhodování
- umožňujeme vyjadřovat vjevy, pocity, myšlenky a představy a nacházet pro ně vhodný způsob prezentace vyjádření

Kompetence ke komunikaci

- vedeme k poznávání a chápání hudby jako zvláštní formy komunikace, jako prostředek vlastní výpovědi o vztahu člověka k vnějšímu i vnitřnímu světu
- vedeme žáky správně vyjadřovat a formulovat své myšlenky
- učíme žáky naslouchat druhým
- vedeme žáky k porozumění grafickému záznamu hudby

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinové práce (k nalézání originálních způsobů řešení problémů)

Kompetence občanské

- vedeme k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti i minulosti a kulturním projevům různých národů a národností
- rozvíjíme vnímání, cítění, prožívání, představivost
- vedeme ke kultivovanému projevu

Kompetence pracovní

- - vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností k vlastnímu rozvoji (smyslové vnímání, tvořivost)
- žáky vhodně motivujeme a pochvalou vedeme k pozitivnímu vztahu k práci

Kompetence digitální

- vedení žáků k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- žáky vedeme a nabízíme jim možnost k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vyučovací předmět: Hudební výchova – 1. stupeň – 2. období

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova je zařazena do vzdělávací oblasti estetická výchova. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování estetickým účinkem. V procesu tohoto osvojování dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince sebe samého i okolního světa.

Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí, kultivuje v organizaci hudebně výchovných činnosti s širším záměrem obohacovat jejich estetické vnímání.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako prostředku komunikace. Tyto hudební činnosti se stávají obsahovými doménami hudební výchovy.

Obsahem pohybových činností je vyjádření hudby pohybem.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého projevu a posilování pěveckých návyků.

Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech podobách, získává vhled do hudební kultury české a jiných národů.

Hudba je osvojována při vyučování, návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i v mimoškolních hudebních aktivitách. Žáci se o hudbě a svých zážitcích z ní učí hovořit.

Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému múzickému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními, k úsilí o co nejlepší výsledek. Žákům musí být dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní. Teoretické a biografické učivo má pouze podpůrný charakter, není předmětem klasifikace.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA V HV

1. **Osobnostní a sociální výchova** – vzdělávání v této oblasti vede žáka k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, vede k tvořivému přístupu k světu, k obohacování emociálního života.
   (Besídky v Domě s pečovatelskou službou, školní akademie…- žák interpretuje hudbu dle svého individuálního zájmu a zaměření, učí se nést zodpovědnost za vystoupení)
2. **Výchova demokratického občana** – vzdělávání v této oblasti směřuje k obohacování emociálního života, k tvořivému přístupu k světu …
3. **Výchova myšlení v evropských globálních souvislostech**- hudební výchova umožňuje částečně poznat hudební kulturu evropskou i světovou. Žák chápe umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti, je veden k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti i minulosti, k potřebám různorodých skupin národů, národností.
4. **Multikulturní výchova** – poznáváme písně a poslechové skladby různých národností – naslouchámе melodiím skladeb i písním jiných národů, žáci si uvědomují význam hudební výchovy jako nástroje estetického cítění, prožitku, porozumění jiným kulturám, učí se respektovat druhé a být hrdý na svůj národ.
5. **Environmentální výchova** – pomocí estetického prožitku rozvíjíme u žáka vztah k přírodě – písně s touto tématikou.
6. **Mediální výchova** – čtení různých hudebních časopisů, zpráv…, umožňuje seznámení žáků se zpěváky populární hudby, různými skupinami…- zdroj zábavy, ale i získání nových poznatků a estetických zážitků.

VÝSTUPEM Z HUDEBNÍ VÝCHOVY – 2. OBDOBÍ je žák, který

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě, rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v dur a moll tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- orientuje se v zápisu jednohlasé písně či skladby a podle svých schopností a dovedností realizuje
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché i složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytváří jednoduché předehry, mezihry, dohry a předvádí elementární improvizace
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na tempo, dynamiku a zřetelné harmonické změny
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

FORMY A METODY – odpovídají výstupům učiva hudební výchovy

Vytváříme podnětné a tvůrčí prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbuzuje méně nadané, chrání a podporuje žáky nejslabší. Zajišťujeme, aby se každé dítě prostřednictvím výuky optimálně vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání.

Formy a metody práce vyrůstají z činnostního základu předmětu. Společným znakem je motivace zájmu dítěte , srovnávání, rozlišování, prožívání, hodnocení.

Jednotlivé metody jsou součástí celého souboru metod. Platí pro ně zásada modifikace podle nadání, schopností, podle individuálních zvláštností žáků. Uplatňujeme metody přímé zkušenosti, hudebního pozorování, didaktické hry, metodu problémovou, srovnávací…

Specifickou formou organizace výchovně vzdělávacího procesu je skupinová práce. Učitel řídí proces tak, aby kontakty žáků s hudbou měly objevitelský charakter, aby žáci prožívali hudební činnost jako zajímavou hru. Umožňuje učiteli věnovat diferenciovanou pozornost žákům zaostávajícím i mimořádně nadaným.

Úkolem všech metod i forem práce je rozvíjení hudebnosti, práce s dětským hlasem, rozvoj rytmického cítění, rozvoj sluchových schopností, výchova k aktivnímu naslouchání hudbě.

Výuka je propojena s mateřským jazykem, přírodovědou, vlastivědou, ale také veškerými výchovami.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ – základním materiálem výchovně vzdělávací práce je hudba. Žák je veden k tomu, aby v tomto uměleckovýchovném procesu dosáhl citového a estetického zážitku. Naučil se hudebně estetické činnosti, dovednostem, estetickému chování. Osvojil si nezbytné elementární hudební vědomosti, rád zpíval, hrál, tvořil.Umožňujeme žákovi zažít úspěch.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ - žáci se na estetických činnostech na plnění společných úkolů podílejí diferencovaně. Svojí aktivně tvořivou prací, řešením problémů a spoluprací s učitelem poznávají, osvojují dovednosti, jsou připravováni přiměřené hudební praxi. Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání, sleduje pokrok všech žáků.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – učíme žáky naslouchat druhým, vedeme žáky k tomu, aby spolupráce mezi sebou i učitelem probíhala v dokonalém souznění společných snah, zájmů, potřeb a radosti z úspěšné práce. Učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – využíváme různé formy skupinové práce, podporujeme vzájemnou pomoc a toleranci mezi žáky. Učíme žáky, že prostřednictvím spolupráce lze získat z práce větší uspokojení a lépe tak naplnit společné a osobní cíle.

KOMPETENCE OBČANSKÉ – vedeme žáka k zodpovědnému chování, k úctě k ostatním spolužákům, učitelům, všem lidem. Připravujeme s žáky různá vystoupení pro spoluobčany, vedeme je k zodpovědnosti ze své práce, k uvědomění si sebe samého. Učitel umožňuje žákům , aby se podíleli na kriteriích hodnocení hudebních činností.

KOMPETENCE PRACOVNÍ – vhodnou motivací vedeme žáky k tvořivé práci, která je méně verbální, o to více hudební. (Zpěv se jim stává společenskou záležitostí.) Pozornost věnujeme hudebně kulturní aktivizaci dětí v jejich volném čase. Vedeme dítě k osobitému sebevyjádření, k radosti z výsledků práce ve všech hudebních oblastech.

Kompetence digitální

- vedení žáků k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- žáky vedeme a nabízíme jim možnost k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova **Ročník: 1.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- dbá na dýchání vyslovování, držení těla - provádí hlasová, dechová a intonační cvičení - rytmizuje a melodizuje slova a jednoduchá říkadla ve $^2/_4$ taktu - z nabízených způsobů doprovodu vybere ten, který se mu zdá pro danou píseň nejvhodnější - používá jednoduché hudeb. nástroje k rytmic. cvičením a doprovodu písní (ve $^2/_4$ taktu) - pohybem doprovází znějící hudbu (hra na tělo) ve $^2/_4$ taktu - pohybuje se podle hudby na místě, vpřed i zad (ve $^2/_4$ taktu) - pohybem vyjadřuje metrum (chůze, pochod) umí mazurku	**Vokální činnost** Pěvecký a mluvní projev (dýchání, výslovnost, sjednocování hlasového rozsahu c1 – a1, tvorba hlasového tónu) Intonace (hudební ozvěna) Hudební rytmus (realizace písní především ve $^2/_4$ taktu) hudební doprovody vhodných lidových a umělých písní **Instrumentální činnost** Hra na hudební nástroje (rytmické a melodické) Rytmizace (ozvěna) **Hudební pohybové činnosti** Pohybový doprovod znějící hudby (taneční hry se zpěvem) Pohybové vyjádření hudby (vlastnosti tónu, tempa)	**ČJ** říkadla, texty písní **M** písně s početní tématikou **PRV** příroda roční období rodina lidové zvyky, tradice **TV** tanec, pochod pohyb doprovod k písním **VV** ilustrace k písním **MKV** poznávání vlastní kultury	**Metody, formy** - samostatná, společenská, skupinová práce - vzorový zpěv (např. učitelé, audioviz. záznam) - práce s učebnicí a hudeb. texty - dechová, rytmická, intonační cvičení - zpěv s hudeb. doprovodem, bez doprovodu - práce s nástroji (Orffův instrumentář, zvonkohra) - využití audiovizuální techniky (poslech. činnosti) - ukázka hudeb. nástrojů (reál, obrázek) - hudební a pohybové hry soutěže)

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozlišuje tón – zvuk,hlas mluvený – zpěvný - rozlišuje hudeb. kontrasty (tón krátký – dlouhý, hluboko – vysoko, silně – slabě, pomalu – rychle, vesele – smutně) - rozpozná vybrané hudební nástroje podle zvuku - pozná hymnu ČR - pozná vybrané vánoč. koledy rozlišuje hudbu taneční, ukolébavku, pochod	**Poslechové činnosti** Kvalita tónů Hudba vokální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj (klavír, housle, kytara, buben, flétna) Hudební výrazové prostředky a hudební prvky (rytmus, melodie) Hudební styly a žánry		EVVO – písně s tématikou příroda kolem nás **Doporučení** Pracovat nejméně s 10 písněmi a 4 poslechovými skladbami.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova **Ročník: 2.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zpívá v jednohlase, dbá na výslovnost samohlásek na konci slov - provádí hlasová a dechová a intonační cvičení - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty ve 2/4 a ¾ taktu (s využitím čtvrť. hodnot) - pozná notovou osnovu, houslový klíč, taktovou čáru, čtvrťovou a osminovou pomlku - pozná a zapíše notu čtvrťovou, osminovou a půlovou - zvládá deklamaci v podobě kánonu	**Vokální činnost** Pěvecký a mluvní projev (utvrzování hlasového tónu, výslovnost samohlásek na konci slov,sjednocování hlasového rozsahu c1 – h1) Hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a ¾ taktu) Intonace (volný nástup 1 a 5.. stupně) Vokální improvizace (ozvěna, otázka odpověď) Kánon (deklamace) Grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis not)	**ČJ** říkadla porozumění čtenému textu písně **M** rytmizace hudeb. textu **PRV** Rodina Roční období Příroda Lidové zvyky, tradice **TV** tanec pohyb. doprovod k písním **VV** graf. záznam hudby ilustrace k písním	**Metody, formy** - samostatná, společenská, skupinová práce - práce s učebnicí , hudebními texty s notovou osnovou - práce s nástroji (Orffův instrumentář, zvonkohra) - využití audiovizuál. techniky (poslech. činnosti) - hudební a pohybové hry - dechová, rytmická a intonační cvičení - soutěže - práce s rytmic. kostkami - vzorový zpěv např. učitele, audiviz. záznam) - ukázky hudeb. nástrojů (reál., obrázek)
- používá jednoduché hudeb. nástroje k rytmic. cvičením a doprovodu písní (2/4 a ¾) - z nabízených způsobů doprovodu vybere ten, který se mu zdá pro danou píseň nejvhodnější, svoje rozhodnutí se pokusí zdůvodnit	**Instrumentální činnost** Hra na hudební nástroje (rytmické a melodické) Rytmizace (ozvěna, otázka – odpověď) Hudební doprovody vhodných lidových a umělých písní	**MKV** poznávání vlastní kultury	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
	interpretované na akustické i elektronické nástroje		EVVO – písně s tématikou příroda kolem nás
- umí přeskočný krok, kvapík - pohybem doprovází znějící hudbu (hra na tělo) ve $^{2}/_{4}$ a ¾ taktu	**Hudební pohybové činnosti** Pohybový doprovod znějící hudby (taneční hry se zpěvem) Pohybové vyjádření melodie (stoupání a klesání melodie, tempo, dynamika)		**Doporučení** Pracovat nejméně s 10 písněmi a 4 poslechy skladeb.
- rozlišuje melodii sestupnou a klesavou, zesilování a zeslabování, zrychlování a zpomalování - rozlišuje lidovou a uměleckou píseň - pozná a rozlišuje podle zvuku vybrané hudební nástroje - seznámí se s vybranými skladbami klasiků	**Poslechové činnosti** Kvalita tónů Hudba vokální, instrumentální a vokálně Instrumentální, hudební nástroj (trubka, pozoun, kontrabas, klarinet, pikola) Hudební výrazové prostředky a hudební prvky (rytmus, melodie) Hudební styly a žánry		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova **Ročník: 3.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zpívá v jednohlase, dbá na dýchání a frázování - provádí hlasová a dechová cvičení - rytmizuje a melodizuje texty ve $^2/_4$,¾ a $^4/_4$ taktu (s využitím čtvrť., osmin. A půlových hodnot) - zapisuje do notové osnovy houslový klíč, notu celou, noty c1, d1, e1, f1, g1, a1) - používá jednoduché hudeb. nástroje k rytmic. cvičením a doprovodu písní (¾ a $^4/_4$) - porovná různé doprovody k písním, podle svého pocitu vybere vhodný doprovod a pokusí se svoji volbu zdůvodnit	**Vokální činnost** Pěvecký a mluvní projev (osvojené pěvec. dělení slov, sjednoc. hlasového rozsahu c1 – c2) Intonace (volný nástup 3. stupně) Vokální improvizace (ozvěna, otázka – odpověď) Vícehlas (jednoduchý kánon) Grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis not Hudební rytmus (realizace písní ve ¾ a $^4/_4$ taktu) **Instrumentální činnost** Hra na hudební nástroje (rytmické a melodické) Hra dvoutaktových meziher při zpěvu spolužáků Rytmizace (ozvěna, otázka – odpověď) Různorodé hudební doprovody lidových i umělých písní interpretované na akustické i elektronické nástroje nebo vytvořené v aplikacích	**ČJ** porozumění čtenému textu písně říkadla **M** rytmizace hudeb. textu **PRV** příroda rostliny živočichové člověk **TV** tanec pohyb. doprovod k písním **VV** graf. záznam hudby ilustrace k písním **MKV** poznávání vlastní kultury	**Metody, formy** - samostatná, společenská, skupinová práce - práce s učebnicí , hudebními texty s notovou osnovou - práce s nástroji (Orffův instrumentář, zvonkohra) - využití audiovizuál. techniky (poslech. činnosti) - hudební a pohybové hry - dechová, rytmická a intonační cvičení - soutěže - práce s rytmic. kostkami - vzorový zpěv (např. učitele, audiviz. záznam) - ukázky hudeb. nástrojů (reál., obrázek) - práce s magnetickou

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
			notovou tabulí
- umí přísunný krok - pohybuje se na místě podle hudby vpřed i vzad (ve ¾ taktu) - pohybem doprovází znějící hudbu (hra na tělo) ve ¾ a $^4/_4$ taktu - pohybem vyjadřuje směr melodií	**Hudební pohybové činnosti** Taktování (třídobý, čtyřdobý takt) Pohybový doprovod znějící hudby (taneční hry se zpěvem) Pohybové vyjádření melodie (charakter) vzestup., sestup. lomená		EVVO – písně s tématikou příroda kolem nás **Doporučení** Pracovat nejméně s 10 písněmi a 4 poslechy skladeb.
- odlišuje hudbu populární a hudbu určenou k slavnostním příležitostem - rozlišuje melodii sestupnou, vzestupnou, lomenou - pozná a rozlišuje podle zvuku vybrané hudební nástroje - seznámí se s vybranými skladbami klasiků	**Poslechové činnosti** Hudební výrazové prostředky (pohyb melodie) Hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální Hudební nástroje (violoncello, akordeon, lesní roh, tuba, cembalo, syntetizátor, činely) Hudební styly a žánry (hudba taneční – menuet, polonéza, hudba populární)		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova **Ročník: 4.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zpívá v jednohlase či dvojhlase - dbá na správné dýchání - zná pojmy repetice, houslový klíč - rozlišuje délky not a umí je zapsat - pozná dynamická znaménka (p, mf, f) a umí je v písni použít - zná stupnici C-dur (názvy not), tónika	**Vokální činnost** Pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rozvíjení čin. z 1.období Hudební rytmus (realizace písní ve $^{2}/_{4}$, $^{3}/_{4}$ a $^{4}/_{4}$ taktu) Dvojhlas a vícehlas – lidový dvojhlas, kánon, prodleva intonace a vokální improvizace (dur a moll tóniny), 5., 3., 1. stupeň – volné nástupy, 8., 5. spodní, hudební hry – ozvěna, otázka, odpověď grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v jednoduchém notovém záznamu	**ČJ** porozumění čtenému textu písně říkadla **M** rytmizace hudeb. textu **PRV** příroda rostliny živočichové člověk **TV** tanec pohyb. doprovod k písním **VV** graf. záznam hudby ilustrace k písním **OSV** rozvíjí smyslové vnímání, tvořivost, vede k pochopení hudby jako prostředku komunikace **EV** vede k citlivému přístupu k přírodě, k uvědomování si přírod. prostředí jako zdroje umělec. inspirace **MDV**	Formy a metody vyplývají z činnostního charakteru předmětu – metody skupinové práce, přímé zkušenosti, didaktické hry, srovnávací, problémové …
- používá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i reprodukci jednoduchých motivů, skladeb i písní - rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí - rytmizace říkadel - doprovází píseň rytmickými nástroji	**Instrumentální činnost** Hra na hudební nástroje reprodukce motivů, témata jednoduchých skladbiček pomocí Orffova instrumentáře, zobcových fléten rytmizace, melodizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry)		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení seřadí části hrané skladby do správného celku - umí pohybově vyjádřit hudbu, valčíkový krok, pochod - pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi - zná názvy oper B. Smetany - zná názvy symfonických básní cyklu Má vlast - seznámení se životem A. Dvořáka, L. Janáčka, poslouchá vybrané skladby - pozná písně ve $^{2}/_{4}$ a $^{3}/_{4}$ taktu - pozná opakující se téma v poslouchané skladbě	hudební hry pomocí aplikace nebo výukového programu Grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby **Hudební pohybové činnosti** Taktování a pohybový doprovod znějící hudby - $^{3}/_{4}$, $^{4}/_{4}$ takt, valčík, menuet, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance Pohybové vyjádření hudby a reakce změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová. improv. Orientace v prostoru **Poslechové činnosti** Kvalita tónů – délka, síla, výška a barva Vztah mezi tóny – souzvuk, akord Hudební výrazové prostředky a hudební prvky Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální – lidský hlas, hudební nástroj Hudba – její styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka Hudební formy – malá písňová, rondo, variace Interpretace hudby – slovní	vnímání a hodnocení hudeb. produkce uplatnění výraz. prostředků v hudbě a tanci **MKV** mezilidské vztahy v lidové písni **EGS** poznávání vlastní kultury současnosti a minulosti, poznání kultury jiných národů	EVVO

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
	vyjádření (jaká je to hudba, proč je taková …)		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- propojí vlastní pohyb s hudbou

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova **Ročník: 5.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - zná pojmy stupnice C-dur, tónika, dominanta, repetice, zesílení, zeslabení - čte noty v rozsahu c1 a g2 - ví, co je celý tón a půltón - umí provést rozbor zapsané písně – druh, notový zápis, takt, melodie, dbá na hlasovou hygienu, správné dýchání, umí taktovat ve $^4/_4$ takt - umí jednoduché 2hlasé písně, zná původ hymny a zpívá ji - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodu i reprodukci jednoduchých motivů skladeb, doprovází na rytmické i melodické nástroje - doprovází píseň rytmickými nástroji - ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení seřadí části hrané skladby do správného celku	**Vokální činnost** Pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, hudební rytmus $^2/_4$, $^3/_4$, $^4/_4$ takt dvojhlas a vícehlas – lidový dvojhlas, kánon, intonace dur a moll tóniny grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v jednoduchém notovém záznamu, její reprodukce) hudební hry **Instrumentální činnost** Hra na hudební nástroje Reprodukce motivů témata jednoduchých skladbiček pomocí Orffova instrumentáře, keyboardů Rytmizace, melodizace hudební improvizace , tvorba hudebního doprovodu, hudební hry pomocí aplikace nebo výukového programu Grafický záznam Rytmické schéma jednoduché	**ČJ** porozumění čtenému textu písně říkadla **M** rytmizace hudeb. textu **PRV** Příroda Rostliny Živočichové Člověk **TV** tanec pohyb. doprovod k písním **VV** graf. záznam hudby ilustrace k písním **OSV** rozvíjí smyslové vnímání, tvořivost, vede k pochopení hudby jako prostředku komunikace **EV** vede k citlivému přístupu k přírodě, k uvědomování si přírod. prostředí jako zdroje umělec. inspirace	Formy a metody vyplývají z činnostního charakteru předmětu – metody skupinové práce, přímé zkušenosti, didaktické hry, srovnávací, problémové …

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- znázorňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, provádí pohybovou improvizaci - umí pohybově vyjádřit nálady, seznámí se s relaxací - seznámí se s krajovými lidovými tanci - zná prvky menuetu a některé společenské tance - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - rozpozná výrazové prostředky, harmonické změny - pozná smyčcové nástroje (housle, violoncello, kontrabas), dechové nástroje (trubka, pozoun lesní roh) - seznámí se s nástroji symfonického orchestru (dirigent, sbormistr, kapelník) - pozná varhanní hudbu, vánoční hudbu - poslouchá vybrané skladby - nabude povědomí o významu Bacha, Mozarta, Janáčka, Nováka	skladby, záznam melodie **Pohybové činnosti** Taktování a pohybový doprovod znějící hudby ($^{3}/_{4}$, $^{4}/_{4}$ takt, valčík, menuet) Taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny (pantomima, pohybové improvizace) Orientace v prostoru – pamětné Uchování tanečních pohybů prováděných při tanci a pohybových hrách **Poslechové činnosti** Kvalita tónů Vztah mezi tóny Hudební výrazové prostředky Hudba vokální a instrumentální – lidský hlas, hudební nástroj Hudební styly a žánry Hudební formy (malá písňová forma, rondo, variace) Interpretace hudby Hudba polyfonní a homofonní Hudební styly a žánry (hudba taneční, slavností, pochodová …)	**MDV** vnímání a hodnocení hudeb. produkce uplatnění výraz. prostředků v hudbě a tanci **MKV** mezilidské vztahy v lidové písni **EGS** poznávání vlastní kultury současnosti a minulosti, poznání kultury jiných národů	EVVO

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- propojí vlastní pohyb s hudbou
- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování

6.9 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

VV umožňuje žákům rozvoj výtvarného myšlení, vidění, představivosti a fantazie, estetické osvojování přírody, světa věcí, světa člověka a to jednak prostřednictvím výtvarných prací žáků, jednak prostřednictvím výtvarného umění.
V kresbě, malbě, grafice, modelování, dekorativních činnostech, v prostorovém vyjádření, se kterými se teoreticky a prakticky seznámí, se projevuje dětská osobnost, její cítění, chápání životní reality. Výtvarné činnosti umožňují vyjadřovat vlastní postoj k lidem a věcem. Žáci získávají nejen výtvarné zkušenosti, ale učí se i hodnotit skutečnosti umělecké i mimoumělecké. Získávají představu historickém vývoji výtvarného umění, včetně umění užitého, lidového a architektury.

Důraz je kladen na to, aby byli žáci výtvarnou prací zaujati, aby jejich estetická aktivita, tvořivá i vnímatelská v nich vyvolávala pocity radosti, vzrušení a uspokojení. Tímto se vytvářel osobní kladný vztah k výtvarné práci. VV usiluje o to,aby žáci získané poznatky a dovednosti uměli využít ve svém životě.

Charakteristika učiva:
- výtvarné vyjádření skutečnosti
- výtvarné osvojování přírody
- výtvarné osvojování věcí
- linie, barva - hra a experimentování
- modelování a organizace prostoru
- dekorativní práce
- výtvarné umění a životní styl

Průřezová témata
1. Osobnostní a sociální výchova-pochopení umění jako specifický způsob poznání a komunikace, žák se učí orientovat sám v sobě,rozvoj seberegulace, využití osobních předpokladů.
(prezentace vlastních výtvarných děl na veřejnosti, výzdoba, výstavy, soutěže..)
2. Výchova demokratického občana - otevřené vyjádření svého postoje k dané skutečnosti
(drobná tvorba pro charitativní akce…)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - pochopení a poznání uměleckých a kulturních hodnot jiných národů a národností. Historie a současnost jejich výt. umění
(využití audiovizuální techniky, návštěvy výstav ,literatura…)
4. environmentální výchova - těsné propojení a prolínání s učivem prvouky, přírodovědy a vlastivědy. Důraz kladen na citovou stránku - citlivý přístup k přírodě, láska k okolní krajině, k obci, její minulosti i současnosti, představa budoucího vývoje a výtvarně ho vyjádřit.
(náměty z pobytů v přírodě, výletů, exkurzí…)
5. Mediální výchova - schopnost využít, vyhodnotit a zpracovat podněty, které přicházejí z médií - tisku, rozhlasu, televize. Práce v týmu, osobní vklad.
(tvorba plakátů, reklamy, ilustrace do školního časopisu, místního plátku ,třídní kroniky, kroniky školy…návštěva a poznání různých druhů filmů-loutkový, animovaný…projekty)
6. Interkulturní (multikulturní) - mezilidské vztahy ve škole, učitel žák, mezi žáky navzájem, učitel x rodina, škola x místní komunita. Tolerance, odstranění předsudků. U menšinového etnika rozvíjet jeho kulturní specifika, poznávat kulturu celé společnosti, majoritní skupinu seznamovat se specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, společné aktivity a spolupráce. Hrdost na tvorbu vlastního národa.

Časová dotace v předmětu VV v 1.-3. ročníku je 1 hodina týdně.

Individuální přístup - každý žák má jiné výtvarné schopnosti,jeho projev je individuální, což souvisí s intelektuálním, citovým a volním založením osobnosti. Měli bychom přihlížet k těmto schopnostem žáka, uplatňovat ind. vedení při sam. práci, ale i při hodnocení originálních řešení úlohy. Příliš snadné snižují zájem a myšlenkovou aktivitu, příliš obtížné vedou ke ztrátě sebedůvěry při neúspěchu.

Očekávané výstupy

Žák umí zacházet s některými výtvarnými prostředky a materiály, ovládá základní technické dovednosti, užívá výtvarné pojmy. Organizuje si vlastní výtvarnou práci, uplatňuje svou představivost a fantazii. Využívá základní klasifikaci barev, světlostní a teplotní kontrast, chápe výrazové vlastnosti barvy, rozeznává různý charakter lineární kresby. Poznává výtvarné vyjadřování různých malířů, ilustrátorů dětských knih. Získá kladný vztah k přírodě, životnímu prostředí, ke společnosti. Uvědomí si, že výt.umění patří ke kulturnímu bohatství národa.

Formy a metody práce

Při estetickém vnímání se výrazně uplatňuje subjektivní činitel žáka, to musíme respektovat při volbě a použití metod práce.

Esteticko-výchovné zaměření předmětu vylučuje používání netvořivých metod (kopírování, předkreslování, výtvarný diktát - uč. násilně uniformuje tvarové, barevné a kompoziční řešení). Používáme obecné metody, které tvoří základ (slovní - rozhovor, výklad, beseda apod, názorové - pozorování, demonstrace, praktické - samostatná výtvarná činnost. Výtvarné metody se prolínají a spojují.

V 1.-3.roč., kdy u dětí převládá spontánnost, bezprostřednost, uvolněnost, emocionální přístup, fantazie, představivost, ale též malá zkušenost a kritičnost vlastní výt. práce, využívá učitel především hravé činnosti a experimentování. Při práci s uměleckým dílem i mimouměleckým estetičnem též využívá audiovizuální pomůcky, exkurze do přírody, návštěvy výstav a galerií apod.

Výběr metod závisí vždy na tem.celku, na konkrétním úkolu, námětu, technice

Kompetence

Kompetence k učení - žák by měl vědět,co je cílem hodiny a na závěr by měl být seznámen, jestli tohoto cíle dosáhl

Kompetence řešení problémů - žák je zodpovědný za svoji práci, pracuje ve skupinách,přijímá rady i kritiku učitele a spolužáků

Kompetence komunikativní - žáci jsou vychováváni přijmout kritiku své práce, vyjadřovat svůj názor slušnou formou

Kompetence sociální a personální - žáky vedeme k práci ve skupinkách, učíme je odmítavému postoji k rasismu, xenofobii, nacionalismu, intoleranci

Kompetence občanské - vedeme žáky k sebeúctě, k úctě ke všem spolužákům, k handicapovaným, pomáhat jim, vážit si jich, i jejich práce

Kompetence pracovní - žáky motivujeme, chválíme i méně zdařilou práci výtvarně nenadaných žáků, vytváříme tvořivou atmosféru novými technikami, novým pracovním prostředím (práce v kreslící dílně, malba v přírodě..), vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických předpisů

Kompetence digitální – motivace a vedení žáků k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení; vedení žáků a poskytnutí prostoru ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace; vedení žáků k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova **Ročník: 1.**

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zapojuje svoji fantazii, představivost a osobní zkušenosti a čerpá náměty ze svého života, života dospělých, z oblasti pohádek, říkadel, hádanek	Výtvarné osvojování skutečnosti	**LV** náměty z četby a poslechu pohádek ,říkadel, písní… **OSV** rozvoj schopností poznávání	Technika (T) - kresba, malba
- vnímá krásu přírody, estetické hodnoty v přírodě,	Výtvarné osvojování přírody	**TČ** manuální zručnost **PRV** roční doby, rostliny…	T - otisky, frotáže **EVVO** vztah člověka k prostředí
- poznává a zobrazuje tvary a funkci věcí, záměrných lidských výtvorů, graficky zaznamenává pohyb těchto věcí (kružnice, vodorovná, šikmá čára)	Výtvarné osvojování věcí	**TV** pohyby těla, tvoříme kruh… **HV** písně Kolo, kolo, mlýnský… **Psaní** krouživé uvolňující pohyby ruky...	T- kresba, malba, kombinované techniky
- rozlišuje a pojmenovává základní barvy na předmětech, přírodních i uměleckých výtvorech. Rozlišuje barvu hustou, řídkou, tmavou, světlou. Vyjadřuje pocity vyvolané barvou.	Barva - hra a experimentování	**PRV** roční doby a další náměty z učiva	T-míchání, zapíjení, zapouštění barev - vodové barvy

- poznává vlastnosti plastických materiálů válením, stlačováním a hnětením hmoty, modeluje podle skutečnosti i své fantazie. Řeší úkoly v plošných i prostorových pracích.	Modelování a organizace prostoru Plošné a prostorové útvary	**TČ** stavebnice **M** odhady velikostí, vzdáleností, geom.tvary	T-válení, hnětení, stlačování hmoty Váleček - duté tvary - figurky Reliéfy, stavebnice, pískový stůl
- získává cit pro rytmus, rytmické řazení barev a tvarů	Dekorativní práce Rytmické řazení prvků, barev	**Literární výchova** Poezie - rytmické střídání veršů **HV** krátké, dlouhé tóny, přízvučné, nepřízvučné doby **M** geom.tvary	T - vosková rezerva, tiskátka, houbičky
- se seznámí s výtvarným vyjádřením různých ilustrátorů, s různými druhy hraček z hlediska tvaru, materiálu, užitku, stáří	Výtvarné umění Ilustrátoři, hračky	**Literární výchova** ilustrace textů **TČ** výroba loutky, maňáska	Knihy, filmy, besedy, exkurze

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova **Ročník: 2.**

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- využívá ze svého života, života dospělých, náměty zahrnují i ilustrace vyprávěného a čteného textu,žák umí zachytit i sled děje	Výtvarné osvojování skutečnosti	**Literární výchova** náměty z četby a poslechu pohádek, říkadel, písní… **TČ** lepolero	Technika (T) - kresba, malba
- přírodní materiály vyhledává, shlukuje, seskupuje, poznává vlastnosti těchto materiálů	Výtvarné osvojování přírody - vlastnosti přírodních materiálů (tvrdost, měkkost, drsnost, hladkost, váhu, poddajnost, matné tóny x sytě zbarvené) Zrakové i hmatové vjemy	**TČ** manuální zručnost **PRV** roční doby, rostliny…	T - otisky, frotáže **EVVO** vztah člověka k prostředí
- porovnává tvary užitkových předmětů z hlediska funkce a materiálu. Graficky zaznamenává pohyb (ovály, elipsy, svislé a vodorovné čáry)	Výtvarné osvojování věcí - tvary a funkce věcí, grafický záznam pohybu věcí	**M** rýsování, geom. tvary **OSV** využití osobních předpokladů, talentu a nadání	T-kresba, malba, kombinované techniky
- žák využívá kontrastu světlých a tmavých ploch pro vystižení nálady	Barva - hra a experimentování - kontrast světlých a tmavých ploch	**PRV** roční doby a další náměty z učiva	T- míchání, zapíjení, zapouštění barev – vod.barvy míchání, zapíjení, zapouštění barev -vodové barvy
	Modelování a organizace prostoru	**TČ**	

- rozvíjí cit pro prostor, poznává vlastnosti plastických materiálů, poznává základy prostorových útvarů, jednoduché reliéfy, architektonické prvky .Získává vztah k okolí, poznává měnnost životního prostředí - umí volit vhodnou barvu k podkladu, kontrastní prvek k ploše, získává cit pro rytmus barevný i tvarový - učí se rozlišovat mezi jednotlivými vizuálními obsahy a objevuje, k čemu jsou určeny - pozná tvorbu dalších ilustrátorů, varianty lidových hraček x hračky jako věrná kopie skutečných věcí. Podílí se na tvorbě a ochraně životního prostředí.	- plošné a prostorové útvary - vlastnosti plastických materiálů (pevnost, tužnost, ohebnost, vytváření objemu) Dekorativní práce Rytmické řazení prvků, barev, geometrických tvarů a přírodnin Reprodukce a originál, edukativní programy Výtvarné umění a životní styl Ilustrátoři, lidové umění, hračky	stavebnice **M** odhady velikostí, vzdáleností, geom. tvary **PRV** naše okolí **OSV** rozvoj schopností poznávání **Literární výchova** poezie - rytmické střídání veršů **HV** krátké, dlouhé tóny, přízvučné, nepřízvučné doby **M** geom. tvary **Literární výchova** ilustrace textů **TČ** výroba loutky, maňáska	T - válení, hnětení, stlačování hmoty Váleček - duté tvary - figurky Reliéfy, stavebnice, pískový stůl T - vosková rezerva, tiskátka, houbičky Knihy, filmy, besedy, exkurze

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova **Ročník: 3.**

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozvíjí svoji fantazii a představivost, rozvíjí výtvarné formy jednotlivých obrazných prvků, jejich kompoziční rozložení, barevné řešení - při vlastní tvorbě objevuje možnosti různých prostředků	Výtvarné osvojování skutečnosti - popředí, pozadí, vědomá nadsázka - exprese Kombinace vybraných prostředků (např. kresba a otisk)	**Literární výchova** náměty z četby a poslechu pohádek, říkadel, písní… **TČ** lepolero **TČ** manuální zručnost	Technika (T) -kresba, malba T - malba, kolorovaná kresba, koláž, kombinované techniky, otisky
- uvědoměleji poznává přírodní zákonitosti, objevuje a výtvarně vnímá a hodnotí tvary rostlin, stromů, růst apod. Zobrazuje obrysy i vnitřní stavbu, symetrii některých přírodních tvarů.	Výtvarné osvojování přírody Obrysy, vnitřní stavba rostlin, symetrie	**PRV** roční doby, rostliny…	**EVVO** vztah člověka k prostředí
- prohlubuje pozorování užitkových předmětů a umělých tvarů, výtvarně vnímá podstatné znaky (tvar, barva, proporce, funkce, materiál)	Výtvarné osvojování věcí - tvar, barva, proporce, funkce, materiál	**M** rýsování, geom. tvary **OSV** rozvoj schopností poznávání	T - kresba, malba, kombinované techniky s rezervami, koláž
- používá lomené barvy, doplňkové barvy, barevný kontrast. Barvou vyjadřuje své poznání, představy, dojmy, citové vztahy k přírodě a jejím proměnám.	Barva - hra a experimentování Lomené barvy, barevný kontrast, doplňkové barvy	**PRV** roční doby a další náměty z učiva	T - vodové a temperové barvy
- používá linii tenkou, silnou, rovnou, zaoblenou, tvrdou, měkkou, rovnoběžnou, kříženou, hustou, řídkou	Linie - druhy linie, výraz, uspořádání		T - kresba, rytí, otiskování, odlévání, proškrabávání

- modeluje figurální a dekorativní formy, konstruuje architektonické formy, objekty, hračky s dekorativní a užitnou funkcí. Vytváří trojrozměrné útvary.	Modelování a organizace prostoru Modelování figurativních a dekorativních forem, architektonické formy, reliéfy, trojrozměrné útvary	**TČ** stavebnice **M** odhady velikostí, vzdáleností, geom. tvary **PRV** naše okolí	T - reliéf, figurální tvorba, konstrukce z hotových nebo řezaných prvků
- tvoří lineární a geometrický ornament, stylizované věcné prvky. Uplatňuje rytmus, symetrii, arytmické dekorativní řešení plochy.	Dekorativní práce - rytmus, symetrie, arytmická řešení	**Literární výchova** poezie - rytmické střídání veršů **HV** krátké, dlouhé tóny, přízvučné, nepřízvučné doby **M** geom.tvary	T - spojení dekoru s praxí, malba, kolorovaná kresba, vystřihování, vytrhávání, lepení, koláž, překládání
- seznamuje se s tvorbou dalších ilustrátorů, s druhy výtvarného umění, přiměřené podněty v oblasti životního prostředí a slohu (oblékání, bytové doplňky, užité umění) varianty lidových hraček x hračky jako věrná kopie skutečných věcí. Podílí se na tvorbě a ochraně životního prostředí.	Výtvarné umění a životní styl Ilustrátoři, lidové umění	**Literární výchova** ilustrace textů **TČ** výroba loutky, maňáska	Knihy, filmy, besedy, exkurze

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova **Ročník: 4.**

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- dokáže se samostatně obrazně vyjadřovat, rozlišuje poměry světlý a tmavý, barevné kontrasty, správně určuje proporce - rozlišuje a kombinuje detail a celek, používá vyjádření dvoj a trojrozměrné - užívá při tvorbě různé prostředky včetně digitálních technologií - dokáže výtvarně vyjádřiv vlastní životní zkušenosti ,malbu používá jako prostředek komunikace - umí najít vhodné prostředky pro obrazné vyjádření - uplatňuje svou osobnost v přístupu k tvorbě - snaží se pochopit umělecké dílo, dokáže se dílem inspirovat - zkouší používat výtvarné dílo jako prostředek dorozumívání ve společenských vztazích	**Rozvíjení smyslové citlivosti** Linie,tvary a objemy těles Práce se světlem a barvou Proměny barev v ploše, objemu a prostoru Uspořádání objektů do celků, důležité a méně důležité části, vyjádření pohybu Vizuální prostředky – vlastnosti, rozdíly, variantní řešení **Uplatňování subjektivity** Hmatové, sluchové a pohybové vyjádření podnětů, výkres a divadelní kulisy, komiks … Fantazie, malba na základě smyslového vnímání, hodnocení práce své a jiných Volná malba, plastika, tvorba trojrozměrných objektů **Ověřování komunik. účinků** Komunikuje se spolužáky ve skupině, spolupracuje, Výtvarná tvorba a její společenský obsah - srozumitelnost, podbízivost…	**PŘ** Příroda - rostliny a živočichové **TV** pohybující se sportovci **HV** lidové písně **ČJ** ilustrace k textům **M** řazení prvků **VL** tvoje obec, ČR **ČJ** reklama, televize, tisk **MV** interpretace vztahu mediálního sdělení a reality	EVVO - rostliny Malba, kresba, video - Být připraven… Modelování (modelovací hmota ,hlína, modurit) Kombinované techniky -koláž, tiskátka, frotáž Jednoduché graf .techniky, přehýbání, skládání a přehýbání papíru Návštěva galerie, prohlídka architektury Návštěva muzea a výstav, vyhledávání děl v encyklopediích, beseda s umělci Práce s ilustrací v dětské knize

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova **Ročník: 5.**

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- při samostatné tvůrčí činnosti správně používá obrazné vyjádření, řadí k sobě vhodně barvy,pracuje s proporčními vztahy - umí pracovat s dvoj i trojrozměrným prostorem - pracuje i s dalšími smysly, umí uplatňovat poznatky v plošné, objemové i prostorové tvorbě - pracuje s vybranými zdroji v digitálním prostředí - umí vyjádřit své pocity a prožitky, pracuje s moderními prostředky - snaží se individuálně přistupovat k realitě, tvorbě i interpretaci výtvarného	**Rozvíjení smyslové citlivosti** Základy perspektivy v malbě i kresbě Malba, práce s hlínou, tvorba modelů a skulptur, lidské tělo jako nezávislý model **Uplatňování subjektivity** Práce s objekty, pohyb těla, akční vyjádření malbou a kresbou, tvorba hraček, objektů, ilustrace textů, práce s fotografií, el.obrazem, pokus o tvorbu reklamy Zdroje jako inspirace – výběr, třídění, ukládání, využití Snaha o interpretaci vlastního díla, společné hodnocení výtvarných prací Socha, skulptura, linoryt, tvorba předmětů z přírodních materiálů, skupinová práce a její prezentace	**PŘ** tělo, vesmír **M** geometrická tělesa **PŘ** lidské tělo, životní prostředí **ČJ** školní časopis **HV** lidová píseň **ČJ** práce s ilustrací **OSV** kreativita **M** geometrické obrazce	EVVO - rostliny Malba, kresba, video - Být připraven… Modelování (modelovací hmota, hlína, modurit) Kombinované techniky - koláž, tiskátka, frotáž Jednoduché graf. techniky, přehýbání, skládání a přehýbání papíru Návštěva galerie,prohlídka architektury

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
vyjádření, dokáže vybrat vhodný materiál a způsob ztvárnění - svá díla, vybraná díla, či upravená díla používá jako prostředek ke komunikaci	**Ověřování komunikačních účinků** Chápe rozdíly ve vyjádření různých děl, hodnocení vlastního díla Záměry tvorby, reklama, významový obsah díla	**VL** Evropa **ČJ** správné pojmenování výtvarných děl a technik **OSV** poznávání lidí **TČ** výroba maňásků	Návštěva muzea a výstav, vyhledávání děl v encyklopediích, beseda s umělci, filmy, exkurze Práce s ilustrací v dětské knize, práce s počítačem, kreslící programy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

6.10 Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

-je realizována v 1.-5. ročníku
-v každém ročníku jsou 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

a) činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
b) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti
c) činnosti podporující pohybové učení – komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace: žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Průřezová témata - v tomto předmětu je realizována : Osobnostní a sociální výchova a hudební výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích.
Učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů – uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka, řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím.

Kompetence komunikativní – žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty.

Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci.

Kompetence sociální a personální - žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair – play- dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině. Učitel zadává úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanská - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní. Učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní – žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

Kompetence digitální - motivace žáků k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky; klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova **Ročník: 1.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti	**VDO** občanská společnost a škola – rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost	EVVO – pobyt v přírodě – ochrana přírody – zdravý životní styl
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu	Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu	**EV** vztah člověka k prostředí	
- zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží	Tělocvičné pojmy – komunikace v TV		
- dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti,v přírodě - zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály - pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	Bezpečnost při sportování		
- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair-play	Základy sportovních her – míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního	**PRV** komunikace lidí význam pravidel	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zvládne přihrávku jednoruč, obouruč - zná a dodržuje základní pravidla her - rozlišuje míč na basketbal a volejbal - učí se ovládat hru s basketbal.míčem - nacvičuje střelbu na koš - nacvičuje přehazovanou - zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti - je schopen soutěžit v družstvu - umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování Zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování		
- uběhne 50 m - zná taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami - umí skákat do dálky - nacvičí správnou techniku skoku z místa - účastní se atletických závodů	Základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	**M** měření délky bodové hodnocení	
- projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - zná a dodržuje základní pravidla her - je schopen soutěžit v družstvu - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo	Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair-play	**VV** sport. nářadí	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. - jednoduchá cvičení na žebřinách - umí skákat přes švihadlo - dokáže podbíhat dlouhé lano - provádí cvičení na lavičkách	Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly	**PRV** zdraví **HV** rytmus, melodie	
- projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - učí se respektovat zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví	Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair-play	**EV** vztah člověka k prostředí (životní styl, prostředí a zdraví)	
- respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - zvládne základní kroky některých lidových tanců - seznámí se s dětským aerobikem - seznámí se s kondičním cvičením s hudbou			
- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Základní plavecká výuka – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti	**PRV** bezpečnost **VV** činnosti	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova **Ročník: 2.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti	**VDO** občanská společnost a škola – rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost	EVVO – pobyt v přírodě – ochrana přírody – zdravý životní styl
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu	Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu	**EV** vztah člověka k prostředí	
- zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží	Tělocvičné pojmy – komunikace v TV		
- dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti,v přírodě - zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - jedná v duchu fair-play	Bezpečnost při sportování		
- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohyb. čin. a soutěžích - jedná v duchu fair-play	Základy sportovních her – míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního	**PRV** komunikace lidí význam pravidel	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zvládne přihrávku jednoruč, obouruč - rozlišuje míč na basketbal a volejbal - učí se ovládat hru s basketbal.míčem - nacvičuje střelbu na koš - nacvičuje přehazovanou - zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti - je schopen soutěžit v družstvu - umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování Zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování		
- zná techniku hodu kriketovým míčkem - uběhne 60 m - zná taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami - umí skákat do dálky - nacvičí správnou techniku skoku z místa - účastní se atletických závodů	Základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	**M** měření délky bodové hodnocení	
- projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - zná a dodržuje základní pravidla her - je schopen soutěžit v družstvu - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo	Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair-play	**VV** sport. nářadí	
- zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod.	Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající	**PRV** zdraví	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- jednoduchá cvičení na žebřinách - umí skákat přes švihadlo - dokáže podbíhat dlouhé lano - provádí cvičení na lavičkách - provádí přetahy a přetlaky	velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly	**HV** rytmus, melodie	
- projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - učí se respektovat zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví	Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair-play	**EV** vztah člověka k prostředí (životní styl, prostředí a zdraví)	
- respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - zvládne základní kroky některých lidových tanců - seznámí se s dětským aerobikem - seznámí se s kondičním cvičením s hudbou			
- zvládne techniku jednoho plaveckého stylu - provádí skoky do vody	Základní plavecká výuka – základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, hygiena plavání **a adaptace na vodní prostředí**	**PRV** bezpečnost **VV** činnosti	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova **Ročník: 3.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti	**VDO** občanská společnost a škola – rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost	EVVO – pobyt v přírodě – ochrana přírody – zdravý životní styl
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu	Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu	**MKV** lidské vztahy **PRV** držení těla	
- zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje	Tělocvičné pojmy – komunikace v TV	**ČJ** přesné vyjadřování	
- dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti,v přírodě, ve vodě - zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - jedná v duchu fair-play - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích	Bezpečnost při sportování Základy sportovních her – míčové	**PRV** bezpečnost **PRV**	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- umí přihrávat jednoruč, obouruč, dribling - rozlišuje míč na basketbal a volejbal - učí se ovládat hru s basketbal.míčem - nacvičuje střelbu na koš - nacvičuje přehazovanou - zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti - je schopen soutěžit v družstvu - umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování Zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování	komunikace význam pravidel	
- zná techniku hodu kriketovým míčkem - uběhne 60 m - zná taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami - umí skákat do dálky - nacvičí správnou techniku skoku z místa - účastní se atletických závodů	Základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	**M** měření délky bodové hodnocení **VV** sport. nářadí	
- projevuje přim. radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohyb. dovednosti - zná a dodržuje základní pravidla her - je schopen soutěžit v družstvu - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo	Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair-play	**PRV** zdraví **HV** rytmus, melodie	
- zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod.	Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající	**EV**	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- jednoduchá cvičení na žebřinách - umí skákat přes švihadlo - dokáže podbíhat dlouhé lano - provádí cvičení na lavičkách - provádí přetahy a přetlaky	velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly	vztah člověka k prostředí (životní styl, prostředí a zdraví)	
- projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - učí se respektovat zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - zvládne základní kroky některých lidových tanců - seznámí se s dětským aerobikem - seznámí se s kondičním cvičením s hudbou	Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair-play	**PRV** bezpečnost **VV** činnosti	
- zvládne techniku jednoho plav. stylu - provádí skoky do vody	Základní plavecká výuka – základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova **Ročník: 4.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - používá digitální technologie pro sledování základních kondičních činností - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - uplatňuje zásady pohybové hygieny - zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje	Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky , základy estetického pohybu Sledování úrovně tělesné zdatnosti pomocí digitálních technologií Tělocvičné pojmy - komunikace v Tv	**HV**	**Metody a formy:** <u>Hromadné</u>: cvičení průpravná a pořadová <u>Skupinové</u>: práce ve družstvech <u>Metody:</u> ukázka s výkladem – m. nácviku (opakování a prověřování

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - zná a reaguje na smluvené povely, gesta,signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - jedná v duchu fair-play	Bezpečnost při sportování		
- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - umí přihrávky jednoruč a obouruč, dribling - rozlišují míč na basketbal a volejbal - učí se ovládat hru s basketbalovým míčem - nacvičuje střelbu na koš - nacvičuje přehazovanou - zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi - zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti - je schopen soutěžit v družstvu - umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	Základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry Pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení Organizace při TV Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží Zásady jednání a chování		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zná techniku hodu kriketovým míčkem - zná princip štafetového běhu - uběhne 300m - zná taktiku běhu - k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami - umí skákat do dálky - nacvičí správnou techniku skoku z místa - nacvičí správnou techniku skoku z místa	Základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybů		EVVO
- umí šplhat na tyči - zvládne cvičení na žíněnce –napojované kotouly - umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu - provádí cvičení na švédské bedně - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště - dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky	Základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly Vztah ke sportu - zásady jednání a chování - fair play		
- zvládne techniku plaveckého stylu - prsa, osvojí si techniku dalšího plav. stylu - provádí skoky do vody - zvládne jízdu na kole na dopravním hřišti, - zná jednoduchá pravidla silničního provozu	Základní plavecká výuka - základní plavecké dovednosti, plavecký styl, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí Výchova cyklisty - dopravní hřiště		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova **Ročník: 5.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - sbírá a vyhodnocuje data týkající se kondičně zaměřených pohybových aktivit získaných pomocí digitálních technologií - zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - uplatňuje zásady pohybové hygieny - zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží	Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti Testy tělesné zdatnosti pro danou věkovou skupinu, měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu času; hodnocení a porovnávání naměřených výkonů(grafy) Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky , základy estetického pohybu Tělocvičné pojmy - komunikace v Tv Bezpečnost při sportování	**HV**	**Metody a formy:** <u>Hromadné</u>: cvičení průpravná a pořadová <u>Skupinové</u>: práce ve družstvech <u>Metody:</u> ukázka s výkladem – m. nácviku (opakování a prověřování

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - zná a reaguje na smluvené povely, gesta,signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - jedná v duchu fair-play - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - umí přihrávky jednoruč a obouruč, dribling - rozlišují míč na basketbal a volejbal - učí se ovládat hru s basketbalovým míčem - nacvičuje střelbu na koš - nacvičuje přehazovanou - zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi - zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti - je schopen soutěžit v družstvu	Základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry Pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení Organizace při TV Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží Zásady jednání a chování		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - zná techniku hodu kriketovým míčkem - zná princip štafetového běhu - uběhne 400m a 800 m - zná taktiku běhu - k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami - umí skákat do dálky - nacvičí správnou techniku skoku z místa - účastní se atletických závodů - umí šplhat na tyči - zvládne cvičení na žíněnce –napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým zakončením - umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu - cvičí na šv.bedně,žebřinách, lavičkách - provádí kondiční cvičení s plnými míči - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - dovede získat inform. o pohyb. aktiv. a sport. akcích ve škole i v místě bydliště	Základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybů Základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly Vztah ke sportu - zásady jednání a chování - fair play		EVVO

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

6.11 Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Pracovní činnosti vedou žáka k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívají k vytváření životní a profesní orientaci žáků.
Žáci se učí pracovat s různými materiály,osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, zejména v ručním opracování materiálů a pěstitelských činnostech. Osvojují si a uplatňují zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a zásady hygieny při práci.
Důraz klademe na získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a jeho kvalitě. Žák získává vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí.
Charakteristika učiva - učivo je rozděleno do oblastí:
1. práce s drobným materiálem
- vlastnosti materiálu (přírodniny ,modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie…)
- pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití
- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
- lidové zvyky, tradice, řemesla

2. konstrukční činnosti
- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým návodem

3. pěstitelské práce
- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo
- pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)
- pěstování pokojových rostlin
- rostliny jedovaté ,rostliny jako drogy, alergie

4. příprava pokrmů
- základní vybavení kuchyně
- výběr, nákup a skladování potravin
- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
- technika v kuchyni - význam, historie

Průřezová témata
1. osobnostní a sociální výchova - seberealizace vlastní pracovní činnosti, realizace vlastních nápadů, různé možnosti řešení práce a úkolů
2.výchova demokratického občana - utváření tolerantních postojů k práci a tvorbě jiných žáků, ochota a snaha pomáhat druhým při práci, angažovaný přístup k životnímu prostředí a svému okolí
3. výchova k myšlení v evr. a globálních souvislostech - pěstování vztahu ke krajině, společnosti, zvykům a tradicím jiných národů a národností
4. environmentální výchova - pojetí vztahu člověka a životního prostředí:aktivní účast na tvorbě a ochraně životního prostředí, ovlivnění živ. stylu a hodnotovou orientaci žáků v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace
5. multikulturní výchova - pěstování mezilidských vztahů, spolupráce všech žáků různých národností, národnostních menšin, poznání a respektování jejich kulturních specifik
6. mediální výchova - dovednost pracovat v týmu, vlastní vklad, vědeckost - poznatky v souladu se současnými výsledky vědy (práce s návody, reklama, internet)

Časová dotace TČ je v 1. - 3. ročníku jedna vyučovací hodina.

Výstupy v předmětu tvořivé činnosti:

Žák vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních a netradičních materiálů. Pracuje podle slovního návodu a předlohy. Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. Provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování. Pečuje o pokojové rostliny, zná podmínky pro život rostlin. Připraví tabuli pro jednoduché stolování, chová se vhodně při stolování.

Formy a metody práce:

Vzhledem k věku žáků využíváme zásadu názornosti, žáka důkladně seznámíme s tím, co bude cílem hodiny. Žák srovnává svůj budoucí výrobek s průmyslově vyrobeným, s předloženým vzorem. Na základě zásady postupnosti rostou nároky dovedností v jednotlivých ročnících.
V TČ využíváme metody pokusu a omylu, pozorování (v pěstitelských pracích).Další vhodnou metodou je práce podle metodické řady, naznačující postup zhotovení výrobku a metoda samostatné práce - uplatnění dosažených prac. dovedností, vědomostí, návyků. Formy exkurze - spojení TČ ve škole se životem. Využití též diapozitivů, filmů s prac. postupy, návody. Velmi důležitá je vhodná motivace při každé práci (co a proč děláme, k čemu to bude sloužit, jak uplatním v běžném životě)

Kompetence

Kompetence k učení-seznámení s cílem hodiny,hotovým výrobkem,srovnání vlastního výrobku se vzorem-sebehodnocení,přechod od práce jednodušší k složitější, realizace vlastních nápadů a postupů práce, možnost experimentování a porovnávání výsledků, individuálním přístupem minimalizovat neúspěchy, osvojení základních prac. dovedností a návyků z různých oblastí, využití vhodných nástrojů a nářadí a pomůcek i v běžném životě
Kompetence řešení problémů - vytrvalost a soustavnost při plnění zadaných úkolů, uplatnění tvořivosti, vést k zodpovědnosti za svou práci, využití skupinové práce
Kompetence komunikativní - spolupráce žáků ve skupinkách,utužování vztahu - učitel x žák, žák x žák, spolupráce s jinými třídami a institucemi
Kompetence sociální a personální - respektování pravidel bezpečnostních a hygienických stanovených školním řádem a učitelem, odmítavý postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky a narušuje výsledky práce, netolerovat projevy rasismu, xenofobie, diskriminace (nechuť pracovat se spolužáky národnostních menšin)
Kompetence občanské - seznámení s právy a povinnostmi
Kompetence pracovní - žáci se orientují v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce, osvojují si poznatky a dovednosti, které mají význam pro volbu vlastního profesního zaměření (praktické exkurze), vytváření podnětného a tvořivého prac. prostředí.
Kompetence digitální – seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků a podporujeme vytváření vlastních videonávodů; vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody v doporučených online zdrojích

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti **Ročník: 1.**

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.Pracuje podle slovního návodu a předlohy	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu (přírodniny, papír a karton, textil, drátek…) - pracovní pomůcky a nástroje – fce a využití - pracovní operace (vystřihování, stříhání, vytrhávání papíru, ohýbání, lepení, lisování přírodnin, spojování přírodnin propichováním, navlékáním, svazováním..) - lidové zvyky, tradice, řemesla	**VV** estetický vzhled **ČJ** žák používá vhodná slova a výrazy, odpovídá celými větami, správně pojmenovává věci a jevy **M** geometrické tvary a tělesa **OSV** seberegulace	Vycházky do přírody - pozorování, vyhledávání a sběr přírodnin Správné používání nůžek
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí	Konstrukční činnosti - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) - práce podle své fantazie a předlohy	**M** geometrické tvary a tělesa **Prvouka** modelování jevů ze svého okolí	Práce jednotlivců, skupinek i kolektivní práce celé třídy
- pečuje o pokojové rostliny, zná podmínky pro pěstování rostlin, provádí jednoduché pěstitelské práce ve třídě (truhlíky)	Pěstitelské práce - péče o pokojové rostliny - základní podmínky pro pěstování - pěstování rostlin ze semen – ve třídě	**Prvouka** jména rostlin, základní podmínky života **Výtvarná výchova** vizuálně obrazná vyjádření rostlin	Pěstování hrachu ze semene Exkurze do zahradnictví Návštěva školního pozemku, kam budou jako starší chodit

- vhodně se chová při stolování, umí jednoduše prostřít stůl	Příprava pokrmů - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování	**Prvouka** zdravá výživa **VV** dekor talíře, ubrusu… **OSV** mezilidské vztahy	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti **Ročník: 2.**

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů, pracuje podle slovního návodu a předlohy	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu - pracovní pomůcky a nástroje - pracovní operace, postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla	**VV** estetický vzhled výrobků **Prvouka** náměty z běžného života **OSV** seberegulace	Vycházky do přírody Návštěva muzea, výstavy
- zvládá elementární dovednosti při práci se stavebnicí	Konstrukční činnosti - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) - sestavování modelů (odřezky, krabičky…)	**Jazyková výchova** přečtení a pochopení návodu, používání správných výrazů, pojmů **M** geometrické tvary a tělesa, symetrie, stabilita **Prvouka** orientace v prostoru, BESIP	Modely, které plní svou funkci
- provádí pozorování přírody, pěstuje rostliny ze semen, zaznamenává a hodnotí výsledky práce. - pečuje o pokojové rostliny, zná podmínky pro pěstování rostlin	Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen na zahradě (zelenina) - péče o pokojové rostliny - zahradnické nářadí	**Prvouka** názvy rostlin, základní podmínky života **M** měření záhonků, řádků..	Pěstování ředkviček ze semene

- umí prostřít stůl, zná základní pravidla stolování	Příprava pokrmů - jednoduchá úprava stolu, pravidla stolování - vybavení kuchyně-elektrické spotřebiče, kuchyňské nářadí	**Prvouka** zdravá výživa, el. spotřebiče x nářadí **Vv** dekor, vizuálně obrazná vyjádření **OSV** mezilidské vztahy	Ve třídě i školní kuchyňce Spolupráce se školní jídelnou -dny cizí kuchyně, dny zdravé výživy, jídelníčky navržené dětmi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- pečuje o nenáročné rostliny
- upraví stůl pro jednoduché stolování

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti **Ročník: 3.**

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů, pracuje podle slovního návodu a předlohy	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu - pracovní pomůcky a nástroje - pracovní operace, postupy, organizace práce - lidové zvyky,tradice,řemesla	**VV** estetický vzhled výrobku, rozvoj citu a vkusu **Přírodověda** látky a jejich vlastnosti **OSV** seberegulace, řešení problémů	Vycházky do přírody Návštěva muzea, výstavy
- vytvoří zvolený výrobek podle videonávodu	Tvorba výrobku podle videonávodu – zkoumání vlastností materiálů	**Jazyková výchova** přečtení a pochopení návodu, používání správných výrazů, pojmů **M** geometrické tvary a tělesa, symetrie, stabilita, měření, rýsování, odhad vzdáleností **Přírodověda** zájem o živ.prostředí (plastové obaly a jiné materiály…) **MV** práce v realizacím týmu	Modely, které plní svou funkci
- zvládá elementární dovednosti při práci se stavebnicí	Konstrukční činnosti - stavebnice(plošné, prostorové, konstrukční) - sestavování modelů (odřezky, krabičky…)		
- provádí pozorování přírody, pěstuje rostliny ze semen, zaznamenává a hodnotí výsledky práce.	Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	**Přírodověda** živá a neživá příroda **M** měření záhonků, řádků.. **VV**	Pěstování ředkviček ze semene Pokusy - rozmnožování rostlin

- pečuje o pokojové rostliny ,zná podmínky pro pěstování rostlin - umí prostřít stůl, zná základní pravidla stolování	- pěstování rostlin ze semen na zahradě (zelenina, okrasné rostliny, léčivky) - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie) - péče o pokojové rostliny - zahradnické nářadí Příprava pokrmů - jednoduchá úprava stolu, pravidla stolování - vybavení kuchyně - elektrické spotřebiče, kuchyňské nářadí	vizuálně obrazná vyjádření **JV** správně pojmenovat nářadí, pomůcky, prac. činnosti **Přírodověda** zdravá výživa **VV** dekor, vizuálně obrazná vyjádření, dekor, kresba malba - nádobí dříve a dnes… **M** nákup potravin **OSV** mezilidské vztahy	Ve třídě i školní kuchyňce Spolupráce se školní jídelnou - dny cizí kuchyně,dny zdravé výživy, jídelníčky navržené dětmi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- chová se vhodně při stolování

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Tvořivé činnosti **Ročník: 4.**

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- seznámí se s vlastnostmi materiálů, pracovními pomůckami a nástroji - stříhá, navléká spojuje, lisuje, nalepuje drobný materiál (semena, …) - provádí hnětení, válení, ohýbání a dělení na části (modelovací hmota) - skládá, stříhá různé tvary, vystřihuje symetrické tvary (papír karton) - rozlišuje textilie, šije předním střihem, umí navlékat gumu, šňůrku a přišije dvoudírkový knoflík - využívá lidových zvyků i tradic - dodržuje bezpečnost, pořádek, zásady hygieny a první pomoci	**Práce s drobným materiálem** Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát) Pracovní pomůcky, nástroje – funkce a využití Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce – lidové zvyky, tradice a řemesla	**PŘ** léčivé byliny **VL** historie města Týna, návštěva muzea **OSV** rozvoj, schopnosti, poznávání **ČJ** divadelní představení pro mladší spolužáky **VL**	EVVO Hledání v encyklopediích Exkurze do městského muzea Pohádka - skupinové Vyučování
- sestavuje jednoduché modely ze stavebnic (kartonů, plastu, dřeva, kovu) - dokáže modely demontovat - vyrábí jednoduché předměty - pracuje podle jednoduchého návodu - dodržuje bezpečnost, pořádek, zásady hygieny a první pomoci	**Konstrukční činnosti** Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční)	tvoje město	
- umí ošetřovat pokojové rostliny -seznámí se se základními podmínkami pěstování rostlin	**Pěstitelské práce** Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	**PŘ** sledování rostlin ve třídě-pokus	EVVO Setí rostlin a zeleniny, ošetřování a sklizeň, malování vajec ,setí

- dokáže sít semena a sledovat klíčivost různých druhů - seznámí se s okrasnými rostlinami i zeleninou - pozoruje a zaznamená vývoj rostlin při pěstitelských pokusech s využitím digitálních technologií - dodržuje bezpečnost, pořádek, zásady hygieny a první pomoci - orientuje se v základním vybavení kuchyně - dokáže prostřít stůl, zapojí ozdobné prvky při prostírání rodinného stolu (oslava narozenin) - seznámí se s výběrem, nákupem a skladováním potravin - dodržuje bezpečnost, pořádek, zásady hygieny a první pomoci	Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě Pozorování rozmnožování rostlin a jeho záznam s využitím digitálních technologií Okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina Pěstování pokojových rostlin Rostliny jedovaté ,rostliny jako drogy, alergie **Příprava pokrmů** Základní vybavení kuchyně Výběr nákup a skladování potravin Jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování Technika v kuchyni, historie a Význam	**ČJ** lidové zvyky **PŘ** zdravé zuby, zdravá výživa a životní styl	osení, exkurze na výstavu velikonočních a vánočních výrobků a zvyků EVVO – rostliny ve třídě a na pozemku PS + praktické čištění zubů, pyramida zdravé výživy, video - Nemastné, neslané

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- uvede základní vybavení kuchyně
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Tvořivé činnosti **Ročník: 5.**

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- seznámí se s vlastnostmi materiálů, pracovními pomůckami a nástroji - umí vyrobit jednoduchý výrobek - využívá své fantazie a pracuje přesněji - modeluje ozdobné předměty, zvířata, geometrická tělesa… - přesně stříhá, ohýbá papír, nalepuje, i prostorově se vyjadřuje - přesně obkresluje a vystřihuje podle šablony - šije předním i zadním stehem, umí přišít čtyřdírkový knoflík, dokáže vyšít jednoduché prostírání, vyrábí látkové obrázky i výrobky - žák dodržuje bezpečnost, pořádek, zásady hygieny a první pomoci	**Práce s drobným materiálem** Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát) Pracovní pomůcky, nástroje – funkce a využití Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce – lidové zvyky, tradice a řemesla	**PŘ** léčivé byliny **VL** historie města Týna ,návštěva muzea **ČJ** divadelní představení pro mladší spolužáky	Hledání v encyklopediích Exkurze do městského muzea Pohádka-skupinové vyučován
- sestavuje obtížnější modely podle návodu i podle jednoduchého náčrtu (stavebnice-auta, … - zapojuje svoji fantazii při práci se stavebnicí	**Konstrukční činnosti** Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční)	**PŘ** vesmír **VL** Evropa	Exkurze do planetária Mozaika - vlajky střední Evropy

- správně demontuje a ukládá jednotlivé součástky do krabic - dodržuje pořádek, zásady hygieny a první pomoci			
- vede samostatně jednoduché pěstitelské pokusy a pozorování - umí správně ošetřovat a pěstovat některé pokojové rostliny - učí se pěstovat zeleninu i rostliny na školní zahradě - seznámí se s léčivými a jedovatými rostlinami - dodržuje bezpečnost, pořádek, zásady hygieny a první pomoci	**Pěstitelské práce** Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě Okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina Pěstování pokojových rostlin Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	**PŘ** přírodní laboratoř na školním záhonu **EV** lidské aktivity **ČJ** lidové zvyky	Setí rostlin a zeleniny, ošetřování a sklizeň, malování vajec, setí osení, exkurze na výstavu velikonočních a vánočních výrobků a zvyků EVVO Exkurze-zahradnictví EVVO – rostliny ve třídě a na pozemku
- orientuje se v základním vybavení kuchyně, její technikou a historií - dodržuje pravidla stolování a společenského chování - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje bezpečnost, pořádek, zásady hygieny a první pomoci	**Příprava pokrmů** Základní vybavení kuchyně Výběr nákup a skladování potravin Jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování Technika v kuchyni, historie a Význam	**PŘ** zdravé zuby, zdravá výživa a životní styl jednoduché stroje a jak se dříve žilo **MV** lidské vztahy	PS + praktické čištění zubů, pyramida zdravé výživy, video - Zdravá výživa

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění
- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

7. UČEBNÍ OSNOVY 2. STUPNĚ

7.1 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk je zařazen do vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace. Má komplexní charakter, je rozdělen na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu. Všechny tři složky se vzájemně prolínají.

Žáci si při práci uvědomují propojenost jazyka, stylistických i literárních prvků.

Kvalita užívání a osvojení mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě je nástrojem funkčního dorozumívání, je předpokladem úspěšného vzdělávání v dalších oblastech, umožňuje žákům poznat společensko-kulturní vývoj naší společnosti.

Důraz klademe na vytváření předpokladů ke správné lidské komunikaci, učíme žáky souvisle, správně a kultivovaně používat mateřský jazyk v běžných situacích, interpretovat své názory, plnit svou roli v různých komunikačních situacích.

Učivo předmětu splňuje předpoklad, že mateřský jazyk je jedním z určujících znaků našeho národa, vztah k němu je vyjádřením určitých historických souvislostí, jež žák může pochopit.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a pochopit jazyková sdělení, poznávat bohatost českého jazyka, vystupovat před lidmi, kultivovaně se vyjadřovat písemně i ústně.

V literární výchově se učí číst s porozuměním, interpretovat texty, poznávají výstavbu a kompozici textu, učí se práci s ním, získávají elementární literárněvědní poznatky, seznamují se s nejdůležitějšími literárními žánry a formami, učí se dovednosti rozeznávat hodnotnou literaturu od literatury konzumní a manipulativní. Učí se chápat funkci divadla, filmu, medií. Prostřednictvím četby je v nich podporováno jejich emocionální zrání, jsou ozřejmovány životní a mravní hodnoty a tím i výchova k sebepoznání a pozitivním životním motivacím.

V jazykovém výchově si žáci osvojují spisovný jazyk, pravidla pro jeho správné užívání, poznávají další složky jazyka – nářečí, nespisovný jazyk, argot, slang.

Český jazyk se tak stává skutečným nástrojem získávání informací a předmětem poznání.

Průřezová témata v českém jazyce :

- osobnostní a sociální výchova – jazyk je chápán jako nástroj jednání v životních situacích
- výchova demokratického občana – jazyk pomáhá v orientaci při tvorbě otevřené demokratické společnosti
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jazyk pomáhá při osvojování a zvládání dalších jazyků, které jsou klíčem k pochopení života a kultury jiných národů
- environmentální výchova – především literatura umožňuje pochopit křehkou rovnováhu mezi člověkem a životním prostředím a nebezpečí, které z porušení této rovnováhy plyne
- multikulturní výchova – jazyk pomáhá porozumět jiným kulturám, učí respektovat druhé a být hrdí na svůj národ
- mediální výchova – jazyk je prostředkem komunikace, dialogu, argumentace

Časová dotace předmětu český jazyk a literatura je v 6.ročníku 5 hodin týdně, v 7.ročníku 4 hodiny týdně, v 8.ročníku 5 hodin týdně, v 9.ročníku 4 hodiny týdně. Celková časová dotace předmětu činí pro žáka 6. – 9.ročníku 18 hodin týdně.

Výstupem z vyučování českého jazyka a literatury je žák, který zvládá používat český jazyk písemně i ústně, dokáže komunikovat s okolím, ovládá základy diskuze, dokáže vyjádřit svůj postoj a názor odpovídajícími stylistickými a jazykovými prostředky. Orientuje se v literárním dění, umí hodnotit kvalitu literárního díla, pozná rozdíl mezi fikcí a realitou v literárním díle. Umí pracovat s odborným textem, orientuje se v jazykových i encyklopedických příručkách. Je hrdý na svůj národ a na svůj jazyk, jehož využívá i při studiu dalších jazyků v rámci sjednocené Evropy.

Formy a metody práce odpovídají výstupům učiva českého jazyka a literatury.

Žáci dokážou pracovat s učebnicí, slovníky, jazykovými a encyklopedickými příručkami.

Využíváme audiovizuální techniku, pracujeme s počítačovými výukovými programy, zjišťujeme nové poznatky i pomocí internetu. Žák si vybírá vhodnou literaturu ve školní knihovně. Žáky vhodně motivujeme, do aktivní práce zapojujeme všechny, využíváme skupinové práce, problémového a především činnostního učení.

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - jazyková výchova **Ročník: 6.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a dalšími základními jazykovými příručkami	Obecné poučení o jazyce (jazykové příručky)	Na základě výběru textu	Pravopis – v průběhu celého školního roku
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich využití	Rozvrstvení národního jazyka		
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka, výslovnost, přízvuk, pauza, tempo		
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Druhy vět podle postoje mluvčího		
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Určování slovních druhů, mluvnické významy a tvary slov, stupňování přídavných jmen a příslovcí		
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Základní větné členy, přívlastek, předmět, příslovečné určení Věta jednouchá a souvětí Věta hlavní a vedlejší		
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	Pravopisná cvičení shoda podmětu s přísudkem, zdvojené souhlásky, koncovky podstatných a přídavných jmen, psaní velkých písmen		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - literární výchova **Ročník: 6.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- charakterizuje vznik a vývoj literatury a proces utváření slovesného umění - ovládá základní pojmy literární teorie (lyrika, epika, drama; obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie – rým, verš) - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - zvládá metody interpretace literárního díla a reprodukuje text přiměřeně věku tj. tvořivě pracuje s lit. textem - dle schopností dále tvoří vlastní text na dané téma - zapojuje se do diskuse o přečteném (vyjádření pocitů z přečteného) - charakterizuje daný literární žánr, vede si ucelený přehled o autorech reprezentujících dané žánrové okruhy	Literatura a skutečnost Lidová slovesnost a její žánry Pohádka (druhy pohádek, autoři) Báje, mýty (řecké báje a pověsti) Pověst (česká tradice)	**D** - vznik a historie písma **HV** - lidová píseň **EV** sepětí člověka s přírodou **OSV** kreativita, komunikace → verbální i neverbální kooperace → práce ve skupině rozvoj schopnosti poznávání **MV** kulturní diference **D** - antika (Řecko, Řím) **VV** - antické umění **OV** - pověsti o počátcích našeho národa	besedy a výstavy, divadlo (v průběhu školního roku) → spojení lit. a výchovné činnosti veden čtenářský či kulturní deník spolupráce se školním časopisem (prezentace vlastní tvorby)
- zná stavbu dramatu; ovládá základní pojmosloví (monolog, dialog; komedie, tragédie) - zvládá dramatizaci jednoduchého textu (práce s příběhem)	Drama	**D** - Velká Morava, formování našeho státu	- využití metod a forem práce výchovné dramatiky
- chápe pojem alegorie, uvědomuje si mravní ponaučení z děje bajky	Bajka	**OSV** postoje a hodnoty, sebepoznání	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - sloh **Ročník: 6.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- umí výstižně formulovat své myšlenky - osvojení přímé řeči v praxi - ostatní slohové prostředky – zvolení věty, citoslovce, přítomný čas - rozvoj fantazie - dialog, monolog	**Vypravování** znaky vypravování použití		Pohádky, literární příběhy – obsahy knih, osobní zážitky, film, divadlo, vlastní fantazie
- užití v běžném životě - rozliší podstatné a nepodstatné - různé druhy popisu	**Popis** funkce popisu – popis předmětu, osoby, pracovního postupu znaky popisu	Vztah člověk + příroda Vztah člověk + člověk	Mluvnická a řečnická cvičení, okolí, krajina, nejběžnější osoby Noviny, časopisy, knihy, film, divadlo, vlastní výpisky
- umí pracovat s informacemi - reklama, propagace	**Zpráva a oznámení**		
- rozliší důležité - hlavní myšlenka - umí formulovat	**Výpisky** znaky výpisků výtah	Kontakty do celého světa	Mluvní cvičení, SMS, pohledy, e-maily
- základy studijního čtení - citace	**Výtah**		
- základy korespondence - forma dopisu - oslovení - vzkazy - pohledy - e-maily - SMS	**Korespondence** základní rozdělení - osobní - úřední		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - jazyková výchova **Ročník: 7**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Otázka zjišťovací a doplňovací		Pravopis – v průběhu celého školního roku
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	Způsoby obohacování slovní zásoby, stavba slova		
- chápe přenášení pojmenování	Význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, metafora, metonymie		
- používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova	Synonyma, homonyma, antonyma, odborné názvy, slova citově zabarvená		
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Skloňování zájmena jenž, slovesný rod, slova neohebná, příslovečné spřežky		
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Věty jednočlenné a dvojčlenné, vyjádření podmětu různými slovními druhy, přísudek slovesný a jmenný, přívlastek shodný a neshodný Druhy vět vedlejších		
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě a v souvětí	Pravopisná cvičení, základy interpunkce		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - literární výchova **Ročník: 7.**

-

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozlišuje jednotlivé literární druhy (využití znalostí z předchozího ročníku) a výstižně a jednoduše charakterizuje hlavní literární žánry - orientuje se v textu a interpretuje smysl literárního díla → formuluje názor na přečtené - orientuje se v historických souvislostech - aplikuje poznatky z literární historie - volně reprodukuje text přečtený či slyšený projev; jednoduše popisuje strukturu a jazyk lit. díla - prohlubuje poznatky o specifikách jazyka liter. díla a autorském stylu → zná hlavní představitele - používá termíny renesance, humanismus - rozlišuje základní druhy literatury dle zaměřenosti a obsahu (umělecká, naučná lit. atd.) - porovnává různá ztvárnění námětů v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Literární druhy Nejstarší lit. památky (staroslov. písemnictví) Kroniky (Kosmas, Dalimil) Legendy (české středověké legendy a jejich hrdinové) Literatura doby Karla IV. Literatura doby husitské (Husovi předchůdci, Jan Hus) Literatura renesanční a humanistická (vynález knihtisku, kroniky cestopisy) Doba pobělohorská, J.A. Komenský – počátky baroka (lidová tvorba)	**ČJ** – jazyková výchova vývoj jazyka **MV** kulturní diference **HV** písně **D** středověk, politická a kulturní situace (prolíná i dalšími okruhy učiva) **VV** architektonické slohy, výtvarný doprovod liter. textů **EGS** kultura jiných národů	využití znalostí lit. teorie a historie lit.- výchovné aktivity (návštěva muzea, divadla, filmového představení) čtenářský deník

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - sloh **Ročník: 7.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- podstatné a méně podstatné informace – rozlišit, kultivované vyjadřování	**Popis** funkce popisu, znaky popisu, pracovní postup – od jednoduchého ke složitějšímu, jazykové a styl. prostředky	Vztah člověk - příroda	
- žák dokáže výstižně charakterizovat danou osobnost, spisovný - nespisovný jazyk, dialog - monolog	**Charakteristika** přímá - nepřímá, vnější - vnitřní, jazykové a styl. prostředky	Výtvarná výchova- umělecká díla Práce s odborným textem	
- dokáže rozlišit slohové rozvrstvení slovní zásoby – dokáže popsat své city, pocity, nálady	**Líčení** subjektivní popis		
- znaky výtahu, jazykové prostředky umět formulovat hlavní myšlenky textu, umět vytáhnout důležité, studijní čtení, základní pojmy	**Výtah**		
- formulovat ústní a písemnou žádost	**Žádost**	Příběhy z rodinného života – rodinná výchova	
- prvky strukturovaného životopisu – literární životopis – autobiografie, vhodné slohové a jazykové prostředky	**Životopis**		
- přímá řeč, bohatost slovní zásoby, tvořit napětí	**Vyprávění** znaky vyprávění	Dějepis – Řecko, Řím, báje pověsti	
- žák pozná pisatele textu, odliší ho od zavádějících možností			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- správně píše slova s předponami a předložkami
- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura- mluvnice **Ročník: 8.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- určuje druhy vedlejších vět - ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché - umí vyjádřit myšlenku pomocí vět hlavních - orientuje se v souvětích s větami vedlejšími i hlavními	**Skladba** věta jednoduchá a souvětí, souřadné a podřadné druhy vět vedlejších významový poměr mezi větami hlavními významový poměr mezi větnými členy interpunkce v souvětí		
- má přehled o slovanských jazycích	**Obecné výklady o českém jazyce** slovanské jazyky útvary českého jazyka jazyková kultura		
- rozšiřuje si slovní zásobu, dovede příklady doložit způsoby jejího obohacování, rozezná přenesené pojmenování	**Nauka o tvoření slov** obohacování slovní zásoby výslovnost slov přejatých		
- správně používá tvary slovních druhů	**Tvarosloví** kategorie jmen a sloves skloňování jmen přejatých skloňování cizích jmen vlastních slovesný vid slovesná třída a vzor (rozšiřující učivo)		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - literární výchova **Ročník: 8**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- uceleně reprodukuje text, vlast. slovy interpretuje smysl díla, vyhledává informace z různých informač. zdrojů, formuluje dojmy ze své četby - rozlišuje základ. druhy románu, uvede jejich výrazné představitele, reprodukuje přečtený text - rozlišuje žánry věc. literatury, na základě osvojení teoret. znalostí vytváří vlastní text - rozlišuje druhy dramatu, jednoduše popisuje strukturu dramatu, uvádí své dojmy z návštěvy div. předst. - uceleně reprodukuje text, vlastními slovy interpretuje smysl díla, popisuje strukturu a jazyk lit. díla, formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby - reprodukuje a interpretuje dílo, porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování - rozlišuje lit.hodnotnou a konzum., svůj názor doloží argumenty	Literatura NO (autoři, povídky, drama) Volná reprodukce lit. textu, interpretace lit. díla a přednes vhodného lit. textu Romány – druhy, významní romanopisci, struktura románu, tvořivé činnosti s textem (reprodukce a interpretace textu, výtvarný doprovod) Žánry věcné literatury (lit. faktu, biografie, autobiografie) Významní autoři Drama – druhy, struktura a jazyk lit. díla, představitelé, dramatizace Literatura 20. století – charakteristika doby, struktura a jazyk literárního díla, interpretace textu Filmová a televizní tvorba, seznámení s filmovým scénářem, adaptace literárních děl Literatura hodnotná a konzumní	**D** NO **PT** výchova demokratického občana – formy participace občanů **Komunikač. a slohová výchova** životopis **PT** osobností a soc. výchova – kooperace Loutkové divadelní představení **D** dějiny 20. století **VV** animace	Čtenářský deník – jedno z děl literatury NO Čtenářský deník – vlastní četba Diskuse o divadelních představeních, referáty Čtenářský deník Čtenářský deník Referáty z různých druhů umění

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - sloh **Ročník: 8.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- dorozumívá se kultivovaně, vhodnými a výstižnými jazykovými prostředky - odlišuje spisovný a nespisovný projev - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - diskuze – zná její zásady, umí ji řídit i se jí účastnit - zná základy studijního čtení – hlavní myšlenky, klíčová slova, poznámky, otázky – výpisky, výtah - uspořádá informace v textu, vytvoří koherentní text - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru, vhodnou formou umí sdělit svůj názor, pozná manipulativní komunikaci - umí vytvořit gramaticky, stylově i věcně správný text	**Charakteristika** Charakteristika literárních postav Charakteristika vnější a vnitřní Výběr jazykových prostředků **Líčení** Znaky subjektivně zabarv. popisu Zpracování osnovy Procvičování subjektivně zabarveného popisu **Výklad** Znaky výkladu Výběr vhodných jazykových prostř. **Výtah** Znaky výtahu Procvičování–učebnice jiných předm. **Úvaha** Znaky úvahy Jazykové prostředky **Souhrnné poučení o slohu**	**EV** problémy životního prostředí Využití učebnic jiných předmětů /Z, D, Př/ **OSV** mezilidské vztahy	Výběr literárních postav podle četby žáků Umělecký popis oblíbeného místa Výběr témat dle zájmu žáků Práce s encyklopedickými příručkami Zamyšlení nad aktuálními problémy (výběr dle zájmu žáků)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- rozezná základní literární druhy a žánry
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura- mluvnice **Ročník: 9.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího - zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění - určuje druhy souvětí - ovládá pravopisné jevy v syntaktickém složení souvětí - je seznámen se zvukovou stránkou jazyka - rozšiřuje si slovní zásobu a pracuje s významem slov - rozlišuje tvary slov - rozlišuje projev veřejný a soukromý	Obecné poučení o jazyce: - řeč, jazyk, druhy projevu - slovanské jazyky - vývoj jazyka, jeho útvary - jazyková kultura Tvarosloví: - slova ohebná a neohebná - přechodníky Slovní zásoba a význam slova: - slovo a sousloví, odborné názvy - synonyma, antonyma, homonyma - metafora, metonymie - rozvoj slovní zásoby Skladba: - věty podle postoje mluvčího - samostatný větný člen - oslovení, vsuvka - mluvnický zápor - věta neúplná - složité souvětí Tvoření slov: - stavba slova - odvozování, skládání, zkracování		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - literární výchova **Ročník: 9.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- uvádí základ. lit. směry a jejich význam. představitele v české literatuře, vlast. slovy interpretuje text, popisuje jazyk lit. díla, tvoří vlast. lit. text	Poezie – proměny v čase, hlavní vývojová období, představitelé, jazyk lit. díla, tvořivé činnosti s lit. textem – přednes a interpretace textu, výtvar. doprovod k lit. dílu	**VV** moderní směry (koláž) **PT** osobnostní a sociální výchova – kreativita	Referáty
- rozlišuje prozaické žánry, uvede jejich výrazné představitele, formuluje dojmy ze své četby, rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Próza – meziválečná a poválečná, hlavní představitelé české prózy, tvořivé činnosti s textem	**D** politické změny v ČSR **PT** multikulturní výchova – lidské vztahy,etnický původ	Čtenářský deník
- rozlišuje základ. dramatické žánry, porovná je i jejich funkci, uvede výraz. představitele, vyhledává informace z různých informačních zdrojů	Divadelní tvorba – významní autoři čes. dramatu, hudebně divadelní žánry (Osvobozené divadlo, Semafor, Sklep atd.), dramatizace	**HV** hudebně divadelní žánry	Čtenářský deník
- uvádí základ. lit. směry a jejich významné představitele ve světové literatuře, uceleně reprodukuje text, vlast. slovy interpretuje smysl díla	Zahraniční literatura – literární směry a jejich představitelé, struktura lit. díla, tvořivé činnosti s textem	**VV** moderní umění	Referáty z vlastní četby, jiných umělec. oblastí
- rozlišuje základ. literární žánry, uvede výrazné představitele, vyhledává informace z různých informačních zdrojů, popisuje strukturu a jazyk literár. díla, vlast. slovy interpretuje text	Literární žánry – významní čeští a světoví autoři, struktura a jazyk literárního díla		
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Současná literatura – hodnotná a konzumní (vliv ostatních médií: televize, rozhlas, film, video)	**PT** mediální výchova - tvorba mediálního sdělení	Čtenářský deník

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - sloh **Ročník: 9**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu - odlišuje spisovný a nespisovný projev vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů, využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - vyhledá informace v katalogu, knihovně a dalších informativních zdrojích - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní	**Popis** Znaky popisu Popis složitějších pracovních postupů **Charakteristika** Charakteristika vnější a vnitřní Výběr jazykových prostředků Charakteristika blízké postavy **Líčení** Procvičování subjektivně zabarveného popisu **Výklad** Znaky výkladu Výběr vhodných jazykových prostředků **Úvaha** Znaky a význam úvahy Jazykové prostředky **Osnova úvahy** **Fejeton** **Seznámení s fejetonem** **Diskuse a proslov** **Souhrnné poučení o slohu** **Slohové útvary** **Funkční styly**	Využití učebnic jiných předmětů **EV** problémy životního prostředí **MV** fungování a vliv médií ve společnosti **MV** tvorba mediálních sdělení **OSV** komunikace	Popis pracovního postupu Charakteristika blízké postavy (rodiče, sourozenci, kamarádi), vystižení povahy člověka, zájmů, schopností Umělecký popis Výběr témat dle zájmu žáků Uplatnění vlastních zkušeností, názorů Práce se školním časopisem Příprava krátkého proslovu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- rozezná základní literární druhy a žánry
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře

7.2 Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časová dotace – 3 hodiny týdně v každém ročníku

Cíle a vzdělávací obsah předmětu –
Získání a prohloubení zájmu o studium cizího jazyka
Osvojení potřebných jazykových dovedností a aktivně jich využívat při komunikaci
Vzdělávání v cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 - V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům

Umět reagovat na otázky,pochopit smysl sdělení a rozumět běžným frázím
Získat schopnost číst s porozuměním přiměřený text v cizím jazyce
Orientovat se v textech a umět s nimi pracovat,najít v nich potřebné informace
Poznávat kulturu a život v anglicky mluvících zemích
Pochopit význam cizího jazyka pro další osobní a profesní život
Budování tolerance k jiným kulturám a národům a vzájemný respekt
Umět vyhledat potřebné informace ve slovníku,literatuře,internetu,jídelním lístku
Vyplnit formulář, napsat formální a neformální dopis, blahopřání, žádost o brigádu
Vyjádřit v cizím jazyce svůj názor, přání, omluvu, prosbu
Zpracovat základní témata formou projektu

Úroveň A2 -: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho~~/jí~~ bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho potřeb.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti :

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Očekávané výstupy

Žák rozumí obsahu slyšeného textu, dokáže rozlišit hlavní smysl
Rozumí monologu a dialogu a je schopen se do hovoru zapojit
Dokáže odhadnout význam neznámých slov na základě kontextu
Je schopen napsat gramaticky správně věty i celá souvětí
Čte nahlas plynule a foneticky správně text a rozumí přečtenému
Umí vyjádřit svůj názor, přání

Je schopen komunikovat v běžných situacích
Dokáže reprodukovat obsah přiměřeně obtížného textu
Sestaví jednoduché písemné i ústní sdělení
Pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem
Uvědoměle chápe gramatické a lexikální vztahy
Zná několik básní, písní, přísloví
Dokáže si vyžádat potřebnou informaci

Průřezová témata
Osobní a sociální výchova
- rozvoj komunikace, praktických dovedností pro učení, sociální rozvoj
- respektování kulturních a etnických odlišností
- mezilidské vztahy, princip solidarity a demokracie

Evropské a globální souvislosti
- poznání života,kultury anglicky mluvících zemí
- cizí jazyk je prostředkem pro poznání evropské i světové kultury
- cj jako nástroj dorozumění
- multikulturní vzdělávání
- jsme Evropané, Evropa a svět

Environmentální výchova
- vývoj lidské populace a vztah k prostředí v různých oblastech světa
- odpovědný vztah k životnímu prostředí
- konverzační témata – příroda, živočichové, doprava, naše město, ochrana památek

Mediální výchova
- práce s médii a mediální komunikace
- práce v týmu a skupinách

Výchova demokratického občana
- principy demokracie, občan, společnost, stát

Formy práce
Skupinové vyučování,práce ve dvojicích, dialogy, výklad gramat. učiva, poslech, četba, reprodukce slyšeného i přečteného textu, hry, soutěže, práce se slovníkem, samostatné vyhledávání informací, recitace, dramatizace, písničky, výukové programy na PC, tvorba projektů, práce s mapou a časopisem.
Olympiády, výjezdy do zahraničí
Využití audio a video

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk **Ročník: 6.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozumí slyšeným projevům - pochopí hlavní smysl sdělení - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - dokáže reagovat na pokyny učitele - umí používat přítomné časy - dokáže vytvořit otázku a odpovědět na ni - čte nahlas se správnou výslovností - má základní poznatky o anglicky mluvících zemích - dokáže se orientovat v jednoduchém textu - umí najít v textu odpovědi - umí pracovat se slovníkem - zná několik básní a písní - jde schopen sdělit základní informace - dokáže hovořit o základních tématech - umí poděkovat, omluvit se , vyjádřit souhlas a nesouhlas - vyplní elektronický formulář týkající se jeho osoby mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	množné číslo podstatných jmen sloveso to be, to have got přivlastňovací pád rozkazovací způsob, let´s modální sloveso can základní číslovky – opak, telefonní čísla řadové číslovky určení hodin, času, data přítomný čas prostý a průběhový správné užití obou časů, zápor zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací vyjádření přání a potřeb předložky místa minulý čas prostý pravidelných sloves a slovesa to be otázky na podmět a předmět elektronické formuláře online – osobní údaje slovní zásoba– rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se	**ČJ** **OSV** mezilidské vztahy **VDO** společnost a stát **EGS** Evropa a svět **MKV** kulturní rozdíly **ITC** práce s výukovými programy **Z** moje město, ČR **OV** **EGS** Evropa a svět Tradice, zvyky, svátky Britská škola a naše škola	**EVVO** vztah k přírodě zdravý životní styl

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
	k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem Konverzační okruhy Naše škola, rodin, dům, byt, rozvrh hodin, části těla, oblečení, jídlo, nakupování, domácí zvířata Orientace ve městě – názvy budov Můj život		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk **Ročník: 7.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob - umí v textu vyhledat základní informace a hlavní myšlenky - využívá slovníky - tvořivě se zúčastní rozhovoru dvou i více osob - vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích - umí jednoduše vyjádřit svůj názor - umí přednést krátkou zprávu či sdělení - umí napsat stručný osobní dopis - má základní poznatky o anglicky mluvících zemích - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	členy určité x neurčité číslovky 100 – 1000 předmětový tvar osobních zájmen neurčitý zájmena SOME x ANY počitatelná y nepočitatelná podstatná jména, vyjádření množství stupňování přídavných jmen (krátkých, dlouhých i nepravidelných), porovnávání AS…AS…) tvoření příslovcí koncovkou –LY vyjádření budoucnosti vazbou BE GOING TO minulý čas prostý (nepravidelná slovesa), předložky času + AGO minulý čas průběhový MUST + opisný tvar HAVE TO Psaní velkých písmen **Slovní zásoba :** rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem	**M** **ČJ** **Z** **D** **HV** **OV** **MDV** tvorba multimediálního sdělení **EGS** Evropa a svět dopis kamarádovi **MKV** mezilidské vztahy a kulturní diference **OSV** lidské smysly soužití s postiženými lidmi integrace kdo jsem?	**EVVO** ochrana zdraví, zdravý životní styl péče o zdraví ve Velké Británii a USA sport – součást zdravého života

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- napíše a odpoví na e-mail týkající se osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	e-mail, výhody a nevýhody osobní komunikace **Tématické a konverzační okruhy:** státní svátky nehody trávení volného času, život s handicapem životní prostředí věda a technika sport, kultura		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk **Ročník: 8.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozumí obsahu slyšeného textu - postihuje hlavní smysl sdělení - postihne důležité detaily - orientuje se v textech - dokáže v textech najít potřebné informace - je schopen zúčastnit se dialogu - umí si domluvit setkání, navrhnout program - dokáže si koupit různé zboží, jízdenku - umí se omluvit, odmítnout, vyjádřit své pocity - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyplní běžný formulář - napíše dopis - má přehled o reáliích anglicky mluvících zemí - respektuje odlišná etnika - - zvládá základní pravidla výslovnosti – frázování, přízvuk, fonetická transkripce - zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému	shrnutí učiva přítomných časů minulý čas prostý a průběhový vyjádření budoucnosti – will, tvary přítomného času rozdíl v užití budoucích časů předpřítomný čas modální slovesa must, needn´t, mustn´t, may, might, have to, had to tvary would, should, could čtení a zápis velkých čísel, desetinných čísel a zlomků zástupné one, ones, shrnutí učiva o předložkách participium nepravidelná slovesa – shrnutí a procvičení Neurčitá zájmena a jejich složeniny Reálie – Kanada, New York, Londýn Konverzace – volný čas, rozhodnutí, nabídka, sport Orientace ve městě, otázky na Směr, cestování	**ČJ** **M** **OV** **Z** **D** **ITC** **HV** **VV** **OV** kooperace **EGS** žijeme v jednom světě naše postavení v Evropě **MKV** respektování menšin etnický původ kultura anglicky mluvících zemí **MDV** Týmová spolupráce Projekty: Moje oblíbená hudba a film Ideální město Sport a volný čas	**EVVO** vliv životního prostředí na migraci zvířat

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - komunikuje v modelových situacích o osvojovaných tématech -- mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	Sport, hudba, film, televizní programy Problémy mládeže pravidla diskuse online; vyjádření názoru Národnostní menšiny Známí Britové Životní prostředí		**EVVO** nutnost ochrany životního prostředí problematika znečišťování hor

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk **Ročník: 9.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozumí souvislým projevům učitele i monologickým či dialogickým projevům pronášeným rodilými mluvčími v přirozeném tempu a obsahujícím několik neznámých výrazů snadno odhadnutelných z kontextu - dokáže formulovat otázky a odpovídat na ně - pohotově, přirozeně jazykově správně reaguje v dialogických situacích každodenního života - samostatně vede jednoduchý dialog - umí vyjádřit vlastní názor - dokáže reprodukovat vyslechnutý nebo přečtený text - dokáže souvisle pohovořit na známá témata (včetně základních reálií) - umí používat slovníky a jazykové příručky - pracuje s autentickými texty (časopisy, knihy, prospekty …) - orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích - má všeobecný rozhled - odhaduje významy neznámých výrazů - dokáže reprodukovat krátký text	předložky – orientace ve městě, určení směru, pohybu … zájmena zvratná a samostatná trpný rod v čase přítomném, minulém, tázací dovětky / interpunkce podmínky – WOULD LIKE TO podmínkové věty – 1. a 2. podmínka vztažné věty – zájmena WHO, WHICH, THAT nepřímá řeč – (informativně) vedlejší věty časové **Konverzační okruhy:** , kultura, sport, pocity a nálady, stravovací návyky, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí objevování vesmíru jídlo a pití. zdravý životní styl USA svět práce Kanada	**ČJ** **Z** **D** **PŘ** **RV** **OV** kooperace a kompetence **VDO** příčiny demokracie **EGS** jsme Evropané **MKV** principy sociálního smíru a solidarity **MGV** práce v realizacím týmu **OSV** vhodné a nevhodné chování řešení konfliktů	**EVVO** vztah člověka a prostředí zdravý životní styl význam sportu a správné výživy **EVVO**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - vyhledává doplňující informace k osvojovaným tématům na internetu	Austrálie reklama žádost o zaměstnání osobní dopis, životopis Environmental problems, počasí Dotazník Detailní popis vzhledu a charakteru člověka Digitální nástroj, znalost terminologie v daném jazyce, práce s prohlížečem		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

7.3 Vyučovací předmět: Německý jazyk – jako další cizí jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu
Cíle a vzdělávací obsah předmětu:

- jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí
- kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.
- získání a prohloubení zájmu o studium druhého cizího jazyka
- osvojení potřebných jazykových dovedností a aktivně jich využívat při komunikaci
- umět reagovat na otázky, pochopit smysl sdělení a rozumět běžným frázím
- získat schopnost číst s porozuměním přiměřený text v cizím jazyce
- orientovat se v textech a umět s nimi pracovat, najít v nich potřebné informace
- poznávat kulturu a život v německy mluvících zemích
- pochopit význam cizího jazyka pro další osobní a profesní život
- budování vzájemného respektu a tolerance k jiným kulturám a národům
- umět vyhledat potřebné informace ve slovníku, literatuře, internetu
- vyplnit formulář, napsat formální a neformální dopis, blahopřání
- vyjádřit v cizím jazyce svůj názor, přání, omluvu, prosbu
- zpracovat základní témata formou projektu

Očekávané výstupy na konci vzdělávacího období

- Žák
- rozumí obsahu jednoduchého textu
- rozumí monologu a dialogu a je schopen se do hovoru zapojit
- dokáže odhadnout význam neznámých slov na základě kontextu
- je schopen napsat gramaticky správně věty i celá souvětí
- čte nahlas plynule a foneticky správně text a rozumí přečtenému
- umí vyjádřit svůj názor, přání
- je schopen komunikovat v běžných situacích
- dokáže reprodukovat obsah přiměřeně obtížného textu
- sestaví jednoduché písemné i ústní sdělení
- umí pracovat se slovníkem
- zná několik básní, písní
- dokáže si vyžádat potřebnou informaci

POSLECH S POROZUMĚNÍM
žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ
žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
žák
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ
žák
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Časová dotace

- cizí jazyk - 2 hodiny týdně
- ročníky - 7. - 9.

Dělení

- na skupiny v rámci ročníku

Průřezová témata

- OSV (Sociální rozvoj)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)
- MKV (Lidské vztahy, Kulturní diference, Multikulturalita, Etnický původ)
- MDV (Tvorba mediálního sdělení)
- EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)
- VDO (Občanská společnost a škola)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Formy a metody realizace

vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

olympiády
výjezdy do zahraničí
příležitostné akce

Kompetence

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci propojují získané poznatky do širších celků
- žáci poznávají smysl a cíl učení

Postup: - vedení žáků k ověřování výsledků
- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci umí vyhledat vhodné informace

Postup: - kladení vhodných otázek
- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Postup: - vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,…

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci jsou schopni sebekontroly

Postup: - hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcování žáků k argumentaci
-

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Postup: - vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vedení žáků k diskuzi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Postup: - napomáhání při cestě ke správnému řešení
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

- motivovat žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vést žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vést žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vést žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk jako další cizí jazyk **Ročník: 7.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl - orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci, rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - používá slovník učebnice - používá elektronické výkladové slovníky pro práci s textem - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - vyžádá jednoduchou informaci - sestaví jedn. sdělení a odpověď na sdělení - prezentuje říkanky, básničky, písničky a jiné texty - řeší jednoduché situace související se seznamováním	- pokyny a instrukce - dialogy - zpočátku pomalejší, později v běžné rychlosti promluvy - pozdrav, loučení - představit sebe i jiné - krátká sdělení - techniky mluveného projevu (výslovnost a intonace) - písemná podoba různých forem sdělení (pozdravy) - číslovky - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky /pasivně/, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - práce s elektronickými slovníky - domov, rodina - škola, volný čas, zájmy, popis lidského těla, oblečení **Mluvnice:** - člen určitý, neurčitý - časování sloves	**OSV** Sociální rozvoj **EGS** Evropa a svět nás zajímá **MKV** Lidské vztahy **MDV** Tvorba mediálního sdělení **VV** **HV** **OV** **RV** **Ostatní cizí jazyky** **Projekty:** Německy mluvící země	**Jazykové prostředky:** Vyplývají z obsahu použité učebnice Team Deutsch **Pomůcky:** audio a video technika počítače (výukové programy, internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso, …), obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál (křížovky, doplňovačky, osmisměrky, texty písní, …), názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky)

- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, vyhledá v něm požadovanou informaci - zvládá základy písemného projevu - písemně sestaví jednoduché sdělení, hovoří o škole,rodině, přátelích, zájmech	- osobní zájmena - přivl. záj. mein, dein - neurčité záj. kein - podstatná jména – mn. č. - slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět /jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění/		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele
- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk jako další cizí jazyk **Ročník: 8.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- umí vyjádřit časový údaj, hovořit o denním programu, právech a povinnostech - umí si domluvit schůzku, formulovat návrhy, napsat pozvánku, popsat události v časovém sledu - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - používá slovníky - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - umí vést rozhovor v obchodě	- hodiny a denní doby - datum, roční období, měsíce - režim dne - přijmout a odmítnout pozvání - zvířata, příroda, počasí, nákupy **Tematické okruhy:** - denní program - schůzka s přáteli – kino, disko - cukrárna - uspořádat slavnost - terminologie daného jazyka pro práci digitálními technologiemi **Mluvnice:** - slovesa s předponou - postavení slovesa ve větě - zápor s nicht - 4. pád podstatných jmen a osobních zájmen - způsobová slovesa - řadové číslovky - vazba es gibt	**OSV** Sociální rozvoj **EGS** Evropa a svět nás zajímá **MKV** Lidské vztahy Kulturní diference **MDV** Tvorba mediálního sdělení **Z** **TV** **domácí nauky** **HV** **M** **OV** **RV** **Ostatní cizí jazyky** **Projekty:** - německy mluvící země	**Jazykové prostředky:** Vyplývají z obsahu použité učebnice Team Deutsch **Pomůcky:** audio a video technika počítače (výukové programy, internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso, …), obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky) EVVO – ochrana přírody **Soutěže:** olympiády v německém jazyce

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti - řeší jednoduché situace související se zahájením, vedením a ukončením rozhovoru (i telefonického) a se získáváním poskytováním základních místních, časových i jiných informací			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk jako další cizí jazyk **Ročník: 9.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozumí obsahu promluvy dokáže rozlišit zásadní informace od informací významově nepodstatných - rozumí monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam odkáže odhadnout, odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob, rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - ústně i písemně vyjádří svůj názor, zážitky, dojmy a přání sestaví krátkou zprávu či sděl. na zadané či zvolené téma - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- popis bytu, pokoje, okolí domu - vyplnit formuláře - napsat pohlednici - hovořit o zážitcích - části těla, charakterizovat osoby - druhy sportu **Tematické okruhy:** - domov - cestování - zdraví - sport - stravování - vlastnosti - reálie zemí příslušných jazykových oblastí - povolání - jídlo - obec, dopravní prostředky - povolání **Mluvnice:** - předložky s 3. pádem - předložky s 3. a 4. pádem - přivlastňovací zájmena - vedlejší věty s weil, dass	**OSV** Sociální rozvoj **EGS** Objevujeme Evropu a svět **MKV** Kulturní diference **EV** Lidské aktivity a problémy životního prostředí **MDV** Tvorba mediálního sdělení **VDO** Občanská společnost a škola **ČJ** **VT** **OV** **D** **HV** **VV** **Ostatní cizí jazyky** **Projekty:** - Německy mluvící země	**Jazykové prostředky:** Vyplývají z obsahu použité učebnice Team Deutsch **Pomůcky:** audio a video technika počítače (výukové programy, internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso, …), obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky) EVVO – ochrana přírody a životního prostředí **Soutěže:** Olympiády v německém jazyce

- vede účinnou komunikaci v situacích souvisejících se životem v rodině, ve škole a běžných každodenních situacích - běžně užívá jedn. obraty vyjadřující svolení (odmítnutí, radost), politováním omluvu, prosbu, žádost, výzvu, pozvání a reakci na pozvání, blahopřání - napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech s porozuměním využívá informace z různých materiálů, z časopisů, knih, inzerátů, prospektů apod.	- podstatná jména a osobní zájmena ve 3. pádě - přídavná jména - bezpečnost při práci s online aplikacemi; elektronické formuláře – osobní údaje		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

7.4 Vyučovací předmět : Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět matematika na 2.stupni svým vzdělávacím obsahem navazuje na předmět matematika na 1.stupni. Vyučuje se jako samostatný předmět v 6. a 8. ročníku 4 hodiny týdně, v 7. a 9.ročníku pak 5 hodin týdně.

Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nikoliv znalostí či vědomostí. Vzdělávání je zaměřeno na osvojení pojmů, matematických postupů, na užití matematiky v reálných situacích, dále na rozvoj úsudku, logického myšlení, prostorové představivosti. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty. Důraz je kladen na činnostní učení.

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (fyzika, chemie, zeměpis...) a prolínají se jím průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- klademe důraz na čtení s porozuměním zadání
- podporujeme u žáka rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení
- vytváříme zásoby matematických nástrojů (pojmů, vztahů, početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úloh vycházejících z reálného života

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- podporujeme u žáků provádění rozboru problému, nalézání různých variant řešení zadaných úloh, odhad a ověřování výsledků
- nabízíme nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé postupy řešení

Kompetence komunikativní

- užíváme matematického jazyka, terminologie a symboliky
- dbáme na zdůvodňování matematických postupů
- podporujeme spolupráci s ostatními a komunikaci na odpovídající úrovni
- učíme žáky argumentovat, obhajovat vhodnou formou svůj názor a zároveň naslouchat názorům jiných

Kompetence sociální a personální

- podporujeme vzájemnou pomoc a spolupráci žáků
- vedeme žáky k respektování dohodnutých pravidel chování a k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky

Kompetence občanské

- vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí, k respektování individuálních rozdílů a odlišných názorů
- zařazujeme slovní úlohy s ekologickou tematikou

Kompetence pracovní

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, dokončení práce, ověřování výsledků
- nabízíme žákům projekty a další činnosti zaměřené na modelování a výrobu různých těles
- učíme žáky využívat prostředky výpočetní techniky (kalkulačka, počítač)

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti;
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

V předmětu matematika se prolínají průřezová témata :

Výchova demokratického občana – zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání , řešení problémů samostatně a odpovědně, společná komunikace a spolupráce
Osobnostní a sociální výchova – orientování **se** v sobě samém, rozvíjení dovedností a schopností, zvládání rozhodovacích situací, cvičení sebekontroly
Environmentální výchova – pozorování a popisování okolního prostředí, získávání informací o ekologické problematice, kritické zvažování získaných poznatků a jejich využívání v běžném životě
Mediální výchova – schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií - tisku, rozhlasu, televize, internetu, kritické hodnocení mediálního sdělení
Multikulturní výchova – chápání a respektování práv druhých, tolerance odlišných zájmů, názorů i schopností druhých
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – uvědomování si globálních souvislostí, ekonomického propojení Evropy i světa

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika **Ročník: 6.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - provádí početní operace s přirozenými čísly zpaměti a písemně - provádí odhady a kontrolu výpočtů - zaokrouhluje - umí zobrazit přirozené číslo na číselné ose - rozlišuje kladná a záporná celá čísla - umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose - užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka - načrtne a sestrojí lineární útvary - odhadne a vypočítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	**Rozšířené opakování** přirozená čísla čtení a zápis čísla v desítkové soustavě zobrazení na číselné ose početní operace, zaokrouhlování zlomky rozšiřování a krácení zlomků sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem celá čísla, kladná a záporná zobrazení celých čísel na číselné ose **Geometrické útvary v rovině** rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh převody jednotek obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku	**F** měření teploty měření délky, hmotnosti, času	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- čte a zapisuje desetinná čísla - umí zobrazit des. číslo na číselné ose - porovnává a zaokrouhluje des. čísla - provádí početní operace s des. čísly - umí vypočítat aritmetický průměr - převádí jednotky - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - zná pojem násobek, dělitel - umí použít znaky dělitelnosti - rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené - rozloží číslo na součin prvočísel - určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v N - rozumí pojmu - narýsuje a změří daný úhel - umí graficky přenést úhel a sestrojit jeho osu - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) - pozná dvojice vedlejších úhlů, vrcholových úhlů, souhlasných a střídavých úhlů, umí využít jejich vlastností	**Desetinná čísla** čtení a zápis v desítkové soustavě zobrazení na číselné ose porovnávání zaokrouhlování početní operace aritmetický průměr převody jednotek **Dělitelnost přirozených čísel** násobek, dělitel, znaky dělitelnosti prvočíslo, číslo složené společný násobek, společný dělitel **Úhel a jeho velikost** pojem, rýsování a přenášení úhlu osa úhlu jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu ostrý, tupý, pravý a přímý úhel početní operace s velikostmi úhlů vrcholové a vedlejší úhly souhlasné a střídavé úhly	**F** řešení početních úloh	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti - pozná útvary osově souměrné a shodné útvary - zná jednotky obsahu, umí je převádět - odhaduje a vypočítá obsah čtverce a obdélníku - využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců - určuje a charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle) - umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat - načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání - vypočítá povrch krychle, kvádru - užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí - odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádru - určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastností - pojmenuje , znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška,vnitřní a vnější úhly, …) - umí sestrojit těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku	**Osová souměrnost** osová souměrnost shodné útvary osově souměrné útvary **Obsah čtverce a obdélníku** **Povrch a objem krychle a kvádru** jednotky obsahu obsah čtverce a obdélníku obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) kvádr, krychle, sítě těles zobrazování těles povrch krychle, kvádru jednotky objemu objem krychle, kvádru **Trojúhelník** pojem, druhy vnitřní a vnější úhly trojúhelníku těžnice, střední příčky, výšky kružnice opsaná, vepsaná trojúhelníková nerovnost konstrukce trojúhelníků	**F** hustota	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- umí sestrojit trojúhelníku kružnici opsanou a vepsanou - umí sestrojit trojúhelník z daných prvků - dbá na kvalitu a přesnost rýsování			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- zvládá orientaci na číselné ose
- zvládá početní úkony s penězi
- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika **Ročník: 7.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- modeluje a zapisuje zlomkem část celku - převádí zlomky na desetinná čísla a naopak - porovnává zlomky - provádí početní operace s racionálními čísly - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část – přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, deset. číslem, procentem - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel	**Racionální čísla** čtení a zápis zlomku vztah mezi zlomky a desetinnými čísly zobrazení na číselné ose převrácený zlomek smíšené číslo početní operace složený zlomek	**F,CH,D**,..... numerické výpočty	
- chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam - provádí početní operace s celými čísly - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru celých čísel	**Celá čísla** čtení a zápis čísla opačné číslo absolutní hodnota početní operace	**F** vztahy mezi veličinami	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - dělí celek na části v daném poměru - pracuje s měřítky map a plánů - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - rozumí a využívá pojmu úměra - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh - určí vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - chápe pojem 1% - užívá základní pojmy procentového počtu - vyjádří část celku pomocí procent - řeší slovní úlohy - chápe pojem promile - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - pozná shodné útvary - užívá věty o shodnosti a sestrojitelnosti v početních a konstrukčních úlohách	**Poměr, přímá a nepřímá úměrnost.** pojem zvětšení a zmenšení v daném poměru rozdělení dané hodnoty v daném poměru měřítko úměra přímá a nepřímá úměrnost trojčlenka **Procenta** pojem základ, procentová část, počet procent promile slovní úlohy **Shodnost** věty o shodnosti a sestrojitelnosti trojúhelníků	**Z** měřítko plánu, mapy **CH, F** výpočty pomocí trojčlenky **CH** koncentrace	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - určí středově souměrný útvar - rozumí pojmu mnohoúhelník - umí sestrojit pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník - umí charakterizovat pojem rovnoběžníku - rozlišuje různé typy rovnoběžníků - načrtne a sestrojí rovnoběžník - odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku - odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku - rozpozná a pojmenuje lichoběžník - načrtne a sestrojí lichoběžník - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku - rozezná a pojmenuje hranol - načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině - načrtne a narýsuje síť hranolu - odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu	**Středová souměrnost** sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti útvar středově souměrný mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník (konstrukce) **Rovnoběžníky** pojem vlastnosti, výšky a úhlopříčky rovnoběžníků rozdělení konstrukce obvod a obsah obsah trojúhelníku **Lichoběžník** pojem konstrukce obvod a obsah **Povrch a objem hranolů** pojem hranol síť hranolu povrch a objem hranolu		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- používá měřítko mapy a plánu
- řeší jednoduché úlohy na procenta

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika **Ročník: 8.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- určí druhou mocninu a odmocninu (1-20 zpaměti) výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - chápe pojem reálné číslo - rozliší odvěsny a přepony - rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty - využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku - umí využít poznatky ve slovních úlohách - zapíše číslo ve tvaru a . 10^n pro $1 < a < 10$, n je celé číslo - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - rozumí pojmu výraz	**Druhá mocnina a odmocnina** pojem čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin určení druhých mocnin a odmocnin pojem reálného čísla **Pythagorova věta** pojem výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku užití Pythagorovy věty **Mocniny s přirozeným mocnitelem** čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem zápis čísla pomocí mocnin deseti početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem **Výrazy** číselné výrazy		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určí hodnotu číselného výrazu - zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text - umí dosadit do výrazu s proměnnou - provádí početní operace s výrazy - sčítá a násobí mnohočleny	proměnná výrazy s proměnnou mnohočleny úpravy výrazů	**F** zápis jednotek fyz. veličin	
- užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku řešení	**Lineární rovnice** rovnost lineární rovnice		
- matematizuje jednoduché reálné situace - vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností - řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou,...) - zdůvodní zvolený postup řešení - ověří výsledek řešení - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - účelně využívá kalkulačky	**Slovní úlohy** netradiční úlohy (číselné a logické rady, číselné a obrázkové analogie)	**F** řešení fyz. úloh	
- určí vzájemnou polohu přímky a kružnice	**Kruh, kružnice** vzájemná poloha přímky a kružnice		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- určí vzájemnou polohu dvou kružnic - vypočítává obvod a obsah kruhu	vzájemná poloha dvou kružnic délka kružnice, obsah kruhu		
- charakterizuje válec - vypočítá povrch a objem válce	**Válec** pojem povrch válce objem válce		
- využívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - načrtne a sestrojí rovinné útvary - využívá poznatků v konstrukčních úlohách - využívá potřebnou matematickou symboliku	**Konstrukční úlohy** jednoduché konstrukce množiny všech bodů dané vlastnosti Thaletova kružnice konstrukční úlohy		
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává jednoduchá statistická data do grafů a tabulek - porovnává soubory dat	**Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů** základní statistické pojmy základní charakteristiky statistického souboru (četnost znaku, aritmetický průměr)	**Z** třídění údajů **F, Ch** grafy , diagramy **MV** grafy , diagramy a tabulky ve sdělovacích prostředcích	**EVVO** stav ovzduší. spotřeba energií

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- vyhledává a třídí data
- porovnává data
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- provádí jednoduché konstrukce
- rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
- sestrojí sítě základních těles
- načrtne základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika **Ročník: 9.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- užívá vzorce na úpravy mnohočlenů - rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců) - provádí početní operace s lomenými výrazy	**Výrazy** úpravy výrazů pomocí vzorců rozklad výrazů na součin pojem lomený výraz jednoduché početní operace s lomenými výrazy		
- řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech	**Rovnice s neznámou ve jmenovateli**		
- řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) - řeší slovní úlohy pomocí soustav lin. rovnic	**Soustavy rovnic** soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic		EVVO – slovní úlohy s ekologickou tématikou
- zakreslí bod v PSS - chápe pojem funkce - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	**Funkce** pravoúhlá soustava souřadnic pojem funkce lineární funkce (přímá úměrnost) konstantní funkce nepřímá úměrnost		
- využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice,...) v konstrukčních Úlohách	**Konstrukční úlohy** obtížnější konstrukce		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozliší shodné a podobné útvary - užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách - charakterizuje jednotlivá tělesa, analyzuje jejich vlastnosti - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - načrtne a sestrojí sítě základních těles - vypočítá povrch a objem těles - řeší úlohy na prostorovou představivost - aplikuje a kombinuje poznatky u různých oblastí - řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování	**Podobnost** podobnost věty o podobnosti trojúhelníků základy goniometrických funkcí **Tělesa** kužel jehlan koule povrch a objem těles **Finanční matematika** základní pojmy finanční matematiky úrokování **Rozšiřující učivo** kvadratická funkce funkce absolutní hodnota goniometrické funkce obtížnější početní operace s lomenými výrazy	Projekt – Sítě a modely těles	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- vypracuje jednoduchou tabulku
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům
- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

7. 5 Vyučovací předmět: Informatika

2. stupeň

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

- realizován ve 4. až 9. ročníku po jedné hodině týdně (všichni žáci v 5. ročníku získají základy práce na počítači pro vstup na 2. stupeň nebo pro výstup na víceleté gymnázium, v 9. ročníku pro výstup na střední školy)
- žáci mohou být v hodině děleni do dvou skupin

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Pro výuku jsou zakoupené následující pomůcky:

- robotická stavebnice LEGO WeDo 2
- roboti OZOBOT
- robotická stavebnice VEX GO
- robotická stavebnice VEX IQ

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy

- žákzíská z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
- navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
- zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

- získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek
- popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
- stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

Učivo
- data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat
- kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity• modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ
Očekávané výstupy
žák
- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
- navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

Učivo
- algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu
- programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné
- kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu
- tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora

INFORMAČNÍ SYSTÉMY
Očekávané výstupy
žák
- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
- vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
- sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
- popíše účel informačních systémů, které používá
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
- na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

Učivo
- informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti
- návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel
- hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE
Očekávané výstupy
žák
- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě;uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
- rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
- pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

Učivo
- hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka
- počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva
- řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení,program bez odezvy, špatné nastavení

- bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat
- digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace,

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů
- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní
- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální
- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské
- žáci jsou seznamování s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní
- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální
- žáci by měli zvládnout formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- žáci jsou vedeni k využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- žáci tvořivě využijí softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- důraz je dbán na zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:
Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vyučovací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika

6. ročník

Kódování a šifrování dat a informací

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● rozpozná zakódované informace kolem sebe ● zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady ● zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu
Učivo Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy a průřezová témata)

Práce s daty

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat ● sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) ● odpoví na otázky na základě dat v tabulce ● popíše pravidla uspořádání v existující tabulce ● doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznam
Učivo Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy a průřezová témata)

Informační systémy

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují ● pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva
Učivo Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy a průřezová témata)

Programování – opakování a vlastní bloky

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Algoritmizace a programování</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program
po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech
diskutuje různé programy pro řešení problému
vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní</td></tr>
<tr><td>Učivo
Vytvoření programu
Opakování
Podprogramy</td><td>Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy a průřezová témata)</td></tr>
</table>

7. ročník

Programování – podmínky, postavy a události

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen ● vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém ● program vyzkouší a opraví v něm případné chyby ● ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna ● vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
Učivo Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy a průřezová témata)

Modelování pomocí grafů a schémat

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Data, informace a modelování</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
vysvětlí známé modely jevů, situací, činností
pomocí ohodnocených grafů řeší problémy
pomocí orientovaných grafů řeší problémy
vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností</td></tr>
<tr><td>Učivo
Standardizovaná schémata a modely
Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu</td><td>Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy a průřezová témata)</td></tr>
</table>

Programování – větvení, parametry a proměnné

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Algoritmizace a programování</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna
spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav
používá souřadnice pro programování postav
diskutuje různé programy pro řešení problému
hotový program upraví pro řešení příbuzného problému</td></tr>
<tr><td>Učivo
Větvení programu, rozhodování
Grafický výstup, souřadnice</td><td>Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy a průřezová témata)</td></tr>
</table>

Počítače

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos ● vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky ● poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače ● dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje ● uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory ● vybere vhodný formát pro uložení dat ● vytvoří jednoduchý model domácí sítě ● zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy
Učivo ● Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému ● Správa souborů, struktura složek ● Instalace aplikací, aktualizace ● Domácí a školní počítačová síť ● Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy a průřezová témata)

8. ročník (od 1. 9. 2024)

Programování robotické stavebnice

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Algoritmizace a programování</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota
upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol
vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost
přečte program pro robota a najde v něm případné chyby
ovládá výstupní zařízení a senzory robota
vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota</td></tr>
<tr><td>Učivo
Sestavení a oživení robota
Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním
Používání výstupních zařízení robota
Čtení programu</td><td>Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy a průřezová témata)</td></tr>
</table>

Hromadné zpracování dat

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat ● nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky ● používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy ● řeší problémy výpočtem s daty ● připíše do tabulky dat nový záznam ● seřadí tabulku dat podle daného kritéria
Učivo Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy	

9. ročník

Programovací projekty

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení ● vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní ● v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby ● ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● řeší problémy sestavením algoritmu ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní ● řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků
Učivo Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Ovládání myší, posílání zpráv Analýza a návrh hry, střídání pozadí Tvorba hry s ovládáním	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy a průřezová témata)

Digitální technologie

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ● ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos ● vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí ● vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením ● diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich ● na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti ● vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují

popíše jejich charakteristické znaky ● poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače ● dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	některé služby internetu ● vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ● diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu
Učivo **Hardware a software** ● Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí ● Operační systémy: funkce, typy, typické využití ● Fungování nových technologií **Sítě** ● Typy, služby a význam počítačových sítí ● Fungování sítě ● Struktura a principy Internetu ● Web: fungování webu **Bezpečnost** ● Bezpečnostní rizika: útoky, nebezpečné aplikace a systémy ● Zabezpečení počítače a dat, zálohování a archivace dat **Digitální identita** ● Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu ● Fungování a algoritmy sociálních sítí	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy a průřezová témata)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy
- vyhledává potřebné informace na internetu
- dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vyhledává potřebné informace na internetu
- dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou

Vyučovací oblast: Informační a komunikační technoloie
Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie **Ročník: 8.**

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- orientuje se v základních parametrech PC - porovná základní vlastnosti operačních systémů - provádí základní operace se soubory a složkami (kopírování, přesouvání, mazání, přejmenování ..) - dbá na pořádek a logickou strukturu ve svých složkách - dokáže chránit svůj počítač před viry, dodržuje pravidla preventivní ochrany před viry - vyhledá potřebné informace s užitím WWW vyhledávačů - zřídí si soukromou e-mailovou schránku - využívá další způsoby el. komunikace - odpovědně přistupuje k nevhodným obsahům na stránkách	**Hardware** – orientovat se v základních parametrech PC (zastarávání PC, nabídky PC, trendy a novinky) **Operační systémy** – stručná historie (DOS a jeho nadstavby, Windows W95, W98, W2000, XP,WIN7 UNIX, ….), Průzkumník **Ochrana dat** – zabezpečení PC a dat před zneužitím cizí osobou, před poruchou PC, chybou obsluhy, před počítačovými viry, antivirové programy, péče o PC, pořádek v PC jako základ efektivní práce **Počítačové sítě –** služby Internetu (e-mail, WWW, FTP, chat, Net meeting …) **Práce s textem** – textový editor např.:**Microsoft WORD**	**OV** globalizace propojení ekonomik Internet. Bankovnictví **Z** GPS	

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zpracovává informace získané z různých zdrojů v textovém editoru - upravuje vlastnosti textu, stránky, dokumentu - zařazuje vhodně do textu další objekty obrázky, tabulky, grafy apod. - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla - vytvoří různé typy dokumentů – formuláře, životopis, přihlášky, dopisy	písmo, druhy, řez, záhlaví a zápatí), zobrazení stránky, odstavec a jeho vlastnosti, struktura dokumentu (styly odstavců, šablona), objekty v textu (obrázek, tabulka), pravidla pro estetickou úpravu textu	**ČJ** spolupráce na školním časopise	
- vytvoří a upraví vektorové objekty v grafickém editoru (např.: Zoner Calisto) - zpracuje dokument (tiskovinu) v grafickém editoru - získá bitmapový obrázek skenováním, fotografováním - zkombinuje v dokumentu bitmapové a vektorové objekty	**Počítačová grafika** – vektorové obrázky a DTP (obrys, výplň, velikost, rotace, uspořádání, zarovnání objektů, efekty, tvorba tiskovin) … (např.: **ZONER CALLISTO ANIMÁTOR),** skenování (fotografií, úpravy fotografií, koláže), tvorba dokumentů (použití barev, zásady kompozice,) tvorba www stránek (základní zásady)		
- vytváří vlastní jednoduchý program	**Programováni -** použití programu **Baltazar, Imagine Logo**		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vyhledává potřebné informace na internetu
- dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou

Vyučovací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie **Roční: 9.**

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- seznámí se s dalšími zařízeními a jejich využitím v ICT – fotoaparát, kamera, CD-RW, DVD, projektor	**Hardware** – orientace v současném technickém vybavení PC, skenery a digitální fotografie, digitální a analogová zařízení		
- dokáže vybrat vhodný program pro řešení úkolu - samostatně instaluje a odinstaluje legální software - rozlišuje druhy verzí programů	**Software** - přehled programů (označení, verze, aktualizace, instalace, lokalizace, OEM software),		
- uvědomuje si problémy spojené s autorskými právy, zásadami etiky, výhody registrování programů	**Paragrafy a počítače** – vznik programu a náklady spojené s jeho tvorbou, autorská práva, licence, multilicence, výhody registrovaného uživatele, výhody a kontrola užívání legálního softwaru ochrana před nelegálním kopírováním, základy počítačové etiky, svůdnost krádeže programu		
- jmenuje výhody a nevýhody lokálních sítí - načrtne základní strukturu školní sítě - připojí a odpojí síťový disk	**Počítačové sítě** - lokální sítě (základní druhy, jejich výhody a nevýhody, síťové disky, bezpečnost sítě),		

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vytvoří a upraví tabulky s využitím součtů, průměrů, řazení v tabulkovém editoru (např.: Excel) - statistické tabulky doplní o grafickou prezentaci dat	**Tabulky a grafy** – tabulka (matematické, statistické, prezentační), buňka (číslo, text, výraz, funkce), relativní a absolutní odkaz (plnění buněk), formát buňky (zarovnání, písmo, barva podkladu, formát čísel), grafy (prvky a oblasti grafu, typy grafů), seznamy (řazení, filtrování) …(např.: **MICROSOFT EXCEL)**	**M** vytvoření grafů funkcí výpočty povrchů, objemů automatizace výpočtů **OV, EVVO** bankovnictví, ekonomika	
- založí a upravuje jednoduchou databázi (např. v programu Access) - využívá databázi pro řešení databázových dotazů a problémů	**Databáze** - práce s databází (struktura databáze a tabulky, druhy polí a jejich obsah, práce se záznamy tabulky, relace, dotaz, způsoby zobrazení tabulek), význam a nasazení databází … (např.: **MICROSOFT EXCEL, ACCES)**		
- vytvoří jednoduché internetové stránky	**MICROSOFT FRONTPAGE** Použití TAGŮ		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vyhledává potřebné informace na internetu
- dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou

7.6 Vyučovací předmět: Dějepis.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět dějepis otevírá před žáky pohled na hlavní etapy vývoje lidstva, našeho národa i regionu. Seznamuje žáky s událostmi a osobnostmi, které tento vývoj výrazným způsobem ovlivnili. Důraz klademe na národní a regionální dějiny v souvislostech s evropskými dějinami, na dějiny vědy, techniky, kultury, náboženství a umění. Řeší se přínos jednotlivých států, oblastí a národů pro rozvoj vzdělanosti. Tato vzdělávací oblast přispívá k uvědomění si důležitosti kolektivní obrany a rozvoji finanční gramotnosti. Látka o kapitalismu pomůže v orientaci peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního i rodinného rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci. Dále získává žák orientaci o aktuálním dění v ČR, EU, NATO a k zájmu o veřejné záležitosti vůbec.

Učivo je určeno k osvojení základních vědomostí a mělo by bez nadbytečných podrobností přispívat ke komplexnímu pohledu k historii, k pochopení vztahů a návazností ke vzniku citového vztahu k dějinám,k rozvoji samostatného a kritického myšlení u žáků.
Pokusíme se o výuku v duchu hesla: "Historie je učitelkou života".

Vzdělávací obsah učiva dějepisu bude obsahovat průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, výchova demokratického občana a multikulturní výchova

Žáci budou mít celkem dvě hodiny dějepisu týdně.

Výstupem z výuky dějepisu by měla být základní schopnost žáka pracovat s historickým dokumentem a dalšími zdroji informací. Zvládnutí orientace v historických souvislostech pomůže vytvořit vlastní hodnotový systém žáka, který si bude umět v životě i přiměřeně obhájit

Formy a metody práce budou odpovídat cílům a výstupům učiva. Žáci budou pracovat s učebnicí, atlasy, mapami, historickými dokumenty, odbornou literaturou, … Znalosti a vědomosti z jiných předmětů, z beletrie, TV, rozhlasu, výstav, kulturních památek a muzeí žák spojí s prostředky výpočetní techniky k logickým vazbám a závěrům, které použije ve výuce. Pokusíme se o široké zapojení žáků do projektového vyučování s tématikou historie.

Strategie výchovy a vzdělávání směřující k utváření klíčových kompetencí

1. k. k učení - vybírat dostatek důležitých informací z dějin světa, Evropy i regionu
   - nabízet spojení politických dějin s dějinami vědy, techniky a kultury
   - naučit žáka sebehodnocení
2. k. k řešení problémů - vést žáky k samostatné práci v hodinách, besedách i projektové výuce
   - naučit základům kritického myšlení
   - získat schopnost hájit svá tvrzení
3. k. komunikativní - umožnit nácvik formulovat správně své myšlenky, postřehy a soudy dialogu, diskuzi a besedě
   - naučit stručnému, jednoznačnému a přesnému způsobu vyjadřování (referáty, vedení diskuzí)
   - seznámit s pravidly slušného dialogu, reakcí na jiný názor, vhodnými argumenty

- ukázat i možnosti neverbální komunikace (dramatizace, živý obraz)
- vést žáky ke skupinové práci, ke zvládnutí vztahu nadřízenosti i podřízenosti

4. k. sociální a personální - naučit správné skupinové chování - žák umí vést i být veden
- umět hodnotit sebe i jiné, naučit se objektivitě, ohleduplnosti, přispívat k správným mezilidským vztahům

5. k. občanské - správně umí hodnotit historické události, tradice, s úctou se umí chovat ke kulturnímu dědictví našeho i ostatních národů
- pochopí a odsuzují nacionalismus, šovinismus a rasismus
- vést k zapojení do života vlastní obce nebo města (přednášky, výstavy, …)
- naučit úctě k dodržování etických i společenských norem a zákonů
- žák pochopí správný model ekologického chování

6. k. pracovní - pochopí nutnost práce na utváření a přetváření člověka i přírody
- uvědomí si rozdíl mezi fyzickou a duševní prací a nezbytností, aby tyto dvě složky byly v jednotném působení

7. k. digitální

- účelně využívá vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- seznámí se s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení
- dbá na bezpečnou a efektivní komunikaci, chová se a jedná odpovědně v digitálním prostředí

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis **Ročník: 6.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- osvojí si práci s časovou přímkou - osvojí si základní periodizaci dějin - dokáže pracovat s pojmy prostor, čas - uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti - pojmenuje instituce, kde jsou informace shromažďovány - volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie - rozpozná vývojová stadia člověka - seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí	<u>Pravěk</u> Úvod do učiva Význam zkoumání dějin – získávání informací o dějinách s pomocí digitálních zdrojů Získávání informací o dějinách Historické prameny Starší doba kamenná - způsob života jednotlivých vývojových typů člověka	**Z** světové strany, světadíly **VV** pravěké malby, pojmy **OSV** komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů **EV** člověk a příroda	Archivy, muzea, knihovny v regionech
- pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství - pochopí podmínky vzniku řemesel - pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu	Mladší doba kamenná - způsob života a obživy - počátky řemesel Doba kovů - rozvoj řemesel a obchodu	**Z** zemědělské oblasti **OSV** kreativita – výroba keramiky **Z** orientace v mapě	EVVO – tání ledovců zajišťování obživy lidstva

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa → chápe kulturní rozmanitost světa - pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států - seznámí se s podstatou společenského uspořádání - seznámí se s projevy náboženských představ - pochopí podstatu antické demokracie - chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury - učí se chápat formy státní moci - uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států - získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin - popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše - dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky - uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy	- zánik rodové společnosti Naše země v období pravěku Shrnutí <u>Starověk</u> Oblasti starověkého východu, Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína - charakteristické rysy oblasti - vývoj společnosti - náboženské představy - počátek písma a kultury - přínos starověkých civilizací Shrnutí Řecko - kořeny řecké civilizace - archaické a klasické období - Makedonie - helenismus Řím - království - republika - císařství - počátky křesťanství - římská kultura - rozpad římské říše - naše země v době římské Shrnutí Opakování učiva 6. ročníku	**VV** řecké umění (stavitelství, sochařství, malířství) **ČJ** (literatura) eposy, řecké báje a pověsti **VDO** demokracie a despocie, tyranie **MKV** sbližování a prolínání kulturních vlivů v období helenismu **VV** římské umění (stavitelství, sochařství, malířství) **ČJ** (literatura) římské báje **ČJ** (sloh) mluvní cvičení, řečnictví **VDO** občanská práva **EGS** integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy	Zdůraznit osobnost Alexandra Velikého **Pomůcky:** učebnice, mapy, dějepisné atlasy, nástěnné tabule, obrazové encyklopedie, pracovní sešity, videokazety, historická beletrie, soubory modelů archeologických nálezů, soubory historických pojmů, obrázkový materiál, …

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty
- uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- popíše život v době nejstarších civilizací

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis **Ročník: 7.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- osvojí si periodizaci středověku - seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, formování národních států - učí se chápat úlohu křesťanství a víry - uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu - seznámí se se státotvornou úlohou panovnických dynastií - uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí - učí se charakteristice dobového životní stylu z hlediska sociálního	Opakování - krize císařství - křesťanství - zánik západořímské říše <u>Středověk</u> Raný středověk - nový etnický obraz Evropy - byzantská, arabská, franská říše - první státní útvary na našem území - český stát v době knížecí - formování prvních státních celků v Evropě - boj mezi mocí světskou a církevní - křížové výpravy - románská kultura a životní styl raného středověku Shrnutí	**VV** byzantské, arabské umění, románský sloh (architektura, sochařství, malířství) **ČJ** první písemné památky, české pověsti, kroniky **OV** národ, vlast, čeští církevní patroni **EGS** formování evropských států klíč. události–vznik Sv. říše římské křížové výpravy **MKV** náš etnický původ **EV** historické památky **ČJ** kroniky, doba Karla IV., rozvoj češtiny, Hus, rozvoj, vzdělání **VV** gotické umění (stavitelství, sochařství, malířství) **HV** gotická hudba, husitské písně	Důraz na české patrony Hus – různá interpretace historické osobnosti **Pomůcky:**
- učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní - seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního a etnického	Vrcholný středověk - rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam - český stát za vlády posledních Přemyslovců - nástup Lucemburků a vláda		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci - učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a intolerance - uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí - osvojí si periodizaci novověku - seznámí se s pojmy humanismus, renesance, a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí - poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí - seznámí se s pojmeme reformace, jejími příčinami a cíli - chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus - učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy - rozdělení na katolický reformační blok - chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti	Karla IV. - gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku - konflikt mezi Anglií a Francií - kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách Pozdní středověk - doba poděbradská - doba jagellonská <u>Raný novověk</u> Počátky novověku - humanismus - objevné plavby a jejich společenské důsledky - náboženská reformace - počátky absolutní monarchie - český stát v předbělohorských poměrech - třicetiletá válka Shrnutí	**OV** náš region (historie) **VDO** Magna charta 1215 – vznik parlamentu **MKV** předsudky, stereotypy katolické církve, husitství **EV** historické památky **VV** pozdní gotika (stavitelství, sochařství, malířství) **EGS** mírové poselství Jiřího z Poděbrad **VV** **HV** renesance (stavitelství, sochařství, malířství, hudba) **MKV** poznávání jiných kultur **OV** typy států, složky státní moci **EGS** reformace, klíčové událostí – 1492 – objevení Ameriky **MKV** předsudky, stereotypy, katolické církve	učebnice, mapy, dějepisné atlasy, nástěnné tabule, obrazové encyklopedie, pracovní sešity, videokazety, historická beletrie, soubory modelů archeologických nálezů, soubory historických pojmů, obrázkový materiál, …

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede první státní útvary na našem území
- uvede základní informace z období počátků českého státu
- popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu
- popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis **Ročník: 8.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- osvojí si pojmy parlamentarismus konstituční monarchie - učí se rozpoznávat projevy barokní kultury - seznámí se se situací českých zemích a vybraných evropských zemí po třicetileté válce - chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu - ujasní si pojem osvícenský absolutismus - uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie - chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu	Období od pol. 17. století do konce 18. století - občanská válka v Anglii - baroko a životní styl upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce - rozvoj vzdělanosti v době osvícenství - české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. - situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie - boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických Shrnutí	**VV** **HV** baroko (stavitelství, sochařství, malířství, hudba **ČJ** (literatura) baroko **VDO** rekatolizace, náboženská nesnášenlivost **ČJ** (literatura) osvícenství, klasicismus **ČJ** (literatura) počátky národního obrození **VDO** USA, Francie – revoluce (Listina práv a svobod, ústava) **EGS** revoluce USA, Francie, Velká Británie 1848 **EV** Historické památky	**Pomůcky:** učebnice, mapy, dějepisné atlasy, nástěnné tabule, obrazové encyklopedie, pracovní sešity, videokazety, historická beletrie, soubory modelů archeologických nálezů, soubory historických pojmů, obrázkový materiál, …
- uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur	Novověk od konce 18. stol do r. 1914 - Velká francouzská revoluce, její		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na životní prostředí - uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti - chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů - seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození - uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností - uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran - chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie) - seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků - chápe historický rozměr pojmu rasismus	průběh a význam pro Francii i evropské dějiny - napoleonské války a jejich důsledky - průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury - národní a osvobozenecká hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj - utváření novodobého českého národa - rok 1848 v Evropě a v Čechách - postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., základní rysy české politiky, její představitelé - procesy sjednocování v Německu a v Itálii - občanská válka v USA - první světová válka Shrnutí, opakování 8. roč.	**VV** **HV** klasicismus, romantismus (stavitelství, sochařství, malířství, hudba **ČJ** (literatura) národní obrození, romantismus **VDO** občanská společnost **EV** průmyslová revoluce – dopad na životní prostředí a přírodní zdroje, technické vynálezy **MDV** Národní obrození – obroda českého jazyka, knihy, noviny …) **ČJ** (literatura) **VV** **HV** umění 2. pol. 19. stol. A přelomu 19. a 20. stol. **MKV** rasismus – otrokářství v USA	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
- uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
- vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
- rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis **Ročník: 9.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- učí se chápat 1. pol. 20. století jako období dvou nejničivějších světových válek - učí se chápat okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky - uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu - uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby - chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese - učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu - seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky, protektorátu - učí se úctě k odkazu účastníků odboje - učí se chápat poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948 - chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím	<u>Moderní doba</u> Situace v letech 1918 – 1948 - situace v Rusku, ruské revoluce - vznik ČSR, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy - mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech - počátky fašistického hnutí - SSSR v meziválečném období - světová hospodářská krize a její důsledky - první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek - kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války - cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky - Protektorát Čechy a Morava - druhá světová válka - domácí a zahraniční odboj - mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa - poválečné Československo v letech 1945 – 1948 - únorový převrat 1948 Shrnutí	**VDO** vznik totalitního zřízení **OV** problémy lidské nesnášenlivosti životní názor (náboženství) **ČJ** (literatura) literatura 1. pol. 20. století **VV, HV** umění 1. pol. 20. století **EGS** 1. a 2. světová válka jako mezník vývoje, vznik SN **MKV** rasismus 20. století, lidská solidarita během válek **OSV + VDO** holocaust (projekt) **VDO** totalitní režim	**Pomůcky:** učebnice, mapy, dějepisné atlasy, nástěnné tabule, obrazové encyklopedie, pracovní sešity, videokazety, historická beletrie, soubory modelů archeologických nálezů, soubory historických pojmů, obrázkový materiál, …

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- seznámí se s postavením Československa v mezinárodních souvislostech - učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti - učí se chápat vznik a problémy existence bipolárního světa - uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých - seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968) - učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů - seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik České republiky - ustavení demokratického režimu - hrozba terorizmu - vliv médií na každodenní život a polit. dění - ujasnění si začlenění ČR do integračního procesu (vstup do EU)	Dějiny od poloviny 20. století do současnosti - postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace Československa ve všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí - studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy) - charakteristika západních zemí (na vybraných příkladech) - krize sovětského impéria a „perestrojka“ - obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ - rozpad Československa, vznik ČR - Česká republika na přelomu tisíciletí - technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. století., evropská integrace, globalizace Shrnutí Opakování 9. roč.	**OV** mezinárodní organizace, mezinárodní vztahy **VDO** ČSR a komunismus, formy vlády, Listina práv a svobod a Charta 77 **EGS** Východ x Západ, NATO, Varšavská smlouva **VDO** formy vlády **ČJ** (literatura) literatura 2. pol. 20. století **VV** **HV** umění 2. pol. 20. století **EGS** revoluce 1989, začlenění ČR do integračního procesu – stup do EU	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti
- uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
- uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky
- popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
- chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

7.7 Vyučovací předmět: Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchova k občanství je zařazena do vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Tato vzdělávací oblast poskytuje žákům základní znalosti a dovednosti potřebné pro jejich aktivní zapojení do života v demokratické společnosti. Poznávají historické, sociální a kulturní aspekty promítající se do života lidí ve společnosti.

Výchova k občanství je zaměřena na utváření pozitivních občanských postojů a vědomí sounáležitosti s evropskými demokratickými principy, včetně kolektivní obrany Důležitou součástí vzdělání je prevence rasistických a xenofobních postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv a svobod, k úctě k přírodnímu a kulturnímu bohatství.

Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Žáci využívají poznatky o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě, aplikují je v reálných životních situacích. Žáci jsou vedeni k sebepoznání a poznávání druhých a k formování vědomí odpovědnosti za vlastní jednání a život. Seznamují se se vztahy v rodině a dalších uskupeních, s hospodářským životem– v rámci zařazených standardů ekonomické gramotnosti. – a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí.

Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Průřezová témata: - OSV (osobnostní a sociální rozvoj)
- VDO (občan, občanská společnost a stát ; formy participace občanů v politickém životě, základní principy demokracie)
- EGS (Evropa a svět nás zajímají, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané)
- MKV (kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity)
- EV (lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí)
- MDV (tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu)

Časová dotace: 6. - 9. ročník 1 vyučovací hodin týdně

Formy a metody práce odpovídající výstupům učiva občanské výchovy
- činnostní učení, skupinové vyučování
- diskuze
- samostatná práce
- práce s učebnicemi, příručkami, pracovními sešity či listy
- využití audiovizuální techniky, práce s výukovými programy, zjišťování informací pomocí internetu
- dramatizace, projektové vyučování
- soutěže, testy
- besedy

KOMPETENCE

Kompetence k učení
- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Kompetence k řešení problémů
- žáci tvořivě přistupují k řešení problémů, umí vyhledávat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézat řešení
- žáci umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní
- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory, komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- žáci umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Komunikace sociální a personální

- žáci umí spolupracovat v týmu, žák zastává různé role
- žáci upevňují dobré mezilidské vztahy
- žáci umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské

- žáci znají legislativu a obecně morální zákony a dodržují je
- žáci respektují názory ostatních
- žáci si formují volní a charakterové rysy
- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- žáci pracují v tvořivém pracovním prostředí

Kompetence digitální

- žáci jsou vedeni k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- žáci ví, jak se rozvíjet a uplatnit odpovědné chování a jednání v digitálním světě
- žáci jsou podporování v utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova **Ročník: 6.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- seznamuje se s právy a povinnostmi žáků (s ohledem na přechod na II. stupeň) - osvětluje význam a činnost žák. samosprávy - dokáže vysvětlit pojem denní rytmus a jeho základní součásti v návaznosti na životní styl - uvádí zásady zdravé životosprávy v souvislosti s pojmem zdravotní výchova - definuje pojem droga a orientuje se v hist. souvislostech; charakterizuje příčiny a důsledky užívání návykových látek – poznatky aplikuje s ohledem na racionální využívání volného času - ysvětluje pojmy obec, region, folklor – podobně fungování obecní samosprávy - uvádí příklady památných míst a významných událostí regionu, dále zajímavé osobnosti (rodáci) - zapojuje se do kulturního a veřejného života obce - zjistí, kde najde kontakty na městský úřad - definuje pojem vlast - orientuje se v hist. souvislostech a aplikuje poznatky z historie - využívá literárních znalostí a čerpá odtud poznatky o lidovém slovesném umění - uvádí důležité historické osobnosti (naše předky) se stručnou charakteristikou - orientuje se v kalendáři; prokazuje znalosti národních zvyků a obyčejů	Naše škola Režim dne, zdravotní výchova Drogy a lidstvo Naše obec, region Internetové stránky města Naše vlast, český národ v počátcích (pověsti o počátcích našeho národa, slavní předkové)	**TV** **PŘ** **Výchova ke zdraví** **PŘ** drogová závislost Projekt - Malá policejní akademie **PT** **ČJ** – literatura pověsti	besedy, podíl výchovného poradenství a protidrogového koordinátora EVVO – vztah člověka k prostředí Exkurze – MěÚ lit. – výchovné aktivity

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
v průběhu roku (vysvětluje původ a způsoby dodržování svátků	Rok v jeho proměnách a slavnostech (cyklus roku)	**ČJ** – literatura pořekadla, přísloví, pranostiky	
- postihuje přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi (rovnost, nerovnost)			
- definuje pojem rodinný rozpočet, rozlišuje kategorii příjmů a výdajů (uvádí příklady)	Majetek	**M** hospodaření	
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti	Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing		
- objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti,			
- dokáže charakterizovat roli peněz a majetku v životě člověka a postihnout jejich místo mezi dalšími životními hodnotami		**OSV** mezilidské vztahy, komunikace Projekt - rodokmen	
- vysvětlí význam harmonických vztahů v rodině s ohl. na zdravý vývoj dítěte	Člověk a rodinný život (rodina, náhradní rodičovská péče)		
- popisuje jednotlivé funkce rodiny a rozpoznává možné příčiny problémů – i možná řešení			
- seznámen s druhy náhradní rodičovské péče (uvádí příklady)			
- zná zákon o rodině a jeho význam	digitální identita a digitální stopa – obecný a osobní pohled; osobní a citlivé údaje		
- vysvětlí, co je to digitální identita a stopa, zmapuje, jak chrání své osobní údaje			
- osvětluje pojem a funkci domova a uvádí příklady prvků, které jej utvářejí; definuje pojem anonymita	Domov a jeho okolí Lidská setkání		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova **Ročník: 7.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vysvětlí pojmy národ, národnost, vlast - odlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - vysvětlí význam symbolů našeho státu a způsob jejich používání (uvádí příklady) - uvede příklady významných osobností (či produktů) ve spojitosti s naším národem - chápe princip státní moci a jejích složek	Národ, vlast (tradice české státnosti, státní symbolika)	**D** **ČJ** jazyk a jazyková kultura **Z**	
- dokáže definovat pojem kultura a porovnává její různé podoby a projevy - respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti (prolínání kultur) - vysvětlí význam kulturních institucí v životě člověka – orientuje se v jejich nabídce	Kultura (druhy kultury, kulturní instituce v rámci obce, regionu, státu)		kulturně – vých. aktivity (návštěva kult. institucí)
- rozlišuje druhy umění, uvádí příklady; dokáže objasnit funkčnost umění (s přihlédnutím k vývoji kultury)	Umění	**VV**	
- rozlišuje různé formy vlastnictví, způsoby a zdroje získávání majetku - prokazuje základní znalosti z oblasti ochrany vlastnictví včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany (seznámen se zákl. dokumenty) - uvádí racionální způsoby hospodaření	Majetek, vlastnictví		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zná obsah pojmu morálka; uvádí způsoby uplatňování mravních hodnot v praktickém životě - vymezí rozdíl mezi právní a mravní normou (uvádí příklady a sankce při jejich porušování) - vysvětlí pojmy agresivita, agrese (rozliší), záškoláctví, šikana - vysvětlí význam a přínos vzdělání pro život člověka - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti a odlišnosti v myšlení, názorech a chování lidí - navrhne, jak chránit svou digitální identitu a digitální stopu - pracuje s informacemi v souladu se zákony - respektuje a dodržuje zásady autorského práva - analyzuje a srovná, co nebo kdo na něj má vliv ve fyzickém a digitálním prostředí - dokáže objasnit a vyložit základní pojmy v oblasti ochrany krajiny a životního prostředí - v rámci ochrany planetárního bohatství uvádí základní globální problémy lidstva a možné způsoby řešení - prokazuje informovanost o pravidlech chování při živelných pohromách, jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	Člověk a morálka (stát a právní normy) Ochrana osobních a citlivých údajů Práce s informacemi, respektování licencí Vliv digitálních technologií na různé oblasti života Krajina a její ochrana (globální problémy lidstva, ochrana planet. bohatství)	Projekt- Malá policejní akademie	EVVO vztah člověka k prostředí utváření zdravého životního stylu a odpovědnosti ve vztahu k prostředí Projekt - odpady

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova **Ročník: 8.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- dokáže popsat vývoj člověka v hlavních etapách života a proměny člověka v období dospívání (tělesné, psychické) - chápe význam pojmu osobnost z psychol. a sociol. hlediska; podobnost a odlišnost lidí v projevech chování, myšlení a vnitřním prožívání - zamyslí se nad otázkou smyslu lidského života	Člověk jako osobnost	**PŘ** **OSV** osobnostní rozvoj (sebepoznání, seberegulace, sebevýchova)	
- dokáže rozpoznat zdraví škodlivé návyky, uvede příklady (uvědomuje si příčiny, následky) - charakterizuje zdravý životní styl v období dospívání	Člověk hledá sám sebe (zdravý životní styl v období dospívání)	**PŘ** **CH** zdraví škodlivé látky	využití prvků vých. dramatiky
- vysvětlí pojmy temperament, charakter a podíl vrozených dispozic či vlivu prostředí na utváření a formování osobnosti - je schopen sebekritiky i kritického hodnocení při posuzování skutečnosti → v návaznosti na sebepoznání a seberegulaci vhodně usměrňuje a kultivuje své chování a jednání	Charakter, temperament		
- rozpozná náročné životní situace, vymezí je a objasní možné příčiny - seznámí se se způsoby reakce na zátěž a významem volního jednání při dosahování cílů a překonávání překážek	Náročné životní situace		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- uvědomuje si význam přátelství, hledání blízkého člověka a přijímání společenských rolí - chápe pojmy sociální skupina, sociální role - uvede příklady působení malých a velkých soc. skupin na osobnost dospívajícího (zamyslí se nad vlivem part a jejich zaměřeností – destruktivní party) - zmapuje, jak digitální technologie ovlivňují vytváření, šíření nebo překonávání společenských stereotypů a předsudků	Život ve společnosti Společenské stereotypy a předsudky v digitálním prostředí	**D** **Z**	
- objasní význam pojmu společenský řád - rozlišuje nejčastější typy a formy států - rozlišuje a porovnává jednotlivé složky státní moci; uvádí příklady institucí a orgánů, které se podílejí na činnosti st. správy a samosprávy - seznamuje se se zásadami zodpovědné volby povolání a uvědomuje si význam vzdělání pro život člověka	Člověk a stát	**PČ** Člověk a svět práce	exkurze videokazety (volba povolání)
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku	Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz - popíše postup, jak reklamovat zboží nebo službu, které byly zakoupeny online - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	Tvorba ceny, inflace Online nakupování – práva spotřebitele v digitálním prostředí Rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- formuluje své nejbližší plány
- ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- uvede příklady služeb, které banky nabízejí
- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova **Ročník: 9.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- uvede příklady základních lidských práv a svobod a zároveň dokumentů upravujících lidská práva (Ústava ČR – Listina zákl. práv a svobod) - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva a respektovat práva a oprávněné zájmy druhých lidí - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele - orientuje se v problémech v oblasti lidských práv (rasismus, xenofobie, intolerance aj.) - chápe respektování lidských práv a svobod jako základní předpoklad zapojení státu do mezinár. struktur - zná obsah pojmu diskriminace (vysvětlí na příkladech cílových skupin) - uvede postup, jak se bránit porušení práv k duševnímu vlastnictví - vysvětlí pojem komunikace a její význam v životě člověka (veřejném, soukromém, pracovním) - rozlišuje druhy komunikace (verbální, neverbální) a uvede příklady - uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích - zjistí, jak si osobně nebo elektronicky sjednat schůzku k vybraným službám obecního úřadu	Člověk a lidská práva (základní pojmy a dokumenty v oblasti lidských práv) Základní práva spotřebitele Duševní vlastnictví – postup pro oběti porušení práv k duševnímu vlastnictví Komunikace a její význam Postup, jak si sjednat schůzku k vybraným službám obecního úřadu	**D** **MV** kulturní diference základní pojmy multikulturní terminologie **OSV** verbální i neverbální sdělování komunikace v různých situacích **VDO** formy participace občanů v polit. životě principy demokracie **D** vznik a vývoj demokracie	využití dokumentů a příruček (Ústava ČR aj.)

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- uvede znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu (zákl. principy demokracie) - vymezí význam pojmu a orientuje se v histor. souvislostech - objasní smysl voleb v dem. státech a jejich vliv na život občanů - uvědomí si podstatu a význam evropské integrace(výhody, problémy) - posoudí vliv začlenění ČR do EU na život občanů a dále význam ekon., polit. a kulturní spolupráce mezi státy a účasti v zahraničních misích - charakterizuje právní řád ČR, jeho význam a funkci - seznámí se s činností a funkcí orgánů právní ochrany občanů (soustava soudů, policie, st. zastupitelství aj.) - rozliší pojmy přestupek a trestný čin; rozpozná protiprávní jednání- uvede příklady postihů - zamyslí se nad závažnými protispoleč. jevy, jejich příčinami a projevy – uvede příklady prevence trestné činnosti, - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání - uvědomuje si úlohu práva v každodenním životě (člověk v právních vztazích, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající)	Demokracie (principy současného pojetí demokracie) Planetární problémy, globalizace Nadnárodní společenství (EU, integrační proces v Evropě) Stát a právo (právní řád, právní norma, trestní postižitelnost) Korupce	**EGS** svět a Evropa **MV** utváření postoje k médiím zapojení do mediální komunikace Projekt Malá policejní akademie	EVVO lidské aktivity a životní prostředí beseda (Policie ČR)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede základní prvky fungování demokratické společnosti uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování
- chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

7.8 Vyučovací předmět: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. ročníku jednu hodinu týdně a v 7., 8. a 9 .ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí. Vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy. Učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- Frontální výuka s demonstračními pomůckami
- Skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, odborné literatury)
- Samostatné pozorování
- Krátkodobé projekty

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- Chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- Přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor
- Zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat (VDO)
- Rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- Posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (EV)
- Evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj (EGS)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky :

- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní
- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální
- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské
- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní
- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- učitel podporuje využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- učitel vede žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- učitel vede žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání)

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika **Ročník: 6.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles - popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší - ovládá značky a jednotky základních veličin - vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku - změří délku tělesa, výsledek zapsat a vyjádřit v různých jednotkách - určí obsah výpočtem i pomocí čtvercové sítě - změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapsat výsledek - změří hmotnost pevných a kapalných těles na sklonných a rovnoramenných vahách a výsledek zapíše ve vhodné jednotce - z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah $\rho=m/V$, dokáže vypočítat hmotnost stejnorodého tělesa - změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot - předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší - změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin - rozpozná, zda na dané těleso působí síla a	Látka a těleso - rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné Fyzikální veličiny - délka - obsah - objem - hmotnost - hustota - teplota - teplotní roztažnost těles - čas - síla působící na těleso	CH 8.r. – vlastnosti látek **EGS** možnost vzniku eroze **M** převody jednotek, převodní vztahy **OSV** **OSV**	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
pomocí prodloužené pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly - změří sílu siloměrem - užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa - určí (úvahou i měřením), jakou silou působí Země na těleso dané hmotnosti, k měření použije siloměr a digitální váhy - rozeznává jednotlivé druhy sil - změří třecí sílu - užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu - navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly	- gravitační síla a její měření Síla - třecí síla	**OSV** Z-6.roč.-sluneční soustava M-jednoduché výpočty	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika **Ročník: 7.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- fyzikální veličiny dokáže vyjádřit v různých jednotkách (d, V, m, t, t)	fyzikální veličiny	M desetinná čísla	opakování a rozšíření učiva z 6.ročníku
	Síla		
- určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů	- skládání sil - výslednice sil	M grafické sčítání a odčítání úseček	
- určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese	- těžiště tělesa		
- v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly		**OSV** bezpečnost silničního provozu – setrvačnost – bezpečnostní pásy	
	deformační účinky síly		
- užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, takovou silou a obsahem plochy na níž síla působí	- tlaková síla - tlak		**EVVO** silniční doprava – rozložení nákladu – škody na komunikacích
- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	otáčivé účinky síly -páka -pevná kladka		
- rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu	pohyb a klid tělesa, jejich relativnost		
- změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas	- dráha a čas		
- určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas		Z 6.r. – postavení Země ve vesmíru	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- používá s porozuměním vztah v=s/t pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh - sestrojí graf závislosti dráhy rovnoměrného pohybu na čase (přímo graficky nebo pomocí vhodného počítačového programu) a odečte z něho hodnoty času, dráhy nebo rychlosti	- okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu	**OSV** práce s buzolou, orientace na mapě M 7.r.- přímá a nepřímá úměrnost	
- správně používá pojem atom, molekula - vlastnosti látek zdůvodní pomocí jejich částicového složení	Částicové složení látek, složení atomu - jádro, obal, proton, elektron, neutron	Ch – návaznost v 8.roč. – atomy, ionty, prvky, chem. vazba	**EVVO** železniční – silniční doprava, přetěžování kamiónů – škody na komunikacích
- tlak v kapalinách, spojené nádoby - užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení	Kapalné látky - Pascalův zákon		
- vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah p=h ρ g k řešení problémů a úloh	- hydrostatický tlak	**OSV** záchrana tonoucího	
- objasní kvalitativně vznik vztlakové síly v klidné kapalině a určí její velikost a směr v konkrétních situací, situace objasní pomocí dat a animací z otevřených zdrojů dat	- vztlaková síla působící na tělesa v kapalině - plování, vznášení se a potápění těles v kapalině		EVVO - předpověď počasí EVVO - znečištění ovzduší, exhalace
- vysvětlí vznik atmosférického tlaku, změří ho a určí tlak plynu v uzavřené nádobě	Plynné látky atmosférický tlak tlak plynu v uzavřené nádobě	Z – atmosféra Země	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika **Ročník: 8.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty kurzy, projekty	Poznámky
- rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla - využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu - využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle - pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi - najde pokusně ohnisko dutého zrcadla - rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice - rozliší pokusně spojku a rozptylku, najde pokusně ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost - dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě - porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi	Světlo Zdroj světla Přímočaré šíření světla Odraz světelného paprsku Zrcadla Lom světla na optickém rozhraní Optické čočky	**EGS** využití zrcadel v alternativních zdrojích energie- sluneční elektrárny	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty kurzy, projekty	Poznámky
- pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě - pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud - objasní účinky elektrického proudu - změří elektrický proud a elektrické napětí na spotřebiči digitálními měřicími přístroji - dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem - pochopí, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s materiálem, ze kterého je vodič vyroben - správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu - volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí - odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů	Rozklad světla Elektrický proud Elektrické napětí Pravidla bezpečné práce Zkrat Pojistka Ohmův zákon Odpor vodiče Jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod	**EGS** šetření el. energií (žárovka – zářivka) **OSV** bezpečné zacházení s elektrospotřebiči, první pomoc při úrazu el. proudem	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty kurzy, projekty	Poznámky
- rozliší pokusně vodič od izolantu - uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody - rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu - ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívce a objasní vznik střídavého proudu - popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie - dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie - popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí	Vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech Elektromagnetická indukce Střídavý proud Transformátor Výroba a přenos elektrické energie	**CH** 9. r. galvanický článek **EGS** alternativní zdroje energie, Elektrická energie, výroba el.energie a její vliv na životní prostředí	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití
- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu

- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití;

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika **Ročník: 9.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozumí pojmu mechanická práce a výkon, s porozuměním používá vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie, je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností - vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty - rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) - rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a bude schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace) - zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, dokáže vysvětlit základní meteorologické děje - objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě - vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro, pojem řetězová reakce a popíše, na jakém principu funguje jaderný reaktor; porozumí jak je	Mechanická práce Výkon Polohová a pohybová energie Vnitřní energie tělesa Tepelná výměna Změny skupenství Jaderná energie	**EGS** tepelná izolace- -šetření energií **EGS** globální oteplování Země- skleníkový efekt **EGS** freony- ozonová díra- škodlivý vliv UV záření	**EVVO** změny skupenství- předpověď počasí, voda EVVO opakování CH 8, F 6

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně			EVVO
- dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního a ultrafialového záření na lidský organismus		**EGS** jaderná energie- výhody a nevýhody, vliv na životní prostředí	
	Akustika		
- určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku, pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí; chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny	Zvuk Zdroj zvuku Šíření zvuku Odraz zvuku		
- využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří	Hlasitost zvuku		
- rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí			
- určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka			**EVVO -** nadměrná hladina zvuku
	Vesmír		
- popíše Sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách)	Sluneční soustava	**EGS** planeta Země jako součást vesmíru	
- popíše hlavní součásti Sluneční soustavy (planety, měsíce, planetky, komety)			
- zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy, k tomu využije dat a animací z otevřených zdrojů			
- má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci			

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

7.9 Vyučovací předmět: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět chemie na 2. stupni svým vzdělávacím obsahem navazuje na předmět přírodověda na 1. stupni a je úzce spjat s předměty fyzika, přírodopis a zeměpis. **Vyučuje se jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka se realizuje ve třídě, v chemické laboratoři nebo v počítačové učebně.**

Předmět je svou podstatou zaměřen na poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Velmi důležité je i učit se rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popřípadě ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Dále směřujeme výuku k :

- Podchycení a rozvíjení zájmů o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využívání jednoduchých chemických pokusů, řešení problému a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích
- Vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- Získávání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami

Předmětem prolínají průřezová témata. Důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana), na zodpovědnost a také spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (environmentální výchova, myšlení v evropských a globálních souvislostech).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Pozorování vlastností látek a jejich přeměn ve škole i v běžném životě
- Užívání různých aktivizujících metod, které přibližují základní poznatky z chemie a její využívání v životě člověka
- Předávání a vyhledávání dostatku zajímavých informací s chemickou tématikou především v souvislosti s běžným životem občanů
- Učení se posuzovat věrohodnost informací a zpracovávat je z hlediska důležitosti i objektivity a využívat je k dalšímu učení chemie
- Poznávání souvislostí zkoumání v chemii a v ostatních přírodních, popř. dalších vědách

Kompetence k řešení problémů

- Vedení k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností s významem chemie v každodenním životě člověka
- Vedení k samostatnému pozorování vlastností látek, chemických reakcí a k jejich vyhodnocování a k vyvozování praktických závěrů pro současnost i budoucnost
- Vedení k formulování problémů při svém chemickém vzdělávání, ale i v běžném životě
- Učení hledat, navrhovat či používat různé informace i různé metody řešení
- Učení posuzovat řešení problémů z hlediska jejich správnosti, jednoznačnosti a z těchto hledisek porovnávat i různá řešení
- Předkládání dostatečného počtu námětů k samostatnému uvažování a k řešení problémů souvisejících s bezpečným užíváním chemických látek

Kompetence komunikativní

- Vedení k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- Učení stručně a přehledně sdělovat (ústně i písemně) výsledky svých pozorování, experimentů a řešení problémů i běžných úkolů
- Učení obhajovat výsledky své práce i svůj názor na řešení problémů
- Učení přijmout kritiku a poučit se z ní
- Učení se využívat všechna (ve škole) dostupná informační a komunikační media

Kompetence sociální a personální

- Učení se kooperaci a týmové spolupráci při řešení problémů i při posuzování situací v běžném životě
- Učení se porozumět myšlenkám druhých, plynule a kultivovaně mluvit při obhajování vlastních názorů na určitý stav nebo chystanou změnu

Kompetence občanské

- Vedení k poznání možnosti rozvoje a zneužití chemie a učení se odpovědnosti za zachování životního prostředí
- Vedení k poznání zásad chování občanů při úniku nebezpečných látek

Kompetence pracovní

- Učení se optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- Učení se zásadám bezpečné práce a ochrany zdraví při práci

Kompetence digitálníní

- kritická práce s informacemi, efektivní komunikace a vzájemné spolupráce v digitálním prostředí
- spolupráce, komunikace a sdílení informací v digitálním prostředí s důrazem na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie **Ročník: 8.**

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- uvede příklady chemického děje a čím se zabývá chemie - rozliší fyzikální tělesa a látky - rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek	**Úvod do chemie** Vymezení chemie Látky a tělesa Chemické děje	**F** měřené veličiny (délka, objem, hmotnost, teplota, čas)	
- uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu - uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi - vysvětlí význam H-vět a P-vět a uvede jejich příklady u výrobků běžné spotřeby	**Bezpečnost při experimentálních činnostech** Zásady bezpečné práce v laboratoři První pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, popálení, pořezání)	**PŘ** úrazy a prevence (závažná poranění) **VÝCHOVA KE ZDRAVÍ** ochrana před úrazy, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví	1 EVVO EVVO EVVO
- uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek - rozliší známé látky podle jejich různých vlastností - popíše společné a rozdílné oblasti vybraných látek - rozpozná skupenství látek a jejich změny - vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách	**Vlastnosti látek** Vlastnosti látek (barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota) Změny skupenství, tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace	**F** měřené veličiny vztah mezi hustotou, hmotností a objemem skupenství látek	

- rozliší různorodé a stejnorodé směsi - rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede jejich příklady z běžného života - uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi - použije správně (v souvislostech) pojmy složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi - využívá složení roztoků (hmotnostní zlomek rozpuštěné látky a připraví roztok požadovaného složení - sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci - popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace - navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě - vysvětlí princip usazování a krystalizace - uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsí	**Směsi** Různorodé a stejnorodé směsi (roztoky) Složky směsi Složení roztoků Hmotnostní zlomek **Oddělování složek směsí** Usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace	**FYZIKA** měřené veličiny	

- rozezná a uvede názvy vody v plynném, kapalném a pevném skupenství - zhodnotí význam vody pro život na Zemi - uvede základní vlastnosti vody a její užití v praxi - rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití - uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách - vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život na Zemi - charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek - vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů - popíše co je teplotní inverze a smog - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	**Voda a vzduch** Voda – destilovaná, pitná, odpadní Výroba pitné vody Čistota vody Vzduch – složení, vlastnosti Čistota ovzduší Ozonová vrstva	**F** skupenství látek **Z** vztah příroda a společnost (globální – ekologické a environmentální problémy lidstva) **EV** význam vody a vzduchu jako základní podmínky života **MDV** kritický přístup k informacím z médií k problematice čistoty vody a vzduchu **EGS** čistota vody a vzduchu jako globální problém lidstva **OSV** osobní zodpovědnost za stav čistoty vody a vzduchu	EVVO EVVO EVVO EVVO
- uvede příklady (z praxe) dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic - používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech - popíše složení atomu a vznik kationu a anionu z neutrálních atomů	**Částicové složení látek** Atomy, molekuly Atomové jádro, protony, neutrony Elektrony, elektronový obal atomu, valenční elektrony, ionty	**F** částicová stavba látek (difuze, Brownův pohyb)	

- používá značky a názvy chemických prvků: Ag, Al, Au, Br, C, Ca, Cl, Cu, F, Fe, H, He, I, Li, K, Mg, Mn, N, Na, O, P, Pb, Pt, S, Si, Sn, Zn - vysvětlí co udává protonové číslo - vyhledá v tabulkách názvy prvků k daným protonovým číslům a zapíše správně ke značce prvku protonové číslo - rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny - odvodí složení chemické látky ze vzorce (a z modelu molekuly) chemické sloučeniny - rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků - zhodnotí vliv činnosti člověka na změny obsahu kyslíku a ozonu v plynném obalu Země - rozliší periody a skupiny a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi - rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech - provede jednoduché chemické reakce ve školní laboratoři	**Chemické prvky a chemické sloučeniny** Chemické prvky Vybrané názvy a značky chemických prvků Protonové číslo **Periodická soustava prvků** Kovy (Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au) Slitiny – mosaz, bronz, dural Nekovy (H, O, N, Cl, S, C) **Chemické reakce** Výchozí látky a produkty Chemický děj **Chemické rovnice**	**OSV** zodpovědnost jednotlivce za práci s prvky a sloučeninami ohrožujícími zdraví a životní prostředí **EV** nebezpečí poškození životního prostředí některými prvky a jejich sloučeninami (těžké kovy, baterie z mobilních telefonů, součástky PC v odpadu atd.) **F** měřené veličiny (vztah mezi hustotou, hmotností a objemem)	

- uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh - zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce - přečte zápis chemické rovnice s užitím názvů chemických látek - určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech - zapíše z názvů vzorce a naopak - popíše vlastnosti použití a význam chloridu sodného - určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech - zapíše z názvů vzorce a naopak - popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí - popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami - zapíše z názvů vzorce a naopak - rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - posoudí vliv vybraných kyselin na životní prostředí	Zákon zachování hmotnosti Jednoduché chemické rovnice **Halogenidy** Fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy Ionty Názvosloví halogenidů Oxidační číslo **Oxidy** Oxid siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý Názvosloví oxidů Skleníkový efekt **Kyseliny, pH** Kyseliny – chlorovodíková, sírová, dusičná Názvosloví kyselin pH, indikátory pH Kyselé deště	**PŘ** nerosty a horniny **EV** solení silnic **MDV** informace a názory v médiích k problematice solení vozovek, formulace vlastních názorů **OSV** zodpovědnost jedince za své zdraví (revize plynových spotřebičů v domácnosti, oxidy ve výfukových plynech automobilů) **EV** vliv pH na život ve vodě (jezera a řeky) reakce kyselinotvorných oxidů v atmosféře, působení kyselých dešťů vznik smogů a jejich vliv na zdraví	 EVVO EVVO EVVO

- popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při zasažení těla těmito látkami - zapíše z názvů vzorce a naopak - posoudí vliv vybraných hydroxidů (v odpadech) na životní prostředí - provede neutralizaci velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi - uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi - zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy - rozliší, které látky patří mezi soli - zapíše z názvů vzorce a naopak - plánuje, sestavuje a provádí chemický experiment s pomocí příslušných nástrojů a účelně zvolených digitálních technologií	**Hydroxidy** Hydroxidy – sodný, draselný, vápenatý Názvosloví hydroxidů **Neutralizace, soli** Podstata neutralizace Vznik solí Názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitanů možnosti využití digitálních měřicích přístrojů při zjišťování vlastností látek, zaznamenání, vyhodnocení a interpretace naměřených dat	**OSV** osobní zodpovědnost při práci se žíravými kyselinami a hydroxidy, poskytnutí první pomoci při poleptání a zabezpečení lékařské pomoci zraněnému **EV** nebezpečí havárií při výrobě, přepravě a skladování kyselin a hydroxidů **OSV** osobní zodpovědnost při užívání chemických látek (např. hnojiva) **EV** nebezpečí nadměrného hnojení umělými hnojivy (stav plodin, ohrožení zdrojů pitné vody, poškození půdy apod.)	EVVO EVVO

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- rozpozná přeměny skupenství látek
- pozná směsi a chemické látky
- rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití
- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti
- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie **Ročník: 9.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- uvede příklady uplatnění solí v praxi - vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou - uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí - popíše složení, vlastnosti a použití stavebních pojiv	**Hospodářsky významné látky** Tepelně zpracovávané materiály (vápenec, sádra, keramika) Průmyslová hnojiva (N, P, K)		**EVVO**
- rozliší výchozí látky a produkty - odhadne výsledky a vypočítá úlohy s užitím veličin n, M, m, V, ρ	**Chemické reakce** Látkové množství Molární hmotnost	**M** trojčlenka vyjádření neznámé ze vzorce	
- aplikuje poznatky o faktorech v praxi - předchází nebezpečnému průběhu reakcí	**Rychlost chemických reakcí** Faktory ovlivňující rychlost (teplota, plošný obsah, katalyzátor)		
- uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání - posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí - rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti a plynové kahany při školních experimentech	**Energie a chemické reakce** Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn) Průmyslově vyráběná paliva	**VÝCHOVA KE ZDRAVÍ** ochrana před úrazy a dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami - uvede jak postupovat při vzniku požáru, poskytne první pomoc při popálení - vysvětlí pojmy oxidace a redukce - určí které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce - popíše princip výroby železa a oceli a zhodnotí jejich význam pro národní hospodářství - vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňující její rychlost, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí - předpoví a ověří vliv různých činitelů na průběh koroze jednoduchým pokusem - rozliší podstatu elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického využití - rozliší anorganické a organické sloučeniny	**Redoxní reakce** Oxidace a redukce Výroba železa a oceli Elektrolýza Koroze	ochrana člověka za mimořád. událostí **F** obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie **OSV** vlastní zodpovědnost za bezpečnou práci s topnými plyny a palivy **EV** CO2,CH4 jako skleníkové plyny, SO2 jako vedlejší produkt spalování uhlí – kyselé deště význam obnovitelných zdrojů energie **EV** význam sběru starého železa a ostatních kovů hospodářské ztráty způsobené korozí železa **Fy** elektrický obvod	EVVO EVVO EVVO

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití - vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu - vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem - rozliší pojmy „uhlovodíky“, a „deriváty uhlovodíků“ - rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu na příkladech vzorců známých derivátů - rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí, octové, ethylesteru kyseliny octové, formaldehydu a acetonu, uvede vlastnosti a příklady využití těchto látek - uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší ji mezi ostatními typy chemických reakcí - rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka	**Uhlovodíky** Alkany, alkeny, alkiny, areny (metan, etan, propan, butan, ethylen, benzen, naftalen) Průmyslové zpracování ropy **Deriváty uhlovodíků** Halogenové deriváty Alkoholy, fenoly Aldehydy, ketony Karboxylové kyseliny Estery, esterifikace **Přírodní látky** Sacharidy Tuky Bílkoviny Vitamíny Fotosyntéza	**EV** nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy **MDV** informace o ropných haváriích **OSV** osobní zodpovědnost při práci s uhlovodíky (zemní plyn, acetylen, benzen atd.) **OSV** osobní zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků (rozpouštědly, ředidly, barvami, zvláště acetonem – karcinogenní látka) poškození zdraví užíváním alkoholických nápojů, nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu **EV** znečištění životního prostředí a odpadních vod organickými	EVVO

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka - uvede příklady chemické výroby ve svém okolí - uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje - zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů - vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší - zachází bezpečně s běžnými mycími a čistícími prostředky používanými v domácnosti - rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami • posuzuje pozitivní a negativní vlivy chemických látek a jejich směsí, ze kterých jsou vyráběny předměty každodenní potřeby (využívaných v potravinářském průmyslu, prostředků běžně využívaných v domácnosti apod.)	**Chemie a společnost** Chemický průmysl v ČR Chemická výroba Detergenty Pesticidy Otravné látky Léčiva, drogy Biotechnologie, enzymy Plasty a syntetická vlákna (polyethylen, polystyren, polyvinylchlorid; polyamidová a polyesterová vlákna) význam chemického průmyslu pro společnost; posouzení relevance a spolehlivosti informací a informačních zdrojů, včetně zdrojů digitálních, vzhledem k tématu a práce s nimi	rozpouštědly a ředidly nakládání se zbytky organických rozpouštědel, acetonu apod. znečištění životního prostředí při chem. výrobách **EGS** poškození ozonové vrstvy jako globální problém lidstva **PŘ** fyziologie rostlin (fotosyntéza, dýchání…) životní styl nemoci (civilizační) **VÝCHOVA KE ZDRAVÍ** výživa a zdraví, civilizační choroby **OSV** osobní zodpovědnost za svoji výživu, nadměrný příjem cukrů, tuků, cholesterol **EV** plasty v odpadech, význam recyklace znečištění odpadních vod saponáty **EGS**	EVVO

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních - uvede příklady otravných látek a způsoby boje proti nim - uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument - rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí - rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání - uvede příklady nejrozšířenějších výbušných, hořlavých a toxických látek a způsob jejich označování - zjistí výrobní podniky v regionu, uvede co vyrábějí, a posoudí s nimi související nebezpečí	**Havárie s únikem nebezpečných látek** Látky výbušné, hořlavé, toxické Zásady chování při úniku nebezpečných látek Improvizovaná ochrana při úniku nebezpečných látek	plasty a saponáty jako globální problém lidstva **OSV** osobní zodpovědnost při nakládání s použitými plasty osobní zodpovědnost za svojí výživu **VÝCHOVA KE ZDRAVÍ** bezpečné chování (v krizových situacích) dodržování bezpečnosti pravidel a ochrany zdraví ochrana člověka za mimořádných událostí (živelní pohromy, terorismus) **OSV** osobní zodpovědnost při práci s chemickými látkami v domácnosti a zaměstnání	EVVO EVVO EVVO EVVO EVVO EVVO EVVO

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy
- uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
- zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

7.10 Vyučovací předmět: Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- seznamuje žáka s důležitostí přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty
- vícedenní vzdělávací pobyty

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět **přírodopis** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda:**

- chemie : ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika : fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis : rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí (VDO)
- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání (OSV)
- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací

Kompetence k řešení problémů
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařezuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní
- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální
- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochanou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní
- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickým preparáty a s živými přírodninami
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- učitel vede žáky k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku

Kompetence digitální
- vedení žáků ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjení dovedností žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- tvorba a úpravy digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- spolupráce, komunikace a sdílení informací v digitálním prostředí s důrazem na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis **Ročník: 6.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - znovu si uvědomí, že život na Zemi se postupně vyvíjel, než dosáhl současné rozmanitosti i to, jak je pro život důležitá voda, kyslík a fotosyntéza - s pomocí aplikací umožňujících provádět různé techniky animace zachycuje vybrané projevy života organismů (např. růst a vývin, pohyb, dráždivost) - pochopí, proč k poznávání přírodní rozmanitosti je třeba organismy třídit podle určitých znaků do skupin (taxonomických jednotek) - přesvědčí se o významu lupy a mikroskopu a naučí se s nimi pracovat - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - postupně pozná a naučí se porovnávat vnější a vnitřní stavbu těla vybraných skupin organismů (prvoků a	Planeta Země a život na Zemi Život kolem nás různé techniky animace životních projevů organismů Zkoumáme život Stavba organismů Buňka Nebuněčné formy života – viry Bakterie Prvoci ŽIVOČICHOVÉ – ZOOLOGIE	**Z** Planeta Země rozmanitosti přírody, probudit citový vztah	EVVO neléčit virová onemocnění antibiotiky, pandemie nemocí, očkování, problémy 3. světa revoluční objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antibiotikům

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
mnohobuněčný bezobratlých živočichů) a vysvětlit funkci jednotlivých složek jejich těla - dokáže porovnávat a hodnotit význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňovat zásady hygieny a vhodného chování ve styku s nimi a významnost jejich ochrany - umí charakterizovat prostředí výskytu jednotlivých živočichů i podstatu jednoduchých potravních řetězců - podle znaků živočichů je schopen pracovat s jednoduchými atlasy a poznávat v praxi některé živočichy - zná a dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce s živým materiálem a zásady správného chování v přírodě - pozná, které organismy se řadí mezi rostliny a co je jejich společným znakem - naučí se chápat význam zelených organismů a fotosyntézy pro život na Zemi - dokáže uvést příklady zástupců řas, mechorostů a cévnatých rostlin, které jsou u nás přírodě nejčastější, nebo je člověk pěstuje	Žahavce Ploštěnci Hlísti Měkkýši Kroužkovci Členovci Ostnokožci ROSLTINY – BOTANIKA Význam rostlin v přírodě Fotosyntéza Sinice Řasy Mechy Cévnaté rostliny – stavba těla Výtrusné rostliny	základní hygienické návyky	EVVO narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu – důsledky EVVO potravní řetězec, zachování rovnováhy

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozliší základní části těla cévnatých rostlin (kořen stonek, list) a umí vysvětlit jejich funkci - umí vysvětlit význam lišejníků as mechorostů na Zemi i v naší krajině - uvědomuje si rozmanitost a význam lesů a chápe nutnost ochrany lesních porostů před nežádoucími činnostmi člověka - pozná naše nejběžnější jehličnany - rozliší podle plodnic nejběžnější houby, uvědomuje si význam hub v přírodě a jejich užitečnost a nebezpečí ve vztahu k člověku	Nahosemenné rostliny Houby Lišejníky		EVVO význam lesa, ubývání lesních porostů, emise, imise EVVO symbiosa, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis **Ročník: 7.**

Výstup	**Učivo**	**Průřezová témata** **Mezipředmětové vztahy** **Projekty a kurzy**	**Poznámky**
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - přispívá k mapování výskytu vybraných živočichů regionu s využitím vhodných webových stránek a aplikací - - dokáže uplatňovat zásady hygieny a vhodného chování k volně žijícím i chovaným živočichům - podle znaků živočichů je schopen pracovat s jednoduchými atlasy nebo klíči a některé živočichy sám poznává	Strunatci (pláštěnci a bezlebeční) Obratlovci - kruhoústí (mihulovci) - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci - savci Etologická pozorování živočichů Stavba těla krytosemenných rostlin a jejich život Kořen Stonek List	**Z -rozšíření organismů, migrace** **EGS - mezinárodní smlouvy o rybolovu** **D – rybníkářství v Čechách** **Z – cesty ptáků** **EGS – ohrožené druhy, nezákonný lov**	-zopakovat třídění bezobratlých ze 6. roč. -na konci 7.roč. umí vybrané organismy rozlišit dle diakritických znaků a zařadit je do tax. skupin EVVO - zamořené vodní plochy, ekologické havárie EVVO – ptačí krmítka EVVO – chov andulek, papoušků EVVO – chov domácích savců

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - zná význam fotosyntézy pro růst rostlin a život na Zemi - umí vysvětlit kvetení rostlin, vznik plodů a jejich význam pro rostliny i člověka - v jednotlivých skupinách rostlin pozná hospodářsky důležité plodiny a zná jejich význam pro výživu člověka a hospodářských zvířat - vysvětlí princip základních fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - pozná naše běžné listnaté stromy - zná běžné okrasné rostliny a umí je využít ke zkrášlení okolí - ví o chráněných a ohrožených druzích v okolní přírodě i o tom, jak je chránit - umí využít lupu a mikroskop k náročnějšímu pozorování rostlinných orgánů - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů - dokáže rozlišit rostliny podle nároků na jejich životní prostředí - zná příklady rostlin pocházejících z cizích zemí, které se používají jako potravina a koření - zná jedovaté rostliny a ví, čím mohou ohrožovat zdraví	Květ Krytosemenné rostliny - rostliny dvouděložné - rostliny jednoděložné Rostliny a prostředí – společenstva rostlin	EGS - hospodářsky významné rostliny, import, potravinové zdroje EVVO - léčivé rostliny, bio - produkty	EVVO - rostliny - producenti, potravní řetězec EVVO – ochrana přírody

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
- ví o vlastnostech a významu nejběžnějších léčivých rostlin - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody			

Metody, formy, nástroje, pomůcky: nástěnné obrazy, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, botanické a zoologické klíče a atlasy.

Projekty, kurzy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka
- rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda.
Vyučovací předmět: Přírodopis **Ročník: 8.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozumí hlavním stádiím vývoje člověka, orientuje se v jeho fylogenezi - umí vysvětlit vývoj člověka - umí pojmenovat a určit jednotlivé části orgánových soustav lidského těla, seznámí se základy jejich anatomie - určí polohu a objasní základní stavbu a funkci orgánů, pochopí význam jednotlivých orgánů pro život člověka - seznámí se s předlékařskou první pomocí při poranění a jiném poškození těla, zapamatuje si, jak postupovat při poraněních a nehodách a jak přivolat odbornou pomoc - dovede poznat příznaky některých nemocí, s nimiž se může setkat ve svém životě, zná zásady jejich prevence a léčby - pomocí názorných multimediálních prostředků vysvětluje funkci orgánových soustav - objasní vznik a vývin nového lidského jedince od početí až po stáří, zná základní charakteristiky jednotlivých věkových období - vytvoří si základní představu o podobě a uložení genetické informace člověka	Původ a vývoj člověka Tkáně lidského těla Opěrná a pohybová soustava Oběhová soustava Dýchací soustava Trávicí soustava Soustava vylučovací Soustava kožní Nervová soustava Žlázy s vnitřní sekrecí Smyslová ústrojí Multimediální aplikace pro zobrazování orgánových soustav člověka Rozmnožovací soustava Člověk a zdraví Nemoci, úrazy a prevence- epidemie	**MKV** tolerance k odlišnostem **D** vývoj člověka **TV** význam posilování, udržování kondice **CH** aerobní procesy, oxidace **CH** oxidy, spalování znečištěné ovzduší, exhalace **MDV** využití médií, stav ovzduší, varování - špatné rozptylové podmínky, pylové zpravodajství **F** zákon zachování energie, přeměna energie hladomor, problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě	**Metody, formy, nástroje, pomůcky:** nástěnné obrazy, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, botanické a zoologické klíče a atlasy. pitný režim rakovina kůže reflexní oblouk

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - dokáže uvést příklady dědičnosti v praktickém životě člověka, včetně základní informace o nemocích a chybách vázaných na dědičnost	Člověk a dědičnost	**CH** cukry, tuky, bílkoviny pitný režim, ochrana vodních zdrojů - udržitelný rozvoj **VZ** sexualita, pohlavně přenosné choroby pandemie AIDS **VZ** nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus **CH** nukleové kyseliny	**EVVO** geneticky upravené potraviny, léčba vrozených vad, úpravy geonomu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- popíše vznik a vývin jedince
- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis **Ročník: 9**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zná stavbu a jednotlivé vrstvy Země - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	**Naše Země ve vesmíru** Země - vznik a stavba Země **GEOLOGICKÉ VĚDY** MINERALOGIE Nerosty a horniny Fyzikální vlastnosti nerostů Chemické vlastnosti nerostů Třídění nerostů podle chemického složení PETROLOGIE Vyvřelé horniny Usazené horniny Přeměněné horniny GEOLOGICKÉ DĚJE Vnitřní geologické děje Vnější geologické děje PŮDY – vznik, půdotvorní činitelé, složení a vlastnosti půd, třídění půd PODZEMNÍ VODA A PRAMENY VZNIK A VÝVOJ ŽIVOTA NA ZEMI Názory na vznik a vývoj života Jak začal život Éry vývoje Země	**Z** pohoří

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vlastními slovy objasňuje vývoj populací organismů s využitím názorných multimediálních prostředků a modelů pro zobrazení průběhu přírodních dějů - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	simulace a modely vývoje populací a společenstev organismů **EKOLOGIE A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ** Podmínky života Neživé složky životního prostředí Živé složky životního prostředí Stav životního prostředí Člověk a biosféra Podnebí a počastí ve vztahu k životu- význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka Mimořádné události způsobené přírodními vlivy- příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	**EGS** spolupráce při ochraně životního prostředí	**EVVO** ochrana životního prostředí **EVVO** zásady zdravého způsobu života První pomoc

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
- objasní základní princip některého ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí
- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

7.11 Vyučovací předmět: Zeměpis
Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku. V 6., 9. ročníku dvě hodiny týdně, v 7. a 8. ročníku jednu hodinu týdně.
Zeměpis se vyučuje v odborné učebně. Řád učebny zeměpisu je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:
- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověka příroda:
- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry,…
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, …
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, …

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, …
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států,…

Předmětem prolínají průřezová témata:
- **VDO**: občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie
- **OSV**: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje
- **EV**: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
- **MDV**: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu
- **EGS**: objevování Evropy, světa
- **MKV**: kulturní diference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

- volba a účelné využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy
- seznámení žáků s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi
- důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis **Ročník: 6.**

Výstup	**Učivo**	**Průřezová témata** **Mezipředmětové vztahy**	**Poznámky**
Objasní postavení Země ve vesmíru, popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy Charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce rozumí pojmům: planeta, hvězda, komety,..	Země ve vesmíru	Př – uspořádání živého světa	
hodnotí důsledky pohybů Země vysvětlí podstatu polárního dne a noci dokáže své znalosti použít v praxi	Tvar a pohyby Země	MDV – aktuality Př- roční období – změny v přírodě	Názorné pomůcky
Používá glóbus jako zmenšený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu	Glóbus Měřítko glóbu	M – převody jednotek	
Používá různé druhy plánů a map, přepočítává vzdálenosti podle měřítek Seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách Rozliší na příkladech rozdíl mezi digitální a analogovou mapou Prokáže znalost smluvených značek Vyhledá potřebné informace v atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících	Druhy map a plánů, jejich měřítka Digitální mapy, mapové portály – charakteristiky, příklady užití v geografii Obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky Orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám Práce s atlasem		Lze zařadit vycházku – orientace podle busoly, kompasu.Jednoduché náčrty a plánky okolí. Turistické mapy

Výstup	**Učivo**	**Průřezová témata Mezipředmětové vztahy**	**Poznámky**
Používá zeměpisnou síť, určuje na glóbusu i mapě geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi Vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi Rozumí pojmům: poledník, rovnoběžka, zeměpisná síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh,…	Poledníky Rovnoběžky Zeměpisná síť Určování geografické polohy Časová pásma	EGS – časová pásma	
Vysvětlí pojem krajinná sféra, Rozlišuje jednotlivé složky krajinné sféry, pojmenovává základní typy zemského povrchu	Krajinná sféra Země a její složky Tvary zemského povrchu	Př 9. ročník – vznik krajinné sféry, endogenní a exogenní děje,……	
Přírodní sféry Rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry Objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů Posuzuje zemský povrch Pracuje s pojmy: počasí, podnebí, celkový oběh vzduchu v atmosféře Vymezí na mapě různé podnebné pásy a porovnává je Pozoruje a zaznamenává počasí v místě svého bydliště Seznámí se s rozložením vody na Zemi Porozumí a vyhledává na mapách pojmy: oceán, moře, řeky, jezera, moře, záliv,	Význam jednotlivých složek na Zemi	ICT . zdroj informací	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
průliv, pohyby mořské vody, ledovce, bažiny, umělé vodní nádrže,.. Popíše složení půdy (typy, druhy, význam, využití, ochrana, pojmy- humus, mateční hornina, eroze Objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce Vymezí geografická šířková pásma na Zemi Seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí (znečištění ovzduší, vod, půd, …)			EVVO
Určí geografickou polohu jednotlivých oceánů a světadílů Porovná rozlohu jednotlivých oceánů a světadílů Charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů Seznamuje se s ekologickou problematikou oceánů	Poloha, rozloha, členitost a přírodní poměry oceánů a světadílů	Př – život v oceánech a světadílech, využití oceánů MDV - aktuality	EVVO
Určí geografickou polohu a vyhledává na mapách polární oblasti Uvede význam Arktidy a Antarktidy Seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí Dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, se kterými se seznámí Provede regionalizaci v jednotlivých světadílech	Zeměpis světadílů: - polární oblasti - Afrika - Austrálie a Oceánie	MDV – aktuality a aktuální stav Př – podmínky života na Zemi	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí, hlavní a významná města Vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech Vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech Dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, se kterými se seznámí			
Zopakuje si probrané učivo, utřídí si poznatky	Opakování		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
- získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí
- objasní důsledky pohybů Země
- uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis **Ročník: 7.**

Výstup	**Učivo**	**Průřezová témata** **Mezipředmětové vztahy**	**Poznámky**
Provede regionalizaci v jednotlivých světadílech Vyhledá a pojmenuje vybrané státy, hlavní a významná města Vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a vybraných státech, zvažuje souvislost přírodními poměry Seznámí se s mezinárodními organizacemi Vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech Dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, se kterými se seznámí Používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání modelových států	Zeměpis světadílů (fyzickogeografická sféra, socioekonomická sféra, regionalizace, charakteristika států): Amerika Asie	M – porovnávání čísel, jednotky plochy MKV – návštěvy v zahraničních rodinách, kultura a tradice MDV – aktuality, aktuální situace	Referáty k vybraným státům.
Zopakuje si probrané učivo, systematicky si utřídí informace a vytvoří si celkový náhled a přehled a daných světadílech	Opakování		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis **Ročník: 8.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
Provede regionalizaci v jednotlivých světadílech Vyhledá a pojmenuje vybrané státy, hlavní a významná města Vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a vybraných státech, zvažuje souvislost přírodními poměry Objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality vybraných společenských a hospodářských jevů Seznámí se s mezinárodními organizacemi Vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech Dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, se kterými se seznámí. - orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele - popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací - posuzuje a rozlišuje předpoklady a lokalizační faktory sídel	Zeměpis světadílů (fyzickogeografická sféra, socioekonomická sféra, regionalizace, charakteristika států): Evropa Digitální mapy, digitální zdroje pro znázornění jevů v geografickém prostředí Socioekonomická sféra	**PŘ** podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, hlad, HIV lidská populace, lidská rasa **MDV** aktuality **ICT** vyhledávání informací **OSV** vztahy mezi lidmi (rasismus) **PŘ** 9.ročník vliv přírodních podmínek na osídlení Projekt: Státy EU	Podrobněji se seznámí se státy Evropy, zaměření na mezinárodní organizace, ve kterých je ČR členem. Referáty k vybraným státům.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství (průmysl, zemědělství, doprava, zahraniční obchod, alternativní zdroje energie) - vymezí kritéria vyspělosti státu, státy podle stupně rozvoje - pracuje aktivně s tématickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech - orientuje se na politické mapě světa - rozlišuje a porovnává státy světa - lokalizuje aktuální příklady politických, náboženských a národnostních konfliktů ve světě - uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení - vymezí pojem globální problém, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení - rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady - posuzuje působení krajinotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady	Politické rozdělení světa: Státy světa Mezinárodní politické a hospodářské seskupení a organizace Globální problémy současného světa Krajina: Prostředí a typy krajiny Společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí	**PŘ** podvýživa, hlad, AIDS, oteplování, ekologické katastrofy, fotosyntéza,.. **EGS + ENV** důsledky globálních problémů pro každého z nás **ICT** zdroj informací **PŘ** 9. ročník životní prostředí, ekologie, vliv prostředí na zdraví člověka, život v přírodní a kulturní krajině **ICT** vyhledávání informací a nejznámějších ekologických organizacích u nás i ve světě **M** měřítko a poměr **PŘ** 9. ročník příroda v místní krajině **ENV** pohyb v přírodě	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životní prostředí na lokální i globální úrovni - provede prostorové rozmístění hlavních ekosystémů - porozumí pojmům ekologie, udržitelný rozvoj - ovládá základy orientace v terénu - využívá aktivně mapy, atlasy, pracuje s internetem,.. - aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech - zopakuje s i probrané učivo a vytvoří si celkový náhled	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí. Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině Opakování		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace
- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis **Ročník: 9.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- určí geografickou polohu české republiky - porovná rozlohu české republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou států sousedních - využívá vybraný GIS pro znázorňování, srovnání a hodnocení vybraných charakteristik sousedních států ČR - popíše s pomocí obecně zeměpisných a tématických map vznik a vývoj reliéfu, vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy rostlinstvo a živočišstvo české republiky - zhodnotí stav životného prostředí, vymezí NP a CHKO - vyhledá a popíše nejmenší a největší soustředění obyvatelstva v ČR - vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v ČR - srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva ČR se sousedními státy - vyhledá aktuální demografické údaje (o své obci nebo o celé ČR - pokouší se o prognózu dalšího vývoje)	Česká republika: Geografická poloha a rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry geografický informační systém – jeho užití Obyvatelstvo ČR Hospodářství České republiky	**PŘ** geologická stavba, ochrana přírody **ENV** stav přírody, ochrana **PŘ** vliv osídlení na krajinu **OSV** národnostní menšiny, rasismus **F** typy elektráren	EVVO – využívání přírodních zdrojů, snižování těžby uhlí, vypouštění emisí do ovzduší referáty

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- porovnává předpoklady rozmístění hospodářských aktivit v ČR - hospodářství ČR charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod - zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky - uvádí příklady účasti ČR ve světových organizacích - lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice - charakterizuje přírodní poměry, kulturní zajímavosti a porovnává jejich vyspělost a hospodářskou funkci - zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci - popíše regionální zvláštnosti, osídlení, kulturu, hospodářství místního regionu - pracuje s mapou místního regionu - Zopakuje si probrané učivo, vytvoří si celkový přehled o české republice a náhled na geografické učivo	Regiony České republiky Místní region Opakování	**CH** petrochemie **ENV** vliv hospodářství na životní prostředí **ENV** stav životního prostředí v regionech **EGS** spolupráce v rámci EU **ENV** životní prostředí **VDO** život v regionu Projekt: Místní oblast	Porovnávání regionů na základě získaných informací

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

7.12 Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k:
- vnímání hudby jako důležité součásti života jednotlivce a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Časové vymezení předmětu:
- 6. – 9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu:
Výuka probíhá v učebně určené pro hudební výchovu. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- kolektivní práce
- samostatné práce
- skupinové vyučování
- projektové vyučování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žáci
- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojují do souvislostí

Učitel
- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

Žáci
- na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují, hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlejí
- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci
- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Učitel
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

Žáci
- efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- žáci se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Učitel
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Žáci
- respektují názor druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují do kulturního dění

Učitel
- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

Žáci
- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytvářejí pozitivní vztah k hudebním činnostem

Učitel
- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Kompetence digitální
- vedení žáků k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů
- žáci jsou motivováni a mají i příležitost k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů

- žáky vedeme a nabízíme jim možnost k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova **Ročník: 6.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- pohybem vyjadřuje polkový, pochodový a valčíkový rytmus - umí taktovat dvoučtvrťový a tříčtvrťový takt - dokáže pohybem vyjádřit obsah písně - správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orfovy nástroje - má rytmické cítění a rytmickou paměť - dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy, předehry a dohry - zaznamená hudební aktivitu spolužáků - sluchem rozliší zvuk vybraných hud. nástrojů a dovede je pojmenovat - rozliší skladbu vokální od instrumentální	**Hudebně pohybové činnosti** polka, pochod, valčík, mazurka hra na dirigenta a orchestr dramatizace písní vánoční koledy - dramatické ztvárnění **Instrumentální činnosti** reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu (Já husárek malý; Koulelo se koulelo; Malé kotě) rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo rytmické hudební formy – pochod, polka, valčík analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma tvoření jednoduchých partitur pro Orfovy nástroje Záznam hudebních aktivit prostřednictvím dostupných analogových i digitálních prostředků **Poslechové činnosti** poznávání hud. nástrojů – rozdělení	**Tv** pohyb a tanec **OSV** Estetika mezilidských vtahů, rozvoj smyslového poznání, rozvoj schopností	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- umí rozlišit lidovou a umělou píseň,melodram, muzikál, operu a operetu - seznámí se s obdobím baroka a klasicismu - seznámí se s vybranými skladbami - dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. v dvojhlase, trojhlase - umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu - umí vyhledat určené takty a rytmy	do skupin píseň umělá a lidová vokální a instrumentální skladba -melodram, muzikál, opereta, opera G:F:Händel - poslech skladeb opera-nově vzniklá hud. forma Claudio Monteverdi symfonie, koncert Mozart, Haydn, Beethoven, Smetana, Dvořák **Vokální činnosti** intonační cvičení-vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur zpěv lid. písní, práce s notovým zápisem říkadlo, píseň – rytmické vyjádření textu písně vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova **Ročník: 7.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- při zpěvu využívá správné pěv. návyky - podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně - při poslechu využívá získané zkušenosti - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti - rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby - zařadí skladbu do příslušného období - v digitálním prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt, popíše jeho hudební složku - pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků - dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření dramatického vystoupení	**Vokální činnosti** lidové a umělé písně – dynamika, melodie, rytmus výběr písní různých období **Poslechové činnosti** pochod, tanec, vážná hudba k posl. výběr poslech. skladeb různých období Baroko – Vivaldi Klasicismus – Mozart, Beethoven Romantismus – Chopin, Schubert Český romant. – Smetana, Dvořák Interpretace hudby v hudební složce multimediálního projektu **Instrumentální činnosti a pohybové činnosti** prolínají do ostatních hudebních čin. v průběhu celého škol. roku taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie polka, valčík, mazurka moderní tance dramatizace v hud. projektu k době Vánoc	**MKV** lidské vztahy vzájemné obohacování různých kultur, respektování etnik **D** **Ov** společenské chování	EVVO – autoři jejichž tvorbu ovlivnil přírodní prvek

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- doprovází písně pomocí ostinata
- interpretuje vybrané lidové a umělé písně

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova **Ročník: 8.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně - respektuje dynamiku písně - umí použít k doprovodu jednoduché nástroje	**Vokální činnosti** hlasová a rytmická cvičení intervaly rytm. výcvik s oporou hud. nástroje zpěv umělých i lidových písní (Horo, horo, vysoká jsi, Svatá Kateřina, Nezacházej slunce, Řekni kde ty kytky jsou, - Semafor, Stín katedrál)	**VDO** rozvíjet kritické myšlení, aktivitu **EGS** vnímání evropské hudební kultury jsme Evropané	
- pojem akord - zná jednoduché kytarové akordy - rozliší durovou a mollovou stupnici - pokouší se o lidový dvojhlas	transpozice vzestupné a sestupné řady tónů (stupnic) akord příklady v lidové tvorbě		
- seznámí se s charakteristickými prvky jazzové hudby - umí přesně rytmicky zazpívat vybrané písně	divadla malých forem – Klementaine, Honky tonky blues, To jsem ještě žil, (S+Š) Osvobozené divadlo – Ježek: David a Goliáš, Klobouk ve křoví,Život je jen náhoda		
- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu	**Poslechové činnosti** poslech různých poslechových žánrů,		

- rozliší základní vlastnosti tónu - sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou - umí pojmenovat vybrané hud. formy	srovnání, postihování charakteristických rozdílů Gershwin – Rhapsodie in blue J.Scot – The Entertainer – ragtime baroko – Bach, Vivaldi romantismus –Chopin, Liszt, Čajkovskij, Schubert Dvořák – symfonická tvorba Fibich – melodram Vodník, Poem Baroko – Vivaldi, Bach, Händel – Mesiáš opera, oratorium fuga, suita, concerto grosso klasicismus – znaky – Haydn, Mozart romantismus – Chopin, Schubert ruská hudba – Čajkovskij český romantismus – Smetana – Má vlast Česká mše vánoční – J.J.Ryba Česká mše půlnoční – A.Michna z Otradovic	**Vv** emoce v umění	
- seznámí se s vybranými skladbami Janáčka a Martinů - tvoří jednoduché doprovody - dokáže sestavit pásmo hudby a mluveného slova	**Česká hudba 20. století** Janáček, Martinů **Instrumentální činnosti** hud. projekt k příležitosti vánočních oslav: pásmo reprodukované		

- umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus - v digitálním prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt, popíše, jaké druhy umění se na projektu podílejí, kým nebo čím byl projekt inspirován - pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy	hudby, koled, vlastní instrumentální tvorby výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem ragtime – synkopický rytmus swing, boogie woogie, blues hudební klip, hudební film a muzikál, předloha, inspirace, porovnání různých způsobů provedení **Hudebně pohybové činnosti** prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého škol. roku taktování, taneční kroky,vlastní pohybové ztvárnění – choreografie polka, valčík, mazurka, džaiv, cha-cha		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova **Ročník: 9.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - poznává nejstarší hud. památky a umí je zařadit do historických souvislostí - orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích - zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti - podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů	**Vokální činnosti** opakování učiva z předchozích ročníků – lid. a umělé písně s důrazem na dynamiku, melodii a rytmus <u>Výběr písní období</u>: středověk: Hospodine pomiluj ny Kdož jsú boží bojovníci Gregoriánský chorál (Veni domine – Basiková) renesance: píseň Viva la musica baroko: Bach – Blaženost má klasicismus: Haydn – Intervaly Beethoven – Óda na radost Romantismus: Schubert – Pstruh Verdi – sbor židů z opery Nabucco <u>Hudební žánry 20. století</u>: vážná hudba: Martinů- Rozmarýn Janáček: Ej, mamko jazz: Ježek: Nebe na zemi Gershwin: Summertime	**D** **VV** komplexní přehled jednotlivých umění dané epochy	EVVO – vztah člověka k přírodě, vnímání krásy

- při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností - postihuje hudebně výrazové prostředky - spojuje poslech s pohybovou činností	divadla malých forem: S+Š: Pramínek vlasů,Krajina posedlá tmou country: Montgomery česká trempská píseň Ryvola folk a rok **Poslechové činnosti** hudba období pravěku Egypt, Řecko, Řím hudba období středověku: duchovní hudba, gregoriánský chorál, mše, madrigal(Machaut) baroko: hlavní znaky, formy, představitelé(opak.) advent-Vánoce, význam lidových tradic, J.J.Ryba klasicismus – znaky, formy, představitelé – symfonická tvorba, komorní, vokální(haydn, Beethoven, Mozart český klasicismus: Mysliveček, Brixi,Stamicové, česká hud. emigrace romantismus: Chopin, Schuman, Schubert, Grieg, Brahms, Čajkovskij český romantismus: Smetana, Dvořák, Fibich hud. směry 20. stol.: oleatorika, seriální hudba, počítačová, čtvrttónová: Janáček, Martinů, Hába, Debussy, Orf	**Ov** lidové tradice **EGS** objevujeme Evropu a svět	

- postihuje hudební výrazové prostředky - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpozná hud. nástroje, jejich výrazové možnosti - vyhledává v digitálním prostředí originální díla, která se citují nebo byla východiskem pro multimediální projekty	**Instrumentální a pohybové činnosti** prolínají do vokálních i poslechových činností během celého škol. roku. hudební výrazové prostředky hud. nástroje historické a současné vhodné a nevhodné využití hudby – hudba v reklamě, využití hudby v počítačových hrách (hudba původní a převzatá)		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

7.13 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu.
Kulturu:

- jako procesy a výsledky duchovní činnosti člověka, které umožňují chápat souvislosti proměn historické zkušenosti společnosti
- jako prostředek socializace člověka
- jako neoddělitelnou součást každodenního života

Umění:

- jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o našem světě, které nelze formulovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa (osvojování s estetickou hodnotou). V takovém procesu dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k vnímavosti k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je i hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky, atp.

Na druhém stupni je kultura a umění nazírána v širším rozsahu. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická; tvorba multimediální. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Na naší škole je oblast Umění a kultura realizována vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova.

<u>Cílové zaměření vzdělávací oblasti</u>

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí (kompetence: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní) tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širším sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu, k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života

- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Charakteristika OVO výtvarná výchova na 2. stupni

Obecně

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence.
Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

Tvůrčí činnosti

Na úrovni základní školy je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – vnímání, tvorbě a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity a ověřování komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Charakteristika tvůrčích činností

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při vnímání, tvorbě,
a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace
a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

● kompetence k učení

- žák operuje se znaky a symboly užívanými v uměleckém vyjadřování; výsledky své práce v rámci projektů žák prezentuje před svými spolužáky a hodnotí je
- učitel zadává projekty; snaží se o různorodost hodin obsahovou i formální, aby měl žák větší šanci na úspěch; vede žáka k sebehodnocení

● kompetence k řešení problémů

- žák vyhledává informace z různých zdrojů; v rámci skupinových úkolů se podílí na řešení problémů; tvořivě myslí a improvizuje

- učitel při výuce motivuje žáky problémovými úlohami z oblasti umění i praktického života; zařazuje úkoly, v nichž žák rozvíjí svou představivost a schopnost improvizace; vede žáky k práci s informacemi z různých zdrojů

● kompetence komunikativní

- žák obhajuje vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchá názorům druhých při obhajobě vlastních samostatných děl i při práci ve skupině; komunikuje všestranně a to i neverbálními způsoby

- učitel zařazuje do výuky činnosti založené na ověřování komunikačních účinků uměleckých děl; zařazuje do výuky i takové úkoly, které jsou založené na vyjadřování myšlenek, pocitů neverbálními způsoby komunikace (performance)

● kompetence sociální a personální

- žák při práci účelně spolupracuje a respektuje dohodnutá pravidla chování, práci vlastní i druhých

- učitel využívá práce založené na uplatňování subjektivity, pomocí nichž si žáci vytvářejí pozitivní představu o sobě samém i druhých lidech; snaží se jít žákovi příkladem tak, aby respektoval dohodnutá pravidla chování a uměl účelně kooperovat

● kompetence občanské

- žák je schopen vcítit se do problémů druhých lidí a respektuje jejich odlišnosti

- učitel vybírá vhodná témata (problémy druhých lidí, odlišnosti) a seznamuje žáka s naším kulturním dědictvím (exkurze)

● kompetence pracovní

- žák uplatňuje získané vědomosti a dovednosti v praktickém životě a při profesní orientaci; objektivně hodnotí svou práci a své schopnosti
- učitel vede žáky k objektivnímu hodnocení své práce a svých schopností; snaží se o různorodost v oblasti tematické i v oblasti uměleckých technik, materiálů, pomůcek, formy, přístupu k uměleckému dílu a jeho zpracování

● kompetence digitální

- motivace a vedení žáků k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vedení žáků a poskytnutí prostoru ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace

- vedení žáků k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Průřezová témata

Práce ve výtvarné výchově je založena na různorodosti jak formální, tak obsahové. Setkáváme se zde proto s větším množstvím průřezových témat.

Nejdůležitější průřezová témata: Sebepoznání, seberegulace a psychohygiena, kreativita, komunikace a kooperace, řešení problémů, kulturní diference, vztah člověka k prostředí, kritické vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality.

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova **Ročník: 6.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky VOV, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, představ a vjemů, - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	**RSC – prvky VOV:** Linie a tvary, světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše Reflexe a vztahy zrakového vznímání k vnímání jinými smysly Uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě **US – prostředky:** Vyjádření proměn, výběr a uplatnění Typy VOV: ilustrace textů (malba, kombinovaná technika, koláž) **VOV:** Ilustrace textů (malba, kombinovaná technika, koláž)	**ČJ** K.J.Erben kreativita	**Člověk a příroda:** EVVO - zátiší, krajinomalba, portrét, práce s přírodním materiálem
- uplatňuje vybrané prvky VOV pro vyjádření vlastních představ a poznatků, využívá různé vlastnosti prvků k získání osobitých výsledků - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - ověřuje komunikační účinky samostatně vytvořených VOV, vhodnou formou jej prezentuje	**RSC – prvky VOV:** Vztahy a uspořádání prvků v ploše, linie a tvary Uspořádání objektů do celků v ploše a prostoru: vyjádření vztahů mezi objekty **US – prostředky:** Akční tvar malby, vyjádření proměn **OKU – osobní postoj v komunikaci:**	**D** pravěk, starověké civilizace, středověk **PT** lidské vztahy	**Člověk a umění:** Pravěké umění, písmo, středověké umění, architektura, druhy umění: užité, abstraktní, lidové,

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vybírá a vytváří prvky VOV a uplatňuje je pro vyjádření vlastních poznatků a zkušeností, variuje různé prvky pro získání osobitých výsledků, užívá VOV k zaznamenání zkušeností a podnětů z představ - porovnává interpretace VOV, ověřuje komunikační účinky VOV, nalézá vhodnou formu jejich prezentace	Prezentace ve veřejném prostoru (kresba, grafika, malba, reliéf, animace, asambláž) **RSC – prvky VOV:** Linie a textura, vztahy a uspořádání prvků v ploše – rytmus a dynamické proměny (kresba, asambláž, malba, frotáž) **OKU – osobní postoj v komunikaci:** jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací VOV Komunikační obsah VOV: vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby, prezentace výsledků tvorby (asambláž, dramatické akce)	**PŘ** biologie rostlin **VV** projekt	**Příroda:** EVVO - studijní kresba, krajinomalba, p. VV studium zvířete, zátiší, práce s přírodním materiálem
- uplatňuje prvky VOV a jejich vztahy pro zaznamenání vlastních poznatků a zkušeností, mění vlastnosti materiálů k získání osobitých výsledků - vybírá prostředky pro vlastní osobitá vyjádření - rozpozná přínos aplikace pro tvorbu svého vlastního díla	**RSC – prvky VOV:** Linie a tvary, vztahy a uspořádání prvků v ploše a prostoru **US – prostředky:** Uspořádání celku VOV, vyjádření proměn Typy VOV:plastika (témat. malba, asambláž, muchláž, kresba) nová média (digitální fotografie, animace, video)	**PT** kreativita	**Člověk a technika:** Tématická práce, umělá bytost, vývar. dílo v prostoru, deformace

RSC – rozvíjení smyslové citlivosti OKU – ověřování komunikačních účinků US – uplatňování subjektivity

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova **Ročník: 7.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vybírá prvky VOV pro vyjádření vjemů a zkušeností, variuje jejich vlastnosti pro získání osobitých výsledků - užívá VOV pro zaznamenání zkušeností získaných různými smysly a k zaznamenání podnětů z představ - kombinuje různé prostředky pro vlastní osobité vyjádření - vytváří a pojmenovává prvky VOV a jejich vztahy - vybírá, kombinuje prostředky pro vlastní vyjádření - ověřuje komunikační účinky vybraných či samostat. vytvořených VOV, nalézá vhodnou formu jejich prezentace - užívá prvky VOV a další prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, užívá metody animace, videa, fotografie - vybírá, vytváří a kombinuje prostředky pro vlastní vyjádření - porovnává různé interpretace dramat. díla, vysvětluje své postoje k nim, ověřuje jejich komunikač. účinky	RSC – prvky VOV: linie a tvary, světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše a prostoru; reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání jinými smysly: uplatnění mimovizuálních podnětů při vlast. tvorbě US – prostředky: vyjádření proměn, výběr a uplatnění; přístupy k VOV: z hlediska jejich vnímání (malba, kresba, kom. technika, koláž, asambláž) RSC – prvky VOV: uspořádání prvků do celků v ploše (vztahy lineární, světlostní, barevné) US – prostředky: vyjádření celku, výběr, uplatnění a interpretace OKU – osobní postoj v komunikaci, komunikač. obsah VOV: prezentace ve veřejném prostoru (kresba, grafika, malba, koláž, muchláž) RSC – vyjádření vztahů pohybu a proměn mezi objekty ve statickém a dynamickém vyjádření, užívá VOV k zaznamenání vizuálních zkušeností	**PŘ** biologie rostlin a živočichů **PT** poznávání lidí **D** baroko **VV** projekt **PT** komunikace, kooperace	**Příroda:** EVVO - tematická práce, studijní kresba živočicha, zátiší, práce z představy, práce s materiálem, práce s keramickou hlínou **Člověk a umění:** renesanční umění – perspektiva, umění východu - EVVO, akční malba, módní návrhářství, karikatura, písmo – logo **Svět v pohybu:** objekt v pohybu – baroko ✕ současnost – animovaná kresba, temat. práce – člověk při práci (sportovci),

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- záměrně užívá aplikace při tvorbě svého vlastního díla - variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - zaznamenává zkušenosti získané různými smysly - rozliší působení VOV v různých rovinách účinku	vektorová a bitmapová grafika; animace, práce s věcmi a materiály US – prostředky: manipulace s objekty, vyjádření proměn; typy VOV – objekty, animovaný film OKU – osobní postoj v komunikaci: jeho utváření a zdůvodňování; komunikační obsah VOV: vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby, prezentace výsledků tvorby (asambláž, kresba, dramatické akce, mobily) RSC – prvky VOV: linie, tvary, objemy a uspořádání prvků v ploše; reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostat. smysly US – přístupy k VOV z hlediska motivace (racionálně konstruktivní✕expresivní), (kresba, monotyp, grafika, kombin. technika)	**PT** vztah člověka k prostředí	dramatizace pomocí loutek Člověk a prostor: EVVO - grafika – oblíbené místo, fotografie – koláž, studijní kresba ✕monotyp

RSC – rozvíjení smyslové citlivosti OKU – ověřování komunikačních účinků US – uplatňování subjektivity

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova **Ročník: 8.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky VOV, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, představ a vjemů, variuje různé prvky pro získání osobitých výsledků - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlast. osobité vyjádření - uplatňuje vybrané prvky VOV pro vyjádření vlastních představ a poznatků, využívá a variuje různé prvky k získání osobitých výsledků - užívá VOV k zaznamenání zkušeností získaných různými smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlast. osobité vyjádření - volí odpovídající nástroje k tvorbě a proměně digitálního vizuálního obsahu - vybírá a vytváří prvky VOV a uplatňuje je pro vyjádření vlastních poznatků a zkušeností, variuje různé prvky a materiálů pro získání osobitých výsledků, užívá VOV k zaznamenání zkušeností a podnětů z představ	RSC –prvky VOV: linie, tvary a objemy, světlostní a barevné kvality, uspořádání prvků ploše US – prostředky: vyjádření proměn; výběr, uplatnění; přístupy k VOV: hlediska jejich motivace RSC – prvky VOV: linie a tvary, světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše – kontrast, rytmus, textury; reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání jinými smysly: uplatnění mimovizuálních podnětů při vlast. nová média (digitální fotografie, animace, video US – prostředky: uspořádání celku, vyjádření proměn, výběr, uplatnění a interpretace (malba, kombinovaná technika, asambláž, kresba) RSC – prvky VOV:	**PT** seberegulace **VV** projekt **Informatika** práce s PC **PT** kritické vnímání mediálního sdělení, tvorba mediálního sdělení	**Umění:** umění 18. a 19. století, krajinomalba - EVVO, animace VD, grafika – přírodní tematika **Příroda a zvířata:** EVVO - studijní kresba, práce s keramickou hlínou, zátiší, kombinovaná technika, stylizovaná malba **Člověk a společnost:** vývoj evropské architektury, architektura v praxi – problémové vyučování, animace – reklama, stylizovaná kresba – lidé

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlast. osobité vyjádření - ověřuje komunikační účinky VOV, nalézá vhodnou formu jejich prezentace	vztahy a uspořádání prvků v ploše, linie a tvary; uspořádání objektů do celků v prostoru a časovém průběhu, vyjádření vztahů mezi objekty US – prostředky: manipulace s objekty, pohyb těla, uspořádání celku VOV, vyjádření proměn, výběr a interpretace; typy VOV: reklama, vizualizované dramatické akce; přístupy k VOV: hledisko jejich motivace OKU – osobní postoj v komunikaci: jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací VOV; komunikační obsah VOV: vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby, prezentace výsledků tvorby (asambláž, dramatické akce, malba, kresba, koláž)		

RSC – rozvíjení smyslové citlivosti OKU – ověřování komunikačních účinků US – uplatňování subjektivity

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova **Ročník: 9.**

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty**	**Poznámky**
- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky VOV, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, představ a vjemů, variuje různé prvky pro získání osobitých výsledků - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - rozlišuje působení VOV v různých rovinách jeho účinku	RSC – prvky VOV: tvary a objemy, světlostní a barevné kvality, uspořádání v ploše; reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání jinými smysly US – prostředky: výběr a vyjádření proměn; přístupy k VOV: hlediska jejich motivace (koláž, malba)	**OV** vliv médií **PT** kreativita **D** dějiny 20. století **VV** projekt **Informatika** práce s PC	**Člověk v proměnách:** portrét z přírodního materiálu, ikona – středověká ✕ současná **Umění:** vývoj evropské architektury 20. stol., objekt – dům (návrh na PC+realizace v prostoru), animace VD (umění 20. stol.)
- uplatňuje vybrané prvky VOV pro vyjádření vlastních představ a poznatků, využívá a variuje různé prvky k získání osobitých výsledků - užívá VOV k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích - rozliší působení VOV v různých rovinách účinku - interpretuje umělecká VOV, vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí a osobních zkušeností - ověřuje komunikační účinky VOV	RSC – prvky VOV: uspořádání prvků v prostoru; uspořádání objektů v ploše: vyjádření vztahů; reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání jinými smysly: uplatnění mimovizuálních podnětů při vlast. tvorbě US – prostředky: manipulace s objekty, pohyb těla, uspořádání celku VOV, vyjádření proměn; přístupy k vizuálně obraz. vyjádřením: hledisko jejich vnímání a motivace	**PŘ** morfologie Země **PT**	**Příroda a zvířata:** EVVO - tematická malba – les, objekty – tváře planety Země

- vytváří prvky a jejich vztahy a uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů a představ - vybírá , kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - při tvorbě a postprodukci vizuálního obsahu a jeho sdílení postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí	OKU – osobní postoj v komunikaci: jeho utváření a zdůvodňování; komunikač. obsah VOV: prezentace (objekt, práce na PC, různé techniky a metody práce) digitální fotografie, animace, video); vektorová a bitmapová grafika; variování (vlastní zvuková stopa a přejatá skladba); obraz – zvuk – text (zvuk a proměna obrazu; variace obraz ů a jejich proměn v důsledku zvuku a textu) RSC – prvky VOV: linie, tvary, světlostní a barevné kvality, uspořádání prvků v ploše US – prostředky: uspořádání celku VOV (malba, asambláž, kresba)	ekosystémy	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

7.14 Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací obor Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího celku vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.
Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, která jsou kontraindikací jejich oslabení.
Škola má současně povinnost nabízet veškerý obsah Zdravotní tělesné výchovy žákům III. (příp.II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky v dalším vyučovacím předmětu dotovaném z disponibilní časové dotace).
Vzdělávací obor Tělesná výchova zahrnuje tři základní okruhy činností:

1) činnosti ovlivňující zdraví
2) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
3) činnosti podporující pohybové učení

Cílové zaměření jednotlivých okruhů:

1) činnosti ovlivňující zdraví

- význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport
- zdravotně orientovaná zdatnost – kondiční programy, manipulace se zatížením
- prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí
- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

2) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční pohybové hra a aktivity
- gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí
- základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním
- úpoly
- atletika
- sportovní hry
- turistika a pobyt v přírodě
- plavání
- lyžování, bruslení

3) činnosti podporující pohybové učení
- komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, vzájemná komunikace a spolupráce
- organizace prostoru a pohybových činností
- historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci
- pravidla osvojovaných pohybových činností
- zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech
- měření výkonů a posuzování pohybových dovedností

Průřezová témata ve vzdělávacím oboru TV:

Osobnostní a sociální výchova - tematické okruhy:

1) **Osobnostní rozvoj**
   - **Rozvoj schopností poznávání** – cvičení pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů
   - **Sebepoznávání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, moje psychika, moje tělo, můj vztah ke mně samému, k druhým lidem
   - **Seberegulace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle
   - **Psychohygiena** – sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dovednosti zvládání stresových situací, efektivní komunikace
2) **Sociální rozvoj**
   - **Mezilidské vztahy –** péče o dobré vztahy, respektování druhých, podpora, pomoc, vztahy a naše skupina/třída
   - **Komunikace –** řeč těla, cvičení emfatického naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, dialog – vedení dialogu, komunikace v různých situacích (odmítání, omluva, pozdrav, prosba, vyjednávání,…), asertivní komunikace, otevřená a pozitivní komunikace
   - **Kooperace** a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace, schopnost odstoupit od vlastního nápadu, pozitivní myšlení), rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se,…), etické zvládání situací soutěže, konkurence

3) **Morální rozvoj**
    - **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti –** dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí
    - **Hodnoty, postoje, praktická etika –** analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, vytváření povědomí o kvalitách typu – odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Na konci základního vzdělávání žák:
- Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, strategie, organizuje a řídí vlastní učení
- Vyhledává a třídí informace, efektivně je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- Užívá obecně známé termíny, znaky a symboly
- Poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok , kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů
Na konci základního vzdělávání žák:
- Vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, promýšlí způsob řešení problému, využívá vlastního úsudku a zkušeností
- Vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, samostatně řeší problém
- Činí uvážlivá rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní
Na konci základního vzdělávání žák.
- Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- Naslouchá druhým, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor, vhodně argumentuje
- Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů plnohodnotného soužití a kvalitní spolupráci

Kompetence sociální a personální
Na konci základního vzdělávání žák:
- Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel v týmu
- Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě v prostoru třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat
- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, ovládá a řídí svoje jednání a chování

Kompetence občanská
Na konci základního vzdělávání žák:
- Respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení
- Je si vědom svých práv i povinností ve škole i mimo ni
- Chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících zdraví a život člověka

Kompetence pracovní
Na konci základního vzdělávání žák:

- Dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti závazky,adaptuje se na změněné nebo nové podmínky
- Přistupuje k výsledkům své práce z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí

Kompetence digitální

- motivace žáků k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- možnost využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vedení žáků k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií
    -

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova **Ročník: 6.-7.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím	**Správné držení těla** zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu Zdravotně orientovaná zdatnost	**OSV** osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí	Tělocvična
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	**Posilování svalového aparátu** (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí)		Tělocvična, hřiště
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	**Individuální rozcvičení** strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla	**OSV** osobnostní rozvoj psychohygiena	Tělocvična, hřiště

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - vládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické	**Pohybové hry** - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením **Sportovní hry** Vybíjená - taktika, rozhodnost, pohotovost Přehazovaná - přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, prudké odehrání míče do soupeřova pole ve výskoku (smeč) jednoruč i obouruč Košíková - správný postoj při přihrávce, driblink pravou, levou rukou bez očního kontaktu s balonem, driblinková abeceda (kroužení míčem okolo těla, osmička mezi nohama, prohazování) Košíková - dvojtakt, střelba na koš, driblink se slalomem, nácvik herní činnosti, obranný pohyb **Doplňkové sportovní hry** - minikopaná, florbal, průpravná cvičení	**MV** **OSV** sociální rozvoj – kooperace a kompetice	Tělocvična, hřiště Tělocvična, hřiště, hala

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
	Kladina – chůze, koordinační cvičení Šplh na laně a tyči Přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje,		
- cvičí ve shodě s hudbou	**Rytmická gymnastika** Cvičení s hudbou Aerobic	**OSV** osobnostní rozvoj - komunikace	Tělocvična
	Historie olymp. her MOV,ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže)	Projekt	
- zvládá základy sjezdového a běžeckého lyžování	**Lyžování** + snowboarding, Týdenní kurz (v ČR nebo v zahraničí)	**MV** Práce s tabulkou (výsledkovou listinou) Doplňování příslušných dat Čtení potřebných dat Zjišťování potřebných dat	Terén EVVO – pravidla chování na horách, význam horské služby

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova **Ročník: 8.-9.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím	**Správné držení těla** zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu	**OSV** osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace	Tělocvična, hřiště
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	**Posilování svalového aparátu** (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí),	**OSV** osobnostní rozvoj -	Tělocvična, hřiště

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické	rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost **Individuální rozcvičení** Strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla **Pohybové hry** závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením, netradiční pohyb. hry a aktivity (horolez.stěna) **Sportovní hry** Košíková - útok, obrana - osobní, zónová, poziční střelba, střelba z dálky, clony, uvolňování hráče s míčem, bez míče Košíková - postupný útok, rychlý protiútok, těsná osobní obrana po celém hřišti Odbíjená - přihrávky vrchem i spodem přes síť, podání spodem i vrchem, nácvik útoku po přihrávce, blokování Odbíjená - příjem podání spodem, vrchem, rozehrání balonu přes	psychohygiena **OSV** sociální rozvoj – kooperace a kompetice	Tělocvična, hřiště Tělocvična, hřiště, hala

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	nahrávače, nácvik smeče, obrana (bloky), hra v poli **Doplňkové sportovní hry** minikopaná, florbal, Nácvik útoků a obrany, herní varianty		
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách - podílí se na jejich prezentaci - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	**Atletika** atletická abeceda - Lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou Skok do dálky z místa Skok do výšky (flopem) Rychlé starty (ze stoje, sedu, lehu) Rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování, Hody kriketovým míčem Skok do dálky Vrh koulí		Tělocvična, hřiště, dráha
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	**Gymnastika** kotoul vpřed a vzad vícekrát za sebou,stoj na rukou se záchranou,přemet stranou se záchranou na obě strany,přeskok kozy ve zvýšené výšce	**OSV** morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Tělocvična

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- cvičí ve shodě s hudbou - zvládá přesun na kole, po lodi - orientuje se v terénu	Akrobacie - kotoul letmo z trampolíny přes švédskou bednu do duchen, Přeskok vyšší švéd. bedny Kruhy - kotoul vpřed a vzad, stojka, houpání ve visu, houpání v sedě Hrazda - vzpor na rukách, kotoul vpřed, vzpor na rukách přešvihem únožmo (pravou, levou), kotoul vpřed a následně vzad, výmyk Šplh na laně a tyči Kladina – přechody, koordinační cvičení **Rytmická gymnastika** Cvičení s hudbou Aerobic **Turistika** + pobyt v přírodě (1 až 2 denní pobyt) orientace na mapě, vytyčení trasy podle mapy dle zdatnosti žáků, uplatňování pravidel bezpeč. silnič. provozu v roli chodce, ochrana přírody, základy orient. běhu, topogr. značky,práce s buzolou, příprava a organizace orientačního běhu, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový	**Dopravní výchova** **EV** **Projekt** **MV**	Tělocvična Terén EVVO – pravidla a zásady správného pohybu v přírodě

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
	přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla Historie olymp. her MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže)		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

7.15 Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Předmět výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 6. a 8. ročníku 1 hodinu týdně. Tento předmět byl zaveden na základě výchovně vzdělávacích záměrů a materiálních podmínek naší školy.

Vzdělávání je zaměřeno na

- preventivní ochranu zdraví a uplatňování zdravého způsobu života
- na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- na dovednosti odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc
- na orientaci se v konfliktních a krizových situacích
- uvědomování si základních potřeb a problémů rodinného života
- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- ochranu zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- vypěstování si kultivovaného chování, které povede k navazování zdravých partnerských vztahů

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- **VDO** - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování
- **OSV** – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- **MKV** – schopnost zapojovat se do diskuze, rozeznat argumentaci a výrazové prostředky komerční i politické reklamy
- **EV** – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- **EGS** – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, kritické myšlení,…
- **MV** – schopnost využívat informace z televize, rozhlasu, tisku, internetu, podílení se na vytváření školního časopisu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
Žáci jsou vedeni k
- efektivnímu učení
- vyhledávají a třídí informace, využívá je v procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánují, organizují a řídí vlastní učení

Učitel
- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům , řešením sami žáci
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů
Žáci
- vnímají nejrůznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel
- klade otevřené otázky
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní
Žáci
- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Učitel
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální
Žáci
- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské
Žáci
- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
Učitel
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní
Žáci
- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- mohou využít ICT pro hledání informací
- využívají znalostí v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci
Učitel
- umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi,…
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjíme dovedností žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- učíme tvorbu a úpravy digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- dbáme na spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí s důrazem na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví **Ročník: 6.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání - uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu - orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchovávání potravin v domácnosti - posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy - orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání - vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob, navrhne změny odpovídající požadavkům zdravé výživy - rozpozná klamavou reklamu na potraviny a vyjádří k ní vlastní názor - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	**Změny v životě žáka** - dětství - puberta - dospívání - tělesné, duševní a společenské změny **Zdravý způsob života** - zásady zdravé výživy-pestrá strava,dostatek ovoce a zeleniny, více potravin z obilovin a luštěnin - pitný režim - pyramida výživy-zastoupení základních potravin v jídelníčku - současné stravovací zvyklosti a výživová doporučení - denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit - alternativní výživové směry - reklamy na potraviny - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	**OSV**	EVVO –vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační aktivně se proti nim brání - vyhledá v případě potřeby lékaře a popíše své zdrav. problémy - uplatňuje základní zásady pro užívání a ukládání léků - uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy - zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci - zná techniky pro zvládání stresu - odůvodňuje hygienicky vhodnou (doporučenou) délku práce s digitálními technologiemi, uvede příklady možného poškození zdraví - rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními - samostatně zvládá základní postupy 1. pomoci, včetně základů obvazové techniky - poskytne nezbytnou 1.pomoc i při vážnějších poraněních	**Péče o zdraví** - ochrana před přenosnými chorobami - ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami • základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence • nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty • prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění - preventivní a léčebná péče - vliv životních podmínek a životního stylu na zdraví, vznik civilizačních nemocí - hygiena práce na počítači a s jinými digitálními technologiemi; dopady dlouhodobé jednostranné práce na zdraví; kompenzace jednostranného zatížení při práci s digitálními technologiemi - odolávání stresu - základy první pomoci, obvazová technika - 1.pomoc v improvizovaných	**OSV** – učit dovednostem seberegulace, učit sociálním dovednostem, utvářet postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání „ provozu „ každodenní existence v jejich běžných i náročnějších formách VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance,angažovaný přístup k druhým - projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně OSV – učit dovednostem seberegulace, učit sociálním dovednostem, utvářet postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání „ provozu „ každodenní existence v jejich běžných i náročnějších formách	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vysvětlí základní vztah mezi úrovní zdravotně orientované zdatnosti a možnými zdravotními problémy (civilizační choroby) - umí sestavit osobní pohybový režim - vysvětlí vztah mezi tělesným a duševním zdravím	podmínkách - přivolání lékaře - poruchy příjmu potravy - mentální anorexie, bulimie - výživa a civilizační nemoci - kvalita lidského života (handicapovaní lidé) **Pohybové aktivity a zdraví** - význam pohybových aktivit pro zdraví - pohybový režim - prevence tělesného a duševního zatížení	VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance,angažovaný přístup k druhým - projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně	
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - chová se ve vztahu k opačnému pohlaví kultivované a na veřejnosti uplatňuje ve svých citových projevech vhodnou míru zdrženlivosti a studu	**Dodatek** : branný pobyt v přírodě, branný den, střelecká příprava – vzduchovka **Vztahy mezi lidmi a formy soužití** - vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity- rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- rozhoduje se odpovědně ve vztahu k opačnému pohlaví			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- svěří se se zdravotním problémem
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví **Ročník: 8.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - respektuje změny v období dospívání a vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životnímu cíli , chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - usiluje o aktivní podporu zdraví - vyjadřuje vlastní názor k problematice zdraví a zdravého životního stylu - -	**Sexuální dospívání a reprodukční zdraví** -zdraví reprodukční soustavy -sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost - předčasná sexuální zkušenost -promiskuita - problémy těhotenství a rodičovství mladistvých - poruchy pohlavní identity **Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** - stres a jeho vztah ke zdraví - civilizační choroby autodestruktivní závislosti – - psychická onemocnění - násilí mířené proti sobě samému - rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) - násilné chování	**OSV** sebepoznání, sebehodnocení **OSV** **MKV** etnické menšiny	**CAN**- syndrom týraného dítěte

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - - - - - - - - - - - - - - - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí - využívá z hlediska osobního bezpečí svých znalostí k ochraně zdraví - poznává pravidla silničního provozu pro chodce i cyklisty	- těžké životní situace a jejich zvládání (doping ve sportu) - kriminalita mládeže - <u>bezpečné chování a komunikace</u> – - - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi - bezpečný pohyb v rizikovém prostředí - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení - šikana, projevy násilí **Pravidla bezpečnosti a ochrany + dopravní výchova** - bezpečné chování ve škole při různých činnostech - bezpečnost v dopravě - znalost silničního provozu - rizika silniční a železniční dopravy -vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity	**OSV** **MV – projekt** mezipředmětové vztahy **OSV** **VDO**	EVVO – chápat vliv životních podmínek a životního stylu na zdraví, uvědomovat si význam preventivní ochrany zdraví a životního prostředí Výstupy

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- umí charakterizovat mimořádné situace, zná zásady ochrany - zná zásady po vyhlášení evakuace,rozumí integrovanému záchrannému systému - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
zaměřených na problematiku zdraví a bezpečí konkrétní informace, samostatně je zpracuje, analyzuje a připraví prezentaci - využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu, překonání únavy - vytváří si svůj žebříček hodnot	- programy podpory zdraví - vyhledávání informací o zdraví a bezpečí, posuzování pravdivosti informací, preferování oficiálních webových stránek institucí, ověřování zdrojů; zpracování dat do podoby grafických a statistických přehledů **Osobnostní a sociální rozvoj** - sebepoznání a sebepojetí - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity - seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování - psychohygiena		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
	- mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel
-

7.16 Vyučovací předmět: Člověk a svět práce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení
Vyučuje se jako samostatný předmět v 6.,7.,8. a 9.roč.
Časová dotace v učebním plánu je 1 vyuč.hodina týdně.
Vzdělávání směřuje k :

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společenských výsledků práce
- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu, činnostech v domácnosti, vedení domácnosti a pod.
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě, osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě,k rozvíjení podnikatelského myšlení
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

V předmětu pracovní výchova se prolínají průřezová témata :

Výchova demokratického občana – zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání , řešení problémů samostatně a odpovědně, společně komunikovat, podporovat aktivitu a kooperovat.
Osobnostní a sociální výchova – orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti,dobré vztahy k sobě samému,k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí
Environmentální výchova – pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí
Mediální výchova –schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisk, rozhlas, televize, internet
Multikulturní výchova – zlepšovat klima třídy a školy, harmonizovat mezilidské vztahy, učí chápat a respektovat práva druhých,chápat a tolerovat odlišné zájmy,názory i schopnosti druhých.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- poznávání smyslu a cíle učení
- vedení k pozitivnímu vztahu k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich
- zadávání úkolů, které umožní volbu různých postupů
- vedení žáků k práci s odbornou literaturou

Kompetence k řešení problémů

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správní řešení
- zodpovědně rozhoduje o vlastní profesní orientaci

Kompetence komunikativní

- učí se správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků
- předkládání dostatku podnětů pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální

- pracují ve skupinách a de dvojicích
- spolupracují při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- učí se věcně argumentovat
- uvědomění si potřeby ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- respektují pravidla při práci
- dokáží přivolat pomoc při zranění
- chápou základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví

Kompetence pracovní

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi.
- vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě

Kompetence digitální

- seznamování žáků s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků a podpora vytváření vlastních videonávodů

- vedení žáků k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivování žáků k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií
- motivace žáků k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Člověk a svět práce **Ročník: 6.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- provádí jednouché práce s technickým materiálem a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické postupy s vhodným výběrem materiál, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	**Práce s technickými materiály** Rozeznává různé druhy materiálů: dřevo, kov, plasty dřevo- měření a orýsování, řezání, pilování, rašplování, broušení, spojování hřebíky, plast-měření, orýsování, řezání, pilování, broušení, Technický náčrt, čtení jednoduchého technického výkresu, zásady kótování První pomoc při úrazech nářadím,materiálem, poučení o nebezpečí ohrožení zdraví laky, barvy **Pěstitelské práce, chovatelství** Zelenina - rozeznávání osiva, sadby a výpěstků, rozdělení, význam pro zdraví, pěstování vybraných druhů, rychlení, skleník, fóliovník Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty Správné zacházení s používaným nářadím, zásady poskytnutí první pomoci **Příprava pokrmů** Základní vybavení, nádobí, náčiní, elektrické a plynové spotřebiče, udržování pořádku a čistoty Výběr, nákup a skladování potravin, cena, jakost, rozlišování potravin, druhy masa, ovoce, zeleniny, polotovary, zmrazené a konzervované potraviny, Poskytnutí první pomoci při úrazech v kuchyni		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje svoji pracovní činnost
- pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
-

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Člověk a svět práce **Ročník: 7.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- provádí jednouché práce s technickým materiálem a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické postupy s vhodným výběrem materiál, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc	**Práce s technickými materiály** Kov - měření, orýsování, stříhání, ohýbání Plast - měření, orýsování, řezání, pilování, broušení, vrtání, tvarování teplem Práce s vhodnými nástroji a nářadím Technický náčrt, čtení jednoduchého technického výkresu, zásady kótování První pomoc při úrazech nářadím, materiálem, poučení o nebezpečí ohrožení zdraví laky, barvy		
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	**Pěstitelské práce, chovatelství** Základní podmínky pro pěstování – půda, vlastnosti, zpracování, výživa rostlin, hnojení, ochrana rostlin a půdy, příklady chorob škůdců, plevele Léčivé rostliny - pěstování vybrané rostliny, léčivé účinky rostlin,	**EV** základní podmínky života	EVVO – zlepšení pracovního prostředí ve třídách

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie Podmínky chovu, výběr zvířete, krmení, ošetřování, hygiena a bezpečnost chovu Kontakt se známými a neznámými zvířaty Správné zacházení s používaným nářadím, zásady poskytnutí první pomoci **Příprava pokrmů** Sestavní jídelníčku, úprava pokrmů za studena, způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů Jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování, zdobné prvky a květiny na stole Poskytnutí první pomoci při úrazech v kuchyni		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje svoji pracovní činnost
- pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
- ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Člověk a svět práce **Ročník: 8.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	**Pěstitelské práce, chovatelství** Okrasné rostliny - zásady ošetřování pokojových rostlin a okrasných dřevina květin, používání v interiéru a exteriéru, hydroponie, bonsaje, aranžování živých i suchých rostlin Ovocné rostliny - druhy, způsob pěstování a zpracování		EVVO – péče o užitkové a okrasné rostliny, zlepšení prostředí v okolí školy
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - dodržuje základní hygienické a bezpečnostní pravidla a předpisy, poskytuje první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	**Provoz a údržba domácnosti** Čtení a kreslení základních elektronických značek a schémat, elektronické součástky, vlastnosti, užití, nářadí a pomůcky Poskytne první pomoc při úrazu nářadím materiálem a elektrickým proudem		
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	**Svět práce** Druhy povolání, pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy	**MV** lidské vztahy, profesní vztahy **OSV**	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání	pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce Sebepoznání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, s sebehodnocení Vlivy na volbu povolání, práce s profesními informacemi a využití poradenských služeb, náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení	osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Člověk a svět práce **Ročník: 9.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- provádí jednoduché operace platebního styku a domácí účetnictví - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí běžnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienické a bezpečnostní pravidla a předpisy, poskytuje první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	**Provoz a údržba domácnosti** Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní styk, ekonomika domácnosti, údržba oděvů a textilií, praní a žehlení, drobné opravy, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace Základní spotřebiče pro domácí práce, sdělovací technika, elektronika, funkce ovládání, bezpečnost provozu, ekonomika provozu Poskytne první pomoc při úrazu nářadím materiálem a elektrickým proudem **Svět práce** Vlivy na volbu povolání, práce s profesními informacemi a využití poradenských služeb, náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení	**EV** lidské aktivity a problémy životního prostředí **EV** základní podmínky života **OSV** sociální výchova - komunikace **MV** fungování a vliv médií	EVVO – šetření elektrickou energií, úsporné, úsporné spotřebiče, ekologické čistící prostředky

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při stupu na trh práce	Pracovní příležitosti v obci, způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy v zaměstnání, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, drobné a soukromé podnikání		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- provádí jednoduché operace platebního styku
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií
- ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
- propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

8. VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

8.1 Vyučovací předmět: Technické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení
Vyučuje se jako volitelný předmět v 6. 7. 8. a 9. roč.
Časová dotace v učebním plánu je 1 vyuč. hodina týdně.
Vzdělávání směřuje k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých výsledků práce
- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností surovin
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě, osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě, k rozvíjení podnikatelského myšlení
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

V předmětu technické činnosti se prolínají průřezová témata:

Výchova demokratického občana – zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání, řešení problémů samostatně a odpovědně, společně komunikovat, podporovat aktivitu a kooperovat.
Osobnostní a sociální výchova – orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí
Environmentální výchova – pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky
Mediální výchova – schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisk, rozhlas, televize, internet
Multikulturní výchova – zlepšovat klima třídy a školy, harmonizovat mezilidské vztahy, učí chápat a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- **poznávání smyslu a cíle učení**
- vedení k pozitivnímu vztahu k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok

- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich
- zadávání úkolů, které umožní volbu různých postupů
- vedení žáků k práci s odbornou literaturou

Kompetence k řešení problémů

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správní řešení
- zodpovědně rozhoduje o vlastní profesní orientaci

Kompetence komunikativní

- učí se správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků
- předkládání dostatku podnětů pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální

- pracují ve skupinách a ve dvojicích
- spolupracují při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- učí se věcně argumentovat
- uvědomění si potřeby ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- respektují pravidla při práci
- dokážou přivolat pomoc při zranění
- chápou základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví

Kompetence pracovní

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi.
- vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě

Kompetence digitální

- seznamování žáků s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- vedení žáků k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivace žáků k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vyučovací předmět: Technické činnosti **Ročník: 6.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- provádí jednouché práce s technickým materiálem a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické postupy s vhodným výběrem materiál, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc	**Práce s technickými materiály** Rozeznává různé druhy materiálů: dřevo, plasty dřevo- měření a orýsování, řezání, pilování, rašplování, broušení, spojování hřebíky, vruty, plátování, čepování, vrtání, dlabání, povrchová úprava dřeva Samostatné zhotovení výrobku dle technické dokumentace Technický náčrt, čtení jednoduchého technického výkresu, zásady kótování, První pomoc při úrazech nářadím, materiálem, poučení o nebezpečí ohrožení zdraví laky,		Samostatné zhotovení výrobků-vzorkovnice druhů spojů dřeva, podložka pod hrnec, hračka, rámeček, zarážka na knihy, hlavolam

Vyučovací předmět: Technické činnosti **Ročník: 7.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- provádí jednouché práce s technickým materiálem a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické postupy s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc	**Práce s technickými materiály** Rozeznává různé druhy materiálů: dřevo, kov, plasty dřevo- měření a orýsování, řezání, pilování, rašplování, broušení, spojování hřebíky, vruty, plátování, čepování, vrtání, dlabání, dřevoobráběcí stroje, povrchová úprava dřeva Samostatné zhotovení výrobku dle technické dokumentace Technický náčrt, čtení jednoduchého technického výkresu, zásady kótování První pomoc při úrazech nářadím, materiálem, poučení o nebezpečí ohrožení zdraví laky		Samostatné zhotovení výrobků-podložka pod hrnec, naviják na šňůru, závěs na kytky, nosítka, stojánek na kazety, žába, hračka

Vyučovací předmět: Technické činnosti **Ročník: 8.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- provádí jednouché práce s technickým materiálem a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické postupy s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc	**Práce s technickými materiály** Rozeznává různé druhy materiálů: dřevo, kov, plasty Kov - měření, orýsování, stříhání, ohýbání Plast - měření, orýsování, řezání, pilování, broušení, vrtání, tvarování teplem Práce s vhodnými nástroji a nářadím Samostatné zhotovení výrobku dle technické dokumentace Technický náčrt, čtení jednoduchého technického výkresu, zásady kótování První pomoc při úrazech nářadím, materiálem, poučení o nebezpečí ohrožení zdraví laky		Samostatné zhotovení výrobků-miska pod květináč, škrabka na ryby, nůž na papír, stojánek, stěrka na těsto, hlavolam, kladívko

Vyučovací předmět: Technické činnosti **Ročník: 9.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- provádí jednouché práce s technickým materiálem a dodržuje technologickou kázeň	plast - měření, orýsování, řezání, pilování, broušení, vrtání, tvarování teplem kov - měření, orýsování, stříhání, ohýbání		
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku,	- pomůcky při rýsování - úprava rysu - druhy čar, kótování - popisové pole -zobrazování plochých součástí - zobrazování tvarově složitějších součást		Samostatná práce- lopatka, motyčka, pilka na železo, práce s kity - řezání, broušení, soustružení
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost			
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci, poskytne první pomoc	první pomoc při úrazech		

8.2 Vyučovací předmět: Domácnost

Charakteristika vyučovacího předmětu

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Základem výuky v tomto volitelném předmětu jsou praktické činnosti, doplňované teoretickým učivem, je zde ponechán prostor pro rozvoj individuálních zájmů a dovedností.

Vzdělávání směřuje k získání základních pracovních návyků zejména při činnostech v domácnosti.

Žáci (zpravidla žákyně) se učí připravovat jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy.

Učí se základům šití, získávají základní znalosti v péči o dítě, připravují se na budoucí roli rodiče.

Osvojují si pojem zdravý životní styl, pěstují vědomí odpovědnosti za sebe i za druhé.

Časové a organizační vymezení předmětu

Volitelný předmět Domácnost se vyučuje jako samostatný předmět od 6. ročníku do 9. ročníku. Časová dotace v 6.-9. ročníku je 1 hodina týdně.

Výuka probíhá zpravidla ve cvičné kuchyni, příležitostně je doplněna vhodnými exkurzemi.

Obsahové vymezení předmětu

Vybavení a zařízení domácnosti
Vedení domácnosti
Drobné opravy oděvů, šití
Příprava pokrmů
Péče o dítě

Průřezová témata

V předmětu Domácnost jsou realizována integrací tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – mezilidské vztahy, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Multikulturní výchova – lidské vztahy, Mediální výchova – kritické vnímání mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- získává základní pracovní dovednosti a návyky
- osvojuje si různé pracovní postupy
- učí se používat základní kuchyňské přístroje a spotřebiče
- umí zaujmout postoj k vlastní činnosti a její kvalitě
- umí posoudit pokrok a kriticky zhodnotit výsledky své práce

Učitel:

- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů
Žák:

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- aplikuje teoretické poznatky v praxi
- samostatně přichází s různými náměty a pracovními návrhy

Učitel:

- zajímá se o náměty
- klade otevřené otázky

Kompetence komunikativní
Žák:

- se učí správnému technologickému postupu při práci
- používá při komunikaci správné pojmy (názvy a označení)
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků
- je tolerantní k druhým

Učitel:

- zadává úkoly při kterých žáci spolupracují
- vede žáky, aby na sebe brali ohledy

Kompetence sociální a personální
Žák:

- umí pracovat ve skupině
- spolupracuje při řešení úkolu
- umí diskutovat a respektuje názor druhých
- učí se věcně argumentovat

Učitel:

- podle potřeby pomáhá žákům
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské
Žák:

- respektuje pokyny vyučujícího
- dodržuje pravidla slušného chování a stolování
- umí poskytnout první pomoc při zranění, dokáže pomoc přivolat
- váží si kulturních tradic

Učitel:

- Vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- Dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní
Žák:

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla
- používá bezpečně vybavení učebny
- plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví i zdraví ostatních
- neplýtvá energiemi ani surovinami

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence digitální

- seznamování žáků s výhodami využívání videonávodů
- vedení žáků k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů) v doporučených online zdrojích
- motivace žáků k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Volitelný předmět: DOMÁCNOST **Ročník: 6**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
-orientuje se v základním vybavení kuchyně -organizuje a plánuje pracovní činnost -volí správnou technologii a pracovní postup -má představu o hygienických pravidlech -dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci - orientuje se v návodech	**Provoz a údržba domácnosti** -bezpečnost a hygiena -vybavení kuchyně -obsluha přístrojů a spotřebičů v kuchyni -čistící prostředky -základní pojmy z oboru zdravé výživy (vitamíny, minerály) **Příprava pokrmů** - práce s receptem -výběr vhodných pomůcek a surovin - skupiny potravin - zeleninové a ovocné saláty, koktejly - pokrmy studené kuchyně- pomazánky, chlebíčky	**OSV –** komunikace - sebepoznání a sebepojetí - kreativita **MDV –** práce v realizačním týmu **MKV –** lidské vztahy	**EVVO** vztah člověka k přírodě

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
-zvládá jednoduché postupy vyšívání a ruční práce	- polévky- zeleninové, zahuštěné, vývar -pečení a zdobení vánočních medových perníčků - jednoduché moučníky a dezerty **Ruční práce** - základy vyšívání- druhy stehů základních a stehů ozdobných - vyšívání monogramu - práce s textilními materiály- batika (tričko, prostírání)		

Volitelný předmět: DOMÁCNOST **Ročník: 7**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- orientuje se v základním vybavení kuchyně - organizuje a plánuje pracovní činnost - volí správnou technologii a pracovní postup - má představu o hygienických pravidlech - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci - připravuje pokrmy teplé a studené kuchyně v souladu se zásadami zdravé výživy	**Provoz a údržba domácnosti** - bezpečnost a hygiena - základní kuchyňský inventář - pitný režim - zdravý životní styl (snídaně, svačina) **Příprava pokrmů** - základní tepelné úpravy - výběr vhodných pomůcek a surovin - vhodná sestava jídel - výživa různých skupin obyvatelstva - pečení a zdobení perníkových adventních věnců -moučníky z nekynutého těsta, dezerty - úprava masa drůbežího, vepřového, hovězího - pokrmy z brambor, různé druhy příloh	**OSV** mezilidské vztahy, péče o dobré vztahy, podpora, pomoc, **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zkušenosti, zvyky a tradice, **MV** kritické vnímání mediálních sdělení – reklama, **MUV** lidské vztahy – mezilidské vztahy jako základ pro harmonický rozvoj osobnosti	**EVVO** nakládání s odpady v domácnosti

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu - využívá vkus a estetiku - zvládá jednoduché postupy ručního šití (ručních prací podle vlastní volby) - orientuje se v návodech - seznamuje s kulturou odívání a bydlení - umí vkusně a esteticky upravit oblečení	**Úprava stolu a stolování** - základní pracovní a společenské návyky - úprava stolu, prostírání, slavnostní příležitosti **Ruční práce** - základy ručního šití, druhy stehů - ruční práce podle individuálního zájmu (základy háčkování, pletení) **Bydlení,móda** - zařízení bytu, hledisko účelu a módy - bytové doplňky, květiny v bytě - oděv-móda, čistota oděvu		

Volitelný předmět: DOMÁCNOST **Ročník: 8**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- má představu o předpisech a hygienických pravidlech - bezpečně a hospodárně nakládá s kuchyňským náčiním, přístroji, surovinami i kuchyňskými odpady - získá informace o ekonomice v rodině - naučí se vhodně vybírat a nakupovat suroviny - má představu o základních činnostech přípravy pokrmů - volí správnou a odpovídající technologii - orientuje se v návodech - zná základy pletení a háčkování	**Provoz a údržba domácnosti** - bezpečnost a hygiena provozu - základní vybavení kuchyně - udržování pořádku a čistoty - nákup a skladování potravin **Příprava pokrmů** - kuchařské knihy - vhodná sestava jídel - polévky, omáčky, saláty a pečivo - úprava masa, ryb a drůbeže - úpravy tepelné, za studena - přílohy – knedlíky, brambory, rýže, .. **Ruční práce** - základy pletení a háčkování - praní, žehlení, ukládání prádla a oděvů	**VDO** – osobní zodpovědnost za své zdraví, respektování a dodržování předpisů a norem **MV** – recepty a návody v tisku, televizní a rozhlasové pořady Stravovací návyky a zvyklosti ve stravování **OSV** – spolupráce a komunikace v týmu	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zvládne základní kapitoly ze zdravovědy	**Osobní hygiena a zdravotní výchova** - hygiena vlastního těla - druhy a použití hygienických prostředků - základní znalosti z první pomoci, vybavení lékárničky	**PŘ** – základy první pomoci	

Volitelný předmět: DOMÁCNOST **Ročník: 9**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zná pracovní řád, pravidla bezpečného zacházení s přístroji - zná způsoby platebního styku - vyhledává recepty a vaří jednoduché pokrmy - ovládá základní postupy při přípravě jídel	**Provoz a údržba domácnosti** - bezpečnost a hygiena provozu - technika v domácnosti - složky potravy - nákupy a skladování potravin - polotovary, konzervy, mražené pokrmy - finance **Příprava pokrmů** - dušené pokrmy - zapékání - zákusky, dezerty, nápoje - pečení a zdobení adventních perníkových věnců - vánoční cukroví	MEV – fungování a vliv médií ve společnosti EG – ekonomika domácnosti EVVO – zásady zdravé výživy OSV – mezilidské vztahy	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- má znalosti o výživě nastávající matky a dítěte - má představu o vývoji a výchově dítěte - zná důležitost úplné rodiny	**Ruční práce** - pletení, háčkování, vyšívání - módní doplňky **Péče o dítě** - výživa nastávající matky - nebezpečí návykových látek - výživa a hygiena dítěte - vývoj dítěte - význam úplné rodiny	CH – cukry, tuky, bílkoviny VZ – nebezpečí návykových látek PŘ – vývoj jedince PŘ – genetika, dědičnost	

8.3 Vyučovací předmět: Sportovní výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Sportovní výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Sportovní výchova navazuje na vyučovací předmět tělesná výchova a je součástí nabídky volitelných předmětů, které utváří profil školy a plní cíle výchovně vzdělávacího záměru školy. Sportovní výchova směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové. Jejím smyslem je optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu. Dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.
Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků.

Časové vymezení předmětu

Předmět sportovní výchova je vyučován jako samostatný předmět ve skupině volitelných předmětů v 6., 7., 8. a 9. ročníku s 1 hodinovou dotací týdně.

Mezipředmětové vztahy v rámci vzdělávací oblasti Člověk a zdraví:

- **český jazyk**: sportovní, technické a taktické názvosloví
- **matematika**: míry, váhy, dráhy, časy a kombinace v pohybových aktivitách
- **chemie**: zdravá výživa – zdroje bílkovin, tuků, sacharidů, vitamínů a minerálů nežádoucí podpůrné a stimulující doplňky
- **fyzika**: specifické vlastnosti prostředí a fyzikální zákony ve vztahu k provozovaným pohybovým nebo sportovním činnostem a aktivitám
- **přírodopis**: poznávání a ochrana přírody při aplikovaných sportovních činnostech, biologie člověka
- **dějepis**: význam sportu, význam prvků a aktivit z daných sportovních odvětví v lidské historii, soutěže a klání
- **občanská výchova**: význam práva ve sportu, instituce a organizace zastřešující sport
- **hudební výchova**: rytmizace pohybu, pohybové činnosti s hudebním doprovodem
- **výtvarná výchova**: estetika v tělesných cvičeních a aktivitách
- **výchova ke zdraví**: hodnota a význam zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (kázeň, hygiena, úrazová zábrana, zdravé prostředí), zdravý způsob života

Cílové zaměření (očekávané výstupy):

- žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti
- žák se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě se zatěžovanými svaly
- žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu
- žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži

- žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
- žák užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, čtenáře novin, uživatele internetu
- žák naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- žák se dohodne na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva
- žák rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- žák sleduje výkony, eviduje je a vyhodnotí
- žák může zorganizovat samostatně i v týmu jednoduché turnaje, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- žák zpracuje naměřená data a informace, podílí se na jejich prezentaci

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Na konci základního vzdělávání žák:

- využívá vhodné způsoby, metody a strategie, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu dále se zlepšovat
- poznává vlastní pohybové schopnosti a jejich individuální rozvoj
- prožívá souvislosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- systematiky sleduje vývoj vlastní fyzické zdatnosti, získané výsledky porovnává, posuzuje a vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problému
Na konci základního vzdělávání žák:

- přemýšlí o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání cesty k jeho odstranění
- hledá vhodnou taktiku v individuálních i kolektivních sportech
- ověřuje správnost řešení problému a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky

Kompetence komunikativní
Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, otevírá prostor k diskusi o taktice družstva
- rozumí různým typům textů a záznamů, běžně užívaným gestům
- pořizuje záznamy ze sportovních činností a dále je prezentuje

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel v týmu, přijetím role ve sportovní činnosti ovlivňuje kvalitu výsledků
- dodržuje pravidla fair play
- prezentuje a podporuje myšlenky olympijského hnutí
- pomáhá při rozvoji spolupráce uvnitř kolektivu družstva
- respektuje hlediska druhých lidí, čerpá z toho poučení
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské
Na konci základního vzdělávání žák:

- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- podporuje aktivní sportování, dodržování hygieny
- ovládá první pomoc při úrazech lehčího charakteru

Kompetence pracovní
Na konci základního vzdělávání žák:

- adaptuje se na změněné podmínky sportovní činnosti
- přistupuje k výsledkům sportovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí
- jde příkladem v dodržování pravidel ve sportu, v celém životě
- předvídá možná rizika při pohybových činnostech, hledá cesty jejich minimalizace
-

Kompetence digitální

- motivace žáků k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- možnost využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vedení žáků k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Průřezová témata použitá ve Sportovní výchově:

Osobnostně sociální výchova
- cvičení sebekontroly, sebeovládání
- stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení

- psychohygiena – pozitivní naladění, předcházení a zvládání stresových situací, relaxace, efektivní komunikace, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při obtížích
- kooperace a kompetice – etické zvládání spolupráce, situací soutěže, konkurence
- dovednosti při řešení různých typů problémů a sociálních rolí
- sebepoznávání a sebepojetí – můj vztah k sobě samému – psychika, temperament
- komunikace – řeč těla, zvuků, slov, emfatické a aktivní naslouchání, verbální i neverbální sdělování, dialog, omluva, vyjednávání, strategie, asertivní komunikace

Výchova demokratického občana

- pochopení významu řádu, pravidel pro fungování společnosti
- rozvíjí a podporuje komunikativní, argumentační a prezentační dovednosti a schopnosti
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- přispívá k utváření hodnot jako spravedlnost, tolerance a odpovědnost
- vede k asertivnímu jednání a schopnosti kompromisu

Multikulturní výchova

- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých
- napomáhá prevenci a potírání projevů intolerance, xenofobie
- učí žáky uvědomovat si dopady svých projevů
- stimuluje , ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků

Environmentální výchova

- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- rozvíjí spolupráci v péči o životní prostředí na místní úrovni
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k citlivému přístupu k přírodě

Dopravní výchova

- vede k dodržování pravidel silničního provozu a bezpečnému pohybu na dopravních komunikacích

Mediální výchova

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- učí využívat potenciál médií jako zdroje sportovních informací

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení zapracovávají se výstupy – doporučené minimální úpravy výstupu do IVP žáka.

Volitelný předmět: Sportovní výchova **Ročník: 6.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti – chápe význam hry pro navazování kontaktů - dle svých předpokladů zlepšuje úroveň běžecké rychlosti a vytrvalosti, odrazových schopností - zvládá techniku a taktiku činností v terénu i na dráze, techniku skoku do dálky a do výšky, techniku hodu míčku z rozběhu	**Atletika:** - běžecká abeceda, průpravná běžecká cvičení - běh na 60m, technika, taktika v závodech - motivovaný běh v terénu nebo na dráze do 12min. - vytrvalý běh na dráze 600 m, 800 m - štafetový běh, štafetová předávka - skok do dálky z plného rozběhu a s odrazem z břevna - skok do výšky – volba stylu hod míčkem z rozběhu	**OSV** **VDO** **Fyzika, Dějepis, Přírodopis**	hřiště, terén, LA dráha, tělocvična
- zná základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů, snaží se o zvyšování jejich úrovně samostatně i s pomocí učitele - zná základní pojmy, označení, vybavení, pravidla, svou roli - zná základy techniky, spolupráce - ovládá základy rozhodování při hře	**Košíková:** - přihrávka – správné chytání a házení míče - dribling oběma rukama - pohyb hráče s míčem i bez míče - dvojtakt – přihrávka, střelba - ukázka pravidel košíkové - vedení míče, zastavení, výběr spoluhráče - technika střelby jednoruč, obouruč - kombinace „Přihraj a běž“	**OSV** **MKV** **MV**	tělocvična hala

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- poznává kritická místa pro řešení pohybových úkolů - umí využívat pro pohybové hry přírodního prostředí - uvědomuje si význam bezpečnosti při pohybových hrách v různém prostředí - jedná fair play při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného, je sociálně tolerantní k partnerům ve hrách - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších i netradičních sportech	**Odbíjená:** - základní postoj, technika odbití obouruč vrchem - průpravná cvičení a průpravné hry na odbití - hry s jednoduššími pravidly / 2x2, 3x3/ - podání spodem, vrchem **Kopaná:** - základní pravidla, role a funkce v družstvu - herní činnosti jednotlivce – výběr místa, zpracování a vedení míče, obcházení soupeře, přihrávka na krátkou a střední vzdálenost - herní kombinace „ Přihraj a běž“ - základy „ Malé kopané“ **Netradiční sporty – florbal, ringo:** - základní pravidla, techniky činnosti zaměřené na hru	**OSV** **MKV** **MV** **OSV** **MKV** **MV** **EV** **OSV**	tělocvična hala hřiště tělocvična hřiště tělocvična

Volitelný předmět: Sportovní výchova **Ročník: 7.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- dle svých předpokladů zlepšuje úroveň běžecké rychlosti a vytrvalosti, odrazových schopností - zvládá techniku a taktiku činností v terénu i na dráze, techniku skoku do dálky a do výšky, techniku hodu míčku z rozběhu	**Atletika:** - běžecká abeceda, průpravná běžecká cvičení - běh na 60m, technika, taktika v závodech - motivovaný běh v terénu nebo na dráze do 12min. - vytrvalý běh na dráze 800 m, 1000 m - štafetový běh, štafetová předávka - skok do dálky z plného rozběhu a s odrazem z břevna - skok do výšky – volba stylu hod míčkem z rozběhu	**OSV** **VDO** **Fyzika, Dějepis, Přírodopis**	hřiště, terén, LA dráha, tělocvična
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování ve známém i méně známém prostředí – příroda, silniční provoz - zvládá krátkodobý pobyt v přírodě v méně náročném terénu	**Turistika a pobyt v přírodě:** - základy orientace – v různých typech map, v různých terénech - základy orientačního běhu **Košíková:**	**VDO** **EV** **DV** **Projekt: „Nebojte se mapy“**	učebna terén v okolí ZŠ

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zná základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů, snaží se o zvyšování jejich úrovně samostatně i s pomocí učitele - zná základní pojmy, označení, vybavení, pravidla, svou roli - zná základy techniky, spolupráce - ovládá základy rozhodování při hře - poznává kritická místa pro řešení pohybových úkolů	- přihrávka – správné chytání a házení míče - dribling jednou rukou - pohyb hráče s míčem i bez míče - dvojtakt – přihrávka, střelba - ukázka pravidel košíkové - vedení míče, zastavení, výběr spoluhráče - technika střelby jednoruč, obouruč - kombinace „Přihraj a běž“ **Odbíjená:** - základní postoj, technika odbití obouruč vrchem - průpravná cvičení a průpravné hry na odbití - hry s jednoduššími pravidly / 2x2, 3x3/ - podání spodem, vrchem **Kopaná:** - základní pravidla, role a funkce v družstvu - herní činnosti jednotlivce – výběr místa, zpracování a vedení míče, obcházení soupeře, přihrávka na krátkou a střední vzdálenost - herní kombinace „ Přihraj a běž“	**OSV** **MKV** **MV** **OSV** **MKV** **MV** **OSV** **MKV** **MV**	tělocvična hala tělocvična hala hřiště tělocvična

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších i netradičních sportech	- základy „ Malé kopané“ **<u>Netradiční sporty – florbal, softbal:</u>** - základní pravidla, techniky činnosti zaměřené na hru	**EV** **OSV**	hřiště tělocvična

Volitelný předmět: Sportovní výchova **Ročník: 8.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- dle svých předpokladů zdokonaluje techniku běhu, zlepšuje úroveň běžecké rychlosti a vytrvalosti, odrazových schopností - zvládá techniku skoku dalekého a vysokého - dle svých předpokladů se seznamuje s technikou vrh koulí	**Atletika:** - atletická abeceda, běžecká cvičení - běh na 60m, zdokonalování techniky, taktika v závodech - skok daleký , zdokonalování techniky, taktika v závodech - vytrvalostní běh - štafetový běh, štafetová předávka - skok vysoký – zdokonalování techniky - vrh koulí - technika	**OSV** **VDO** **Fy, D, Př**	hřiště, LA dráha, tělocvična
- zná základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů, snaží se o zvyšování jejich úrovně samostatně - zná základní pojmy, označení, vybavení, pravidla, svou roli	**Košíková:** - herní činnosti jednotlivce - přihrávka, dribling, střelba, pohyb hráče s míčem i bez míče - dvojtakt - herní kombinace	**VDO** **EV** **DV**	tělocvična hala
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - dle svých předpokladů zvládá herní činnosti jednotlivce	**Odbíjená:** - odbíjení – obouruč vrchem, spodem - podání - smeč - řízená hra (6x6)		tělocvična hala hřiště tělocvična

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zná základy techniky, spolupráce - ovládá základy rozhodování při hře - poznává kritická místa pro řešení pohybových úkolů	**<u>Kopaná:</u>** - základní pravidla, role a funkce v družstvu - herní činnosti jednotlivce – výběr místa, zpracování a vedení míče, obcházení soupeře, přihrávka na krátkou a střední vzdálenost - herní kombinace - utkání	**OSV** **MKV** **MV**	hřiště
		EV	tělocvična
- uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších i netradičních sportech	**<u>Florbal, softbal:</u>** - základní pravidla, techniky - utkání činnosti zaměřené na hru	**OSV**	hřiště

Volitelný předmět: Sportovní výchova **Ročník: 9.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- dle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a běžecké vytrvalosti a odrazové schopnosti v bězích a skocích; samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti - zvládá podle svých předpokladů techniku a taktiku rychlého běhu a vytrvalého běhu v terénu i na dráze - podle svých předpokladů zvládá techniku vrhu koulí, techniku skoku do dálky a do výšky z individuálního rozběhu	**<u>Atletika (základy atletických činností)</u>** - běžecká abeceda, průpravná běžecká cvičení - speciální běžecká cvičení - běh na 60m, technika, taktika v závodech - běh na 100 m (CH) - vytrvalý běh v terénu do 12min. - vytrvalý běh na dráze 1 500 m (CH), 1000 m (D) - štafetový běh, štafetová předávka - skok do dálky z plného rozběhu a s odrazem z břevna - skok do výšky z plného rozběhu – volba stylu - koulařská gymnastika, vrh z místa, sun (D 3 kg, CH 5 kg), spojení sunu a odvrhu **<u>Turistika a pobyt v přírodě</u>**	**OSV** - rozvoj schopnosti sebepoznání, sebepojetí **D** **F** **PŘ** **VDO** - zásady odpovědnosti	hřiště, terén, LA dráha, tělocvična

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování ve známém a méně známém prostředí – příroda, silniční provoz - zvládá krátkodobý pobyt v přírodě v méně náročném terénu	- základy orientace v různých typech map a v různých terénech - základy orientace běhu - vodácký sjezd úseku řeky	**VDO –** zásady slušnosti, tolerance, odpovědnosti, řešení problémů samostatně **EV** – vztah k prostředí **Dopravní výchova** – bezpečný přechod „Neboj se mapy“ – projekt	terén za ZŠ
	<u>Sportovní hry</u> **Košíková**		
- zná základní způsoby rozboje kondičních a koordinačních předpokladů, snaží se o zvyšování jejich úrovně samostatné i s pomocí učitele	- chytání, házení míče, základ přihrávky - driblink s míčem oběma rukama - pohyb hráče s míčem i bez míče - dvojtakt – přihrávka, střelby - pravidla košíkové – dodržování řízen. hry - vedení míče, zastavení, výběr protihráče nebo spoluhráče - technika střelby – obouruč, jednoruč - herní činnost jednotlivce - kombinace „Přihraj a běž“	**OSV** – sebepoznání **MKV** – mezilidské vztahy, kulturní diference **MV** – zápisy, mediální sdělení	tělocvična hala
- zná základní pojmy, označení, vybavení, zákl. roli, pravidla	**Odbíjená**		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zná základy techniky hry, základy spolupráce, pohybu s míčem i bez míče	- základní postoj, technika odbití obouruč vrchem - průpravná cvičení a průpravné hry na odbití - hry s jednoduššími pravidly (2x2, 3x3) - podání spodem, vrchem	**OSV** – seberegulace, komunikace **MKV** – kulturní diference **MV** – tabulky výsledku, zápisy	tělocvična hala
	Kopaná		
- ovládá základy rozhodování při hře - pozná kritická místa pro řešení pohybového úkolu	- základní pravidla, role a funkce v družstvu - herní činnost jednotlivců – výběr místa (nabíhání, uvolňování), zpracování míče, vedení míče, obcházení soupeře, přihrávka na krátkou a střední vzdálenost - herní kombinace „Přihraj a běž“ - základy „Malé kopané“	**OSV** – řešení problémů, etika **MKV** – mezilidské vztahy, **MV** – záznamy	hřiště tělocvična
	Florbal		hřiště
- uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších i netradičních sportech	- herní činnosti družstva – obrana, útok, kombinace - základní pravidla, techniky vedení přihrávky, střelby - činnosti zaměřené na hru	**EV** – vztah člověka k prostředí **OSV** – řešení problému komunikace	tělocvična

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
	Netradiční sporty - softbal, baseball – základní pravidla, techniky - činnosti zaměřené na hru		

8.4 Vyučovací předmět: Keramika – umělecká dílna

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu.
Kulturu:

- jako procesy a výsledky duchovní činnosti člověka, které umožňují chápat souvislosti proměn historické zkušenosti společnosti
- jako prostředek socializace člověka
- jako neoddělitelnou součást každodenního života

Umění:

- jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o našem světě, které nelze formulovat jinými než uměleckými prostředky

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa (osvojování s estetickou hodnotou). V takovém procesu dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k vnímavosti k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je i hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, atp.

Na druhém stupni je kultura a umění nazírána v širším rozsahu. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická; tvorba multimediální. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Na naší škole je oblast Umění a kultura realizována vzdělávacími obory hudební výchova výtvarná výchova a keramika – umělecká dílna.

<u>Cílové zaměření vzdělávací oblasti</u>

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí (kompetence: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní) tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu, k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností

- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů
a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Charakteristika PVP keramika – umělecká dílna na 2. stupni

Obecně

V rámci PVP keramika – umělecká dílna pracují žáci s vizuálně obraznými a haptickými díly, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Na základě toho vytvářejí nejen z keramické hlíny, ale i jiných materiálů a pomůcek umělecké artefakty a výrobky užitého umění. Při této tvůrčí činnosti je kladen důraz na kreativitu při vnímání a tvorbě. Zároveň se při práci s keramikou seznamují s charakteristickými vlastnostmi tohoto materiálu, učí se je respektovat stejně jako technologické postupy, které jsou důležité pro úspěšné završení práce v oborech volná umělecká keramika a užitá keramika.

Důležitou součástí tvorby je i interpretace výchozích motivačních zdrojů - vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

PVP keramika – umělecká dílna proto přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření nikoliv jako k pouhému přenosu reality.

Tvůrčí činnosti

Na úrovni základní školy je PVP keramika – umělecká dílna postavena na tvůrčích činnostech – vnímání, tvorbě a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí tento předmět vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění. Tvůrčími činnostmi (rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity a ověřování komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Charakteristika tvůrčích činností

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti (RSC) jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity (US) jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při vnímání, tvorbě a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků (OKU) jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

● kompetence k učení

- žák operuje se znaky a symboly užívanými v uměleckém vyjadřování; výsledky své práce v rámci projektů žák prezentuje před svými spolužáky a hodnotí je

- učitel zadává projekty; snaží se o různorodost hodin obsahovou i formální, aby měl žák větší šanci na úspěch; vede žáka k sebehodnocení

● kompetence k řešení problémů

- žák vyhledává informace z různých zdrojů; v rámci skupinových úkolů se podílí na řešení problémů; tvořivě myslí a improvizuje

- učitel při výuce motivuje žáky problémovými úlohami z oblasti umění i praktického života; zařazuje úkoly, v nichž žák rozvíjí svou představivost a schopnost improvizace

● kompetence komunikativní

- žák obhajuje vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchá názorům druhých při obhajobě vlastních samostatných děl i při práci ve skupině

● kompetence sociální a personální

- žák při práci účelně spolupracuje a respektuje dohodnutá pravidla chování, práci vlastní i druhých

- učitel využívá práce založené na uplatňování subjektivity, pomocí nichž si žáci vytvářejí pozitivní představu o sobě samém i druhých lidech; snaží se jít žákovi příkladem tak, aby respektoval dohodnutá pravidla chování a uměl účelně kooperovat

● kompetence občanské

- žák je schopen vcítit se do problémů druhých lidí a respektuje jejich odlišnosti

- učitel vybírá vhodná témata (problémy druhých lidí, odlišnosti) a seznamuje žáka s naším kulturním dědictvím (exkurze, návštěva galerie)

● kompetence pracovní

- žák uplatňuje získané vědomosti a dovednosti v praktickém životě a při profesní orientaci; objektivně hodnotí svou práci a své schopnosti
- učitel vede žáky k objektivnímu hodnocení své práce a svých schopností; snaží se o různorodost v oblasti tematické i v oblasti uměleckých technik, materiálů, pomůcek, formy, přístupu k uměleckému dílu a jeho zpracování

- kompetence digitální
- motivace a vedení žáků k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vedení žáků a poskytnutí prostoru ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedení žáků k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Průřezová témata

Práce v PVP keramika – umělecká dílna je založena na různorodosti jak formální, tak obsahové. Setkáváme se zde proto s větším množstvím průřezových témat.

Nejdůležitější průřezová témata: Sebepoznání, seberegulace a psychohygiena, kreativita, komunikace a kooperace, řešení problémů, vztah člověka k prostředí.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Keramika –umělecká dílna **Ročník: 6.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky VOV, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, představ a vjemů, - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	**RSC – prvky VOV:** Linie a tvary, světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše Reflexe a vztahy zrakového vznímání k vnímání jinými smysly Uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě **US – prostředky:** Vyjádření proměn, výběr a uplatnění **VOV:** plastika zvířete, reliéf rostliny	**D** pravěk **VV** kresba	**Člověk a umění:** kresba uhlem, soška zvířete
- uplatňuje vybrané prvky VOV pro vyjádření vlastních představ a poznatků, využívá různé vlastnosti prvků k získání osobitých výsledků - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - ověřuje komunikační účinky samostatně vytvořených VOV, vhodnou formou jej prezentuje	**RSC – prvky VOV:** Vztahy a uspořádání prvků v ploše, linie a tvary Uspořádání objektů do celků v ploše a prostoru: vyjádření vztahů mezi objekty **OKU – osobní postoj v komunikaci:** Prezentace ve veřejném prostoru **VOV:** kresba, grafika, reliéf, asambláž	**PŘ** anatomie zvířete **VV** projekt **PT** sebepoznání, řešení problémů, komunikace a kooperace	**Příroda**: projektové vyučování – studijní kresba a plastika zvířete

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vybírá a vytváří prvky VOV a uplatňuje je pro vyjádření vlastních poznatků a zkušeností, variuje různé vlastnosti prvků pro získání osobitých výsledků, užívá VOV k zaznamenání zkušeností a podnětů z představ - porovnává interpretace VOV, vysvětluje své postoje k nim, ověřuje komunikační účinky VOV, nalézá vhodnou formu jejich prezentace	**RSC – prvky VOV:** Linie a textura, vztahy a uspořádání prvků v ploše – rytmus a dynamické proměny (kresba, asambláž, malba, frotáž) **OKU – osobní postoj v komunikaci:** jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací VOV; prezentace výsledků tvorby **VOV**: plastika	**OV** rodina – mezilidské vztahy	**Člověk**: přání ke dni matek – drobný umělecký artefakt
- uplatňuje prvky VOV a jejich vztahy pro zaznamenání vlastních poznatků a zkušeností, mění vlastnosti materiálů k získání osobitých výsledků - vybírá prostředky pro vlastní osobitá vyjádření, porovnává jeho účinky s účinky jiných VOV	**RSC – prvky VOV:** Linie a tvary, vztahy a uspořádání prvků v ploše a prostoru **US – prostředky:** Uspořádání celku VOV, vyjádření proměn **VOV**: plastika, asambláž, kresba	**PVP** domácnost a pracovní činnosti **PT** komunikace, kooperace	**Užitá tvorba:** keramika v kuchyni a na zahradě

RSC – rozvíjení smyslové citlivosti OKU – ověřování komunikačních účinků US – uplatňování subjektivity

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Keramika – umělecká dílna **Ročník: 7.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky VOV, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, představ a vjemů, - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	**RSC – prvky VOV:** linie a tvary, světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše; reflexe a vztahy zrakového vznímání k vnímání jinými smysly; uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě **US – prostředky:** Vyjádření proměn, výběr a uplatnění **VOV:** plastika – reliéf rostliny	**PŘ** biologie rostlin, vztah člověka k prostředí **VV** kresba **PT** vztah člověka k prostředí	**Příroda:** studijní kresba rostliny, užitá keramika s reliéfem s přírodní tematikou
- uplatňuje prvky VOV a jejich vztahy pro zaznamenání vlastních poznatků a zkušeností, mění vlastnosti materiálů k získání osobitých výsledků - vybírá prostředky pro vlastní osobitá vyjádření	**RSC – prvky VOV:** Linie a tvary, vztahy a uspořádání prvků v ploše a prostoru **US – prostředky:** Uspořádání celku VOV, vyjádření proměn **VOV**: plastika, asambláž, kresba	**PVP** domácnost a pracovní činnosti	**Užitá tvorba:** užitá keramika – ke stolování

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vytváří a pojmenovává škálu prvků VOV a jejich vztahy - vybírá, kombinuje prostředky pro vlastní vyjádření - ověřuje komunikační účinky vybraných či samostat. vytvořených VOV, nalézá vhodnou formu jejich prezentace	**RSC – prvky VOV:** uspořádání prvků do celků v ploše (vztahy lineární, světlostní, barevné) **US** – prostředky: vyjádření celku, výběr, uplatnění a interpretace **OKU** – osobní postoj v komunikaci, prezentace ve veřejném prostoru **VOV:** plastika	**PT** komunikace, kooperace, řešení problémů, psychohygiena **D** baroko **VV** projekt	**Iluze pohybu ve výtvarném díle:** využití linií k vyvolání dojmu pohybu v ploše i hmotě uměleckého artefaktu
- uplatňuje prvky VOV a jejich vztahy pro zaznamenání vlastních poznatků a zkušeností, mění vlastnosti materiálů k získání osobitých výsledků - vybírá prostředky pro vlastní osobitá vyjádření	**RSC – prvky VOV:** Linie a tvary, vztahy a uspořádání prvků v ploše a prostoru **US – prostředky:** Uspořádání celku VOV, vyjádření proměn **VOV**: plastika, asambláž, kresba	**PVP** domácnost a pracovní činnosti **PT** psychohygiena, vztah člověka k prostředí	**Užitá tvorba:** užitá keramika v zahradě

RSC – rozvíjení smyslové citlivosti OKU – ověřování komunikačních účinků US – uplatňování subjektivity

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Keramika – umělecká dílna **Ročník: 8.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky VOV, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, představ a vjemů, - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	**RSC – prvky VOV:** Linie a tvary, světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše Reflexe a vztahy zrakového vznímání k vnímání jinými smysly Uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě **US – prostředky:** Vyjádření proměn, výběr a uplatnění **VOV:** plastika zvířete, reliéf rostliny	**D** evoluce člověka, první formy umění **VV** projekt **PT** seberegulace, sebepoznání, komunikace a kooperace	**Člověk a umění:** kresba uhlem, soška ženy
- uplatňuje vybrané prvky VOV pro vyjádření vlastních představ a poznatků, využívá různé vlastnosti prvků k získání osobitých výsledků - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - ověřuje komunikační účinky samostatně vytvořených VOV, vhodnou formou jej prezentuje	**RSC – prvky VOV:** Vztahy a uspořádání prvků v ploše, linie a tvary Uspořádání objektů do celků v ploše a prostoru: vyjádření vztahů mezi objekty **OKU – osobní postoj v komunikaci:** Prezentace ve veřejném prostoru **VOV:** kresba, grafika, reliéf, asambláž	**PŘ** anatomie zvířete **PT** vztah člověka k prostředí	**Příroda:** studijní kresba a plastika zvířete ve formě přání k Vánocům (PF)

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vybírá a vytváří prvky VOV a uplatňuje je pro vyjádření vlastních poznatků a zkušeností, variuje různé vlastnosti prvků pro získání osobitých výsledků, užívá VOV k zaznamenání zkušeností a podnětů z představ - porovnává interpretace VOV, vysvětluje své postoje k nim, ověřuje komunikační účinky VOV, nalézá vhodnou formu jejich prezentace	**RSC – prvky VOV:** Linie a textura, vztahy a uspořádání prvků v ploše – rytmus a dynamické proměny (kresba, asambláž, malba, frotáž) **OKU – osobní postoj v komunikaci:** jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací VOV; prezentace výsledků tvorby **VOV**: plastika	**PT** kreativita, psychohygiena	**Člověk a lidové tradice:** tematická práce na téma Velikonoce
- uplatňuje prvky VOV a jejich vztahy pro zaznamenání vlastních poznatků a zkušeností, mění vlastnosti materiálů k získání osobitých výsledků - vybírá prostředky pro vlastní osobitá vyjádření, porovnává jeho účinky s účinky jiných VOV	**RSC – prvky VOV:** Linie a tvary, vztahy a uspořádání prvků v ploše a prostoru **US – prostředky:** Uspořádání celku VOV, vyjádření proměn **VOV**: plastika, asambláž, kresba	**PVP** domácnost a pracovní činnosti	**Užitá tvorba:** keramika v domácnosti

RSC – rozvíjení smyslové citlivosti OKU – ověřování komunikačních účinků US – uplatňování subjektivity

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Keramika – umělecká dílna **Ročník: 9.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky VOV, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, představ a vjemů, - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	**RSC – prvky VOV:** Linie a tvary, světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše Reflexe a vztahy zrakového vznímání k vnímání jinými smysly Uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě **US – prostředky:** Vyjádření proměn, výběr a uplatnění **VOV:** plastika zvířete, reliéf rostliny	**D** evoluce člověka – první formy umění	**Člověk a umění:** náhrdelník z korálků
- uplatňuje vybrané prvky VOV pro vyjádření vlastních představ a poznatků, využívá různé vlastnosti prvků k získání osobitých výsledků - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - ověřuje komunikační účinky samostatně vytvořených VOV, vhodnou formou jej prezentuje	**RSC – prvky VOV:** Vztahy a uspořádání prvků v ploše, linie a tvary Uspořádání objektů do celků v ploše a prostoru: vyjádření vztahů mezi objekty **OKU – osobní postoj v komunikaci:** Prezentace ve veřejném prostoru **VOV:** kresba, grafika, reliéf, asambláž	**PŘ, Z** anatomie zvířete, starověké civilizace a jejich mytologie **VV** kresba, projekt **PT** komunikace a kooperace, řešení problémů, vztah člověka k prostředí	**Příroda:** studijní kresba a plastika zvířete jako mytologického symbolu

- vybírá a vytváří prvky VOV a uplatňuje je pro vyjádření vlastních poznatků a zkušeností, variuje různé vlastnosti prvků pro získání osobitých výsledků, užívá VOV k zaznamenání zkušeností a podnětů z představ - porovnává interpretace VOV, vysvětluje své postoje k nim, ověřuje komunikační účinky VOV, nalézá vhodnou formu jejich prezentace	**RSC – prvky VOV:** Linie a textura, vztahy a uspořádání prvků v ploše – rytmus a dynamické proměny (kresba, asambláž, malba, frotáž) **OKU – osobní postoj v komunikaci:** jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací VOV; prezentace výsledků tvorby **VOV**: plastika	**PT** kreativita	**Užitá tvorba:** keramika na zahradě
- uplatňuje prvky VOV a jejich vztahy pro zaznamenání vlastních poznatků a zkušeností, mění vlastnosti materiálů k získání osobitých výsledků - vybírá prostředky pro vlastní osobitá vyjádření, porovnává jeho účinky s účinky jiných VOV	**RSC – prvky VOV:** Linie a tvary, vztahy a uspořádání prvků v ploše a prostoru **US – prostředky:** Uspořádání celku VOV, vyjádření proměn **VOV**: plastika, asambláž, kresba	**PVP** domácnost a pracovní činnosti **VV** lidové umění	**Užitá tvorba:** keramika v kuchyni s prvky lidového umění

RSC – rozvíjení smyslové citlivosti OKU – ověřování komunikačních účinků US – uplatňování subjektivity

8.5 Vyučovací předmět: Seminář z matematiky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět seminář z matematiky je volitelný předmět, svým vzdělávacím obsahem navazuje na předmět matematika na 2. stupni. Vyučuje se jako samostatný předmět v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na prohloubení matematických postupů, na užití matematiky v reálných situacích, dále na rozvoj úsudku, logického myšlení, prostorové představivosti. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- klademe důraz na čtení s porozuměním zadání
- podporujeme u žáka rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení
- vytváříme zásoby matematických nástrojů (pojmů, vztahů, početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úloh vycházejících z reálného života

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- podporujeme u žáků provádění rozboru problému, nalézání různých variant řešení zadaných úloh, odhad a ověřování výsledků
- nabízíme nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé postupy řešení

Kompetence komunikativní

- užíváme matematického jazyka, terminologie a symboliky
- dbáme na zdůvodňování matematických postupů
- podporujeme spolupráci s ostatními a komunikaci na odpovídající úrovni
- učíme žáky argumentovat, obhajovat vhodnou formou svůj názor a zároveň naslouchat názorům jiných

Kompetence sociální a personální

- podporujeme vzájemnou pomoc a spolupráci žáků
- vedeme žáky k respektování dohodnutých pravidel chování a k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky

Kompetence občanské

- vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí, k respektování individuálních rozdílů a odlišných názorů
- zařazujeme slovní úlohy s ekologickou tematikou

Kompetence pracovní
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, dokončení práce, ověřování výsledků
- učíme žáky využívat prostředky výpočetní techniky (kalkulačka, počítač)

Kompetence digitální
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

V předmětu seminář z matematika se prolínají průřezová témata:

Výchova demokratického občana – zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání,
řešení problémů samostatně a odpovědně, společná komunikace a spolupráce
Osobnostní a sociální výchova – orientování **se** v sobě samém, rozvíjení dovedností a schopností, zvládání rozhodovacích situací, cvičení sebekontroly
Environmentální výchova – pozorování a popisování okolního prostředí, získávání informací o ekologické problematice, kritické zvažování získaných poznatků a jejich využívání v běžném životě
Mediální výchova – schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií - tisku, rozhlasu, televize, internetu, kritické hodnocení mediálního sdělení
Multikulturní výchova – chápání a respektování práv druhých, tolerance odlišných zájmů, názorů i schopností druhých
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – uvědomování si globálních souvislostí, ekonomického propojení Evropy i světa

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vyučovací předmět: Seminář z matematiky **Ročník: 9.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- provádí početní operace s racionálními čísly - řeší příklady s dělitelností - provádí početní operace s výrazy - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - umí využít poznatky Pythagorovy věty ve slovních úlohách - řeší lineární rovnice, soustavy rovnic, rovnice s neznámou ve jmenovateli, nerovnice pomocí ekvivalentních úprav - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - účelně využívá kalkulačky - využívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - načrtne a sestrojí rovinné útvary - využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice,...) v konstrukčních úlohách - využívá potřebnou matematickou symboliku	početní operace, složený zlomek dělitelnost přirozených čísel výrazy, rozklad na součin početní operace s mocninami s přirozeným Pythagorova věta rovnice, nerovnice netradiční úlohy (číselné a logické řady) slovní úlohy, procenta, trojčlenka, měřítko, poměr množiny všech bodů dané vlastnosti Thaletova kružnice konstrukční úlohy		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- provádí početní operace s lomenými výrazy - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - řeší rovinné obrazce - používá podobnost při řešení úloha - používá goniometrické funkce při řešení úloh - charakterizuje jednotlivá tělesa, analyzuje jejich vlastnosti - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - načrtne a sestrojí sítě základních těles - vypočítá povrch a objem těles	početní operace s lomenými výrazy funkce obsahy,obvody podobnost goniometrické funkce kužel jehlan koule hranol válec		

8.6 Vyučovací předmět: Práce v redakci školního časopisu

Charakteristika povinně volitelného předmětu

Tento předmět nabízí praktické uplatnění učiva z několika vzdělávacích oblastí (Jazyk a jazyková komunikace, Informační a komunikační technologie, Umění a kultura) v tvorbě mediálního produktu – školního časopisu.

Propojení tohoto předmětu s dalšími vzdělávacími oblastmi je realizováno v těchto konkrétních bodech:

1. V oblasti Jazyk a jazyková komunikace se týká vnímání psaných i mluvených projevů (jejich formy a obsahu), používání vhodných jazykových prostředků v procesu vytváření jazykových projevů a osvojení si pravidel komunikace a dialogu.

2. V oblasti Informační a komunikační technologie se pak jedná o využívání tištěných a digitálních dokumentů jako zdroje informací. Důležitá je schopnost práce nejenom s těmito dokumenty, ale i s digitálními informačními technologiemi.

2. V oblasti Umění a kultura je založena na vnímání a schopnosti užívání uměleckých prostředků pro zachycení jevů.

Média a komunikace představují velmi významný zdroj našich zkušeností. Pro uplatnění člověka ve společnosti je důležité, aby dovedl vyhodnotit
a správně využít podněty z okolního světa a prostřednictvím konkrétního média uměl vhodná témata i své vlastní názory kultivovanou a esteticky hodnotnou formou přednést širší veřejnosti a pozitivně ji tak ovlivňovat.

Právě proto, že média mají velký vliv na chování jednotlivce i společnosti, měl by žák tohoto předmětu umět dobře analyzovat vlastní i nabízená sdělení, neustále posuzovat jejich věrohodnost a mít na paměti, že nesmí vlivu média
zneužívat k prosazování názorů namířených proti určité skupině osob nebo jednotlivci.

Obsah povinně volitelného předmětu:

<u>1. Práce s technologiemi a tradiční výtvarné techniky</u>

- práce s PC – informační zdroje, práce v textovém editoru
- digitální fotografie a její estetická funkce - tvůrčí práce s fotografickým přístrojem a post produkce (estetická úprava digitálních dat) v grafickém editoru
- výtvarné zpracování časopisu pomocí tradičních výtvarných technik

<u>2. Práce s textem</u>

- tvořivá práce s textem - čtení s porozuměním a rozbor textu (obsahu i formy), stylistické a tvůrčí úkoly - zdokonalování dovedností v rámci vhodných slohových útvarů

<u>3. Práce ve skupině</u>

- práce v redakční radě na základě účelné a slušné komunikace (zásady vedení dialogu) o podobě (obsah a forma) časopisu

<u>4. Projekty</u>

- dlouhodobá individuální samostatná práce žáka – odpovědnost každého jednotlivého žáka za vedení jemu přiděleného úkolu (vedení rubriky)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

● kompetence k učení

žák samostatně vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení a propojení je efektivně využívá v tvůrčí činnosti; výsledky své práce žák prezentuje před svými spolužáky a hodnotí je; užívá výtvarné prostředky pro zachycení jevů a procesů

● kompetence k řešení problémů

žák vyhledává informace z různých zdrojů; v rámci skupinových úkolů se podílí na řešení problémů; tvořivě myslí

● kompetence komunikativní

žák obhajuje vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchá názorům druhých při obhajobě vlastních samostatných děl i při práci ve skupině; komunikuje kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci

● kompetence sociální a personální

žák při práci účinně spolupracuje a respektuje dohodnutá pravidla chování, práci vlastní i druhých

● kompetence občanské

žák při své práci využívá nezaujatý pohled na druhé lidi a respektuje jejich odlišnosti

● kompetence pracovní

žák uplatňuje získané vědomosti a dovednosti v praktickém životě (školní časopis); objektivně hodnotí svou práci a své schopnosti

- **kompetence digitální**
- motivace a vedení žáků k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vedení žáků a poskytnutí prostoru ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedení žáků k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí (kompetence: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní) tím, že vede žáka k:

- uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

- rozvíjení komunikačních dovedností při stylizaci psaného textu a při práci v kolektivu

- pochopení umění (slovesného a výtvarného) jako specifického způsobu poznání a k užívání „řeči“ umění jako svébytného prostředku komunikace

- využívání vlastních schopností v týmové práci redakčního kolektivu

- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a jejich využívání při tvorbě mediálního sdělení

- úspěšnému zapojení do mediální komunikace

- využívání informačních technologií, porozumění toku informací a k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků

- respektování práv k duševnímu vlastnictví

Průřezová témata

Nejdůležitější průřezová témata: Kreativita, komunikace a kooperace, řešení problémů, kritické vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality.

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Povinně volitelný předmět: Práce v redakci školního časopisu **Ročník: 8.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- pracuje v textovém editoru	**Práce s technologiemi a tradiční výt. techniky** Práce s PC v textovém editoru	**ČJ** Zásady pravidel pravopisu	
- dorozumívá se kultivovaně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci - využívá poznatků o jazyce a stylu k vlastnímu tvořivému psaní	**Práce s textem** Stylistická cvičení - zdokonalování slohových dovedností v rámci slohových útvarů vypravování a reportáž	**PT** Kreativita, tvorba mediálního sdělení **ČJ** Komunikační a slohová výchova	
- zapojuje se do diskuse, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	**Práce ve skupině** Práce v redakční radě – příprava článků Komunikace v redakční radě - podoba (obsah a forma) časopisu, zásady vedení dialogu	**PT** Komunikace a kooperace	
- samostatně vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení a propojení je využívá v tvůrčí činnosti	**Projekty** Individuální samostatná práce – reportáže, příprava nových rubrik	**Projekty – vedení rubrik**	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- samostatně pracuje s digitálním fotoaparátem a využívá ho k estetickému vyjádření svých zkušeností - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - pracuje s obrázkem v grafickém editoru - užívá vhodné výtvarné prostředky pro vyjádření svých vizuálních zkušeností	**Práce s technologiemi a tradiční výt. techniky** Fotograf. kurzy, zpracování digitální fotografie na PC v grafickém editoru Výtvarné zpracování časopisu s využitím tradičních výtvarných technik – kresba, grafika	**VV** kompozice obrazu, tradiční techniky **PT** interpretace vztahu med. sdělení a reality	

Povinně volitelný předmět: Práce v redakci školního časopisu **Ročník: 9.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- pracuje v textovém editoru	**Práce s technologiemi a tradiční výt. techniky** Práce s PC v textovém editoru	**ČJ** Zásady pravidel pravopisu	
- dorozumívá se kultivovaně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci - využívá poznatků o jazyce a stylu k vlastnímu tvořivému psaní	**Práce s textem** Stylistická cvičení - zdokonalování slohových dovedností v rámci slohových útvarů vypravování, reportáž, rozhovor, úvaha	**PT** Kreativita, tvorba mediálního sdělení, kritické vnímání mediálního sdělení **ČJ** Komunikační a slohová výchova	
- zapojuje se do diskuse, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu, pomáhá a poskytuje rady mladším spolužákům	**Práce ve skupině** Práce v redakční radě – příprava článků Komunikace v redakční radě - podoba (obsah a forma) časopisu, zásady vedení dialogu	**PT** Komunikace a kooperace	
- samostatně vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení a propojení je využívá v tvůrčí činnosti	**Projekty** Individuální samostatná práce – reportáže, příprava nových rubrik	**Projekty – vedení rubrik**	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- samostatně pracuje s digitálním fotoaparátem a využívá ho k estetickému vyjádření svých zkušeností - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - pracuje s obrázkem v grafickém editoru a zvládá náročnější úpravy pro estetické vyjádření svých zkušeností - užívá vhodné výtvarné prostředky pro vyjádření svých vizuálních zkušeností	**Práce s technologiemi a tradiční výt. techniky** Fotograf. kurzy, zpracování digitální fotografie na PC v grafickém editoru Výtvarné zpracování časopisu s využitím tradičních výtvarných technik – kresba, grafika	**VV** kompozice obrazu, tradiční techniky **PT** interpretace vztahu med. sdělení a reality	

8.7 Vyučovací předmět : Anglický jazyk hrou

Charakteristika vyučovacího předmětu

- předmět je zařazen mezi volitelné předměty
- časová dotace – 1 hodina týdně
- prohlubování znalostí a dovedností získaných při hodinách povinného anglického jazyka
- žáci si budou zvyšovat celkovou úroveň vyjadřování v tomto světovém jazyce
- rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému jazyku
- rozvoj dovedností spojených s dorozumíváním – dovednost mluvit a rozumět nadřazujeme dovednosti psát
- zpracovat základní témata formou projektů a konverzačních témat
- poznávat kulturu a život anglický mluvících zemí

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
-modelace chování v základních životních situacích
Výchova demokratického občana
-respektování sociokulturních odlišností
Výchova k myšlení v globálních souvislostech
-poznává reálie anglicky mluvících zemí
Multikulturní výchova
-význam cizího jazyka pro možnost pochopit jiné národy a kultury
Mediální výchova
-znalost anglického jazyka pomůže žákovi k získávání nových zdrojů informací

Očekáváné výstupy:

-žák rozumí obsahu slyšeného textu a dokáže o něm mluvit
-žák dokáže odhadnout význam neznámých slov v kontextu, případně si je umí dohledat
-žák je schopen konverzovat o běžných tématech a okruzích lidského života

Formy a metody práce

- Sledování a poslech videí a audiovizuálních nosičů
- Rozhovory, konverzace, písně, hry, práce na PC

Vyučovací předmět: Anglický jazyk hrou **Ročník: 6. -8. ročník**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
-žák se dokáže dorozumět v běžných životních situacích formálních i neformálních, dokáže konverzovat o různých tématech -žák umí používat přiměřenou slovní zásobu -rozumí hlavně mluvenému slovu -dokáže najít v mluveném i psaném projevu podstatné a důležité informace nutné k porozumění celému obsahu -pochopí hlavní smysl sdělení -umí vyhledávat v online produktech -využívá slovníky -má základní poznatky o anglicky mluvících zemí -respektuje jiné národy a etnika	MOŽNÉ KONVERZAČNÍ OKRUHY: -RODINA -KULTURA -SPORT -ZDRAVÍ -STRAVA -MÓDA -POČASÍ -HUDBA A FILM -CESTOVÁNÍ, SDĚLENÍ CESTY -POCITY A NÁLADY -REÁLIE -VOLNÝ ČAS -KULTURA -HUDBA A FILM -ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	Český jazyk Občanská výchova Zeměpis Informatika	-práce ve skupinách -práce ve dvojicích -týmová spolupráce (starší/zkušenější pomáhají mladším)

-pracuje s autentickými texty a audiomateriály (písně, filmy, časopisy, knihy -dokáže reprodukovat krátký text			

8.8 Vyučovací předmět : Robotika

Charakteristika vyučovacího předmětu

- předmět je zařazen mezi volitelné předměty
- časová dotace – 1 hodina týdně
- prohlubování znalostí a dovedností získaných při hodinách povinné informatiky
- umožňuje žákům získat základní programovací dovednosti, základy algoritmizace a matematizace jednoduchých situací
- pomáhá prohloubit povědomí žáků o fungování softwaru v počítačích a v elektronice
- žák je veden tak, aby zvládl základní příkazy programovacího jazyka, včetně jejich správného použití v různých situacích
- pochopení zadání (vstupních podmínek programu) a jeho řešení (aplikaci do výsledného programu – kreslení objektů, výpočty, hry, ovládání robota apod.)
- umožňuje žákům zvládnout základy programování na jednoduché úrovni, použití příkazů a jejich propojení do logických celků

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Podporujeme u žáka rozvoj schopnosti analytického, abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů.
- Vytváříme u žáků zásoby pojmů z IT (software, hardware), způsoby práce s PC, které žák efektivně využívá při řešení úkolů.

Kompetence k řešení problému

- Nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů.
- Nabízíme nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení.
- Provádíme se žáky rozbor úkolu (problému) – plánujeme jeho řešení

Kompetence komunikativní

- Nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními.
- Jako výstup stanovujeme, že žáci svá díla prezentují a obhajují před spolužáky.

Kompetence občanské

- Nabízíme dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti (kultura chatování, problematika PC her).

Kompetence pracovní

- Nabízíme žákům projekty, v nichž se mimo jiné budou učit ovládat různá zařízení IT.
- Vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce.

Očekáváné výstupy:

- vlastními slovy popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví a znázorní ji
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v přirozených systémech rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- rozpozná různé algoritmy, které vedou ke stejným výsledkům
- uvádí příklady využití digitálních technologií v různém kontextu
- zhodnotí výhody využití jednotlivých digitálních zařízení pro svou práci

Vyučovací předmět: Robotika **Ročník: 6. -8. ročník**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
● pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ● propojí digitální zařízení, spouští online aplikace ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; který otestuje a opraví v něm případné chyby ● přečte textový nebo symbolický zápis jednoduchého algoritmu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ● dodržuje pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi; respektuje bezpečnostní nastavení digitálních zařízení, se kterými pracuje ● upraví připravený postup pro obdobný problém; ověří správnost jím navrženého postupu, najde a opraví v něm případnou chybu ● rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	Základy programování ve Scratchi Základy ovládání a programování ozobota Základy práce se stavebnicí lego WeDo 2.0 Základy práce se stavebnicí VEX IQ	Matematika Fyzika Technické činnosti	-práce ve dvojicích -týmová spolupráce

● používá události ke spouštění podprogramů. ●rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení			

8.9 Vyučovací předmět : Španělština

Charakteristika vyučovacího předmětu:

- předmět je zařazen mezi volitelné předměty pro žáky 6. – 9. ročníku
- časová dotace – 1 hodina týdně
- žáci si osvojí základy gramatiky a základní slovní zásobu tohoto jazyka
- důraz je kladen na komunikativní dovednosti žáků
- poznávání kultury a života španělsky mluvících zemí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

- kompetence k učení

- učitel vede žáky k osvojení správné výslovnosti prostřednictvím audio a video nahrávek
- zařazuje metody podporující samostatnost a kreativitu žáka (dialogy, krátké vyprávění, vyvozování gramatických jevů apod.)

- kompetence k řešení problémů

- učitel umožní žákům vyhledávat informace z různých zdrojů
- klade srozumitelné otázky, podněcuje žáky k diskusi

- kompetence komunikativní

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci komunikují na dané téma na odpovídající úrovni a osvojují si struktury pro správnou stavbu věty
- motivuje žáky k soustavnému rozšiřování slovní zásoby jako základu pro komunikaci
- vytváří příležitosti k prezentaci textů, miniprojektů, obrazových materiálů

- kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují ve dvojicích, ve skupinách
- směřuje žáky, aby v případě potřeby poskytli pomoc nebo o ni požádali
- vede žáky k osvojování zdvořilostních struktur

- kompetence občanská

- učitel respektuje názory žáků a vede je k respektování názoru ostatních žáků

- kompetence pracovní

- učitel vede žáky k ověřování a hodnocení výsledků vlastní práce
- vede žáky k efektivní organizaci vlastní práce
    - kompetence digitální
- motivovat žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vést žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vést žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
-modelace chování v základních životních situacích
Výchova demokratického občana
-respektování sociokulturních odlišností
Výchova k myšlení v globálních souvislostech
-poznávání reálií španělsky mluvících zemí
Multikulturní výchova
-význam cizího jazyka pro možnost pochopit a tolerovat jiné národy a kultury

Očekáváné výstupy:

- žák dokáže správně vyslovovat, intonovat i číst
- žák rozumí obsahu slyšeného textu a dokáže o něm mluvit
- žák je schopen dorozumět se v běžných situacích
- žák dokáže hovořit o sobě a svém okolí, napsat krátký dopis kamarádovi

Formy a metody práce:

- rozhovory, konverzace, hry, projekty
- poslech písní, audiovizuálních nosičů, sledování videí
- využívání různých textových materiálů, slovníků, interaktivní tabule
- práce ve dvojicích či ve skupinách

Vyučovací předmět: Španělština **Ročník: 6. – 9. ročník**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, - je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka - zná základní zdvořilostní fráze - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - žák se dokáže dorozumět v běžných životních situacích - rozumí základním informacím v krátkém mluveném i psaném projevu - má základní poznatky o španělsky mluvících zemí - respektuje jiné národy a etnika -pracuje s autentickými texty a audiomateriály	- pozdravy - abeceda, výslovnost - člen určitý x neurčitý - zájmena osobní, přivlastňovací - číslovky - dny v týdnu, hodiny - slovesa SER, ESTAR - časování pravidelných sloves -AR, -ER, -IR - základní nepravidelná slovesa - zvratná slovesa - základní slovní zásoba k tématickým okruhům: - rodina - škola, práce - pocity, zdraví - sport - jídlo - oblečení - počasí - cestování - volný čas	Český jazyk Občanská výchova Zeměpis Informatika	- práce ve skupinách - práce ve dvojicích - tvorba projektů

9. NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY

Nepovinný vyučovací předmět: Náboženství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět náboženství rozvíjí a podporuje základní předpoklady křesťanského životního postoje a jednání. Umožňuje přístup k biblickému poselství, ke křesťanské tradici, seznamuje s křesťanským způsobem života a pomáhá při hledání základních lidských hodnot a orientaci v tomto světě.

Předmět je nepovinný a je nabízen žákům všech ročníků na prvním i druhém stupni. Podle počtu přihlášených žáků se dělí na skupiny. Vyučování má časovou dotaci jednu hodinu týdně. Římsko-katolické náboženství je vyučováno podle platných předpisů římskokatolické církve.

Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu zpracovává učitel náboženství podle platných osnov vydaných Českou biskupskou konferencí v roce 2004 nebo osnov schválených diecézním biskupem a podle Kompendia katechismu katolické církve, vydaného Karmelitánským nakladatelstvím v Kostelním Vydří v roce 2006.

9.1 Náboženská výchova

Vyučovací předmět Náboženská výchova je koncipován z pozice římskokatolické církve, ale s širokým důrazem na budování pozitivních a otevřených vztahů, na toleranci ke všem lidem. Konfesní charakter náboženské výchovy římskokatolické církve vychází ze širšího pojetí náboženské výchovy jako výchovy ošetřující náboženskou dimenzi vlastní každému člověku. Hledání duchovních hodnot pro život člověka je obsaženo v každém hledání pravdy a dobra. Náboženská výchova pomáhá ve svém nejširším pojetí při hledání odpovědí na otázky po smyslu života.

Náboženská výchova se tedy v širším slova smyslu orientuje na obecně lidské projevy, jako jsou důvěra, vděčnost, odpouštění, radost, štěstí, ochota pomoci nebo schopnost tušení dimenzí, které člověka přesahují. V tomto pojetí není náboženská výchova pouze ve službách jedné církve, ale svým obsahem kultivuje to, co je vlastní každému člověku.

Až náboženská výchova v užším smyslu nabízí určitou odpověď na předcházející jevy vzhledem k institucionalizovanému náboženství.

Základní prostor náboženské výchovy tvoří tyto celky:

1. Existenciální potřeba člověka

- Být přijímán a milován
- Poznávat měřítka a motivaci správného jednání a orientovat podle nich svůj život
- Moci se sdílet a mít perspektivu, která přesahuje hranice lidského života

2. Životní zkušenost člověka

- Náboženství a víra nejsou zvláštní oblastí skutečnosti, ale postihují život ve všech jeho dimenzích
- Člověk má vnímat svůj život jako prostor, v němž se setkává s Bohem

3. Životní zkušenost člověka v konfrontaci se zkušeností víry

- princip vzájemného vztahu mezi současným životem a vírou, která je předávaná tradicí církve
- inspirace a udržení dialogu mezi oběma rovinami, totiž mezi vlastní zkušeností a zkušeností víry vyjádřené tradicí církve

Obecné úkoly předmětu náboženská výchova

V širším smyslu:

- má pomáhat k uvědomění si a k vyjádření lidských zkušeností, otázek, potřeb a úsilí. V konkrétním vztahu k životu žáků má vysvětlovat odpovědi na tyto otázky, potřeby a úsilí, a to v jejich vztahu ke společnosti, k nalezení smyslu.
- Má vzhledem k lidským zkušenostem a ke konkrétním projevům náboženské zkušenosti probouzet otázky po Bohu.
- Má rozvíjet základní lidské schopnosti, jako je radost, úžas, vděčnost nebo důvěra.
- Má vytvářet předpoklady pro porozumění náboženskému vyjadřování a vychovávat ke vnímání náboženských symbolů.
- Má dát prostor vícedimenzionálnímu učení, které neoslovuje pouze rozumovou stránku dítěte, ale i city a připravenost k jednání.
- Má seznamovat s náboženskými a světovými názory, které odpovídají současnému světonázorovému pluralismu v naší společnosti, vidět jejich cenu, kriticky je zkoumat, budovat pozitivní vztahy k lidem jiných náboženských vyznání a rozvíjet ekumenické postoje.
- Má spolupracovat s vyučujícími jiných předmětů a nabízet pomoc v oblastech, kde se jiné předměty dotýkají náboženské výchovy.

V užším smyslu:

- Má kreativním a produktivním vyučovacím procesem prohlubovat propojení mezi konkrétními projevy náboženské zkušenosti a zkušenostmi dětí.
- Má propojit kontext dějin lidstva se zkušeností lidstva s Bohem a upozorňovat na jejich hodnotu a význam z pohledu zkušeností, otázek a potřeb dětí.
- Má motivovat k rozhodnutí se pro víru, k vytvoření živého vztahu k Bohu a k aktivnímu křesťanskému životu.
- Má vytvářet předpoklady k následné katechezi zahrnující výchovu k modlitbě, uvádění do prvků svátků a slavností, výchovu ke svátostem, výchovu k pokání a k životu dítěte ve farnosti.

Vyučovací předmět Náboženská výchova je zařazen jako nepovinně volitelný v 1. – 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. V praxi je ale na škole vyučován jen v 1. – 5. ročníku.

Témata, cíle a obsahy jednotlivých ročníků:

1. třída

Téma: Bůh mě má rád – rozvoj pozitivního vnímání světa; schopnost důvěřovat a slavit; liturgický rok.

Cíle: Dítě se učí s důvěrou prožívat události liturgického roku ve společenství církve.

2. třída

Téma: Poznáváme Boží lásku – řád stvoření; dějiny spásy

Cíle: Dítě má poznávat, jak Bůh působí v dějinách spásy

3. třída

Téma: Bůh k nám přichází – příprava ke svátostem

Cíle: Dítě se má disponovat k přijetí svátosti smíření a eucharistie

4. třída

Téma: Bůh nás vede – společenství; liturgie mše svaté

Cíle: Dítě má poznávat své místo ve farnosti a v práci pro druhé

5. třída

Téma: Bůh nás volá – víra jako odpověď člověka na Boží volání; svátosti

Cíle: Dítě má poznávat víru jako schopnost odpovídat na životní výzvy následováním příkladu Ježíše Krista, životem ve společenství církve a spoluodpovědností za spoluvytváření světa.

Je možnost rozhodnout se pouze pro některé nabídnuté obsahy, rozdělit je jinak časově, konkretizovat nebo strukturovat obsahy vzhledem k metodě a médiím, které se použijí. Učivo je uspořádáno spirálovitě, což umožňuje dotknout se během jednoho roku více témat a vzniká tak také prostor k důležitým tématům se vracet, je prohlubovat a upevňovat.

Metody výuky

- metody etické výchovy rozvíjející sebepoznání, sebereflexi a prosociální postoje
- metody dramatické výchovy a tvořivé dramatiky rozvíjející kreativitu a neverbální vyjadřování
- jednoduší výtvarné techniky
- práce se symboly s využíváním metod náboženské pedagogiky Franze Ketta
- metody práce s výtvarným uměním a interpretací uměleckých děl
- didaktické hry

Žáci mají k dispozici pracovní listy.

Výuka probíhá ve školní třídě.

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

9.2 Vyučovací předmět: Sportovní hry

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět sportovní hry se vyučuje jako nepovinný předmět dotovaný
1 hodinou týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Obsah je především zaměřen na hry, atletika je zařazována podle složení skupiny a zájmu žáků.
Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák, …)

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovednosti v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální

- vedení žáků k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Nepovinný vyučovací předmět: Sportovní hry **Ročník: 7.**

Výstup	**Učivo**	**Průřezová témata** **Mezipředm. vztahy** **Projekty Kurzy**	**Poznámky**
- volí odpovídající sportovní oblečení - správně používá terminologii - zvládá techniku sport. her - zná pravidla jednotlivých her - zvládá organizaci a řízení herních činností - umí použít různé herní systémy, herní kombinace, herní činnosti - dodržuje pravidla fair play - dokáže zorganizovat školní turnaj - zná a dodržuje pravidla bezpečnosti při sport. činnostech - rozvijí zdravou soutěživost - dbá na čestnost a spravedlnost	- Vybíjená – herní činnosti jednotlivce – odbíjení, podání - Přehazovaná – řízená hra - Basketbal - herní činnosti jednotlivce – přihrávka, dribling, dvojtakt - Florbal – řízená hra - Softbal - seznámení s pravidly, řízená hra - Posilování - Bruslení - Lední hokej - Lyžování – lyžařský výcvik	OSV – rozvoj schopnosti sebepoznání, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým EV – vztah člověka k prostředí	

Nepovinný předmět : Sportovní hry **Ročník: 6.-9. -dívky**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- ovládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - dle svých předpokladů zvládá herní činnosti jednotlivce - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	**Vybíjená:** - taktika - rozhodnost - pohotovost **Odbíjená:** - odbíjení – obouruč vrchem, spodem - podání - příjem podání (vrchem, spodem) - přihrávka - nahrávka - smeč - obrana (bloky) - hra 2x2, 3x3 - řízená hra (6x6) **Košíková:** - herní činnosti jednotlivce - přihrávka, dribling, střelba, pohyb hráče s míčem i bez míče - dvojtakt - útok (postupný, rychlý protiútok) - obrana (osobní, zónová) - uvolňování s míčem, bez míče - herní kombinace	VDO DV	hřiště, tělocvična tělocvična hala hřiště tělocvična hala hřiště

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších i netradičních sportech	**Florbal, softbal:** - základní pravidla, techniky - utkání - činnosti zaměřené na hru		tělocvična

9.3 Vyučovací předmět: Pohybové hry

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Pohybové hry směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové. Jejím smyslem je optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti. Předpokladem pro osvojení pohybových dovedností je žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu. Dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků.

Organizace: žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce, používá spolu s dětmi veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Cílové zaměření (očekávané výstupy):

- žák spojuje každodenní pohybovou činnost se zdravím, využívá nabízené příležitosti
- žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti
- žák projevuje přiměřenou vůli a samostatnost při pohybových činnostech
- žák uplatňuje pravidla hygieny a bezpečnosti chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži
- žák užívá při pohybových činnostech základní tělocvičné názvosloví
- žák jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, žák pozná zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- žák se orientuje v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole, v místě bydliště
- žák změří výkony, porovná je s předchozími, vyhodnotí
- žák pomáhá handicapovaným
- žák chrání přírodu při sportu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení – žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého popisu cvičení, změří základní pohybové výkony a porovnávají je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích a aktivitách a sportovních akcích.

Kompetence k řešení problému – uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí, adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka, řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím.

Kompetence komunikativní – žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže.

Kompetence sociální a personální – žáci jsou vedení v duchu far play, dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině. Žáci plní úkoly při kterých mohou spolupracovat.

Kompetence občanská – podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní. Učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní – žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednoduché tělocvičné nářadí a náčiní.

Kompetence digitální

možnost využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu, vedení žáků k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

-

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě doporučení školského poradenského zařízení se minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření zapracovávají do IVP žáka.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Pohybové hry **Ročník: 2. – 3.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro uvolnění a zahřátí - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - dbá na správné dýchání - dbá na správné držení těla - uplatňuje zásady pohybové hygieny - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje - zná pojmy z pravidel sportů a her - zná a užívá základní tělocvičné pojmy - názvy pohyb. činností, tělocvičného nářadí a náčiní - projevuje přiměřenou vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportu v tělocvičně, na hřišti, v přírodě.	Kondiční cviky, cviky rytmické Příprava ke sportovnímu výkonu,příprava organismu Komunikace při cvičení Bezpečnost při sportování Zásady jednání a chování Základy atletiky – sprint, vytrvalost, rychlost, síla, koordinace pohybů,	**HV**	

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty**	**Poznámky**
- adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - jedná v duchu „fair play“ - je schopen soutěžit v týmu - je si vědom porušení pravidel následků pro sebe i družstvo - umí spolupracovat a dohodnout se na jednoduché taktice - pozná zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - umí skákat do dálky (odraz, z místa) - umí šplhat - umí kotoul - zvládne gymnastické cviky (výskok na švédskou bednu -umí přihrávky jednoruč a obouruč - rozliší míč na basketbal a volejbal - umí dribling - zvládne střelbu na koš - nacvičuje přehazovanou - zná pravidla florbalu - zvládne posilovací cviky (lavičky, lehy-sedy, úpoly) - využívá netradičního náčiní	skoky do dálky, hody kriket, míč, štafety Osvojování pohybových činností, her a soutěží Základy gymnastiky – cvičení na nářadí, kotouly, stojky, šplh – tyč,lano, posilovací cviky Základy sportovních her – míčové hry, pohybové hry, soutěže Využívání netradičního náčiní, výstroje a výzbroje		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Pohybové hry **Ročník: 4. – 5.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro uvolnění a zahřátí - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - dbá na správné dýchání - dbá na správné držení těla - uplatňuje zásady pohybové hygieny - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje - zná pojmy z pravidel sportů a her - zná a užívá základní tělocvičné pojmy - názvy pohyb.činností, tělocvičného nářadí a náčiní - projevuje přiměřenou vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportu	Kondiční cviky, cviky rytmické Příprava ke sportovnímu výkonu,příprava organismu Komunikace při cvičení Bezpečnost při sportování	**HV**	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
v tělocvičně, na hřišti, v přírodě. - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - jedná v duchu „fair play“ - je schopen soutěžit v týmu - je si vědom porušení pravidel následků pro sebe i družstvo - umí spolupracovat a dohodnout se na jednoduché taktice - pozná zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - zná techniku hodu kriket.míčem - zná princip štafetového běhu - zná taktiku vytrvalostního běhu - umí skákat do dálky (odraz, z místa) - umí taktiku sprintu, běhu terénem - umí šplhat - umí kotoul, stoj o rukou - zvládne gymnastické cviky (přeskok kozy, výskok na švédskou bednu - zvládne jízdu na kole na doprav. hřišti - zvládne jízdu na bruslích - zvládne jízdu na lyžích - běžky -umí přihrávky jednoruč a obouruč - rozliší míč na basketbal a volejbal - umí dribling - zvládne střelbu na koš	Základy atletiky – sprint, vytrvalost, rychlost, síla, koordinace pohybů, skoky do dálky, hody kriket, míč, štafety Základy gymnastiky – cvičení na nářadí, kotouly, stojky, šplh – tyč,lano, posilovací cviky Osvojování pohybových činností, her a soutěží Zásady jednání a chování Organizace při sportování Využívání netradičního náčiní, výstroje a výzbroje Základy sportovních her – míčové hry, pohybové hry, soutěže		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
- nacvičuje přehazovanou - nacvičuje vybíjenou - zná pravidla malé kopané - zná pravidla florbalu - zvládne posilovací cviky (lavičky, lehy-sedy, úpoly, přetahy, plné míče - využívá netradičního náčiní			

11. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Klíčovou roli mezi všemi evaluačními činnostmi zaujímá hodnocení a klasifikace žáků.
V průběhu výchovně vzdělávacího procesu poskytuje učitel žákovi nezbytnou zpětnou vazbu o úspěšnosti zvládání dílčích konkretizovaných výstupů, vedoucích ke klíčovým kompetencím.
Na naší škole upřednostňujeme pozitivní hodnocení žáků. Vždy hodnotíme to, co žák umí.
Pomáháme žákům předcházet chybám, dodáváme jim důvěru v jejich schopnost předkládané učivo zvládnout, povzbuzujeme je.
Na chyby upozorňujeme žáky bezprostředně, důsledně, vyhýbáme se zaujatosti.
Žáky vedeme k sebehodnocení a samokontrole. Důraz klademe na vnitřní motivaci žáka.
Hodnocení je vždy individuální, nesmí vést ke snižování důstojnosti žáka. Hodnotí se i chování žáka a jeho projev.
Hodnotíme pěti klasifikačními stupni, lze hodnotit i slovně.
Hodnotíme pouze probrané a dostatečně procvičené učivo.
Žáci jsou o způsobech a kriteriích hodnocení informováni.
Na 1.stupni zavádíme portfolio žáka.

Závazné pokyny pro hodnocení žáků jsou uvedeny v pravidlech hodnocení.